

DECEMBER 15., KEDD

ELNÖKÖL: BUZEK ÚR

elnök

1. Az ülés megnyitása

(Az ülést 9.05-kor megnyitják.)

2. Az elnök közleménye

Elnök. - Először is fel szeretnék olvasni egy fontos információt. December 2-án kézhez vettem a Lisszaboni Szerződés hatálybalépésének a folyamatban lévő intézményközi döntéshozatali eljárásokra gyakorolt hatásairól szóló, az Európai Parlamenthez és a Tanácshoz címzett bizottsági közleményt. E közlemény értelmében a Parlament mint intézmény úgy tekinti, hogy a közleményben felsorolt minden egyes javaslatot, amelyre vonatkozóan a Lisszaboni Szerződés hatáskörrel ruházta fel, ismét benyújtották a Parlamenthez. A Parlament tudomásul veszi továbbá, hogy a közlemény útján az Európai Bizottság visszavont bizonyos javaslatokat.

A 2009. december 1-jén, azaz a Lisszaboni Szerződés hatálybalépésének napján függőben lévő jogszabályjavaslatok tekintetében a Bizottság elnöke felszólította azokat a parlamenti bizottságokat, amelyek elé az ülések jegyzőkönyveinek tanúsága szerint már terjesztettek javaslatokat a jelenlegi ciklusban, hogy ellenőrizzék a Bizottság által javasolt jogalapokat és eljárás módosításokat, valamint minden olyan további módosítást, amelyet a Lisszaboni Szerződés rendelkezései fényében esetleg meg kell tenni, és döntsenek arról, hogy a konzultációs eljárás során már elfogadott állásfoglalásaikat adott esetben a rendes jogalkotási eljárás keretében elfogadott első olvasatnak tekintik, vagy azok jóváhagyásnak minősülnek.

Magától értetődik, hogy a Parlament minden esetben fenntartja a jogot arra, hogy a Bizottságot új javaslat benyújtására szólítsa fel. Azon javaslatok esetében, amelyekről a Parlamenttel a Lisszaboni Szerződés hatálybalépését megelőzően nem egyeztettek, a Bizottság feladata új javaslatokat előterjeszteni a rendes jogalkotási eljárás vagy más megfelelő eljárás keretében.

A közlemény a közeljövőben folytatott jogalkotási tevékenységünkről szól, azaz a jogalkotási folyamatot illetően az Európai Bizottság és az Európai Parlament közötti kapcsolatokról. Amint tudják, átmeneti időszakot élünk – most térünk át a Nizzai Szerződésről a Lisszaboni Szerződésre, ugyanakkor új parlamenti ciklus is kezdődik. Az új Bizottságot sem hagyták még jóvá. Mindez igen kemény munkát tesz szükségessé, amelyet a Bizottságnak és a Parlamentnek közösen, a jogszabályokkal összhangban kell elvégeznie – erről szól ez a közlemény.

3. A Parlament álláspontjaival és állásfoglalásaival kapcsolatos további intézkedések: lásd a jegyzőkönyvet

4. Szóbeli választ igénylő kérdések (benyújtás): lásd a jegyzőkönyvet

5. Dokumentumok benyújtása: lásd a jegyzőkönyvet

6. Viták az emberi jogok, a demokrácia és a jogállamiság megsértésének eseteiről (benyújtott állásfoglalásra irányuló indítványok bejelentése): lásd a jegyzőkönyvet

7. Az Európai Unió 2010. évi általános költségvetésének a Tanács által módosított tervezete (valamennyi szakasz) - Az Európai Unió 2009-es pénzügyi évre vonatkozó 10/2009 sz. költségvetés-módosításának tervezete, III. szakasz - Bizottság - A rugalmassági eszköz felhasználása: energiaprojekt - 2007-2013-as pénzügyi keret: európai gazdaságélénkítési terv, második felülvizsgálat (a költségvetési fegyelemről

és a pénzgazdálkodás hatékonyságáról szóló 2006. május 17-i intézményközi megállapodás módosítása) (vita)

Elnök. - A következő napirendi pont a közös vita a következő jelentésekről:

- a Költségvetési Bizottság részéről Surján László és Vladimír Maňka jelentése (A7-0083/2009) az Európai Unió 2010-es pénzügyi évre vonatkozó általános költségvetés-tervezetéről a Tanács által módosított formában (minden szakasz) (11902/2009 – C7-0127/2009 – 2009/2002(BUD)) és az Európai Unió 2010-es pénzügyi évre vonatkozó általános költségvetés-tervezetéhez fűzött 1/2010. (SEC(2009)1133 – 14272/2009 – C7-0215/2009), 2/2010. (SEC(2009)1462 – 16328/2009 – C7-0292/2009) és 3/2010. (SEC(2009)1635 – 16731/2009 – C7-0304/2009) számú módosító indítványokról,

- a Költségvetési Bizottság részéről Jutta Haug jelentése (A7-0081/2009) az Európai Unió 2009-es pénzügyi évre vonatkozó, 10/2009. számú költségvetés-módosítási tervezetéről, III. szakasz – Bizottság (16327/2009 – C7-0288/2009 – 2009/2185(BUD)),

- a Költségvetési Bizottság részéről Reimer Böge jelentése (A7-0080/2009) a rugalmassági eszköznek az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság között létrejött, a költségvetési fegyelemről és a pénzgazdálkodás hatékonyságáról és eredményességéről szóló, 2006. május 17-i intézményközi megállapodás 27. pontjával összhangban történő igénybeviteléről (2009/2207(BUD)),

- a Költségvetési Bizottság részéről Reimer Böge jelentése (A7-0080/2009) a 2007–2013. évi pénzügyi keretről: az európai gazdaságélénkítési terv második felülvizsgálata (a költségvetési fegyelemről és a pénzgazdálkodás hatékonyságáról és eredményességéről szóló 2006. május 17-i intézményközi megállapodás módosítása) (COM(2009)0662 – C7-0305/2009 – 2009/2211(ACI)).

László Surján, előadó. – (HU) Köszönöm a szót Elnök úr! Miniszter úr! Biztos úr! Kedves kollégáim! Itt, a költségvetési vita kezdetén meg kell mondanom, hogy nem annyira vitázni szeretnék, mint amennyire köszönetet mondani. Köszönetet mondani a Tanácsnak, a Bizottságnak azért a jó együttműködésért, amely lehetővé tette, hogy végül is megegyezzzünk, és egy mondhatni közös javaslatot terjesszünk most a Tisztelt Ház elé. De ez a köszönetnyilvánítás ki kell terjedjen a Ház különféle frakcióira is, hiszen ha ezek a frakciók nem tudtak volna együttműködni, és együtt képviselni a Parlament számára, az európai polgárok számára fontos értékeket, akkor a költségvetés semmiképpen nem valósulhatott volna meg.

Egy évvel ezelőtt kaptam megbízást, hogy legyek az előadója a 2010-es költségvetésnek, és akkor azonnal hozzáláttunk ahhoz, hogy megfogalmazzuk a Parlament politikai elvárásait, irányelveket, és ezt a Parlament idén tavasszal megtárgyalta. Ez nagyon fontos, és a jövőre nézve is tanulságokkal járó döntés volt, hiszen hónapokkal előztük meg az előzetes költségvetési tervezet megfogalmazását, magyarul az Európai Bizottság ismerte a Parlament véleményét, és többé-kevésbé ezt figyelembe is vette az előzetes költségvetés kialakítása során.

Azt gondolom, hogy a következő években is ezt az időzítést hasonlóképpen kellene megtennünk. Mit akartunk? Tudtuk, hogy Európa gazdasága krízisben van. Úgy éreztük, és most is úgy érezzük, hogy ennek a költségvetésnek hozzá kell járulnia a krízis kezeléséhez. Ezen vitáztunk a Tanáccsal, hiszen nyilván a krízisnek az is megoldása, hogy ha kevesebbet költünk Európára. Nem megoldás, de hozzájárulhat, ha jól használjuk fel itt a pénzeket, és ezen a jó felhasználáson nagyon nagy hangsúly van, akkor az európai költségvetés nem teherként, hanem a krízis megoldásának a részeként jelenhet meg. Ennek értelmében növelni akartunk a versenyképességet, többek között a kutatási és fejlesztési programok révén, és meg akartuk alapozni, hozzá akartunk járulni a közös energiapolitikához is.

Több mint 11 milliárd euró fordítódik ezekre a célokra. Élénkíteni akartuk a gazdaságot, főleg a kohéziós politika révén. Ez egy 36 milliárdos lehetőség. Az év folyamán vált világossá, hogy vannak súlyos problémák például a tejágazatban, amelyek nem az általános gazdasági krízis következményei, de a Parlament szükségesnek tartotta, hogy melléje álljon a gazdáknak, és megszületett a 300 milliós, nevezzük így, hogy tejalap, ami ugyan nem egy tartós alap, de mégis egy 300 milliós bővülés. Összesen mintegy 750 millióval lehet többet adni a tejágazat számára, de a Parlament szeretné hangsúlyozni most is, hogy ennek együtt kell járnia a tejágazat teljes problémájának az áttekintésével és átalakításával.

Ugyanakkor szembe kellett néznünk azzal a ténnyel is, hogy nincs elég mozgásterünk. Olyan fejezetek vannak, amelyekben semmiféle tartalék nincs, elkerülhetetlen tehát az időközi felülvizsgálata a többéves költségvetési tervnek. Erre nagyon nagy szükség van, de ugyanakkor nagyon nagy szükség van arra is, hogy tagállamok sokkal célzottabban és sokkal gondosabban, a növekedés érdekében használják fel azokat a

pénzeket, amelyek rendelkezésre állnak. Csak ekkor tudunk szembenézni az európai polgárokkal, az adófizetőkkel, akiknek a pénzét költve próbálunk egy jobb és eredményesebb Uniót működtetni.

Vladimír Maňka, előadó. – (SK) Elnök úr, biztos úr, államtitkár úr, hölgyeim és uraim, ma nem kell amiatt aggódnom, hogy a jelentésemről szólva elfelejtek megemlíteni valami fontosat. A Költségvetési Bizottságban, a plenáris üléseken és az egyeztetési eljárás keretében, illetve háromoldalú párbeszédok során már kellőképpen megvitattunk mindent, amit egy egész éven keresztül munkatársaimmal és együttműködő kollégáimmal kidolgoztunk. A legfontosabb az, hogy mindenhez megvan a szükséges támogatás ebben a teremben.

Amikor év elején elkezdtük a költségvetés kidolgozásával kapcsolatos munkát, kíváncsian vártam, meddig engednek elmenni a tanácsadói, koordinátoraim és képviselőcsoportom, hiszen már előtte is szememre hányták, hogy túl messzire mentem el. Sok kihasználatlan lehetőséget és hiányosságot láttam, amiket fel szerettem volna számolni. Az intézmények vezető tisztviselőivel, a különböző osztályok igazgatóival és egyéb alkalmazottakkal folytatott több tucat megbeszélés alapján újabb lehetőségekre derült fény és újabb javaslatokat kaptam a költségvetés javítására.

Idővel maguk az intézmények munkatársai is kezdtek információkkal és javaslatokkal előállni. Úgy érzem, remélik és hiszik, hogy együtt rendbe tudjuk tenni a dolgokat. Egyfelől örültem annak, hogy ilyen bizalmat és kezdeményezőkétséget mutattak irányomban, másfelől azonban még jobban örülnék, ha saját feletteseik is meghallgatnák véleményüket és megoldanák a problémáikat.

Természetesen úgy gondolom, hogy a legtöbb szervezeti egység minőségi és professzionális munkát végez, de itt és most szeretném hangsúlyozni a személyzet munkájának fontosságát. A dokumentált hiányosságok alapján sikerült módszeresebb intézkedéseket végrehajtanunk. Mindamellett nem az előadónak, hanem az Európai Parlament főtitkárának vagy az érintett európai uniós intézmény vezető tisztviselőjének a feladata a problémák teljes körű feltárása és megoldása.

Ezért melegen üdvözlöm az Európai Parlament vezetőivel a választottbírói eljárás keretében kötött, szervezeti ellenőrzés végrehajtásával kapcsolatos megállapodást. Jövőre az Európai Parlament történetében először funkcionális pénzügyi ellenőrzést hajtanak végre annak két fontos egységében, az INLO Főigazgatóságon és a biztonsági szolgálatnál. A cél a források hatékonyabb felhasználása.

A múltban a Számvevőszék volt az egyetlen olyan intézmény, amely beleegyezett, hogy munkájával kapcsolatban külső ellenőrzést végezzenek. Az eredmény kedvező volt. A Számvevőszéknek sikerült lecsökkentenie igazgatási költségeit, és növelte termelékenységét.

Szeretném elismerésemet kifejezni a svéd elnökség nagyfokú szakmai hozzáértését illetően. Már áprilisban, mielőtt megbízatásunk valójában megkezdődött volna, találkoztunk Hans Lindblad kormánytisztviselővel és munkatársaival. Igen gyorsan megállapodtunk a prioritásokról, és együtt sikerült ésszerű elemeket és kiindulópontokat találnunk.

A mai plenáris ülésen együttes nyilatkozatot nyújtunk be az épületpolitikáról, amely jelentős tételt képvisel az intézmények igazgatási költségvetésében. Biztos vagyok abban, hogy együtt sikerült elindítanunk egy olyan folyamatot, amely költségmegtakarításokat eredményez majd ezen a területen.

Hölgyeim és uraim, csakis együttes erővel, európai összefogással leszünk képesek megbirkózni a 21. század legnagyobb kihívásaival: az éghajlatváltozással, a nyersanyagokhoz és energiához kapcsolódó kockázatokkal és költségekkel, a gazdasági globalizációval és a biztonságunkat fenyegető tényezőkkel. Ha Európa győzedelmeskedni akar e problémák felett, hatékony és komplex eszközökre van szüksége. A Lisszaboni Szerződés kezünkbe adja ezeket az eszközöket. A szerződés hatálybalépésének kezdeti szakaszában megfelelő pénzügyi forrásoknak kell az EU rendelkezésére állniuk az új politikák végrehajtásához.

Még ha a 2010. évi uniós költségvetésről szóló mai vita valóban az utolsó lesz is az idén, a 2010. évi költségvetésen dolgozó két előadó munkája ezzel nem fejeződik be, hanem a Lisszaboni Szerződés végrehajtásához kapcsolódó okok miatt még legalább három hónapig folytatódik. Hiszem, hogy munkánk gyümölcsöző lesz.

Jutta Haug, előadó. – (DE) Elnök úr, a Tanács tisztelt soros elnöke, biztos úr, amikor tavaly decemberben vitáztunk az ez évi költségvetésről, már tudtuk, és én mint a 2009. évi költségvetés általános előadója, a vita során említettem is, hogy minden tagállam meg fogja érezni a pénzügyi piaci válság súlyát és a realgazdaságra továbbgyűrűző hatását. Pontosan ez történt.

2009 áprilisában a Parlament és a Tanács megállapodott a Bizottság által javasolt gazdasági ösztönző csomag első részének finanszírozásáról. A 2,6 milliárd euró rendelkezésre bocsátása érdekében szükség volt a pénzügyi terv úgymond „kisebb felülvizsgálatára”. Hogyan teremthetjük volna elő másként a forrásokat, tekintettel szigorú költségvetési megszorításainkra? Az 5 milliárd eurós végösszegeből fennmaradó 2,4 milliárd eurót ez év ősszel kellene előteremteni. Itt tartunk most. Az ősz elérkezett, és mivel a Parlament és a Tanács ésszerű megállapodásra jutott a 2010. évi költségvetéssel kapcsolatban, kezünkben van a megoldás, amihez a 2009-es költségvetés is jelentős mértékben hozzájárul.

A 2010. évi költségvetés-módosítás és pótköltségvetés több mint 3,4 milliárd euróval csökkenti a kifizetési előirányzatokat. Ezzel összhangban a különböző fejezetek alatti mozgásterek mintegy 1,5 milliárd euróval csökkennek. Mindez igaz a 2009. évi költségvetésre is, amely 133,8 milliárd eurós kötelezettségvállalási előirányzatot és 116,1 milliárd eurós kifizetési előirányzatot tartalmaz, tehát nem beszélhetünk túlzott bőkezűségről. Ha megvizsgáljuk, milyen költségvetési tételek terhére teremtette elő a Bizottság a szükséges pénzt, több mint nyilvánvaló, hogy a Bizottság egyszerűen nem veszi komolyan a költségvetési hatóság állásfoglalásait.

Szeretném emlékeztetni a Parlamentet, hogy 2008-ban, amikor elfogadtuk a 2009. évi költségvetést, prioritásaink közé tartozott az Európai Unió versenyképessége, a növekedés és a foglalkoztatás is. Ezért is irányoztunk elő a Bizottság által javasoltnál nagyobb összegeket a társadalmi vetülettel rendelkező költségvetési tételekre, amelyek több és jobb munkahely megteremtését, valamint a kis- és középvállalkozások támogatását célozták. Az átcsoportosításokat és a költségvetés-módosításokat azonban pontosan ezeknek a költségvetési tételeknek a terhére végzik el. Túl nagy kérés lenne-e, ha felszólítanánk a Bizottságot arra, hogy hajtsa végre a Parlament és a Tanács állásfoglalásait, és törekedjen annak biztosítására, hogy a pénz valóban elérje a szándékaink szerinti címzettjeit, és ezáltal meg hozza az elvárt kedvező eredményeket? A Bizottság által részünkre benyújtott költségvetés-tervezetet nem számították ki vagy becsülték meg kellő pontossággal. 2009-ben több mint 50 átcsoportosítást, valamint 10 pótköltségvetést és költségvetés-módosítást hajtottunk végre. Ilyen körülmények között nem lehet pontos és átlátható költségvetésről beszélni; ezen a helyzeten változtatni kell.

A szakbizottságokban tevékenykedő képviselőtársainknak a pénzügyi év során nagyobb figyelmet kell fordítaniuk a végrehajtási jelentésekre, a Bizottságnak pedig végre ki is kell érdemelnie még mindig meglévő jó hírnevét, amely szerint az intézmény hatékony uniós igazgatási testület. Remélem, hogy mindannyian tenni fogunk ennek eléréséért.

Reimer Böge, előadó. – (DE) Elnök úr, hölgyeim és uraim, a 2010. évi költségvetésről szóló megállapodást követően 141,4 milliárd eurós kötelezettségvállalási és 122,9 milliárd eurós kifizetési előirányzatról értekezünk.

Először is szeretnék hálás köszönetet mondani mindkét előadónak elkötelezettségükért, és ezen a ponton jegyezném meg, hogy minden, amit Haug asszony a 2009-es költségvetésről az imént elmondott, tökéletesen igaz.

Ha megvizsgáljuk ezeket a számadatokat, láthatjuk, hogy 11,2 milliárd euró a többéves pénzügyi keret felső kifizetési korlátja alatt marad. Ez azt jelenti, hogy ha szükség van rá, és megvan a politikai akarat, a többéves pénzügyi keret hagy nekünk némi mozgásteret a megállapodás szerinti korlátokon belül.

Az elmúlt években – átcsoportosítás, a mozgástér ismételt szűkítése és számos felülvizsgálat útján – többször is megtaláltuk a megoldást a gazdasági és politikai környezet miatt szükséges változtatásokra. Ezek az eszközök most is adottak, de mindazok után, amit 2010-et illetően végeztünk, határozottan kezdjük kimeríteni a bennük rejlő lehetőségeket. Ez érvényes a 2. fejezetre is, amely esetében 2010 után és a lehetséges mozgástér figyelembevételével erősen fogy, sőt akár elfogyhat a levegő.

Jelenleg az úgynevezett gazdaságélénkítő csomag kapcsán a második, 2,4 milliárd euró összegű finanszírozási részletet is beemeltük ezekbe a megállapodásokba. Helyes volt, hogy a csomag második, 2,4 milliárd eurós részét 2010-ben finanszíroztuk ahelyett, hogy részben 2011-re halasztottuk volna. Természetesen nem gazdaságélénkítő csomagról volt szó. Valójában helyes kiegészítő politikai prioritásokról volt szó, nevezetesen az energiáról és a szélessávú internet vidéki területeken történő biztosításáról.

A rugalmassági eszköz igénybevételének köszönhetően további 120 millió eurót teremthettünk elő energiaprojektekre és 75 millió eurót a kozlodui atomerőműre. Szeretném felhívni a Bizottság figyelmét arra, hogy mindezt igen különös módon bonyolították, és most szeretném tisztázni, hogy még nem értünk a történet végére. Összesen 300 millió euróra számítunk. Ebben az összefüggésben azt is elvárjuk önöktől,

hogy az atomerőmű leszereléséhez még előteremtésre váró pénzt emeljék be a költségvetés féldős felülvizsgálatába, és azt ne az 1b. kategóriában végrehajtandó újabb megszorításokból finanszírozzák. Rendkívül fontos, hogy ezt egyértelműen tisztázzuk.

Ezen túlmenően elvégeztük a 2009-ről megmaradt fel nem használt pénzeszközök felülvizsgálatát, ezáltal összesen 1,9 milliárd euró fordítható energiára és további 420 millió euró szélessávú internetre a II. kategóriában.

Itt el kell mondanunk, hogy helyes volt ez a teljes összeggel kapcsolatos döntés, azonban természetesen azt is még ma tisztáznunk kell, hogy következő feladatunk a Lisszaboni Szerződés költségvetési végrehajtása. Nyilvánvalóan nem várhatunk 2014-ig, hiszen akkor újabb politikai prioritásokkal kell majd szembenéznünk, amelyekre az Európai Uniónak – részben a globalizációs folyamat, részben más új feladatok kapcsán – megoldást kell találnia.

A csütörtökön benyújtandó állásfoglalás egyértelműen kijelenti, hogy felszólítjuk az új Bizottságot: minél hamarabb tegyen közzé jelentést az intézményközi megállapodás végrehajtásáról, amint azok a megállapodások azt előírják. Ugyanakkor – és ezt szeretném különösen hangsúlyozni – a Bizottságnak kötelezettséget kell vállalnia arra, hogy kiigazítja, felülvizsgálja és módosítja a jelenlegi 2007–2013-as pénzügyi tervet, és kiterjeszti azt 2015–2016-ra. Ezenfelül el kell indítania a következő többéves pénzügyi keret kidolgozásának folyamatát, hogy megfelelő, nyílt és nyilvános vitát folytathasson a következő pénzügyi keretről.

Ez a munka az új Bizottságra vár, és a következő negyedévben mi természetesen mind a meghallgatások, mind a viták alkalmával ki fogjuk használni a lehetőséget arra, hogy határozottan felszólítsuk a Bizottságot és a Tanácsot arra, hogy álljanak ki e politikai prioritások mellett. Izgalmas idők elé nézünk.

Hans Lindblad, a Tanács soros elnöke. – (SV) Elnök úr, óriási megtiszteltetés számomra, hogy ma itt lehetek a vitájukon. A 2010. évi költségvetési vita embert próbálónak bizonyult, és örülök, hogy sikerült megállapodást elérni intézményeink között a november közepén megrendezett egyeztető ülésen. Ez a megállapodás két különböző, ám egyformán fontos célt szolgál.

Egyfelől megteremti a keretet a 2010. évi költségvetés kidolgozásához, hogy az Európai Unió a lehető legzökkenőmentesebben működhessen és oly módon hajthassa végre a politikákat, ahogyan mi szeretnénk, miközben garantálja a kifizetések ellenőrzött növelését, különösen ezekben a minden tagállam számára nehéz időkben. Másrészt rendelkezik – többek között – a gazdaságélénkítési terv második részének teljes körű finanszírozásáról. Ezzel az Európai Unió jelentős mértékben hozzájárul a jelenlegi gazdasági és pénzügyi helyzet kezeléséhez.

Szeretnék hangot adni a Tanács meglegedettségének a közös kül- és biztonságpolitika terén elért megállapodást illetően is. Úgy vélem, hogy a 2010. évi költségvetés egészében kiegyensúlyozott kompromisszumot jelent egyfelől a szükséges költségvetési fegyelem és hatékony pénzgazdálkodás, másfelől azon kötelezettségünk között, hogy megfeleljünk polgáraink várakozásainak. A költségvetés kompromisszumot képvisel a különböző képviselőcsoportok és tagállamok, valamint a Tanács és a Parlament különböző érdekei között is.

Sem a Tanács, sem a Parlament nem pontosan erről a költségvetésről álmodott a folyamat kezdetén. Mindamellet úgy gondolom, hogy az helyes kompromisszum, amely a lehető legjobban egyensúlyoz céljaink és prioritásaink között. Ezzel összefüggésben szeretném elmondani, milyen büszke vagyok arra, hogy mi – azaz a Parlament és a Tanács mint költségvetési hatóság, a Bizottság hathatós segítségével – előremutató tenni akarástól és felelősségérzettől áthatva valóban el tudtuk érni a végül novemberben megkötött általános megállapodást. Úgy vélem, ez megfelelő üzenetet küld a világnak a Lisszaboni Szerződés hatálybalépése idején.

Mindez nem lett volna lehetséges az összefogásunk nélkül, hiszen mindenki elvégezte a saját feladatát. És mindez nem lett volna lehetséges anélkül a kitűnő és konstruktív hangulat nélkül sem, amely véleményünk szerint a folyamat egészét jellemezte. Ezért szeretném megragadni ezt az alkalmat, hogy köszönetet mondjak a Költségvetési Bizottság elnökének, Lamassoure úrnak kitartásáért, nyíltságáért és tárgyalási készségéért. Szeretném megköszönni a két előadónak, Surján úrnak és Maňka úrnak, hogy ilyen konstruktívan együttműködtek velünk, és hálámat szeretném kifejezni az ECOFIN-tanácsbeli munkatársaimnak is. Különösen is köszönetet mondanék Šemeta biztos úrnak, aki a végsőkéig becsületesen végezte közvetítői feladatát.

Végül, de nem utolsósorban, köszönet a három intézmény minden munkatársának, akik igen magas szakmai színvonalon járultak hozzá mindennek a sikerre viteléhez.

Algirdas Šemeta, a Bizottság tagja. – Elnök úr, nagy örömmre szolgál, hogy beszélhetek a Parlament előtt, mielőtt az véglegesíti második olvasatra terjesztett javaslatát a csütörtöki szavazással, amelynek tárgya a 2010. évi költségvetés és a 10/2009. számú költségvetés-módosítás, amely utóbbi részben hozzájárult az éves költségvetési eljárás sikeres végkimeneteléhez.

A 2010. évi költségvetésre vonatkozó tárgyalások minden részről kompromisszumokat – sőt talán fogalmazhatnák úgy is: áldozatokat – tettek szükségessé közös célunk elérése érdekében. Ez nem lett volna lehetséges az Európai Parlament és a Tanács által a tárgyalások során mindvégig tanúsított konstruktív és felelősségteljes hozzáállás nélkül.

Szeretnék kiemelni négy fő témát.

Először is hadd beszéljek az egyeztetés eredményének néhány kulcsfontosságú eleméről. A tavaly áprilisban közösen elfogadott együttes nyilatkozat után tudtuk, hogy kényes kompromisszumot kell kötnünk az európai gazdaságélénkítési tervhez még hiányzó 2,4 milliárd euró finanszírozási forrását illetően. Ezt csak kompenzációs mechanizmus útján, a többéves pénzügyi keret által biztosított összes költségvetési eszköz igénybevételevel lehetett végezni. Ez igen komoly korlátozó tényezőt jelentett.

E nehézség ellenére 2010-re sikerült előteremtenünk a teljes finanszírozást a gazdaságélénkítési tervhez, és ahogy az általános előadó is rámutatott, sikerült megállapodásra jutnunk egy olyan uniós költségvetésről, amelynek segítségével úrrá lehetünk a gazdasági válságon.

Úgy gondolom, hogy a nehéz időkben ez az üzenetünk még intenzívebben hatott a polgárainkra azért is, mert a Parlament jelentős támogatásával ugyanakkor képesek voltunk reagálni a tejtermelők előre nem látott sajátos szükségleteire is.

Végül, de nem utolsósorban, a költségvetési hatóság két ága tudomásul vette, hogy a rugalmassági eszköz igénybevételevel 2010-ben további segítséget kell nyújtanunk Bulgáriának a kozloduji atomerőmű leszerelésére irányuló erőfeszítéseikhez.

Másodszor, ami a tartalékokat illeti, hadd köszönjem meg a Parlamentnek, és különösen az általános előadónak, Surján úrnak, hogy figyelembe vette a Parlament első olvasatára az úgynevezett végrehajthatósági levélben adott bizottsági válaszokat.

Ezáltal jelentősen csökkenthettük a Parlament első olvasatakor a 2010. évi költségvetési tervezetben elkülönített tartalékokat.

Harmadrészt szeretném hangsúlyozni a Lisszaboni Szerződésre való zökkenőmentes átállás fontosságát. Ami a költségvetési eljárást illeti, az már visszavonhatatlanul a Lisszaboni Szerződésben gyökerezik. Az új szerződés hatálybalépését illető bizonytalanságok ellenére sikerült sima átmenetet biztosítanunk az új jogi keretbe.

Az előttünk álló időszak kihívást jelent majd minden intézménynek, mivel változtatniuk kell megközelítésükön és magatartásukon, hiszen már a költségvetési eljárás leelejétől fogva megerősített párbeszédre lesz szükség. A Bizottság készen áll arra, hogy eleget tegyen feladatának és az új egyeztetőbizottság keretében segítsen az álláspontok összehangolásában, mindvégig tiszteletben tartva a költségvetési hatóság két egyenrangú ágának jogait.

Ma tudjuk, hogy még van mit tenni a szerződés hatálybalépéséből fakadó összes új jogi eszköz létrehozatala érdekében. Mindameltt az elmúlt két évtized során kifejlesztett lojális intézményközi együttműködésre alapozva sikerült megállapodnunk egy sor átmeneti intézkedésről, amelyek lehetővé teszik, hogy a 2010. évi költségvetés hatékonyan működjön.

Végezetül lássuk a 10/2009. számú költségvetés-módosítást, a pénzügyi keret felülvizsgálatát és a rugalmassági eszköz igénybevételét. Jelzem, hogy a Parlament beleegyezett abba is, hogy elfogadja a többéves pénzügyi keret felülvizsgálatáról, illetve amint már említettük, a rugalmassági eszközről és a 10. számú költségvetés-módosításról szóló javaslatokat.

Szeretnék köszönetet mondani az előadónak, Böge úrnak, amiért pártfogolta az egyeztetés eredményeit. Ez azt mutatja, hogy céljaink elérése érdekében képesek voltunk a lehető leghatékonyabban kihasználni a jelenlegi intézményközi megállapodás nyújtotta eszközöket.

Szeretnék köszönetet mondani a 2009. évi költségvetés előadójának, Haug asszonynak is a 2009. évi költségvetés végrehajtása kapcsán kifejtett egész éves munkájáért és a többéves pénzügyi keret

felülvizsgálatához kapcsolódó „csomag” részét képező 10/2009. sz. költségvetés-módosításhoz, valamint a gazdaságélénkítési terv finanszírozásához nyújtott támogatásáért.

Tudomásul vettem a Bizottsághoz intézett kritikai megjegyzéseit is azzal kapcsolatban, hogy annak javítania kellene a költségvetés végrehajtása tekintetében nyújtott teljesítményén.

Az ez évi költségvetés-módosítás 3,2 milliárd eurós csökkentést tervez a kifizetési előirányzatok terén, ami jóval alacsonyabb a tavalyi 4,9 milliárd eurós csökkentésnél, és úgy tűnik, javulni fog a javasolt csökkentést követően 2009-re 113 milliárd euróban meghatározott költségvetés végrehajtása.

Mindamellet van még hova fejlődni, és biztosíthatom önöket, hogy a Bizottság továbbra is minden tőle telhetőt megtesz annak érdekében, hogy a lehető legjobban használja fel az engedélyezett költségvetési előirányzatokat 2010-ben.

Ami a kiadások végrehajtásának felgyorsítását célzó eljárások egyszerűsítését illeti, noha ez járható út, úgy vélem, hogy óvatosan kell egyensúlyozni a valódi egyszerűsítés és – az EU pénzügyi érdekei védelmében – a szabályok követésének szükségessége között.

Ismét szeretnék köszönetet mondani a Parlament tárgyalócsoportjának, és különösen a Költségvetési Bizottság elnökének, Lamassoure úrnak, valamint a 2010. évi költségvetés előadóinak, Surján úrnak és Maňka úrnak.

Szeretném megköszönni továbbá a Tanács tárgyalócsoportjának és különösen Lindblad államtitkár úrnak a költségvetési eljárás során végzett konstruktív munkáját.

Remélem, hogy a mai vita építő jellegű és gyümölcsöző lesz, és a 2010. évi költségvetés csütörtöki megszavazásához vezet majd.

José Manuel Fernandes, a PPE képviselőcsoport nevében. – (PT) Elnök úr, hölgyeim és uraim, ez a költségvetés választ jelent a gazdasági válságra, és elsősorban az európai polgárokra összpontosít. Célja a munkanélküliség elleni küzdelem és a gazdaság felélesztése. Ezért is tartjuk prioritásnak az európai gazdaságélénkítési tervet, amelyhez 2,4 milliárd euró értékű finanszírozást biztosítunk az elkövetkező évben. Meg kell jegyezni azt is, hogy azzal is a gazdaságélénkítést támogatjuk, amikor növeljük a fő költségvetési fejezetek kifizetési előirányzatait.

Ami a munkanélküliséget és különösen a fiatalok munkanélküliségét illeti, szeretném kiemelni az Erasmus program felülvizsgálatára vonatkozó javaslatot. Üdvözljük, hogy 300 millió euró összegű kiegészítő támogatást nyújtanak a tejipari ágazatnak, de hangsúlyozni szeretném, hogy létre kell hozni egy költségvetési fejezetet ennek az ágazatnak az állandó finanszírozására.

Szintén nagyon fontosnak tartjuk a jelenlegi, 2007–2013-as többéves pénzügyi keret felülvizsgálatát és kiterjesztését a 2015-2016. évekre, amint azt javasoltuk. Meg kell jegyeznem, hogy az éghajlatváltozás és az energiabiztonság problémájának kezelése, bár uniós prioritások, nem kaptak kellő nyomatékot ebben a költségvetésben. Ami a Parlament és az egyéb intézmények költségvetéseit illeti, amelyeket most második olvasatra benyújtottak, azok azonosak az általunk első olvasat során elfogadottakkal.

Az Európai Néppárt (Kereszténydemokraták) képviselőcsoport ismételten kijelenti, hogy a szigor és átláthatóság rendkívül fontos, ezért támogatja a hosszú távú épületpolitikát, a nulla bázisú költségvetés végrehajtását minden egyes parlamenti ciklus elején, valamint az olyan politikák költség-haszon elemzését, mint például a Parlament kommunikációs politikája. A Lisszaboni Szerződés hatálybalépése kapcsán felmerült új igényeket illetően támogatjuk a jogalkotás terén a kiválóságra való törekvést és az e célkitűzés megvalósításához szükséges elégséges forrásokra vonatkozó igényeket.

Göran Färm, az S&D képviselőcsoport nevében. – (SV) Elnök úr, szeretnék nagy-nagy köszönetet mondani minden közreműködőnek. Ezek a tárgyalások eredményeket hoztak. Kevés probléma vár csak megoldásra a második olvasat előtt, és minden érintett fél konstruktívan járult hozzá ennek eléréséhez.

Bár sok időbe telt, mindenképpen fontos volt számunkra, hogy a gazdaságélénkítési tervet úgy sikerüljön finanszíroznunk, hogy a megoldásokat ne halasszuk későbbre. Örömkre szolgált, hogy a Tanács végül elfogadta azt a nézetünket, miszerint a megoldáshoz – akárcsak a Kozloduj-ügy esetében – új forrásokra és a rugalmassági eszköz igénybevételére van szükség.

Azonban továbbra is meglepőnek találom a Tanács és a svéd elnökség álláspontját néhány kérdésben. Nem gondoltam volna például, hogy ellenezni fogják a Parlament arra vonatkozó javaslatát, hogy az új balti-tengeri stratégia saját jogán új forrásokhoz juthasson. Mindamellet örülök, hogy végül engedtek ebben a kérdésben.

A másik dolog, ami meglepett – és ami még nem rendeződött teljes mértékben –, az a Progress program és az új mikrohiteleszköz. A Parlament nézőpontjából az volna az elképzelés, hogy a társadalmi kirekesztés és a munkanélküliség problémájának kezelése érdekében az EU-nak növelnie kellene az innovációba történő beruházást. Ez azért is különösen fontosnak tűnhet, mert 2010 a társadalmi integráció európai éve. Ezért nehezen érthető, miért küzd a jelek szerint a Tanács és a svéd elnökség olyan eltökélten, szinte körömszakadtáig azért, hogy az új mikrohiteleszköz finanszírozásához a forrásokat a Progress program megnyirbálásából teremtsük elő.

Ezzel összefüggésben közvetlen kérdést szeretnék feltenni a svéd elnökségnek.

Tekintve a magas munkanélküliségi arányt, a folyamatosan fokozódó társadalmi kirekesztést, a jelentős integrációs problémákat és azt, hogy a Progress program rendkívül jól működik, miért követeli olyan állhatatosan a Tanács a Progress program költségvetésének csökkentését?

Az ez évi költségvetési tárgyalások eredményeképpen szinte minden új prioritást a hosszú távú keret felső korlátainak módosításából és a rugalmassági eszköz igénybevételéből kell finanszírozni. Szinte semmi mozgástér nem maradt. Ez a keret még további három évig marad hatályban, azonban teljesen elfogadhatatlan lenne, hogy ilyen hosszú távon együtt kelljen élnünk ezekkel a feltételekkel. Ezért feltennék egy másik kérdést is a Bizottságnak és a Tanácsnak.

Mi az álláspontjuk a Parlament azon kérése tekintetében, miszerint mihamarabb és mélyrehatóan felül kell vizsgálni a 2011–2013-as időszakra vonatkozó pénzügyi keretet?

Úgy véljük, hogy a fennmaradó három évre vonatkozó költségvetési tárgyalások problematikusak lesznek, amennyiben nem változik a helyzet, különösen, ha figyelembe vesszük azt a tényt, hogy újabb bővítés előtt állunk, és jelentős új kötelezettségvállalásokkal kell szembenéznünk az éghajlatváltozás terén. Véleményem szerint azt az elvet kellene követnünk, hogy az új feladatokra új pénzeszközöket kell előirányozni. Nemzeti szinten rendszerint ezt a megközelítést alkalmazzák, és ezt kellene tennünk az EU-ban is. Köszönettel fogadnám, ha megosztanák velem ezzel kapcsolatos nézeteiket.

Anne E. Jensen, az ALDE képviselőcsoport nevében. – (DA) Elnök úr, szeretnék köszönetet mondani Surján úrnak a tárgyalások eredményességéért. Amint azt már mások is megtették, szeretnék elégedettségemnek hangot adni azzal kapcsolatban, hogy mi itt a Parlamentben a második olvasatra is meg tudtuk tartani fontos prioritásainkat, még akkor is, ha kellett némi engedelményeket tennünk a Tanáccsal kötött megállapodás tekintetében. A gazdaságélénkítési terv részét képező energiaberuházásokon felül sikerült többletforrásokat előirányoznunk az energiaipari kutatást és innovációt célzó költségvetési fejezetekre is. Sikerült megóvnunk kísérleti projektjeinket és előkészítő fellépéseinket, amelyek a Parlament által jelenleg vizsgált új kezdeményezések, és – személyes észrevételként – szeretném elmondani, hogy mi, a Liberálisok és Demokraták Szövetsége Európáért képviselőcsoport örülünk annak is, hogy sikerült finanszírozást biztosítani a balti-tengeri stratégia számára is.

Másokhoz hasonlóan én is ki szeretnék emelni két dolgot. Először is a rugalmatlanságot – e tekintetben szeretném felhívni Šemeta úr figyelmét, aki köztudottan új szerepkörben folytatja munkáját az új Bizottságban, hogy valóban szükségünk van erre a félidős költségvetés-felülvizsgálatra, és szeretném, ha a Bizottság, az új Bizottság ezt komolyan venné. Másodszor pedig közről kell megvizsgálnunk a dolgokat és fel kell tennünk magunknak a kérdést, vannak-e olyan új prioritások, amelyeket el kell helyeznünk ebben a keretben. Vannak-e olyan programok, amelyek nem működnek kielégítően? Meg lehet-e változtatni a prioritásokat a meglévő kereten belül, vagy magát a keretet kell felülvizsgálnunk? Természetesen abban a helyzetben vagyunk, hogy amiatt sikerült forrásokhoz jutnunk, hogy a többéves pénzügyi keretben először is rengeteg pénzt irányoztak elő a mezőgazdaságra. Ez azonban már nem áll rendelkezésre, így most nehezebb helyzetbe kerülünk, ahogy erre Böge úr is rámutatott. Most érkezik el az igazság pillanata. Az elkövetkező néhány év, amikor rugalmasnak kell lennünk, nagyon-nagyon nehéz lesz, ha nem sikerül elérnünk, hogy a pénzügyminiszterek több pénzt biztosítsanak, és úgy vélem, hogy ez a jelenlegi gazdasági klímát tekintve még a szokásosnál is nehezebbnek fog bizonyulni.

Szeretnék felhozni még egy témát, amelyet, tisztelt Šemeta úr, szeretném, ha ön is figyelembe venne jövőbeni munkája során. Maňka úr igen alapos munkát végzett az igazgatási kiadások terén, és most azt halljuk egyes erőteljesen populista politikusoktól, hogy nem szabad megadnunk az uniós alkalmazottaknak az őket valójában megillető fizetésemeléseket. Az én képviselőcsoportom nem támogatja a meglévő megállapodások megszegését. Ha az emberek nem elégedettek a rendszerrel, meg kell változtatniuk azt. Semmi jóra nem vezet az, ha csupán elégedetlenkedünk a létrehozott rendszer eredményét illetően. Úgy vélem, igencsak indokolt az uniós alkalmazottak foglalkoztatási feltételeinek vizsgálata, elsősorban is annak vizsgálata, hogy

az uniós rendszerben az alkalmazottakra vonatkozó hatályos szabályok biztosítják-e azokat a vezetési lehetőségeket, amelyekre az EU politikáinak hatékony végrehajtásához szükség van. Több év telt már el a Kinnock-reform óta, és öt év a bővítés óta. Megérett az idő arra, hogy újra felülvizsgáljuk a helyzetet. Ezen esetleg érdemes lehet elgondolkodnia, Šemeta úr.

Helga Trüpel, a Verts/ALE képviselőcsoport nevében. – (DE) Elnök úr, biztos úr, Lindblad úr, hölgyeim és uraim, a Zöldek/az Európai Szabad Szövetség képviselőcsoport szintén úgy gondolja, hogy a 2010. évi költségvetés, amelyet megtárgyaltunk és amelyről megállapodtunk, ésszerű kompromisszum. A költségvetési viták elején még több nyitott kérdés és finanszírozatlan tétel is volt. Ezeket a problémákat sikerült többé-kevésbé megoldanunk. A hiányosságok kipótlásához szükséges pénznek a Parlament egyharmadát, a Tanács kétharmadát adja, így a mi nézőpontunkból ez egy ésszerű kompromisszum, és eljutottunk oda, hogy szembenézhetünk az új évvel.

Mindamellet először is az európai költségvetés szerkezetével és rugalmatlanságával összefüggő problémákra szeretnék reflektálni. Hallottunk már a politikai tünetekről. Az a tény, hogy 2009-ben 50 átcsoportosítást és 10 pótköltségvetést és költségvetés-módosítást hajtottunk végre, mindenki számára nyilvánvalóvá teszi, hogy e szigorúan kötött és rugalmatlan szerkezetű költségvetés célkitűzései már nem naprakészek. Mindannyiunknak együtt kell működnünk azért, hogy ezen változtassunk, ha a jövőben jobban szeretnénk dolgozni.

Ezért most áttérnék a közeledő felülvizsgálattal kapcsolatos kérdésekre. A költségvetés, amelyet most elfogadunk, válságköltségvetés. Ezt a mottót Surján úr találta ki. Ebben az összefüggésben a „válság” szó mind a pénzügyi, mind a gazdasági válságra vonatkozik. Ehhez azonban szeretném hozzátenni a következő észrevételt, most, mikor a koppenhágai konferencia még folyamatban van. Nyilvánvalóan olyan válsággal nézünk most szembe, amely közvetlenül fenyegeti létünket, másképp fogalmazva az a kérdés, hogy mi – és ezalatt a világ teljes népességét értem – meg tudjuk-e menteni bolygónkat és 2 °C alá tudjuk-e csökkenteni a globális felmelegedést. Ahhoz, hogy ezt elérhessük, mindannyiunknak együtt kell fellépniünk költségvetéseink, forrásgazdálkodásunk, valamint életmódunk és pénzügyeink irányítása tekintetében. Át kell állnunk a megújuló energiaforrásokra. Drámai módon csökkentenünk kell szén-dioxid-kibocsátásunkat. Alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdasággá kell átalakulnunk. Természetesen sokkal többet kell költenünk a fenntarthatósággal, új anyagokkal és termékekkel kapcsolatos kutatásokra is. Egyedül így tudunk új munkahelyeket létrehozni.

Mindezt úgy kell megtennünk, hogy az európai belső piac hasznot húzzon belőle, és a környezetbarát technológiákkal és termékekkel új lehetőségeket nyithassunk meg az Európai Unió előtt a világpiacon. Egyedül így remélhetjük, hogy meggyőzhetjük az európai polgárokat arról, hogy az európai projektnek van jövője. Ez azt is jelenti, hogy nekünk – a tagállamoknak és az Európai Uniónak – együttesen többet kell beruháznunk az oktatásba. Ez a legfontosabb erőforrásunk itt az Európai Unióban. Egészen másképpen kell azt támogatnunk, oly módon, hogy fiataljainknak lehetőségeket biztosítsunk Európában és világszerte egyaránt.

Szeretnék még hozzátenni valamit. Gyökeresen meg kell változtatnunk agrárpolitikánkat és a mezőgazdasági exporttámogatásokat is, és a strukturális alapokra kell összpontosítanunk. Ezeken is mélyreható változásokat kell eszközölnünk a régi épületek helyreállítása és a fenntartható közlekedéspolitika tekintetében. Mit is szeretnék ezzel mondani? A 2010. évi költségvetés jó irányba indult el, de ez még csak egy lépés, semmi esetre sem elegendő. Mi, a Zöldek/ALE képviselőcsoport új kifejezést alkottunk, a „zöld New Deal” kifejezést, mert meggyőződésünk, hogy csak a tagállamok, a Bizottság és az Európai Parlament közös, európai szellemű erőfeszítései lesznek képesek megteremteni a kellő politikai erőt és meggyőződést ahhoz, hogy jelentős változtatásokat érhessünk el, átalakíthassuk gazdaságunkat és munkahelyeket hozhassunk létre.

Csak ha meg tudjuk teremteni a valódi változásokat ösztönző politikai akaratot, akkor tudjuk majd ugyanilyen irányban módosítani az európai és nemzeti költségvetéseket. Ami Koppenhágát illeti, az elkövetkezendő néhány évben remélhetőleg szintén sikerül majd finanszírozást biztosítanunk annak lehetővé tételéhez, hogy a szegény országok – és különösen a szubszaharai afrikai államok – új növekedési modelleket valósíthassanak meg. Fontos lenne, hogy ne ismételjük meg a mi hibáinkat, hanem mindannyian – az iparosodott országok, a feltörekvő gazdaságok és a fejlődő országok – együttműködünk egy új együttélési modell és egy újfajta gazdaság érdekében. Csak így lehetünk sikeresek Európa-szerte és világszinten is.

Lajos Bokros, az ECR képviselőcsoport nevében. – Elnök úr, az EU költségvetése számos strukturális problémától szenved. Túl nagy, és egyre nő. Sok tétel – különösen a bürokrácia működési költségei – esetében beépített automatikus növelési lehetőséget tartalmaz, anélkül, hogy a teljesítményben bármiféle javulás lenne észlelhető.

Elméletileg minden költségvetés bizonyos gazdaságpolitikai megfontolásokat tükröz. Az uniós költségvetés ez alól kivétel. Semmiféle következetes értékrendet nem tükröz. Ehelyett megpróbál védelmezni egyfajta európai méretű új-keynesi keresletgazdálkodást azért, hogy a tételek nagy többségére többet költ, ám emögött nem áll semmiféle strukturális reform.

Vegyük a Globalizációs Alkalmazkodási Alap példáját. Elméletileg félmilliárd eurót kellene elkölteni a globalizáció negatív hatásainak enyhítésére. Ehelyett a tagállamok alig néhány tízmillió euró értékben is csak nagy nehezen tudnak összekaparni néhány ésszerű javaslatot. Ez egyfelől a szegényes források hihetetlen pazarlása; másfelől kitűnő példája annak, hogyan torzíthatók el a kreatív destrukció szabályai a kapitalizmusban.

A Költségvetési Bizottság nem örült annak, hogy az utolsó pillanatban új tétel merült fel, a kozloduji atomerőmű leszerelésének költsége. Ez a rossz tervezés jele volt. Mindamellet nemhogy a kozloduji atomerőmű leszerelése, de még egy új erőmű felépítéséhez nyújtandó támogatás is fontosabb lenne, mint a források tejlapba való átirányítása ezen az időszerűtlen és kevésbé hatékony növelésen keresztül.

Mintha az valamiféle jótékony hatású keresletnövelés része lenne, az uniós bürokrácia meg nem érdemelt és szükségtelen fizetésemeléseket kap. Amikor az EU olyan mély recesszióval küzd, amire egy életben egyszer, ha sor kerül, egyszerűen nem helyes dolog saját magunkat és saját igazgatásunkat biztonságba helyezni annak negatív következményei előtt. Nem lenne helyesebb, ha az európai szolidaritás nevében akár egy névleges bércsökkenést is elfogadnánk, ezáltal pedig növelnénk a foglalkoztatást?

Szintén a nem megfelelő tervezésre utaló, nyugtalanító jel, hogy számos tétel esetében nő a kötelezettségvállalási és kifizetési előirányzatok közötti egyenlőtlenség. Mivel hiányunk nem lehet, egyre több kötelezettségvállalást halasztunk a jövőre. Ez nem jelent kevesebbet, mint hogy elzalogosítjuk Európa jövőjét, és jövőhetetlen módon aláássuk a jövőbeni diszkrecionális kiadásainkat.

Számos európai parlamenti képviselő saját kedvenc projektjeire koncentrál, és igyekszik minél több pénzt elkülöníteni az érdekeltségét képező célokra. A költségvetést nem a *status quo* fenntartására szolgáló, retrospektív eszköznek kellene tekinteni, hanem előretekintő, az EU intézményi szabályozási keretének hatékonyabbá tételét szolgáló eszköznek, amelynek célja pedig az egységes piac megerősítése lenne. A saját érdekek előtérbe helyezésének visszafogása volna a kulcs ahhoz, hogy az EU ne sülyedjen jelentéktelen szerepbe a világszíntéren.

Miguel Portas, a GUE/NGL képviselőcsoport nevében. – (PT) Tisztelt elnök úr, hölgyeim és uraim, úgy gondolom, hogy az a veszély fenyeget minket ezzel a költségvetéssel kapcsolatban, hogy nem látjuk a fától az erdőt. A következő kérdést szeretném nyíltan feltenni önöknek: ha nem lenne válság, nagyon különbözne ez a költségvetés a mostanitól? Mindannyian tudjuk, hogy nem. Ez a nagy probléma. Ezért is ismeri el valójában az a jelentés, amelyről most csütörtökön szavazni fogunk, hogy a Tanács nem hajlandó növelni a válság megoldására rendelkezésre álló forrásokat, csökkenti a strukturális és kohéziós alapok előirányzatait éppen akkor, amikor komoly válság zajlik, és – ismétlem – nem adja meg az éghajlatváltozásnak az azt megillető prominens szerepet.

Maga a jelentés tartalmaz még további kritikákat is, hasonlókat azokhoz, amiket Haug asszony elmondott. Hatalmas aránytalanság áll fenn például az engedélyezett kiadások és a valóban megtett kifizetések között: a kiadások jóval a tervezett határokon belül maradnak, és alapjában véve még azt sem tudjuk, hogy amit elköltenek, azt jó helyre teszik-e. Ilyen elítélő értékelés mellett hogyan hagyhat jóvá ez a Ház egy ilyen költségvetést? Erre egyetlen magyarázat lehetséges: a Parlament a költségvetési hatóság gyenge láncszeme. Még a gyerekek is tudják, hogy az rendeli a nótát, aki fizeti a muzsikust, márpedig itt a tagállamok fizetnek.

Hölgyeim és uraim, ma a jövőről is beszélünk, mert egy év múlva az európaiak olyan mértékű költségvetés-módosítási programmal fognak szembesülni, amilyen még aligha fordult elő tagállamaink történelmében. A hétköznapi polgár számára ez egyszerűen így néz ki: amint egy válság véget ér, kezdődik a következő, ezúttal állítólag a költségvetési elszámolások szerkezetátalakítása miatt. Ez a politika nemcsak felelőtlen, hanem ráadásul fenntartja a nulla hiányt az európai költségvetésben. A nehézségeket nem terhelhetjük mindig csak ugyanazokra: a munkanélküliekre, az alkalmi munkavállalókra és a nyugdíjcsökkentéseken keresztül a nyugdíjasokra.

Az Unió csak akkor nem lesz maga is további problémák okozója, ha a megfelelő címekre kezdi küldeni a számlákat. Ha nem zárjuk be az offshore adóparadicsomokat, ha nem adóztatjuk meg a pénzügyi tranzakciókat és ha nem bocsátunk ki kötvényeket, sohasem leszünk képesek az egyetlen olyan módon reagálni a válságra, amellyel valóban véget is tudnánk vetni annak: azaz a társadalmi igazságossággal. Ezért számíthatnak a

baloldalra, ha céljuk a költségvetés átfogó, radikális és újraosztó szellemű felülvizsgálata 2016-ig, de ne számítsanak a baloldalra, ha egy olyan közepszerű költségvetést akarnak összeeszkábálni, amely sem a társadalmi válságot nem próbálja megoldani, sem az éghajlatváltozás elleni küzdelemhez szükséges elszántságról nem tesz tanúbizonyságot.

Marta Andreasen, az EFD képviselőcsoport nevében. – Elnök úr, a 2010. évi költségvetés második olvasatra vonatkozó javaslata még mindig 6%-os növekedést mutat 2009-hez képest. Úgy tűnik, mintha a javaslat egy másik bolygóról érkezett volna – mégpedig egy olyan bolygóról, ahol nincs pénzügyi válság. A novemberi egyeztető ülést követően a Parlament még mindig elítéli, hogy a Tanács nem volt hajlandó növelni a „Versenyképesség a növekedésért és a foglalkoztatásért” főfejezet alatti programok finanszírozását. A Tanács bizonyára nagyon is jól tudja, hogyan használják fel az ilyen forrásokat.

A Parlament szintén kritizálja a Tanácsot, amiért az csökkenti a kifizetéseket, azt állítva, hogy ez nem járul hozzá az kötelezettségvállalások és a kifizetések közötti egyenlőtlenség visszaszorításához. A Tanács bizonyára nagyon is jól tudja, hogy az aránytalanság oka az intelligencia és konzultáció hiánya, amely olyannyira jellemző a költségvetési eljárásra. A Számvevőszék a közelmúltban felhívta a figyelmünket arra, hogy a kifizetetlen kötelezettségvállalások összege jelenleg 155 milliárd euró, azaz a jelenlegi költségvetés 126%-a. Mond ez valamit önöknek?

A Parlament üdvözli az igazgatási kiadások növelését – amely magában foglalja a képviselők fizetéseit is. Visszataszító megszavazni a saját fizetésemelésünket, amit teljes egészében a nemzeti költségvetések csökkentése miatt munkájukat és társadalombiztosítási juttatásaikat elvesztő adófizetők finanszíroznak majd. A jelenlegi körülmények között le kellene mondanunk mindenféle emelésről. Az Európai Parlament elutasítja a strukturális és kohéziós alapok költségvetését illetően a Tanács által javasolt csökkentéseket. Tisztelt kollégáim, tisztában vannak azzal, hogy éppen ezeken a területeken talált a Számvevőszék a legtöbb hibát? Az Európai Parlament úgy gondolja, hogy még több pénzt kellene fektetnünk olyan programokba, amelyek körül visszaéléseket tapasztalnak?

Ráadásul a közvéleménynek tudnia kell azt is, hogy ez a költségvetés nem fedezi a Lisszaboni Szerződés végrehajtásának költségeit, amelyeket ismét költségvetés-módosításokon keresztül – azaz kikapukon át – finanszíroznak majd. Jó kérdés, mindez mennyibe fog kerülni. „Kit érdekeli? – válaszolják egyesek –, az adófizetők pénze.” Ahogy még októberben megjósoltam, a brit állampolgárok egyszer arra ébrednek majd, hogy az Európai Uniónak fizetett hozzájárulásuk napi 45 millió fontról napi 50 millió fontra nő, miközben a brit kormány korlátozza a közszolgáltatásokat, hogy 12 milliárd fonttal csökkenthesse a nemzeti költségvetést. Ez majdnem ugyanakkora összeg, mint amelyet az Egyesült Királyság az Európai Uniónak befizet. Kétség sem férhet ahhoz, hogy ez a költségvetés teher, nem pedig kivezető út a válságból.

Képviselőtársaim, hallgassanak a lelkiismeretükre, és szavazzanak a költségvetés ellen!

ELNÖKÖL: MARTÍNEZ MARTÍNEZ ÚR

alelnök

Angelika Werthmann (NI). - (DE) Elnök úr, hölgyeim és uraim! Függetlenül attól, hogy városi területen vagy vidéken élünk, mindannyian egy információs és tudásalapú társadalom tagjai vagyunk. Azok az emberek, vállalkozások és szervezetek, amelyek a leghatékonyabban képesek használni a modern információs technológiákat, jelentős versenyelőnnyel rendelkeznek. Ehhez azonban szükség van arra is, hogy megfelelő finanszírozás álljon rendelkezésre a technológiai infrastruktúra kifejlesztésére és szélessávú internet formájában történő kiterjesztésére, különösen a vidéki térségekben. Itt lép a képbe az európai gazdaságélénkítési terv második része, ami logikus módon a lisszaboni stratégiát is támogatja.

Az energiabiztonság, most és a jövőben egyaránt, szintén igen fontos, európai szintű kérdés. Bulgária úgy határozott, hogy azonnali hatállyal bezárja a kozlodui atomerőművet. Ez több száz millió euróba fog kerülni, mindamellett a radioaktív hulladék állandó kockázati tényezőt jelent majd, amely veszélyezteti a jövő nemzedékek egészségét és biztonságát. Engem az atomenergia felhasználásának valódi, külső költsége érdekel és az, hogyan lehet ezt kiszámítani.

Legfőbb ideje, hogy ne csak kutassuk és népszerűsítsük az alternatív, megújuló energiákra épülő technológiákat, hanem szélesebb körben meg is valósítsuk azokat. Az épületpolitikáról szóló együttes nyilatkozat hangsúlyozza az épületeket illetően a közép-, illetve hosszú távú megközelítés jelentőségét. Én három dolgot tartok fontosnak ezzel kapcsolatban. Először is, energiahatékony épületekkel egyharmadával csökkenthető a szén-dioxid-kibocsátás. Másodsor pedig mindenáron el kell kerülni az egészségre ártalmas

építőanyagok (így például az azbeszt) használatát. Végül pedig, mint tőlem már megszokhatták, az átlátható és irányítható politikák mellett vagyok, és ez igaz az épületek koncepcionális és műszaki tervezésére is.

Alain Lamassoure (PPE). - (FR) Elnök úr, szeretném a magam részéről kifejezni elégedettségemet az egyeztetés során elért megállapodást illetően. Ehhez egyaránt szükség volt a svéd elnökség intelligenciájára, a Bizottság hathatós hozzájárulására, előadóink szakértelmére és a képviselőcsoportok kompromisszumkészségére. Köszönjük ezt meg mindannyiuknak!

Nézetem szerint azonban az igazi nagy hír nem ez a megállapodás. Ha az európai költségvetés jövőjéről beszélünk, a hét legfőbb eseményére nem itt Strasbourgban kerül sor, hanem Koppenhágában, ahol prominens nemzeti vezetőink két nap alatt megállapodtak arról, hogy 2,4 milliárd euró összegű finanszírozást biztosítanak „az éghajlatváltozás által sújtott hátrányos helyzetű országoknak nyújtandó uniós segély” keretében, és ez az összeg csak a 2010. évre vonatkozik. Minket, EP-képviselőket felelőtlennek tartottak volna, ha nem vagyunk képesek 81 millió eurót lenyesni az uniós költségvetésből, és most azt látjuk, hogy 2,4 milliárd eurót varázsolnak elő – a semmiből.

Üdvözlöm ezt a fejleményt, de a demokraták számára elfogadhatatlan egy ilyen sötét, minden demokratikus kontrolltól mentes eljárás, amely során az összes parlamentet, az Európai Parlamentet és a nemzeteket egyaránt, egyszerűen szembesítik egy kész ténnyel, és amely olyan méltánytalan következményekkel jár bizonyos tagállamokra nézve, hiszen egyesek két-háromszor annyit fizetnek majd, mint más, ugyanolyan gazdag államok.

Ennek ellenére először is üdvözljük azt a tényt, hogy állam- és kormányfőink felismerik, hogy a közös uniós politikák többé nem juthatnak egyről a kettőre a bruttó hazai össztermék 1%-ára korlátozódó költségvetéssel. Új értelmet adnak az európai költségvetés fogalmának, de egyfajta párhuzamos formában. Számítok az Európai Bizottság és a spanyol elnökség segítségére az új költségvetési Európa alapjainak lefektetésében, aminek a szükségességét ma már senki sem vitatja.

Francesca Balzani (S&D). - (IT) Tisztelt elnök úr, hölgyeim és uraim, amikor elérünk a költségvetési eljárás végére és lehetőségünk nyílik az elvégzett munka egészének értékelésére, úgy gondolom, fel kell tennünk egy nagyon nyílt, egyenes kérdést: hasznos ez a költségvetés?

Ez egy átmeneti költségvetés, a Lisszaboni Szerződésre való átállás költségvetése, amely átmenetet jelent az egész világot sújtó nagy gazdasági és pénzügyi válságon belül is. Ennélfogva ez a költségvetés két szempontból is sajátos. Reagálnia kell a válságra, de közben nyilvánvalóan tudatában kell lennie annak, hogy válságos időkben gyérek a rendelkezésre álló források. Jótékonyan kell hozzájárulnia a gazdaság talpra állásához, azonban ahol csak lehetséges, csökkentenie és korlátoznia kell a kiadásokat.

Ez a költségvetés 141 milliárd eurót bocsát rendelkezésünkre a jövő évben. Ez nem sokkal több, mint a 2009. évi összeg, de óriási erőfeszítéseket tettek, rengeteget dolgoztak a prioritásokat illetően és azért, hogy a meglévő forrásokat a jelenlegi prioritásokra irányozhassák elő. A hangsúly két költségvetési tételre esik: a versenyképességre és a környezetvédelemre. A versenyképességre, mert beletartoznak a szociálpolitikai és foglalkoztatáspolitikai intézkedések és a strukturális alapokkal összefüggő kényes problémák, amelyek továbbra is az újraelosztási politikák sarokkövét jelentik Európában. Erre a költségvetési tételre mintegy 65 milliárd eurót irányoznak elő a jövő évben.

A környezetvédelem esetében, amely magában foglalja az agrárpolitikát is, szintén mintegy 61 milliárd euró az előirányzat. Ez a 2010. évi költségvetés azonban mindenekfelett a gazdaságélénkítési tervről szól. Ez a terv tavaly erős támogatottságot élvezett, de nem kapta meg a teljes finanszírozást 2009-ben. Ma, hála az újabb források előteremtését célzó jelentős erőfeszítéseknek, végre 2,5 milliárd eurót ruházhatunk be energia-infrastruktúrákba és a szélessávú internetbe.

Szintén nagy erőfeszítéseket tettek azonban annak érdekében is, hogy e költségvetést összhangba hozzák a lisszaboni stratégiával, hogy még a Bizottság által a költségvetés-tervezetben biztosított forrásoknál is többet lehessen fordítani az Erasmus-programra, az egész életen át tartó tanulásra; mert igaz, hogy szintén fel kell tennünk magunknak a kérdést: hasznos-e ez a költségvetés, de ehhez először és elsősorban figyelembe kell vennünk egy alapvető mérőszámot, nevezetesen azt, hogy a költségvetés hasznosságát az európai polgárok igényeihez kell igazítani.

A költségvetésnek minden európai választópolgár számára hasznosnak kell lennie, és úgy gondolom, hogy ez alapján a nép számára testreszabott hasznosság alapján kell megindítanunk és folytatnunk azt a kényes

vitát, amelynek tárgya a rendelkezésre állási mozgásterek felülvizsgálata és az, hogy mennyi forrást kívánunk biztosítani Európa számára az európai politikákra. <>

Ivars Godmanis (ALDE). - (LV) Elnök úr, az európai strukturális alapokról szeretnék beszélni. Ezek a teljes európai költségvetés mintegy 35,5%-át teszik ki. Ezen belül az Európai Regionális Fejlesztési Alap és az Európai Kohéziós Alap összesen 308 milliárd euróra rúg 2007 és 2013 között. 2010-ben ezeknek az alapoknak a kötelezettségvállalási előirányzata 39 milliárd euró, kifizetési előirányzatuk mintegy 31 milliárd euró. Melyek ezzel kapcsolatban a kockázatok és a problémák? A legfrissebb információk 2009. október 1-jéiek: a második év végén tartunk, a lineáris végrehajtás talán 28,5%, a kifizetési arány 24,35%, és itt tapasztaljuk az első gondokat. A tagállamok 55%-a alatta marad ennek az átlagnak. A legrosszabbul teljesítő államban ez a mutatószám 40%-kal rosszabb az átlagnál, és a kihasználtság terén a legjobb és leggyengébb eredményekkel bíró országok közötti különbség 370%, azaz 3,7-szeres a szorzó. Ha az egyes alapokat nézzük, az újjáépítési és regionális fejlesztési alapot tekintve a tagállamok 22%-a van az átlag alatt, mégpedig a legrosszabb számadat 50%-kal, és a legjobb és legrosszabb eredmény között 500% a különbség. Vannak olyan országok, amelyek ötször kevésbé használják ki a forrásokat, mint azok, amelyek e téren a legjobban teljesítenek! Az Európai Szociális Alap tekintetében az országok 22%-a marad az átlag alatt, a leggyengébb 43%-kal, és a különbség szorzója 3,7. Az Európai Kohéziós Alap esetében a leggyengébb ország 68%-kal teljesít rosszabbul az átlagnál, és a legjobb és legrosszabb eredmény közötti különbség 300%. Hol ebben a kockázat? Ha ezt a helyzetet a 2000–2006-os időszakkal összehasonlítva vizsgáljuk, amikor nem volt válság, láthatjuk, hogy a most a források kihasználási arányát tekintve hátul kullogó országok azok közül kerülnek ki, amelyek előzőleg sem merítettek ezekből az alapokból. Konkrétan 16 milliárd euró kifizetetlen pénzeszköz maradt még a régi alapból, a 2000–2006-os időszakból. Az újjáépítési és fejlesztési alapból összesen 2,4 milliárd euró veszett el. Ez azt jelenti, hogy a tagállamok 20%-a nem vette fel ezt a pénzt, és most már nem is kapja meg azt. Az Európai Szociális Alap esetében ez az összeg 1,9 milliárd euró, mivel a tagállamok 16%-a nem költötte el teljes egészében az összegeket. Ez összességében annyit jelent, hogy 4,3 milliárd eurónyi ...

James Nicholson (ECR). - Elnök úr, mindannyian tudunk arról az európai gazdaságélénkítési tervből fennmaradó 2,4 milliárd euróról, amelyre a 2010. évi költségvetésben kötelezettséget vállaltunk, és üdvözlöm azt a szándékot, hogy ebben a tekintetben át akarják segíteni Európát a jelenlegi nehéz gazdasági helyzeten. Úgy érzem, hogy a tervnek elsősorban az innovációra és a foglalkoztatásra, különösen is a megszűnő munkahelyek számának csökkentésére kellene összpontosítania. Remélem, hogy az erre költött pénz célba ér, nem megy kárba. Ezeket a forrásokat a tagállamoknak megfelelően kell szétosztaniuk és hatékonyan, eredményesen kell felhasználniuk.

Örülök, hogy a vidéki területeken a szélessávú internet céljára biztosították az ígért 420 millió eurót. Ez nagyon fontos kezdeményezésnek fog számítani sok vidéki térségben, és ha megfelelően hajtják végre, elő fogja segíteni a kis- és középvállalkozások fejlődését az érintett térségekben.

Üdvözlöm a tejalap létrehozását. Úgy gondolom, hogy erre nagy szükség volt, és jól példázza a Parlament által a költségvetés kialakítása terén elért sikereket azáltal, hogy felhasznál olyan forrásokat, amelyeket – hogy úgy mondjam – más területeken nem vettek igénybe.

Szeretnék pár szót ejteni arról is, mit szeretnék látni a jövőbeni költségvetésekben. Azt szeretném látni, hogy az erőszak áldozatait, a terrorizmus áldozatait segíti, mert úgy vélem, hogy ezen a területen még többet is tehetnénk. Ezeken az embereken nem segített még senki. Nem kapnak elég segítséget a nemzeti kormányaitól. Az én hazámban pillanatnyilag számos területen kapnak támogatást meglévő alapokból, más területeken azonban még jóval többet tehetnénk. 2014 után már nem áll majd rendelkezésükre több pénzeszköz, ezért felszólítom a tisztelt Házat arra, hogy már most kezdje el vizsgálni, hogyan segíthetnénk a terrorizmus áldozatait a gyakorlatban. Remélem, hogy a hivatalba lépő spanyol elnökség tud majd segíteni nekem ebben.

Megragadnám még az alkalmat, hogy röviden aggályomnak adjak hangot egy 60 millió eurós forrás Észak-Írország általi kezelését illetően. Remélem, a költségvetési biztos úr szólni fog ma erről a konkrét kérdésről. Észak-Írország Nemzetgyűlése felelős az alap kezeléséért. Mintegy 18 havi késedelmük gyűlt fel a pénzeszközök szétosztása tekintetében. Megkérném őket, hogy ha végül szétosztják ezt a pénzt, azt hatékonyan, eredményesen és bölcsen tegyék egy olyan időszakban, amikor az embereknek munkára van szükségük.

Jacky Hénin (GUE/NGL). - (FR) Elnök úr, az Unióban a megbízható és alacsony szén-dioxid-kibocsátású áramszolgáltatáshoz való hozzáférést alapvető jognak kellene tekinteni minden egyes európai polgár számára.

Ennek érdekében az Uniónak valódi európai energiaellátási politikát kell folytatnia, nem pedig költségvetési eljárás útján atomerőművet leszerelnie Bulgáriában.

Ha mindenki számára fel akarjuk építeni az energia Európáját, akkor fel kell ismernünk, hogy az energia az emberiség alapvető joga, nem holmi kényelmi cikk. Ehhez vissza kell vonni az összes olyan irányelvet, amely a deregulációt és a szabad versenyt szolgálja az energiaágazatban, és garantálni kell a teljes atomenergia-ágazat állami szabályozását és kezelését, beleértve az olyan kérdéseket is, mint a leszerelés vagy a kiszervezés. Ehhez létre kell hozni egy olyan európai energiaügynökséget, amely az energiaágazaton belül koordinálná és összefogná az összes tagállam kutatásait és biztonsági erőfeszítéseit, és egyenlő hozzáférést biztosítana az energiához az összes uniós polgár számára; továbbá létre kell hozni egy olyan gazdasági érdekcsoportot, amely egybefogja az energiaágazatban tevékenykedő valamennyi európai vállalkozást, állami és magánvállalkozásokat egyaránt.

Ez a gazdasági érdekcsoport lehetővé tenné, hogy nagyobb – például az elosztó hálózatokkal, az alacsony szén-dioxid-kibocsátású energia előállításával vagy a kutatással és fejlesztéssel összefüggő – projekteket együttműködés keretében lehessen végrehajtani. Így az európai polgárok pénzét jó célra fordítanák: az valóban hozzájárulna a fejlesztéshez, nem csak a befektetett tőke megtérülését növelné.

Bastiaan Belder (EFD). - (NL) Elnök úr, a 2010. évi költségvetést gazdasági válság idején fogadjuk el, ezért különösen óvatossá kell lennünk az uniós források elosztásánál. Ebben az összefüggésben a Tanács arra kényszerítette az Európai Parlamentet, hogy állítson fel fontossági sorrendet. A gyengélkedő gazdaság és a fenntarthatóságba fordítandó beruházások előkelő helyet kaptak a napirenden, nagyon is jogosan. Surján úr jelentésében következetesen hangsúlyozza a gazdasági növekedés és a foglalkoztatás kiemelt jelentőségét.

Ezeket a prioritásokat tükrözik a többéves pénzügyi keret különböző fejezetei közötti eltolódások, és azok tetten érhető az európai gazdaságélénkítési terv finanszírozásában is, amely – helyesen – kiemelt fontosságot tulajdonít az új technológiáknak. Ebből a szempontból különösen fontos a fenntartható energiaforrásokkal kapcsolatos projektek támogatása és a harmadik országok energiahálózataihoz való kapcsolódások javítása. Ennek érdekében segítenünk kell az energiaszolgáltatók olyannyira szükséges diverzifikációjának megvalósítását. Ez sikeres prioritáskészlet.

Ezzel kapcsolatban azért tennék egy észrevételt. Jóval szigorúbbnak kellett volna lennünk. Ha az Európai Unió azt akarja, hogy munkájának hitele legyen, központi feladataira kell korlátoznia tevékenységét, és nem szabad felduzzasztania saját szerepét a válság elleni küzdelemben. Az európai hatáskörön kívül eső területek közé tartozik az oktatás, a kultúra és az állampolgárság. Ezzel azonban nem áll összhangban, hogy évről évre egyre több forrást akarnak rendelkezésre bocsátani ezekre a célokra. Nem lenne szükséges a rugalmassági eszköz lehívása a forráshiány kiigazítására.

Másfelől ha erősebb prioritáskészletünk lenne, azáltal konstruktívabb partnerré válnánk a Tanács számára is, különösen gazdasági válság idején, amikor a tagállamok hiányt tapasztalnak, és drasztikus megszorításokra kényszerülnek. Röviden, meg szeretném köszönni az előadónak, Surján úrnak, hogy megtette ezt a lépést a helyes irányba, és a hangsúlyt a gazdaság helyreállítására helyezte, mindamelllett nem veszítette szem elől az uniós politikák szociális szempontjait sem, gondolok itt például a gyermekotthonban élő gyermekek ellátására, különösen Bulgáriában.

Frank Vanhecke (NI). - (NL) Elnök úr, ha az ember egyetlen percben beszélhet a 141 milliárd eurós költségvetésről, természetesen a lényegre kell szorítkoznia, nevezetesen arra, hogy az úgynevezett „európai” pénzeket minden szinten – közösségi, nemzeti, regionális és még alacsonyabb szinteken is – kevésbé hatékonyan és gondosan költik el, mint az adófizetőkhez közelebb álló forrásból származó pénzeket. Példának okáért maga az Európai Számvevőszék jelentette, hogy a közelmúltig a hatalmas Kohéziós Alap mintegy 11%-át költötték el teljesen hibás módon. 2010 esetében a szóban forgó összeg mintegy 4 milliárd euróra rúg, ami nem elhanyagolható és elfogadhatatlan. Most további 2,4 milliárd eurót irányzunk elő a 2010. évi költségvetésben a gazdaságélénkítési tervre. Nem ellenzem ezt, de továbbra is kíváncsi volnék, vajon az európai szint valóban megfelelő-e ehhez, és Európa nem tenné-e jobban, ha a kézzelfogható, meghatározott nemzeti szintű fellépések hatékony koordinálására korlátozná erőfeszítéseit.

Végezetül továbbra is ellenzem az összes európai intézményben közhelynek számító kolosszális pénzkidobást.

Salvador Garriga Polledo (PPE). - (ES) Elnök úr, természetesen szeretnék gratulálni a két előadónak, a Tanács részéről Lindblad úrnak, és különösen Šemeta biztos úrnak, aki csak néhány hónapja felelős a költségvetésért. Őszintén úgy gondolom, hogy kitűnő munkát végzett, és sikerült jelentős konszenzusos megoldást találnia a novemberi egyeztető eljárás során. Ehhez különösen szeretnék gratulálni a biztos úrnak.

Az idei év az utolsó, amikor így készítjük a költségvetést. Úgy vélem, hogy a rendszer elért élettartama végéhez, és véleményem szerint a képviselőcsoportoknak nagyon komolyan végig kell gondolniuk az elkövetkező hónapokban, hogyan jutunk el egy olyan új költségvetési eljáráshoz, amely összhangban áll Lisszabon realitásaival.

Mondok egy példát. Idén tartottunk vitákat a mezőgazdaságról, és bár ezek virtuális viták voltak, mégis valós eredményeket hoztak. Jövőre a viták már kezdettől fogva valóságok lesznek annyiban, hogy hatályba lépett a rendes jogalkotási eljárás, így a költségvetésért minden európai parlamenti képviselő felelős lesz.

Végre valódi költségvetésünk lesz, és ahogy pár perccel ezelőtt Lamassoure úr is elmondta, olyan lesz ez a költségvetés, hogy a Tanácsnak nem lesz lehetősége arra, hogy saját kútfejéből, a Parlamenten kívül, néhány csúcstalálkozón új költségvetési tételekről határozzon, azután pedig az Európai Bizottságnak és az Európai Parlamentnek különféle pénzügyi bővőszavatványokra legyen szüksége ahhoz, hogy a költségvetésbe emelje ezeket a Tanács által tett új és csillogó ígéreteket. Ennek most vége, és reméljük, hogy jövő év január 1-jétől kezdve az intézményekben mindenki felelősen és őszintén igyekszik majd olyan valódi költségvetéseket kidolgozni, amelyek a politikai valóságot és Európa gazdasági és pénzügyi helyzetét tükrözik.

Eider Gardiazábal Rubial (S&D). - (ES) Elnök úr, úgy vélem, hogy örülnünk kell a Parlament és a Tanács közötti, a 2010. évi uniós költségvetés végleges elfogadását célzó tárgyalások eredményének.

Annak is örülnünk kell, hogy sikerült megtartanunk a Parlament által első olvasatra elfogadott finanszírozást a tejipari ágazatban, amely hozzájárulhat ahhoz, hogy gazdálkodóink kilábaljanak ebből a válsághelyzetből. Remélem, hogy sikerül majd állandó megoldást találnunk, és hamarosan látni fogják a fényt az alagút végén.

Örülhetünk annak is, hogy megállapodás született arról, hogy új forrásokból finanszíroznak majd egy európai uniós mikrofinanszírozási mechanizmust. Örülhetünk egy olyasvalami miatt is, ami magától értetődőnek tűnik, ezért keveset beszélünk róla: nem kérdőjelezték meg a mezőgazdasági és kohéziós kiadásokat, a két legfontosabb európai uniós politikát. Az az igazság, hogy ma mindezt sikernek tekinthetjük.

Különösen örülhetünk, hogy sikerült 2,4 milliárd euró új forrást előteremtenünk az európai gazdaságélénkítési terv második részének finanszírozására.

E sok ünneplés mögött elrejtve azonban egy sokkal kevésbé kellemes valóság húzódik meg. Nincs pénz az Unió számára előírányzott politikák finanszírozására; pontosabban pénz volna, de a jelek szerint a Tanácsban egy megingathatatlan dogma uralkodik, amely értelmében egyetlen euróval sem költhetünk többet a 2006-ban a jelenlegi pénzügyi keretre jóváhagyott összegnél. A Tanács tisztelt soros elnöke, ez nem költségvetési szigor, hanem gazdasági és politikai szűklátókörűség.

Alig egy évvel ezelőtt az Európai Bizottság javaslatot tett egy gazdaságélénkítési tervre az Európai Unió számára. Viszonylag szerény tervről volt szó a tagállamokban uralkodó helyzethez viszonyítva, de a középpontjában gazdaságunk jövőbeni ágazatainak fellendítése állt.

A Tanács először ellenezte ezt a tervet, mert a javaslat értelmében a pénzügyi keretet 5 milliárd euróval meg kellett volna növelni. Hosszas tárgyalások és viták után önök elfogadták ugyan a tervet, de két év alatt kellett megvalósítanunk. Arra kényszerítették az Európai Bizottságot, hogy ravasz és ügyes elszámolásokat készítsen, hogy ezt a pénzt úgy lehessen felhasználni, hogy az a pénzügyi keretben szinte fel se tűnjön.

Másról sem beszélünk, mint átláthatóságról és egyszerűsítésről, de a Bizottságnak egy csodás diagramot kellett rajzolnia nekünk, hogy a költségvetésen dolgozó képviselőink egyáltalán megértsék a javaslatát. Kíváncsi vagyok, a Tanács tisztelt soros elnöke, hogyan magyarázná el ezt a megállapodást egy olyan polgárnak, akit még mindig érdekel, mivel foglalkozunk itt az Európai Parlamentben.

Ez azt jelenti, hogy nem azt a polgárokhoz közel álló Európát építjük, amelyre mindannyian vágyunk. Nem azért mondom ezt, mert bírálni akarom önt, hanem mert amíg a Tanács nem változtat a politikáján, az európai integráció gyenge marad.

Nemrég aláírtunk egy szerződést, de valójában új szellemiségre van szükségünk. Vagy véget vetünk annak a szemléletnek, hogy minden Európában elköltött euró pénzkidobás, vagy csatlakozunk az euroszeptikusok táborához.

Csütörtökön el fogunk fogadni egy olyan állásfoglalást, amely a pénzügyi keret felülvizsgálatát kéri az Unió új szükségleteinek kielégítése érdekében. Tökéletesen egyetérték ezzel a nézőponttal, azonban figyelmeztetem, hogy a pénzügyi keret felülvizsgálatának növelést kell jelentenie. Az új szükségleteket nem lehet a jelenlegi

prioritások megnyirbálásából finanszírozni. Hogy világosabban fogalmazzak – és ezzel befejezem – nem fogadunk el megszorításokat a kohéziós politikák vagy az agrárpolitika terén.

Gerben-Jan Gerbrandy (ALDE). - (NL) Elnök úr, a Nizzai Szerződés keretében az utolsó költségvetésről vitázunk most. Jövőre minden egészen másképp lesz: a Parlamentnek először nyílik majd lehetősége arra, hogy beleszóljon például az agrárpolitikai és halászati kiadásokba. Végre a költségvetésnek ez a része is a Parlament hatókörén belülre kerül, és mondhatom, ez nagy örömmre fog szolgálni. Mindenesetre most a 2010-es költségvetésről beszélünk. Ezzel kapcsolatban lenne néhány rövid megjegyzésem.

Az energia- és kutatási projektekre, valamint a bulgáriai kozloduji atomerőmű leszerelésére előirányzott többletforrás jó dolog, azonban nekem az uniós költségvetés fő tételeivel van problémám. Az európai hozzájárulások valóban felkészítik gazdaságunkat a jövőre? A válasz nemleges. Ne csapjuk be önmagunkat. Használjuk ki a pénzügyi terv közelgő felülvizsgálatát arra, hogy a jövőre összpontosítsunk. Felszólítom a Tanácsot és a Bizottságot arra, hogy vegye igazán komolyan ezt a felülvizsgálatot, ne tekintse tréfának. A jelenlegi költségvetés még mindig túl sokat fektet be a múlt gazdaságába: túl nagy arányú a mezőgazdaság és a régiók támogatása, és túl kevés a beruházás az igazán fontos dolgokba, nevezetesen a fenntarthatóságba és az innovációba. Fordulóponthoz érkeztünk. Skanzent akarunk-e csinálni Európából, ahol az amerikaiak, kínaiak és indiaiak gyönyörködhetnek a kifinomult kultúrában és a finom ételekben, vagy dinamikus, progresszív térséggé szeretnénk válni, amelyet a világ irigykedve csodál? Másképp fogalmazva, mit választunk, a stagnálást vagy a fejlődést? A válaszom magától értetődik.

Vizsgáljuk meg közelebbről az Európai Unió finanszírozását is. Mindenképp át kell állnunk a saját forrásainkra támaszkodó rendszerre. Képviselőcsoportunk, a Liberálisok és Demokraták Szövetsége Európáért képviselőcsoport kérésére a Bizottság javaslatot fog tenni ezzel kapcsolatban. Nagyon várom ezt a javaslatot. A jelenlegi rendszer túl kevés mozgásteret biztosít az Uniónak, és azzal a visszas hatással jár, hogy a tagállamok inkább abban érdekeltek, mennyit kapnak vissza, mint abban, hogy az európai hozzájárulás valóban hatékony-e. Nézetem szerint ezenkívül jóval többet kellene tennünk azért is, hogy megállítsuk a világ biológiai sokféleségének csökkenését.

Takis Hatzigeorgiou (GUE/NGL). - (EL) Tisztelt elnök úr, nem értünk egyet ennek a költségvetésnek a politikai megközelítésével, mert az növeli a hadászati kiadásokat és lassan, de biztosan összeolvasztja politikáját a NATO-éval. Ez lényegében hosszú távon kizárja a független uniós külpolitika lehetőségét. Az ötéves pénzügyi keret visszafogja a mezőgazdasági kiadásokat és nem támogatja a háztartások gazdálkodását, a kohéziót és az éghajlat fenntartásáért való küzdelmet.

Olyan Európai Uniót akarunk, amely olyan jogszabályokat fogad el, amelyek megvédik a fogyasztókat a spekulációtól és a polgárokat a kellő gondosságot nélkülöző hatósági eljárásoktól. Mindannyian vélelmezett gyanúsítottakká váltunk.

Szeretnék tisztázni valamit: ellenezzük a költségvetést, de érveink teljes mértékben ellentétesek azzal, amiket az Egyesült Királyság független képviselőitől az előzőekben hallottunk. Mi hiszünk a nemzeti érdekek összekapcsolásában, és nem fogadjuk el, hogy helyes lenne, ha minden nemzet bezárkózna saját csigaházába. Ez csak ellenségeskedést és végső soron konfliktusokat szülne.

Zoltán Balczó (NI). - (HU) Az Európai Bizottság a 2009-es költségvetés módosításában két területen jelentős elvonást tervez. Az egyik a versenyképesség, benne a kutatási, fejlesztési keretprogramok. Pedig ez eddig prioritásnak volt tekinthető. Ha a pályázókat hibáztatjuk, akkor még hangsúlyozottabb igény a bürokráciának a csökkentése. A másik terület a Vidékfejlesztési Alap 1,6 milliárd euróval való csökkentése. Ez az alap hivatott szolgálni a vidék népességmegtartó erejét, annak megtartását, vagy helyreállítását. Magyarországot különösen nehezen érinti. Nálunk a nagybirtok van túlsúlyban a mezőgazdaságban, a területalapú támogatásokat ők kapják, miközben az élőmunka-felhasználásuk csekély. Az előadó kemény szavakkal illette a módosítást. Azt mondta, a fő területeket fosztja ki a Bizottság. A kérdésem az, miért támogatja mégis ennek az elfogadását.

Ingeborg Gräßle (PPE). - (DE) Elnök úr, biztos úr, Lindblad úr, hölgyeim és uraim, Garriga úr realisztikus költségvetéssel kapcsolatos felszólítására szeretnék reflektálni. Mennyire rúgnak a Lisszaboni Szerződés költségei? Ez a probléma igen sürgetővé vált. Miért nem tudunk realisztikusabban viszonyulni a strukturális alapokhoz? Valóságos szent tehénnek tekintjük már őket. Két és fél évre visszamenőleg vannak esedékes, de kifizetetlen előirányzataink, és legalább további 30 milliárd eurót halmozunk még fel ezeknek az előirányzatoknak a tetejébe.

Gondjaink vannak a Balkánon, ahol több ország készíti elő csatlakozását az Európai Unióhoz. A szocialisták és liberálisok negatív állásfoglalásai eredményeképpen nemigen fűződik érdekünk ahhoz, hogy kiderítsük, valójában mi folyik a Balkánon. Hogyan működnek együtt például Koszovóban a különféle uniós intézmények, amelyek igen nagy számban találhatók meg a térségben? Ezek mind fontos módosítások voltak, amelyeket a Ház elutasított, és amelyeket véleményem szerint tovább kellene vizsgálnunk, mert tennivalóink vannak még ezen a téren.

Hol az előrehaladás az előrehaladási jelentésekben? Kedvezően szavaztunk a Számvevőszék jelentéséről, amelyben jelzőlámparendszer létrehozására szólítottunk fel, azonban a Költségvetési Bizottság később nem volt hajlandó kiállni e rendszer mellett és biztosítani a szükséges tartalékokat. Mindezek ellentmondások, és véleményem szerint a Ház nem készült még fel arra, hogy realisan nézze a dolgokat, és hogy kiálljon a saját állásfoglalásai mellett.

Szeretném, ha Kozlodujjal kapcsolatban realisztikus megközelítést alkalmaznánk. Az uniós források idén nyárig történő bulgáriai felhasználásáról szóló bizottsági különjelentés nem tett említést Kozlodujról, bár az kapott pénzt a PHARE-ből. 2009 végéig legalább 602 millió eurót költöttek Kozlodujra. Megpróbáltam kideríteni, mi történt ezzel a pénzzel, és azt találtam, hogy még semmit nem zártak le. Egyszerűen csak tervek készültek a leszerelési folyamat lebonyolításáról. Kozloduj bebizonyította számomra, milyen keveset tud a Bizottság arról, mi történik a pénzünkkel. Bebizonyosodott az is, hogy a számos életbe léptetett kiegészítő költségvetés megnehezíti az ellenőrzést és odáig vezethet, hogy a Bizottság nem látja át többé a helyzetet. Ezért legalábbis mindannyiunknak fel kellene hagynunk a kiegészítő költségvetések sürgetésével, mert azoknak csak az az eredménye, hogy már nekünk magunknak sincs fogalmunk sem arról, mi is történik.

Edit Herczog (S&D). - (HU) Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Biztos úr! A jelenlegi pénzügyi és gazdasági válságban különös figyelmet kell fordítani a növekedésre, a versenyképességre, a munkahelyekre, a kohéziós és strukturális alapok jobb és egyszerűbb végrehajtására. Ezen kívül kiemelt cél az energiaellátás és -szállítás biztonságának fokozása, a belső biztonság, a demográfiai kihívások, az éghajlatváltozás kérdése.

Éppen ezért üdvözljük az előttünk fekvő költségvetési tervzetben elért, a gazdaságélénkítési tervhez és az energetikai beruházások támogatásához fűződő jelentős parlamenti sikereket. Üdvözljük a kisebb sikereket, mint a tejtermelőknek nyújtott támogatás, vagy hosszas vita után a mikrofinanszírozás a kkv-k részére. Megemlíteném az intelligensenergia-projektek és az élethosszig tartó tanulás támogatását. Ki kell hangsúlyoznunk, hogy eredmény, hogy sikerült előteremteni a 2,4 milliárd eurót a gazdaságélénkítéshez. Nagy öröm számomra, hogy sikerült biztosítani a Galileo költségvetésének megerősítését.

Az energiaprojektekre közel 2 milliárd euró van előirányozva, s ez talán a legjelentősebb eredmény, amit az Európai Parlament magának elkönnyelhet. Sikerült támogatni a bulgáriai kozloduji atomerőmű biztonságos bezárását, és itt a biztonságos szóra szeretném a hangsúlyt helyezni. Sikerült elérni, hogy az Európai Parlament kérésére bekerüljön a költségvetésbe a tejtermelők támogatása. Hangsúlyoznunk kell ugyanakkor, hogy a Parlament felelősen döntött, s tudomásul kell vennünk, hogy a költségvetés tartalékait bölcsen osztottuk el.

Ugyanakkor a tartalékaink kimerülőben vannak. A 2010-es költségvetésre a Parlament büszke lehet. Ehhez szeretnék gratulálni Surján úr és Maňka úr, jelentéstevőknek. A jövőben az a feladatunk, hogy a Lisszaboni Szerződés ne csak a Parlament hatáskörét erősítse meg, de a reformnak köszönhetően az EU költségvetése az európai vállalkozók és európai polgárok életét is megkönnyítse. Ehhez kívánok magunknak sok erőt és kitartást a következő években! Köszönöm figyelmüket!

Nathalie Griesbeck (ALDE). - (FR) Elnök úr, biztos úr, hölgyeim és uraim, szeretném én is méltatni az annak érdekében tett erőfeszítéseket, valamint azt a találmányt, amiről ennek során tanúbizonyságot tettünk, hogy – bizonyos költségvetési technikák útján, azaz mint Lamassoure úr is említette, bűvészmutatványokkal – előteremtsük a gazdaságélénkítési terv második szakaszához szükséges igen nagy összegű pénzt, nevezetesen 2,4 milliárd eurót. Szeretném elmondani azt is, mennyire elégedett vagyok azzal, hogy sikerült 300 millió eurót találnunk a gazdálkodókat jelenleg sújtó problémák rövid távú rendezésére. Remélem, hogy ez az összeg és ezek a nehézségek azt fogják eredményezni, hogy gyakorlatiasan állunk majd a jövőjükhöz. Meg kell emlékeznünk azokról a kísérleti projektekről és előkészítő fellépésekről is, amelyek – mint Jensen asszony hangsúlyozta – új életet leheltek költségvetésünkbe.

E két megjegyzésen túl, amelyekről már több szó is esett, szeretnék kiemelni két dolgot. Először is feltennék egy kérdést, másodszor pedig politikai állásfoglalást szeretnék megfogalmazni. A kérdés a következő: hivatalos magyarázatot kérek arra, mi lesz az Unió álláspontja a kohéziós politikát és a strukturális alapokat illetően, mivel ezek a kérdések az EU egyes partnerei esetében a jelek szerint a figyelem középpontjában állnak. Úgy vélem, ez bizonyítja, mi folyik ma Európában.

(Az elnök félbeszakítja a felszólalót)

Elisabeth Jeggle (PPE). - (DE) Tisztelt elnök úr, hölgyeim és uraim, az Európai Parlament eredményesen zárta ezeket a tárgyalásokat. Szeretnék köszönetet mondani minden képviselőtársamnak, aki részt vett a tárgyalásokban és aki világosan kifejezte véleményét a Bizottság és a Tanács irányában.

Most mindannyiunk számára fontos, hogy teljes mértékben megvalósítsuk a Lisszaboni Szerződés minden rendelkezését, a teljes költségvetési területet illetően is. Bebizonyítottuk, hogy a Parlamentet komolyan kell venni, és érdemes a Parlamentet komolyan venni. Ez igen egyértelműen kiderült ezekből a költségvetési tárgyalásokból. Számos képviselőtársam említette már, hogy sikerült elérnünk a legfontosabb célkitűzéseinket.

A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottságon belül az agrárköltségvetés előadójaként elmondhatom, hogy bár költségvetésünk – mármint a mezőgazdaságot illető rész – igen szoros lett, még a korlátokon belül vagyunk. Visszahúzódtunk. Ezt mi magunk értük el a bizottságon belül, és én ezt nagyon fontosnak tartom. Különös tekintettel a tejtermelők jelenlegi nehéz helyzetére, a Parlament sikerként könyvelheti el, hogy – annak ellenére, hogy az évek során a Bizottság és a Tanács igen sok érvet hozott fel ellene – 300 millió eurót tudott biztosítani a tejlapnak.

Pillanatnyilag más mezőgazdasági termelési ágazatok is nehézségekkel küzdenek. Ez nemcsak a mezőgazdaságot és a gazdálkodókat érinti, hanem sok kapcsolódó munkahelyet is. A jelenlegi helyzet fényében ez még több problémát szül. Állandó költségvetési tételre van szükség a tejlapot illetően, és célunk, hogy ezt elérjük a jövőben. A 2010-es költségvetésben több forrást irányoztunk elő, mint 2009-re. Ez a mostani helyzet miatt van így, amint tudjuk is. Ennek megfelelően fogunk eljárni, és minden tőlünk telhetőt megteszünk annak biztosítása érdekében, hogy agrárpolitikánk fenntartható és innovatív legyen.

Estelle Grelier (S&D). - (FR) Elnök úr, a költségvetés megszavazása lényegében mélységesen politikai jellegű kérdés, és politikai tanulságot – mégpedig igen fontos és alapvető politikai tanulságot – kell levonnunk ebből az elénk terjesztett költségvetésből is.

Az Európai Unió költségvetése, a mostani pedig különösen, az európai politikai tervezés hiányáról tanúskodik; még akkor is, ha a válság súlya alatt és az új ciklus kezdetén polgárainknak erre nagyobb szükségük volna, mint valaha. Ez a költségvetés a globális európai jövőkép hiányát tükrözi.

A Tanács és a Bizottság úgy döntött, hogy a tagállamokra hagyja saját, gyakran egymással rivalizáló gazdaságélénkítési terveik kidolgozását, és felhagyott a gazdasági, társadalmi és környezeti helyreállítás koordinálását célzó európai szintű erőfeszítésekkel. Kísérletet sem tettek arra, hogy ösztönözzék az európai szolidaritást.

A Tanács és a Bizottság azzal nyugtatja lelkiismeretét, hogy apránként végrehajt egy gazdaságélénkítési tervet. Valójában a költségvetés összesen 5 milliárd euró összegű finanszírozást biztosít a gazdaságélénkítési terv második szakaszának, ami nevetséges. Kétségkívül 300 millió eurót irányoz elő a tejlapra, de ez korántsem elég, tudván azt, hogy például Franciaországban 34%-kal esett vissza 2009-ben a gazdálkodók jövedelme.

A 2010. évi költségvetés 25 millió eurót irányoz elő mikrofinanszírozásra és a Tanács véleménye ellenére megtartja a kohéziós alap támogatásaihoz kapcsolódó költségvetés-tervezetet.

Ennélfogva némileg jobb híján, más lehetőség hiányában szavazzuk meg ezt a költségvetést, mert bármilyen tökéletlen legyen is, Európa és az európai polgárok nem nélkülözhetik annak támogatásait. Mindamellet mindannyiunknak sürgősen meg kell vizsgálnunk, hogyan finanszírozhatók az Európa számára fontos ambiciózus politikák, és hogyan vonható ki az uniós költségvetés a jelenlegi korlátozott és nem megfelelő keretrendszeréből.

A jelentősebb politikai nyilatkozatokon felül és túlmenően a Bizottság elnökének, Barroso úrnak meg kell mondania nekünk, hogyan kívánja finanszírozni azokat a jövőbeni európai politikákat, amelyekről olyan sokat beszélünk, különösen az új növekedési stratégiával és az éghajlatváltozással összefüggőket. Mostantól kezdve ezeken a területeken nem boldogulhatunk olyan gyenge költségvetéssel, mint amilyet most elénk terjesztettek.

Pat the Cope Gallagher (ALDE). - (GA) Elnök úr, teljes egészében támogatom az Európai Parlament azon döntését, hogy prioritásnak tekinti az európai gazdaságélénkítési terv finanszírozását. Szükség van egy ilyen gazdaságélénkítési tervre, hogy fellendítsük a gazdasági keresletet és helyreállítsuk a térség versenyképességét.

A gazdasági válság következtében Európa-szerte nő a munkanélküliség, ami súlyosan érinti az európai gazdaságot. Sajnos a legrosszabb helyzetbe az első munkahelyüket kereső fiatalok kerültek. Létfontosságú, hogy intézkedésekkel védjük a leghátrányosabb helyzetben lévőket.

Átképzési programokat kell finanszíroznunk, hogy a munkájukat elvesztők a jövőben újra el tudjanak helyezkedni.

A terv az elképzelések szerint az Európai Szociális Alap és az Európai Globális Alkalmazkodási Alap bevonásával működik majd.

1973 óta, amikor Írország belépett az Európai Gazdasági Közösségbe, az Európai Unió az Európai Szociális Alapon keresztül többször is – amikor a szükség úgy hozta – központi szerepet vállalt az ország munkanélküliséggel kapcsolatos problémáinak megoldásában.

Az EU most ismét ilyen pozitív szerepet vállalt Írországban, és ezzel összefüggésben létfontosságú a gazdaságélénkítési terv.

Elnök. - Köszönöm, Gallagher úr. A többnyelvűségért felelős alelnökként szeretnék hangot adni örömömnek, amiért ír nyelven hallottuk felszólalni a Parlamentben.

Danuta Maria Hübner (PPE). - Tisztelt elnök úr, négy dologról szeretnék szót ejteni.

Először hadd hangsúlyozzam, milyen fontos, hogy a lehető legcélszerűbben használjuk fel a 2010. évi költségvetésünket, és különösen az európai kohéziós politikát támogató pénzügyi eszközöket, hogy az Unió minden régiójában és városában élénkíthessük a gazdasági tevékenységet és megteremthessük a tagállamok gazdaságainak újraélénkítéséhez szükséges ösztönző erőt. A kohéziós politika erős és szükséges hidat teremt a válságból való kilábalás és az európai gazdaság hosszú távú szerkezetátalakítása között.

Másodszor a Regionális Fejlesztési Bizottság ugyanezen okból arra buzdította a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a kohéziós politika 2007–2013-as prioritásaiba – az éghajlatváltozásba, a tudásba és innovációba, az energiahatékonyságba, a megújuló energiákba, a szélessávú internetbe, a fenntartható városi közlekedésbe és a folyamatos készségfejlesztésbe – történő beruházásokra rendelkezésre álló pénzügyi források felhasználásán túlmenően fokozzák a kohéziós politika ösztönző hatását is; ami azt jelenti, hogy hatékonyan kell felhasználni a kohéziós politika által az Európai Beruházási Bankkal együttműködésben létrehozott összes pénzügyi tervezési eszközt annak érdekében, hogy segíthessük a kis- és középvállalkozásokat egyrészt e nehéz időszak túlélésében, másrészt és elsősorban pedig abban, hogy képesek legyenek alkalmazkodni az átalakulóban lévő világgazdaság változó viszonyaihoz, és fel tudjanak nőni az éghajlatváltozás kihívásához, illetve élni tudjanak az az által kínált lehetőségekkel.

Harmadrészt szeretném tájékoztatni a tagállamokat arról, hogy a 2009. évi költségvetésben az Európai Regionális Fejlesztési Alapra és a Kohéziós Alapra előirányzott teljes összeget, 25,5 milliárd eurót teljes egészében felhasználták, ami hozzájárult a gazdaságélénkítéshez, a szerkezetátalakításhoz, a növekedéshez, a foglalkoztatáshoz és az éghajlatváltozással összefüggő energiahatékonysághoz.

Végül ezzel összefüggésben sajnálom, hogy csökkentettük a tagjelölt országoknak nyújtandó támogatást, a regionális fejlesztést és az emberi erőforrások fejlesztését célzó IPA (előcsatlakozási támogatási) eszközt, amely olyan területeken nyújt segítséget, mint a munkanélküliség, a társadalmi kirekesztés vagy az oktatásba történő beruházás – 7 millió euró összegű csökkentésről van szó, ami az igazgatásra rendelkezésre álló működési előirányzatok 0,5%-át teszi ki –, tekintet nélkül arra, hogy biztosítani kell a helyi igazgatás jó színvonalát, és tekintet nélkül az e Háznak oly kedves helyes pénzgazdálkodás alapelveire.

Cătălin Sorin Ivan (S&D). - (RO) Szeretnék először is gratulálni az előadónak a 2010. évi költségvetésről folytatott tárgyalások során elért eredményekhez. Az európai polgároknak most nagyobb szükségük van a fajsúlyos uniós költségvetésre, mint valaha, hogy megbirkózzanak a gazdasági válsággal és problémáikkal.

Pillanatnyilag a tagállami költségvetések is jelentős nehézségekkel küzdenek a gazdasági válság miatt, különösen mivel az országokat sújtó problémák közül nem egy túllép az országhatárokon. Világszintű nehézségekről van szó, amelyek a legmagasabb szinten koordinált válaszlépéseket sürgetnek. Ezért örömömre szolgál, hogy ma egy olyan költségvetést terjeszthetünk elő ebben a Házban, amely teljes egészében finanszírozza az európai gazdaságélénkítési terv második szakaszát, mintegy 1980 millió euró értékben. Valószínűleg 2010-ben már látni fogjuk a gazdaság helyreállításának első jeleit, mindamellett a nemzeti költségvetéseket rendkívül nagy mértékben megterhelik majd a tavalyi év erőfeszítései. Ráadásul a munkanélküliség is várhatóan rekordmagasságot ér majd el a tagállamokban.

A jövőbeni Bizottságnak óriási lesz a felelőssége abban, hogy segítse a tagállamokat és az Európai Unió polgárait felülkerekedni e nehézségeken. Szeretném azonban felhívni a tagállamok figyelmét az uniós alapok lehívásával kapcsolatos felelősségükre. Semmi értelme annak, hogy ennyi erőfeszítést tegyünk, hogy finanszírozzunk a kohéziós politikáknak, ha ezeket azután nem használják fel. Csatlakozom képviselőtársaimhoz, és sürgetem a 2007–2013. évi többéves pénzügyi keret mihamarabbi felülvizsgálatát, máskülönben nem fogunk tudni 2011. évi költségvetésről beszélni.

Végül szeretnék még hangsúlyozni egy utolsó témát. A 2010. évi költségvetésnek van egy innovatív eleme is, amely sokunknak talán jelentéktelennek tűnhet, de valójában nem az. A közös európai fekete-tengeri keretprogram létrehozásáról, annak előkészítésének megindításáról beszélek. Ez a fellépés azt jelenti, hogy felismerjük a Fekete-tenger mint európai kérdés jelentőségét, és segítségével csökkentjük a Fekete-tenger és a Balti-tenger európai uniós politikaként történő kezelése közötti eltérést.

Jean-Pierre Audy (PPE). - (FR) Tisztelt elnök úr, biztos úr, miniszter úr, szeretnék gratulálni az előadónak és Költségvetési Bizottságunk elnökének, Lamassoure barátomnak.

Öt észrevételt szeretnék tenni. Az első a kutatáshoz kapcsolódik, konkrétan a hatodik és hetedik keretprogramhoz. A jogbiztonság kedvéért mi, a Költségvetési Ellenőrző Bizottság tagjai ismételten megkérjük az Európai Bizottságot, tartózkodjon attól, hogy a választhatósági kritériumok új értelmezésén keresztül újraszámolja az általa már jóváhagyott és kifizetett, megvalósult projektek mérlegét. Ismételten felszólítjuk a Bizottságot arra, hogy ne térjen el a nemzetközi számviteli és könyvvizsgálati standardoktól.

A második témám az uniós alkalmazottak nyugdíjainak belefoglalása a költségvetésbe. Javasoljuk, hogy az alkalmazottak nyugdíjaival kapcsolatban a tagállamokkal szemben támasztott követeléseket – ezek összege 2008. december 31-én 37 milliárd euró volt, ami 2007-hez képest 4 milliárd eurós növekedést jelent – vagyoni eszközként könyveljük el, és javasoljuk tanulmány készítését egy uniós nyugdíjalap létrehozásáról.

Harmadszor azt szeretném elmondani, hogy támogatni kell a Csalás Elleni Hivatalt. Meg kell erősíteni, hogy jobban végezhesse munkáját, különösen az Unión kívüli beavatkozások esetében.

Negyedszer, szeretnénk, ha a Bizottság rendelkezésünkre bocsátaná a kellő forrásokat ahhoz, hogy intézményközi konferenciát szervezzünk annak érdekében, hogy az Európai Számvevőszéktől kedvező megbízhatósági nyilatkozatot kapjunk. A konferencia keretében a tagállami számvevőszékek, az Európai Számvevőszék, a nemzeti parlamentek és az érintett hatóságok képviselői találkozhatnak egymással.

Végül arról beszélnék, hogy az Európai Unió nem tesz elég beruházást, és ez már személyes javaslatom: nem érkezett-e még el az ideje annak, hogy a költségvetésünkben létrehozzunk egy beruházási fejezetet, és az Európai Beruházási Bankkal együtt – amellyel javasolnám, hogy (miután már az Európai Unió is rendelkezik jogi személyiséggel) a tagállamok mellett mi is lépünk partnerségre – hozzunk létre egy beruházási tervet, nevezetesen a transzeurópai hálózatokat illetően? Ez kiterjedne az energiára, az autópályákra, a nagy sebességű vasúti összeköttetésre, a vízi utakra, az egyetemekre, az oktatásra, a szélessávú hálózatokra, az egészségügyre, az úrkutatásra és még sok minden másra.

Derek Vaughan (S&D). - Elnök úr, nekem ez az első költségvetésem ebben a Parlamentben, és mély benyomást tett rám a konszenzus arról, hogy melyek a Parlament prioritásai és hogyan kellene védelmeznünk ezeket a prioritásokat. Szeretnék köszönetet mondani a folyamat minden résztvevőjének.

Nagyon sokat értünk el. Nem mindent, de azért örülök, hogy ilyen sokat. Különösen öröömre szolgálnak a strukturális alapokról és a kohéziós politikáról szóló nyilatkozatok. Remélem, emlékezni fognak ezekre a nyilatkozatokra, amikor a 2013 utáni politikákról döntünk. Mindamellett maradtak még nehéz döntések a Parlament előtt: ilyen például a mikrohitelkészítési finanszírozása – remélem, hogy képviselőtársaim ezt továbbra is prioritásnak tekintik –, a Kozlodujhoz szükséges források három éven belüli előteremtése, és az új prioritásokhoz, például a Koppenhága nyomán, a Lisszaboni Szerződés végrehajtásából fakadóan és a jövő évben megvitatandó új 2020. évi stratégia kapcsán felmerült prioritásokhoz szükséges finanszírozás biztosítása.

Mindezeket a problémákat annak tudatában kell megoldanunk, hogy a mozgástér szűk, és hogy a Tanács nem szívesen nyújt majd többletfinanszírozást. Ezért feltétlenül fontos a költségvetés jövőbeni, alapjaiban történő felülvizsgálata. Gondoskodnunk kell arról, hogy a költségvetés a jövőben megfeleljen prioritásainknak.

Meg kell vizsgálnunk azt a kérdést is, nem lenne-e kedvezőbb a Globalizációs Alap számára új költségvetési tételt létrehozni, mint folyamatosan más tételektől vonni el a forrásokat a számára. Biztosítanunk kell azt is, hogy elegendő pénz álljon rendelkezésre a rugalmassági eszköz keretében, hogy reagálni tudjunk a

történésekre és módosítani tudjuk prioritásainkat. Pillanatnyilag ez az összeg nem elegendő. Ha mindezeket meg tudjuk tenni, akkor teljesíthetjük prioritásainkat, és ami még ennél is fontosabb, bebizonyíthatjuk az európai polgároknak, hogy ez a Parlament érdemi munkát végez.

Költségvetésünknek követnie kell a prioritásainkat, de nemcsak a mieinket, hanem polgárainkét is. Ez a legfontosabb üzenet nekünk, a Parlamentnek, de a Bizottságnak és a Tanácsnak is.

Csaba Öry (PPE). - (HU) Nem véletlen talán, hogy a 2010-es költségvetés kialakítását ekkora figyelem övezi. A romló munkanélküliség, a gazdasági válság okozta nehézségek mindezt kellőképpen indokolják. A Szociális és Foglalkoztatási Bizottság véleménytevőjeként köszönetemet szeretném kifejezni Surján úrnak a jelentéstevőnek azért a professzionális munkáért, amivel a dossziékat kezelte.

A Foglalkoztatási Bizottságban általam jegyzett véleményben az alábbi prioritásokat határoztuk meg korábban. Nyilván a pénzügyi és gazdasági válság polgárookra gyakorolt hatásainak mérséklésére irányuló eszközöknek adtuk a legnagyobb prioritást. Minden olyan javaslatot támogattunk, így a 8,4%-os növelést is a versenyképesség növekedése érdekében, amelyről azt reméljük, hogy munkahelyeket megtart, vagy új munkahelyeket hozhat létre és hozzájárul a gazdaságélénkítési tervhez, a megújuló lisszaboni stratégiához, az életen át való tanulás programjához.

A Szociális Alap, a szakképzés, a szakmai képezések megszerzése, az életen át tartó tanulás feladatait emeltük még ki, és különösen fontosnak tartom, hogy sikerült elkülöníteni 25 millió eurót a leendő mikrofinanszírozási eszköz 2010-es finanszírozására. Tegnap vitát folytattunk erről az új eszközről, és remélhetőleg hamarosan a finanszírozás további részleteiről is meg tudunk állapodni.

Fontosnak tartom, hogy a költségvetés hangsúlyozza az 1/A költségvetési sor alá tartozó tevékenységek és politikák finanszírozásának fontosságát. A fenntartható fejlődést, munkahelyteremtést segítik elő. Különösen a kis- és középvállalkozások helyzetét javítani szándékozó elemeket üdvözölném, valamint azt, hogy támogatják a Progress-programot, az EURES tanácsadó és információs hálózatot, a kísérleti projekteket, valamint az Európai Globalizációs és Alkalmazkodási Alapot.

Mindezekkel együtt úgy érzem, hogy a Szociális és Foglalkoztatási Bizottság célkitűzései jelentős részben szerepelhetnek a költségvetésben, ezért köszönet jár a jelentéstevőknek.

Gay Mitchell (PPE). - Elnök úr, az előző parlamenti ciklus során nagy figyelmet fordítottak a képviselők és az asszisztensek státútumára, és úgy gondolom, hogy ez nagyon is helyes volt. Most, a jelenlegi parlamenti ciklus kezdetén és az új Bizottság hivatalba lépését követően ideje foglalkoznunk a három intézmény további alkalmazottaival is és megvizsgálnunk azok szerepét.

Kivételezett helyzetben vagyunk, amiért szakmailag igen felkészült és elkötelezett emberek dolgoznak a Parlamentben, a Tanácsnál és a Bizottságnál, de az az igazság, hogy nekünk itt a Parlamentben valójában nem sok fogalmunk van arról, hogy ezeknek az alkalmazottaknak a nagy része egyáltalán mivel foglalkozik. Teszik, amit évek óta tesznek.

27 tagállam képviselteti magát ebben a Parlamentben, 27 biztos ül össze ezekből a tagállamokból a Bizottságban, a Tanácsban ülésező miniszterek jönnek-mennek hazájuk és az Unió között – ilyen körülmények között könnyen előfordulhat, hogy a segítségünkre kijelölt személyzet túlnövi a kereteit.

Azt kérem (már a mostani parlamenti ciklus kezdete óta), hogy a hivatalba lépő Bizottság – nem tudom pontosan, a költségvetés hány százaléka megy személyi kiadásokra, de tudom, hogy nem kis része – végeztesse tanulmányt arról, mit csinál pontosan a három intézmény alkalmazotti gárdája, hogy biztosíthassuk, hogy azok hatékony és tényleges munkát végezzenek, és elsősorban pedig azt, hogy átláthatóan és elszámoltathatóan végezzék tevékenységüket. Úgy vélem, hogy ez fontos közszolgálat lenne.

Egyre terjed az a közhit, hogy intézményeinkben eluralkodik az arctalan bürokrácia. Nem osztom ezt a nézetet – és ezzel nem ironizálni szeretnék, mert valóban vannak nagyon jó munkatársaink –, de ez nem mérvadó a hatékonyság és eredményesség szempontjából. Meg kell tudnunk, mivel foglalkoznak valójában tisztviselőink, és ha komolyan gondoljuk, hogy a lisszaboni program keretében hatékony és eredményes gazdaságot szeretnénk, akkor biztosítanunk kell, hogy a három intézményünkben dolgozó munkatársakat is hatékonyan, eredményesen és elszámoltatható módon alkalmazzuk. Úgy vélem, hogy minden intézményben lennie kellene egy olyan főtitkár-helyettesnek, aki időről időre jelentést készít az adott intézmény számára az alkalmazottak hatékonyságáról és eredményességéről.

Kérem a Bizottságot, hogy ezt független és tisztességes módon vizsgálja meg az új Bizottság mandátumának korai szakaszában.

Tadeusz Zwiefka (PPE). - (PL) Elnök úr, úgy tűnik, arra is érdemes lenne rámutatni a költségvetési vita során, hogy a jog a társadalom életének egyik alapköve, és kohéziója összefogja földrészünk. Az Európai Unió Bírósága kulcsfontosságú szerepet játszik e téren, és éppen ezért tett javaslatot a Jogi Bizottság egy sor olyan módosításra, amelyek célja az eredeti költségvetés-tervezet által biztosított eszközök visszaállítása, hiszen azok azt is alig tennék lehetővé, hogy a Bíróság a legalapvetőbb feladatait betölthesse.

Az egyik legsürgetőbb probléma az, hogyan növelhetjük meg a 2010. évi költségvetésben az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések fordítására előirányzott forrásokat, hiszen azok olyan alapvető eszközök, amelyek segítségével a tagállami bíróságok a nemzeti joggyakorlatot az európaihoz igazíthatják. Az EB-nek nem áll rendelkezésére elegendő forrás ahhoz, hogy növelje a fordítószolgálatán dolgozó személyzet létszámát, ez pedig késedelmet okoz a bírósági eljárások során. Ha a Bíróság többletforrásokhoz jutna, az elősegítené a működési hatékonyság növelését e téren, és csökkentené a tagállami bírósági eljárásokban okozott késedelmeket is. Ha a Tanács csökkenti a forrásokat, az éppen azokat a már ügyis megkurtított stratégiai IT-projektek érinti majd kedvezőtlenül, amelyeket a Bíróság 2010-re javasolt szolgáltatása színvonalának javítása érdekében, az alkalmazottak számának egyidejű csökkentése mellett. Feltétlenül vissza kell állítani az együttes költségvetés-tervezetben biztosított forrásokat. Az információtechnológia alapvető terület, amely lehetővé teszi, hogy megfelelően napjaink újfajta kihívásainak, hosszú távú megtakarításokat eredményez, és jobb szolgáltatást biztosít a polgároknak.

Szeretném hangsúlyozni azt is, hogy támogatni kell a referenciakeret-tervezetet. 2009 februárjában egy tudóscsoport bemutatta a referenciakeret-tervezet összefoglalójának végleges változatát, amelyet az európai intézmények alapként használhatnak az európai szerződés jog kidolgozásához. Ebben a szakaszban rendkívül fontos, hogy a lehető legtöbb hivatalos nyelven elérhetővé tegyünk a referenciakeretet, hogy lehetővé tegyünk a politikai és jogi csoportoknak és más érdekelt feleknek, hogy alaposan megvitathassák az európai szerződés jog jövőjét. Örülök, hogy az Európai Parlament jóváteszi a Tanács e hibáit, és jobb működési feltételeket biztosít a Bíróságnak.

ELNÖKÖL: ROUČEK ÚR

alelnök

György Schöpflin (PPE). - Tisztelt elnök úr, mindenki máshoz hasonlóan én is úgy gondolom, hogy ez egy rendkívül jó költségvetés. Nagyon sok munkát fektettünk bele, és gratulálni szeretnék mindenkinek, aki dolgozott rajta!

A vitának ebben a szakaszában szeretnék az összképre is vetni egy pillantást. Rendkívül fontos hozzájárulásokat tettek egyes konkrét kérdésekhez, de a szélesebb európai kontextust is meg kell vizsgálnunk ahhoz, hogy megértsük annak a jelentőségét, amiről beszélünk. Úgy tűnik nekem, hogy egy demokráciában minden intézménynek kell, hogy legyen egy költségvetése, és minden intézménynek be kell számolnia kiadásairól azoknak, akik a hozzájárulnak munkájához, vagyis a pénzt adják.

Ez a konkrét költségvetés tehát felelősséget jelent. Ez a felelősség abban áll, hogy egy olyan intézmény költségvetése, amely esetében különösen is fontos az átláthatóság és az elszámoltathatóság. Nem utolsósorban – tekintve az átláthatóság és elszámoltathatóság iránti elkötelezettségünket – ez a felelősségteljes kormányzáshoz is hozzájárul, és egy ideális világban növeli a bizalmat azok között, akik biztosítják, illetve elköltik ezeket a forrásokat. Talán jobban hangsúlyoznom kellene, hogy egy ideális világban – a valóságban gyakran nem ez a helyzet. Az átláthatóság különösen azért jelentős dolog, mert segít felülemelkedni az emberek és a hatalmat gyakorlók közötti távolságon. Ez a távolság – úgy gondolom, ebben mindannyian egyetértünk – a modern élet elkerülhetetlen velejárója, ezért minden intézménynek meg kellene tennie minden tőle telhetőt annak áthidalására.

Európára ráadásul nehéz idők várnak, és véleményem szerint ez növelni fogja a polgárok bizonytalanságérzetét. Ebben a helyzetben azt tehetjük, hogy felhívjuk a figyelmet a problémákra és vitákat kezdeményezünk, amiben benne van az esetleges egyet nem értés lehetősége is. Ebből a szempontból úgy vélem, a költségvetés kitűnő lépés a helyes irányba, és teljes mértékben támogatom azt.

Peter Šťastný (PPE). - Elnök úr, a 2010. évi költségvetés messze nem nagyvonalú – akárcsak minden más költségvetés. A jelenlegi körülmények között abból kell boldogulnunk, amink van, az pedig nem más, mint egy nagy világválság hatása, amelyet prioritásként kell kezelnünk. Emellett minden más csak másodlagos.

A Nemzetközi Kereskedelmi Bizottság (INTA) előadójaként remélem, hogy a 4. fejezeten („Az EU mint globális szereplő”) belüli megemelt összegeket jól ruházzák be és megfelelően nyomon követik, hogy azok ösztönözzék és növeljék a kereskedelmi forgalmat, és az akadályok felszámolása mellett magasabb GDP-t és foglalkoztatást kellene elérnünk.

A WTO dohai fejlesztési fordulója a legjobb többoldalú platform ennek a feladatnak a végrehajtásához, különösen a fejlődő országokban. Ezért erős az ösztönzés arra, hogy ezt a régóta húzódó, végtelen történetet végre sikerrel lezárjuk, mivel akkor olyan helyzetbe kerülnénk, hogy igazán hatalmas eszköz birtokában vehetnénk fel a harcot a globalizáció áldatlan hatásaival.

Czesław Adam Siekierski (PPE). - (PL) Hölgyeim és uraim, a 2010-es költségvetés nehéz kompromisszum. Egyfelől elvileg a gazdasági válság ellen kellene hatnia, ugyanakkor pedig finanszírozzuk elsősorban a szén-dioxid-kibocsátás korlátozása terén az éghajlatváltozás elleni küzdelmet szolgáló erőfeszítéseket is. Mindez helyes, de rövid távon bizonyára hátráltatja a fejlesztést, és erre a területre továbbra is túl keveset költünk.

Indokolt a kutatási és innovációs kiadások növelése. Javítja versenyképességünket. Úgy tűnik, túl keveset költünk az oktatásra is, beleértve az Erasmus csereprogramot. Jó dolog, hogy találtunk forrást (ha nem is eleget) a tejlapra, mert az elmúlt év nehéznek bizonyult az európai gazdák számára. Ha ösztönözni akarjuk a gazdasági körülményeket és csökkenteni a munkanélküliséget és a társadalmi kirekesztést, növelnünk kellene a mikrohitelkészítést finanszírozását. A szélessávú internet támogatása a vidéki térségekben szintén fontos fejlesztési terület, de természetesen, mint mondtam, ez a költségvetés kompromisszum.

Nathalie Griesbeck (ALDE). - (FR) Elnök úr, a „catch the eye” eljárás szerint szót kérnék, mivel korábban csak egy percet kaptam a felszólalásra, holott a napirend szerint két perc állt volna rendelkezésemre. Csak szeretnék hozzátenni valamit az elmondottakhoz: noha csatlakozom képviselőcsoportomhoz és csütörtökön a vitánk tárgyát képező költségvetés mellett szavazok, szeretném hangsúlyozni, hogy nemcsak gazdasági, pénzügyi és környezeti válságot élünk – amint ez korábban is elhangzott –, hanem a munkanélküliség növekedésével összefüggésben nagyon mély szociális válságot is.

Bár a költségvetés kényes egyensúlyt képvisel, én a magam részéről sajnálom, hogy a tagállamok nem vették figyelembe az éppen ezeknek a nehéz helyzetben lévő embereknek küldött hangsúlyos politikai jelzéseket. Hangot adtunk azon kérésünknek, hogy biztosítsanak többletfinanszírozást a legszegényebb polgárok támogatását célzó tervnek, de sajnos nem történt előrelépés ezen a téren. Ezt sajnálom, mert hangsúlyozottan azt az üzenetet közvetítette volna, hogy egy szociálisabb Európa irányába mozdulunk el.

Zigmantas Balčytis (S&D). - (LT) Köszönöm, elnök úr, tisztelt Tanács, Bizottság, hölgyeim és uraim, a 2010. évi költségvetés valóban a helyes kompromisszum kitűnő példája. Határozottan nem értek egyet azokkal a képviselőtársaimmal, akik szerint a 2010-es költségvetés válságköltségvetés. Mi, egyes tagállamok képviselői nagyon is jól tudjuk, milyen egy válságköltségvetés, hiszen a költségvetési bevételeink két éven belül 30%-kal vagy még többel csökkentek.

Gratulálnunk kell a Bizottságnak bizonyos prioritásokhoz; különösen ahhoz, hogy a Tanáccsal és a Parlamenttel együtt kiegészítő forrásokat mozgósított a gazdaságélénkítési terv finanszírozására, többek között a szélessávú internet-hozzáférésre, valamint a SET-terv finanszírozására. Szeretném megemlíteni azt is, hogy vannak még problémás területek.

Mindamellet felhívnám a figyelmet Godmanis képviselőtársam felszólalására, amelyben megemlítette, hogy egyes tagállamoknak több mint egy éven keresztül nem sikerült kezelniük a pénzügyi támogatást. Ezért valóban azt gondolom, hogy ez egy jó költségvetés, támogatásra érdemes, és gratulálok a Bizottságnak.

Ivars Godmanis (ALDE). - Elnök úr, szeretnék röviden kiemelni valamit, mivel biztos úr körünkben van.

Van egy problémánk: a Regionális Fejlesztési Bizottságban még mindig azokon a módosítási javaslatokon dolgozunk, amelyek értelmében az Európai Bizottság 2009–2010-ben nem kér társfinanszírozást a tagállamoktól. Ezeknek a forrásoknak a teljes összege több mint 6,6 milliárd euró. Elfogadtuk a 2010-es költségvetést, de ebben a költségvetésben nincsen pénz ennek a szükségletnek a fedezésére, a 2009. évi költségvetés pedig lezárult.

A Regionális Fejlesztési Bizottság még mindig várja az új bizottsági javaslatot, miután az előzőt a Tanács elvetette. Nagyon pontosan tudnunk kell, mit kell most tennünk. Az én értelmezésem szerint ez a javaslat nem kapott helyet, de a helyzetet nevesíteni kell. Máskülönben a Regionális Fejlesztési Bizottság egy adott

irányban dolgozik majd, nekünk pedig a Költségvetési Bizottságban fogalmunk sem lesz arról, mit tehetünk, mivel ezekre a javaslatokra nincsen több forrás a küszöbönálló 2010. évi költségvetésben.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). - (PT) Elnök úr, a foglalkoztatásra és az emberek életkörülményeire félelmetes hatást gyakorló gazdasági és szociális válság közepette sajnálattal állapítom meg, hogy ez a 2010. évi közösségi költségvetés-tervezet nem megy el elég messzire. Nem veszi figyelembe sem a pénzügyi terveket, amelyek a Közösség bruttó nemzeti jövedelmének 1,1%-ára, sem a költségvetésen belül benyújtott és első olvasatban jóváhagyott tervezetet, amely a közösségi GNI 1,08%-ára tett javaslatot.

A most jóváhagyásra váró tervezet olyan költségvetést rögzít, amely az Európai Unió neoliberális és militarista tendenciáit tekinti prioritásnak és azokat finanszírozza. Meg kell jegyezni, hogy ez a költségvetés, az első a Lisszaboni Szerződés keretében, egyáltalán nem szolgálja az oly sokat hangoztatott gazdasági és társadalmi kohéziós politika javát, amely most abból jóval kisebb részt kap. A teljes kifizetéseket tekintve az első olvasatban jóváhagyott változathoz képest a kohéziós kiadásokon eszközölt megszorítások elérik a mintegy 2,5 milliárd eurót.

Mindezek miatt nem tudunk egyetérteni ezzel a költségvetés-tervezettel, amely több mint 11 milliárd euróval szűkebb a többéves pénzügyi keretben 2010-re előrevetített összegnél.

Hans Lindblad, a Tanács soros elnöke. - (SV) Elnök úr, úgy vélem, izgalmas vitának lehettünk tanúi. Nézeteink különböznek, de ennek így is kell lennie. Egyesek karcsúsítani szeretnék a költségvetést. Ezzel szemben úgy tűnik, hogy sokan mindaddig nem lesznek teljesen elégedettek, míg a teljes nemzeti költségvetéseket át nem ruházzák az Unióra. Szerencsére szavazóink valószínűleg nem szeretnék minden hatáskört az Európai Parlamentre ruházni.

Färm úr közvetlen kérdést intézett hozzám. Őt hallgatva azt hihetnénk, hogy Európában nem is lenne foglalkoztatáspolitikája, ha nem léteznének mikrohitelek. Természetesen nem ez a helyzet. A különféle tagállamok hatalmas mennyiségű pénzt ruháznak be a gazdaság és a foglalkoztatás támogatásába. Ezen túlmenően Európa jelentős mértékű általános emeléseket hajtott végre a költségvetésben, így például 5 milliárd eurót biztosít a gazdaságélénkítési terven keresztül. Végül szintén ott van az Európai Központi Bank igen expanzív politikája. Ezért kétség sem férhet ahhoz, hogy nagyon is erős növekedési és foglalkoztatási politikánk van.

Ha Färm úr úgy gondolja, hogy a mikrohiteleknek prioritást kellene élvezniük, természetesen valami másnak hátrébb kell szorulnia a fontossági sorrendben. Ez döntések kérdése. Ha azonban csak többet akarunk kapni, majd kiküldeni a számlát a tagállamoknak, ez nyilvánvalóan nem elfogadható megoldás.

Vladimír Maňka, előadó. - (SK) Hölgyeim és uraim, köszönöm inspiráló felszólalásaikat. Szeretnék köszönetet mondani az európai intézmények képviselőinek, az Európai Parlament elnökségének, az árnyékelőadóknak, a koordinátoroknak és mindannyiuknak.

Idén a Költségvetési Bizottság két elnök irányításával dolgozott: az első félévben Böge úrral, a másodikban pedig Lamassoure úrral. Böge úr, Lamassoure úr, bizonyára nem én méltatom először mindkettejük óriási hozzájárulását a bizottság munkájához és az egész költségvetési folyamathoz.

Nagyra értékelem a svéd elnökség és biztos úr együttműködését. Számos férfi és nő, aki tanácsadóként, asszisztensként vagy adminisztratív személyzetként működött közre, hivatalosan nem jelent meg ma körünkben. Mindamellett kulcsemberek: nélkülük nem tudtuk volna elérni ezt a mai eredményt. Szeretnék köszönetet mondani mindannyiuknak.

Hölgyeim és uraim, a Lisszaboni Szerződés jelentős hatást gyakorol az Európai Parlament és a többi intézmény összes szolgáltatására. Ami az Európai Parlamentet illeti, az együttes döntéshozatal súlya drámai módon megnőtt, a jogalkotás akár 95%-át fedi le olyan területeken, mint a szabadság, biztonság és jogérvényesülés, a mezőgazdaság, a halászat, a kutatás vagy a strukturális alapok. A Tanácsban nagyobb arányban használják majd a minősített többségi szavazást, valamint számos új jogalapot hoznak létre olyan területeken, mint például az idegenforgalom, a sport, az energia, a polgári védelem és az igazgatási együttműködés. Ez általában fel fogja duzzasztani az EU jogalkotási tevékenységeit, és jelentős átfogó hatást gyakorol az Európai Parlament hatáskörére és tevékenységére, ezáltal az igazgatás javításával kapcsolatos szükségletre is.

Az elkövetkező hónapokban megvizsgáljuk és számszerűsítjük a Lisszaboni Szerződéssel összefüggő új uniós politikák végrehajtásához szükséges pénzügyi forrásokat. Hiszem, hogy együtt sikerül majd kidolgoznunk az új költségvetési folyamatot.

Jutta Haug, előadó. – (DE) Elnök úr, szeretnék köszönetet mondani minden képviselőtársamnak. Sikertől közös álláspontot kialakítanunk a Tanáccsal szemben. Itt szeretném azonban hálás köszönetemet kifejezni a Tanácsnak és a Tanács elnökségének is. Aki ismer engem, tudja, hogy általában igen szűkmarkúan bánok a dicsérrel és köszönetnyilvánítással. Most mégis szeretném őszinte hálámat kifejezni a svéd elnökségnek és különösen Lindblad úrnak munkájáért és folyamatos jelenléteért a költségvetési kérdésekről folytatott vita során. Ez igen üdítő ellentétben állt a többi tanácsi elnökséggel, akikkel a parlamenti képviselőként eltöltött hosszú éveim során alkalmam volt együtt dolgozni. Nagyon köszönöm.

Ma délelőtt sok képviselő hozzászólt a vitához, és úgy gondolom, hogy ez a téma jóval többeket érintett a szokásosnál. A felszólalók többsége a költségvetés korlátaira és szerkezetére reflektált. Hölgyeim és uraim, biztonsággal kijelenthetjük, hogy a 2010. évi költségvetés lesz az utolsó a maga nemében, az utolsó ezzel a szerkezettel, így remélhetjük, hogy ily módon sikerül majd finanszíroznunk az Európai Unió szükséges politikáit, új kihívásait és feladatait.

Elvárjuk a Bizottságtól, hogy hamar végezze el a féldős felülvizsgálatot, mivel a 2006. évi megállapodások értelmében ezt legkésőbb 2009-ben, azaz ez év végéig be kellett volna nyújtania. Hogy világos legyen, a jelenlegi pénzügyi terv felülvizsgálatára is javaslatot várunk. Nem várhatunk 2014-ig a reformra. Azonnal fenntartható eszközökre van szükségünk, hogy az Európai Unió demokratikus legitimitással nézhessen szembe a közeljövő kihívásaival, amint arra a Költségvetési Bizottság elnöke, Lamassoure úr mindannyiunk előtt felszólított.

Reimer Böge, előadó. – (DE) Elnök úr, most, hogy a politikai realitásokkal összhangban mindannyian megállapodtunk a 2010. évi költségvetésről, nyilvánvalóan az elkövetkező hónapok teendőire kell fordítanunk a figyelmünket.

Mivel az Európai Tanács 23,5 millió eurót juttatott saját magának igen egyoldalú eljárás keretében, nagyon gyorsan hatályba kell léptetnünk a szükséges parlamenti pótköltségvetéseket is, hogy fenntartsuk az intézmények közötti egyensúlyt és biztosítsuk a Parlamentnek a Lisszaboni Szerződés kihívásaira való reagálás képességét. Kellő figyelmet kell fordítanunk arra is, hogy felkészítsük a képviselőcsoportokat, a bizottságokat és különösen az egyes képviselőket az előttünk álló feladatok kezelésére.

Ezenkívül általános vitákat kell rendeznünk az elkövetkező hónapokban a kiigazításokról, ellenőrzésekről és felülvizsgálatokról is. Ebbe beletartozik az intézményközi megállapodás kiigazítása, megújítása és továbbfejlesztése is. Beletartozik az is, hogy az intézményközi megállapodás egyes részeit többéves pénzügyi keretbe kapcsoljuk össze, amelynél a Lisszaboni Szerződés alapján eltérő döntéshozatali eljárást alkalmazunk majd. Beletartozik a költségvetési rendelet esetében alkalmazandó együttdöntési eljárás. Kapcsolódik ezenfelül többek között az Európai Külügyi Szolgálat létrehozásának kidolgozását célzó nagy csomaghoz is, úgy a Parlament költségvetési hatáskörének garantálását, mint a jogalapoknak a Külügyi Szolgálat többéves programjai kapcsán esetleg szükséges kiigazításait illetően.

Emiatt itt szeretném megismételni, hogy e kiigazítások, ellenőrzések és felülvizsgálatok nélkül semmit nem tehetünk. Nem halasztgathatjuk vég nélkül a Lisszaboni Szerződés miatti költségvetési változtatások bevezetésének szükséges folyamatát. Elvárom az új Bizottságtól, hogy igen gyorsan lásson munkához és olyan javaslatokat tegyen, amelyek minden területen garantálják a Parlament jogait, és amelyek nem kísérik meg kikapukon át módosítani az egyéni hatásköröket, adott esetben a Parlament sérelmére. Tudni fogjuk, hogyan akadályozzuk ezt meg.

László Surján, előadó. – (HU) Ha azt akarjuk, hogy 2010-ben növekedjék az európaiak biztonságérzete, akkor ezt a költségvetést hatékonyan, ügyesen végre kell hajtani, hiszen ezért növeltük meg az energiabiztonságot, támogatjuk a munkahelyteremtést, vezetjük be a mikrofinanszírozási eszközt. Támogatjuk a kutatás-fejlesztést, az élethosszig tartó tanulást. Segíteni akarunk a tejágazaton, lehetőségekhez képest mérsékeljük a klímaváltozás káros hatásait.

Mindezt úgy értük el, hogy az utolsó fillérig kihasználtuk a többéves pénzügyi keret adta forrásokat, ami viszont azt jelenti, hogy végképp rugalmatlanná vált a költségvetés, nincs elegendő tartalék. Ezért is van ez a sok sürgetése az időközi felülvizsgálatnak, amelyeket magam is megismétlek. A jövődó siker szempontjából különös felelőssége van a Bizottságnak és a tagállamoknak. Az adófizetőknek csak akkor tudunk a szemébe nézni, hogy ha a rendelkezésre álló keretet nem csak jogszerűen, hanem célszerűen használjuk fel.

Ha egy forrás arra való, hogy új állások legyenek, akkor valóban növekedjenek az álláshelyek. Ha egy forrás arra való, hogy fölzárkózzanak elmaradt régiók, akkor valóban növekedjék ott helyben előállított GDP mennyisége. Csak ezeknek a feltételeknek a birtokában mondhatjuk azt, hogy értéket kaptunk a pénzünkért,

hogy az európai polgárok számára megérte az áldozatot vállalni, mert igenis áldozatot jelent az európai költségvetésnek a most 123 milliárdjának az összerakása.

Tisztelt Elnök úr! Tisztelt Miniszter úr! Tisztelt Biztos úr! Én azt remélem, hogy ez a Parlament határozottan támogatni fogja a mostani előterjesztést és csütörtökön nem csak jogilag, hanem erkölcsileg is érvényes, jó költségvetést adunk Európa polgárainak.

Elnök. – A közös vitát lezárom.

Jutta Haug jelentéséről holnap szavazunk.

A Surján-, Maňka- és Böge-jelentésekről csütörtökön lesz szavazás.

Írásbeli nyilatkozatok (az eljárási szabályzat 149. cikke)

Ádám Kósa (PPE), írásban. – (HU) Surján néppárti képviselőtársam és Maňka képviselő úr nagyon komoly munkát végzett. Hasonlóan egy nemzeti parlamenti költségvetési vitához, itt is szükséges annak egyértelművé tétele, hogy konkrétan mit is tartalmaz egy költségvetési javaslat, és ennek mi az üzenete a társadalom számára. Annak ellenére, hogy az akadálymentesítés nem került szóba a jelentésnél, szeretném felhívni a figyelmet: az Általános Ügyek Tanácsa által november 26-án hozott döntés alapján az EU, mint regionális szervezet csatlakozik a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ egyezményhez. Ennek fényében és összhangban a jelentés 43. pontjával, illetve a 2. számú mellékletében foglaltakkal, üdvözlendő az épületekkel kapcsolatos politikáról szóló közös nyilatkozat.

Azonban nagyon fontos, hogy az építési és egyéb infrastrukturális beruházásoknál is megvalósuljon az akadálymentesítés az egyéb fontos követelmények (pl. energiatakarékosság, stb.) betartása mellett is – az utólagos költségek ugyanis mindig sokkal a magasabbak az akadálymentesítés esetében. Ennek keretében kiemelkedően fontos, hogy a biztonsági követelményeknél a gyengénlátókra is gondoljon az EP: jól látható jelek, padlón is érzékelhető útkövetők kerüljenek használatra az épületek kialakításánál, használatbavételekor. Továbbá a nyelvi jogoknál fontosnak tartanám, hogy az épületek megközelítésének lehetőségével párhuzamosan az (elektronikus) dokumentumoknál is legyen megfelelő információ, hogy a látássérültek milyen módon férhetnek hozzá (melyek az ajánlott szoftverek).

Andreas Mölzer (NI), írásban. – (DE) Gazdasági válság idején, amikor az európai polgárok sorozatos elbocsátásoknak vannak kitéve és egyre kevesebb szociális szolgáltatáshoz juthatnak hozzá, az Európai Uniónak is takarékoskodnia kell. A tervek szerint az EU jövőre mintegy 123 milliárd eurót költ majd, milliárdokkal többet, mint idén. A nehéz gazdasági helyzetben természetesen szükség van gazdaságélénkítő intézkedésekre, de kétséges, hogy ezt el lehet-e érni olyan eszközökkel, mint az európai gazdaságélénkítési terv. A múltban számos egekbe magasztalt uniós programról derült ki, hogy csak papíron hatékony. Ezenfelül a tapasztalatok szerint több uniós támogatás is különféle visszaélésekre csábított. Az Európai Számvevőszék éves jelentéseiben éveken át égbekiáltó hibákat tárt fel a mezőgazdasági és strukturális alapok kapcsán. Mindez azt jelenti, hogy az adófizetők nehezen megkeresett pénze éveken át rejtélyes csatornákon szivárgott el. A bonyolult szabályozás, amely sokszor még a brüsszeli eurokratákat is zavarba ejti, nagymértékben hozzájárul a rendszer tökéletlenségéhez. Az Unió még a tévesen kifizetett pénzek visszafizettetését sem tudja megfelelően ellenőrizni. Ezért nem helyes út az uniós költségvetés további felduzzasztása. Ehelyett a rendszerhibákat kellene kiküszöbölni széles körű újraállamosítási intézkedések útján többek közt az agrárágazatban. Ezáltal a tagállamok maguk dönthetnének arról, mely területeket szeretnék támogatni. Ami a gazdaságélénkítő intézkedéseket illeti, azokat a tagállamok közötti koordinált megközelítés keretében kellene végrehajtani.

Siiri Oviir (ALDE), írásban. – (ET) 2009 márciusában, az Európai Tanács által jóváhagyott gazdaságélénkítési tervre is figyelemmel, úgy tervezték, hogy 2009-ben és 2010-ben 5 milliárd euró értékű fel nem használt költségvetési forrást irányoznak elő az energiahálózatok összekapcsolását és szélessávú hálózatok létrehozását célzó projektekbe történő beruházásokra. Nagy örömmel jegyzem meg, hogy az európai gazdaságélénkítési terv második finanszírozási éve (2010) tekintetében sikerült eredményt elérni az egyeztetőbizottságban a 2007–2013. évi pénzügyi keret felülvizsgálata és egy olyan forrásátcsoporthoz vezető útján, amely a jövő évre 2,4 milliárd euró összegű finanszírozást garantál, egyben lehetővé teszi a gazdaságélénkítési tervben meghatározott célkitűzések végrehajtását is. Ha a pénzügyi keretnek az európai gazdaságélénkítési tervvel összefüggésben végzett módosításai igen kevés forrást hagynak 2010-re a várható pénzügyi szükségletek fedezésére, akkor egyetértek az előadó álláspontjával, miszerint a jelenleg hatályos többéves pénzügyi keret nem felel meg az Európai Unió pénzügyi szükségleteinek, valamint azzal is, hogy az Európai Bizottságnak

azonnal javaslatot kellene benyújtania a jelenleg hatályos többéves pénzügyi keret időközi összefoglalóját illetően.

Pavel Poc (S&D), írásban. – (CS) Először is szeretném csodálatomról biztosítani mindazokat, akik a költségvetésen dolgoztak. A gazdasági válság idején és a Nizzából Lisszabonba való átmenet időszakában igen nehéz feladat volt uniós költségvetést készíteni. A 2010. évi költségvetés az utolsó volt ebben a struktúrában. Mindamellet a Lisszaboni Szerződés hatályban van, és nehéz lesz egy olyan költségvetés keretei között dolgozni, amelynek szerkezete nem áll összhangban az új feltételekkel. Bármilyen nehézkes is volt végül a Lisszaboni Szerződés ratifikációja, ez nem szolgálhat mentségül a Bizottság számára, amely nem nyújtotta be időben az új költségvetésstruktúra-tervezetet. A Bizottságnak késedelem nélkül teljesítenie kell ezt a feladatát. A 2010. évi költségvetés igen kiegyensúlyozott, mivel teljes mértékben kihasznál minden lehetőséget a kiadások előirányzására. Ennek eredményeképpen, valamint a gazdasági válság zűrzavaros időszakának gazdasági ingadozásai miatt a költségvetés igen törekenynek bizonyulhat. Ezt a költségvetést annak tudatában kell támogatni, hogy talán túl finoman kimunkált a jelenlegi bizonytalan időszakhoz képest, és nem kevés rugalmasságra lesz szükség ahhoz, hogy 2010-ben képesek legyünk annak alapján dolgozni.

Georgios Stavrakakis (S&D), írásban. – (EL) Elnök úr, hölgyeim és uraim, én is szeretnék hangot adni elégedettségemnek a 2010. évi költségvetés tárgyában elért megállapodást illetően. Ugyanakkor azonban szólni kell arról is, hogy a rendelkezésre álló mozgástér rendkívül szűkre szabott lesz az elkövetkező években. Ez kevés teret hagy a reakción, amennyiben az Uniónak előre nem látott követelményeknek kell eleget tennie vagy új politikai kihívásokra kíván válaszolni (ilyen például a 2020. évi EU-stratégia), esetleg új intézkedésekre lesz szükség az éghajlatváltozás elleni küzdelem érdekében.

Különösen örülök annak, hogy az Európai Parlament állhatatosságának köszönhetően sikerült finanszírozást biztosítanunk az energiahálózatoknak és energia-infrastruktúráknak a gazdaságélénkítő terv keretében, a középpontban a környezetbarát technológiákkal, az innovációval, a kutatással és a szélessávú hálózatok vidéki térségekben történő kiépítésével.

Nagyon fontos az is, hogy sikerrel megóvjuk a polgári védelmi ágazat meglévő közösségi infrastruktúráinak és eszközeinek életképességét, különösen azáltal, hogy még inkább megerősítjük az Európai Unió gyors reagálási kapacitását természeti katasztrófák esetén, ezáltal kikövezve egy európai polgári védelmi erő jövőbeni létrehozásának útját.

Végül úgy vélem, mindannyian egyetértünk abban, hogy nem beszélhetünk jobb Európáról, a polgárokhöz közelebb lévő Európáról, ha nem biztosítunk ennek megfelelő mértékű finanszírozást.

Silvia-Adriana Țicău (S&D), írásban. – (RO) A 2010. évi uniós költségvetés az utolsó, amelyet a Nizzai Szerződéssel összhangban hagyunk jóvá. Az új szerződés nagyobb hatáskört biztosít az Európai Parlamentnek és nekünk adja az utolsó szót a költségvetés elfogadásában. A Parlament és a Tanács egyenlő jogalkotási hatáskörrel rendelkezik majd olyan területeken, mint a mezőgazdaság, az energia, a bevándorlás, az igazság- és belügy, az egészségügy vagy a strukturális alapok, ami nyilvánvalóan magában foglalja ezek költségvetéseit is. A 2010. évi költségvetés jelentős arányú finanszírozást nyújt a természeti erőforrások megóvására és kezelésére, a társadalmi-gazdasági kohézióra, a növekedésre és a foglalkoztatásra, a versenyképességre és az innovációra, a regionális fejlesztésre, a mezőgazdaságra és a vidékfejlesztésre. Az európai gazdaságélénkítési terv számára a 2010. évi költségvetés 2,4 milliárd eurós keretet biztosít az energiával, közlekedéssel, szélessávú hálózatok vidéki területeken történő kiépítésével és a vidéki közösségek támogatásával összefüggő stratégiai projektek finanszírozására. Üdvözlöm, hogy az Európai Parlamentnek sikerült 300 millió euró összeget elkülönítenie a tejtermelők támogatására. A gazdasági válság hatása érződik a tagállamok GDP-jén is és befolyásolni fogja a tagállamok uniós költségvetéshez való hozzájárulását is. Remélem, hogy a 2007–2013. évi pénzügyi keret 2010. évi féldős felülvizsgálata lehetővé fogja tenni, hogy a tagállamok jobban kihasználhassák a strukturális alapokat, különösen a szállítás és a lakóépületek energiahatékonysága terén.

(Az ülést 11.25-kor felfüggesztik és 12.00-kor folytatják.)

ELNÖKÖL: PITTELLA ÚR

alelnök

8. Szavazások órája

Elnök. - A következő napirendi pont a szavazás.

A szavazás eredményének részleteit lásd a jegyzőkönyvben)

8.1. A foglalkoztatási és társadalmi integrációs célú európai mikrofinanszírozási eszköz (Progress) (A7-0050/2009, Kinga Göncz) (szavazás)

9. A szavazáshoz fűzött indokolások

A szavazáshoz fűzött szóbeli indokolások

- Jelentés: Kinga Göncz (A7-0050/2009)

Aldo Patriciello (PPE). - (IT) Tisztelt elnök úr, hölgyeim és uraim! Üdvözlöm az előadó és mindazon képviselő által végzett nagyszerű munkát, akik olyan új eszköz létrehozásán dolgoznak, amely lehetővé fogja tenni, hogy mikrohitelket kapjanak a kis- és középvállalkozások és azok az emberek, akik az elmúlt évek során veszítették el munkahelyüket.

Tekintve, hogy önmagában az Európai Unióban 3 millió munkahely szűnt meg, és a bankok nehezen adnak hitelt, ez az eszköz könnyebb hozzáférést fog biztosítani az új vállalkozás indításához szükséges forrásokhoz.

Biztos vagyok abban, hogy ez az új kezdeményezés hozzájárul a munkahelyteremtéshez, különösen akkor, ha olyan új, kiegészítő intézkedéseket vezetünk be, mint a képzéshez nyújtott finanszírozás, ami segítséget fog adni a fiataloknak befektetési projektek indításához.

Tisztelt elnök úr! Ezt az eszközt a lehető leghamarabb jóvá kell hagyni, hogy új életet leheljen az európai gazdaság éltető erejét jelentő kis- és középvállalkozásokba.

Dimitar Stoyanov (NI). - (BG) Köszönöm, elnök úr. A pénzügyi intézkedésekről szóló jelentés mellett szavaztam. Úgy vélem, hogy ez az eszköz határozottan időszerű ebben a pillanatban, és hogy nagyon pozitív hatása lesz, ha megfelelően alkalmazzuk, ahogyan az az én országomban, Bulgáriában történt. Pillanatnyilag rendkívül kedvezőtlen a légkör a kisvállalkozók számára, akiknek a szűkös lehetőség miatt nincsen esélyük arra, hogy bankhitelhez jussanak.

Valamennyi bank olyan politikát folytat, amely alapvetően összeegyeztethetetlen a pénzintézetek fogalmával. Az az érzésem, hogy a bankok önkényesen egyre több plusz feltételt szabnak, aminek nincsen más oka, minthogy ne kelljen hitelt adniuk. Hitel nélkül azonban nem működhetnek a vállalkozások.

Hitelezés esetén azonban ezek a társaságok kötelesek 100-150%-os garanciát adni, ami csődbe viheti őket. Ezért gondolom úgy, hogy az Európai Unió és a Parlament ebben az esetben nagyon helyesen cselekedett ezzel a jelentéssel, amely valóban hozzájárul mind Európa, mind Bulgária gazdaságának fejlődéséhez.

Diane Dodds (NI). - Tisztelt elnök úr! Szeretném egyértelművé tenni, hogy habár nagyon jó és követendő ötletnek tartom a kisvállalkozások segítségét, azt a nemzeti kormányok szintjén kellene folytatni. Határozott aggodalmaim vannak a javaslatot illetően, valamint a hitelekre vonatkozó számadási kötelezettséggel és az arra vonatkozó visszafizetéssel kapcsolatosan.

Arra ösztönözném a nemzeti kormányokat, hogy tegyenek meg minden tőlük telhetőt a gazdaságunk gerincét alkotó kisvállalkozások megsegítésére. Az EU a szabályozás enyhítésével és a pénzalapok nemzeti szintű elérésével segíthet.

Syed Kamall (ECR). - Tisztelt elnök úr! Támogattuk a javaslatot. Úgy vélem, hogy nagyon fontos, hogy az EU egész területén segítsük a vállalkozókat, jólétet és munkahelyeket teremtsünk a tagállamokban, és az embereket kiemeljük a szegénységből. Azért is hálás vagyok, hogy figyeltünk arra, hogy a pénzt a meglévő költségvetésből vegyük el, és az ne jelentsen új ráfordítást, és arra használjuk fel, hogy megsokszorozzuk a magánszektorból érkező ráfordítást.

Fel kell azonban hívnom a figyelmet arra, hogy nagyon óvatosnak kell lennünk, amikor állami finanszírozást és az adófizetők pénzét használjuk. Saját választókerületemben ismerek néhány mikrofinanszírozási eszközt, mint amilyen például a kiváló Croydon Caribbean Credit Union, amely a hátrányos helyzetű közösségeknek segít kilábalni a szegénységből. Ezeket a lehetőségeket már kiszorították a helyi önkormányzati és más állami mikrofinanszírozási eszközök. Fontos, hogy a mikrofinanszírozáshoz való hozzáférés javítása során ne szorítsuk ki a már meglévő, kiváló magánfinanszírozási lehetőségeket.

Alfredo Pallone (PPE). - (IT) Tisztelt elnök úr, hölgyeim és uraim! Úgy hiszem, valamennyien egyetértünk a mikrohitelnek nyújtásával, de a pénzügyi erőforrásokat is meg kellene vitatnunk. Véleményem szerint a mi feladatunk kellene, hogy legyen e pénzügyi erőforrás növelése.

Arra is ügyelnünk kell, hogy a kis- és középvállalkozások más érdekcsoportjai ne juthassanak mikrohitelhez, mivel a mikrohitel a szociálisan hátrányosabb helyzetűek megsegítése céljából jött létre. Ezzel együtt egy kulturális kérdést is meg kell vitatnunk: sok országban – és azt hiszem, különösen azokban az országokban, ahol a legnagyobb a szükség – hiányzik az említett összegek megszerzéséhez szükséges megfelelő kulturális hozzáállás. Határozott véleményem, hogy először az érintett kormányoknak kellene alkalmazniuk ezeket az eszközöket.

Európában kétféle sebesség létezik: azon országok sebessége, amelyek már magukévá tették ezt a hozzáállást – mint Franciaország és Németország –, és vannak más országok, amelyek e helyett kulturális szempontból kellene, hogy megközelítsék ezt a kérdést. Egyszerűen határozottan úgy vélem, hogy a valódi probléma – ami valóban kockán forog Európában – az, hogy nem egyszerűen arról van szó, hogy öncélúan keressük a finanszírozást, hanem meg kell próbálnunk olyan feltételeket teremteni, amelyek közepette a legkevésbé szerencsés munkavállalók saját maguknak teremthetnek munkahelyeket.

A szavazáshoz fűzött írásbeli indokolások

- Jelentés: Kinga Göncz (A7-0050/2009)

Luís Paulo Alves (S&D), írásban. – (PT) A foglalkoztatási célú mikrofinanszírozási eszköz létrehozása mellett szavaztam, mivel annak célja, hogy lehetőségeket biztosítson a munkanélkülieknek, és ösztönözze a vállalkozói szellemet. Ez az eszköz, amelyet olyan emberek számára hozunk létre, akik (kevesebb mint 10 alkalmazottat foglalkoztató és 2 millió euró alatti forgalommal rendelkező) mikro-vállalkozást akarnak indítani vagy fejleszteni, számos munkanélküli előtt új lehetőségeket nyit meg. A gazdaság jelenlegi helyzetét tekintve hasznos lett volna, ha ez a fontos program hamarabb indult volna, mivel az emberek régóta nehéznek találják a hitelhez jutást.

Mivel ez az eszköz olyan állami és magánszervezetek számára szolgál, amelyek az EU tagállamaiban, nemzeti, regionális és helyi szinten biztosítanak mikrohitelt magánszemélyek és mikro-vállalkozások számára, az illetékes szerveknek szigorúan nyomon kell követniük, hogy a hitel valóban azokra a helyekre jusson el, ahol arra a legnagyobb szükség van, és ne ismétlődjenek meg azok a helyzetek, amelyek a legutóbbi pénzügyi válság során álltak elő.

Andrew Henry William Brons (NI), írásban. – Támogatom, hogy az állam mikrofinanszírozás biztosítása révén segítse az egyéneket abban, hogy kisvállalkozásba kezdjenek. Azt azonban ellenzem, hogy az Európai Unió végezze el ezt a feladatot. Ennek ellenére néhány módosítás mellett szavaztam, mert mindig is valószínű volt, hogy az állásfoglalás elfogadásra kerül, és amennyire lehet, javítani akartam az állásfoglaláson. Az, hogy több módosítást minősített szavazattöbbséggel kellett elfogadni, megakadályozott abban, hogy bizonyos módosításokról külön szavazzak.

David Casa (PPE), írásban. – A gazdasági világválság egyik leghátrányosabb következménye az, hogy a bankok nem adnak hitelt, ami mind az egyéneket, mind a nagyvállalatokat megakadályozza a gazdasági tevékenységük folytatásában. Az Európai Bizottság javaslata olyan mikrofinanszírozási eszköz létrehozásáról rendelkezik, amely révén megpróbálja csökkenteni a bankok és más pénzintézetek finanszírozást illető, jelenlegi tétozását. Ezért határoztam úgy, hogy támogatom az előadót ebben a kérdésben, és a jelentés mellett szavazok.

Nikolaos Chountis (GUE/NGL), írásban. – (EL) A jelentés ellen szavaztam, mert az Európai Unióban egyre növekvő munkanélküliség nem küzdhet le a mikrofinanszírozási programmal. Külön költségvetési tételhez tartozó, megfelelő finanszírozású, integrált programokra van szükség, amelyek a fiatalok munkanélküliségének megszüntetésére helyezik a hangsúlyt. Ez rendkívül nagymértékű Görögországban: minden negyedik 25 év alatti fiatal munkanélküli.

Nagy általánosságban azt lehet mondani, hogy olyan politikákra van szükségünk, amelyek megkövetelik a közösségi költségvetés növelését, és amelyek felülírják a Stabilitási Paktum neoliberais keretrendszerét és az alacsony deficiteket. Úgy vélem továbbá, hogy az e mechanizmus keretében történő finanszírozás csakis önkéntes alapon történhet, és semmiképpen nem kényszeríthet senkit a mechanizmus alkalmazására csak azért, mert attól fél, hogy megvonják vagy csökkentik a társadalombiztosítási juttatásait. Az általam és az

Egységes Európai Baloldal/Északi Zöld Baloldal képviselőcsoportban ülő képviselőtársaim által erre vonatkozóan előterjesztett módosításokat sajnós elvetették.

Diogo Feio (PPE), írásban. – (PT) Mivel Európa mély gazdasági és pénzügyi válságon megy keresztül, ami azzal, hogy valamennyi tagállamban nő a munkanélküliség, komoly társadalmi problémákhoz vezetett, feltétlenül szükséges, hogy az Európai Unió hatékony mechanizmusokat hozzon létre a válság kezelésére és a leginkább érintettek támogatására – a munkanélkülieket és a nehéz helyzetben lévő vállalkozásokat is beleértve.

Ezért üdvözlöm a foglalkoztatási célú mikrofinanszírozási eszköz létrehozását, ami a vállalkozói szellemet állítja a középpontba, és mindenkinek megadja a lehetőséget arra, hogy saját vállalkozásba kezdjen. Az európai mikrofinanszírozás olyan esetekben lesz elérhető – a mikrovállalkozások fejlesztésének támogatása, valamint mentori tevékenység, felkészítés és az Európai Szociális Alapból való kamattámogatás révén –, amikor elutasítják vagy megnehezítik a bankhitelhez való hozzájutást.

Arra is fontos felhívunk a figyelmet, hogy ez az eszköz a megalapozott üzleti elképzelések megvalósítását elősegítve kizárólag a vállalkozói szellemet kellene, hogy támogassa, aminek révén új munkahelyeket lehet teremteni, és nem kellene azt szociális támogatásra vagy a fogyasztás növelésére használni.

José Manuel Fernandes (PPE), írásban. – (PT) A gazdasági válság és a növekvő munkanélküliség jelenlegi feltételei mellett fontos az önfoglalkoztatás terjesztésének, valamint a mikrovállalkozások alapításának és fejlesztésének támogatása. A mikrohitel segíteni fog e célkitűzés megvalósításában. Ezért üdvözlöm a Bizottság javaslatát és a Parlament ezzel kapcsolatban végzett munkáját. Ez a vállalkozói szellem ösztönzésének, valamint a foglalkoztatás növelésének és a társadalmi integrációnak egyik módja. Ez a mikrofinanszírozási eszköz kiegészíti a foglalkoztatást és az integrációt támogató programokat. Következésképpen fontosnak tartom, hogy ennek az eszköznek a finanszírozása ne a meglévő programok rovására vagy azokat veszélyeztetve történjen.

A Költségvetési Bizottságban már megszavaztam ezt az eszközt a 2010. évi költségvetési eljárás keretében, aminek révén két új költségvetési tételt határoztunk meg: az egyik 37,5 millió euró összegű működési költség, a másik 0,25 millió euró összegű igazgatási költség. Remélem, hogy hamar működni kezd ez a program, és a pályázatok jóváhagyási eljárása gyors és bürokratikus akadályoktól mentes lesz.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), írásban. – (PT) Sajnáljuk, hogy a tisztelt Házban a többség megint nem tartotta meg az ígértét, és olyan javaslatot szavazott meg, amely pénzt von el a Progress programtól, amelynek szociális intézkedései már így is alulfinanszírozottak. Függetlenül az új európai mikrofinanszírozási eszköz célkitűzéseivel kapcsolatos megfontolásokra, elfogadhatatlan, hogy azt meglévő programok – ebben az esetben a Progress foglalkoztatással, társadalmi integrációval és egyenlő jogokkal foglalkozó közösségi program – céljára rendelkezésre álló alapok csökkentése révén kellene finanszírozni.

A Foglalkoztatási és Szociális Bizottság által jóváhagyott szöveg egyértelműen elvetette, hogy ezt az eszközt a Progress-ből finanszírozzuk, és új, saját forrással rendelkező költségvetési tétel meghatározását javasolta saját forrás, más szóval „új” pénz juttatásával. A képviselőcsoportunk által előterjesztett módosítások ugyanezeket az irányokat követték, de ma elutasításra kerültek.

Mivel a különböző tagállamokban romlanak a szociális feltételek, elfogadhatatlan, hogy a pénzalapokat a foglalkoztatás és a társadalmi integráció területéről más, időközben meghatározott prioritások felé irányítsuk – még akkor is, ha a mikrofinanszírozásról van szó.

Bruno Gollnisch (NI), írásban. – (FR) A mikrohitelről szóló Göncz-jelentésnek és e projekt finanszírozását övező polémiaának köszönhetően megnéztem, hogy miről szól ez a híres Progress program, amiből a baloldal hajthatatlan véleménye szerint nem vehető el egyetlen cent sem a mikrovállalkozások és egyéni kezdeményezések finanszírozására. Mert pillanatnyilag milyen célt is szolgál valójában a „közösségi foglalkoztatási és társadalmi szolidaritási programként” meghatározott Progress? Papírmunkát, valamint tanulmányok és jelentések finanszírozását, mert pillanatnyilag nem a munkanélküliek és a kirekesztettek, hanem a politikai döntéshozók és véleményformálók jelentik a Progress „célközönségét”.

Egyesek elutasítják, hogy a hét évre elkülönített csekély 700 millió euróból 100 millió eurót lecsípjünk a mikrohitel céljára. Egy kicsit kevesebbet jelent azoknak, akik profitálnak a rendszerből, és kicsit több pénz jut az európaiaknak, változatlan költségvetéssel: ezzel senki sem vitatkozhat! Itt az idő, hogy a szegénység és a polgártársaink nehézségeinek megfigyelése helyett konkrét lépéseket tegyünk! Egyetlen fenntartásom

van azonban: a mikrohitel csak azért szükséges, mert a „banksterek”, akik nagyon gyorsan zsebrevágják az állami támogatást, és nem teszik azt, amit tenniük kellene: nevezetesen hogy pénzt pumpáljanak a gazdaságba.

Françoise Grossetête (PPE), írásban. – (FR) Göncz asszony európai mikrofinanszírozási eszközről szóló jelentése mellett szavaztam. A mikrofinanszírozás a mikrohitelre (a 25 000 euró alatti kölcsönökre) és a mikrovállalkozásokra (10-nél kevesebb alkalmazottat foglalkoztató vállalkozásokra) vonatkozik.

A mostani gazdasági válság idején, valamint az odaítélt hitelek számának jelentős csökkenése miatt az Európai Unió számára döntő fontosságú, hogy a legkiszolgáltatottabbak – a munkanélküliek, a fiatalok és a kisvállalkozások – számára hozzon létre eszközt.

Amikor egy gazdaság vagy munkahelyek forognak kockán, döntő fontosságú, hogy jelentős befektetéssel ösztönözzük a növekedést. Az eszköz finanszírozása 100 millió euróval fog nőni, ezt az összeget a Progress program (közösségi foglalkoztatási és társadalmi szolidaritási program) költségvetéséből vesszük el, és a program január 1-jén fog hatályba lépni (négyéves időszak). A Tanácsnak meg kell hallgatnia ezt az üzenetet, hogy a következő néhány nap során megállapodásra juthassunk.

Sylvie Guillaume (S&D), írásban. – (FR) Kollégám, Göncz asszony jelentése mellett szavaztam, mert létfontosságúnak tartom – különösen a foglalkoztatási válság és a szociális válság közepette –, hogy külön költségvetési tételt meghatározva támogassuk a mikrofinanszírozást. Ez a bankhitelből való kirekesztés és a szegénység elleni küzdelmet szolgáló, külön eszköz. Az Európai Bizottság kérésével ellentétben ellenezzük azt az elképzelést, miszerint a Progress programból csoportosítanánk át pénzt az európai mikrofinanszírozási eszköz számára, mert az negatív üzenetet küldene a gazdaság szereplőinek. Fenn kell tartanunk a Progress programot, ami a legkiszolgáltatottabb csoportokra irányul, és a tagállamok és az Európai Unió közös felelőssége, hogy azt a jelen körülmények között hatékonyan végrehajtsa.

Livia Járóka (PPE), írásban. – (HU) Rendkívül öröndetes, hogy az Európai Parlament nagy többsége a mai napon jóváhagyta a foglalkoztatási és társadalmi integrációs célú európai mikrofinanszírozási eszközről szóló jelentést. A tervezett mikrohitelrendszer jelentősen hozzájárulhat a társadalmi kohézió megteremtéséhez, új munkahelyeket teremthet és jelentős mértékben hozzájárulhat a pénzügyi és gazdasági válság káros hatásainak mérsékléséhez. A globális recesszió idején különösen fontos a munkaerőpiacról, illetve a hagyományos hitelpiacról kiszorult állampolgárok számára új lehetőségeket biztosítani, és megnyitni az utat a stabil és tartós önfoglalkoztatás előtt. Lényeges továbbá, hogy a hátrányos helyzetű régiókban vállalkozni szándékozók, illetve a legsebezhetőbb csoportok számára is létezzen olyan egyszerű pénzügyi eszköz, amely a magasnak ítélt kockázat, a kis árrés és a nem teljesítés veszélye dacára lehetővé teszi vállalkozások indítását vagy fellendítését. Az európai munkavállalók túlnyomó többségét kis- és középvállalkozások, illetve mikrovállalkozások foglalkoztatják.

Ezért annak érdekében, hogy ezek a cégek ne veszítsék el, sőt növeljék foglalkoztatási potenciáljukat, megfelelő támogatásban kell őket részesíteni, amely adott esetben olyan kis összegű, amelyet a hagyományos bankszektor nem képes nyújtani. Az Európai Parlament a mai szavazáson egyértelműen jelezte, hogy minél előbb fejeződjön be az együtdöntési eljárás annak érdekében, hogy a mikrofinanszírozási eszköz lehetőleg már 2010-től elérhetővé váljék.

Eija-Riitta Korhola (PPE), írásban. – (FI) Tisztelt elnök úr! A mikrofinanszírozási eszközökről szóló jelentés mellett szavaztam.

Még mindig sokat tehetnénk azért, hogy a fiatalokat vállalkozásra ösztönözzük Európában. A pénzügyi és gazdasági válság foglalkoztatási és szociális válságot vont maga után, és az előrejelzések ténylegesen azt mutatják, hogy a jövő évben további 10 millió munkanélküli lesz Európában. Ha valamikor haladéktalanul intézkedni kell, akkor most itt van az idő.

Mivel a helyzetet jelenleg tovább súlyosbítja a hitelmegszorítás, határozottan támogatom a jelentésben szereplő kezdeményezést, miszerint adjunk mikrohitelt a munkanélkülieknek és a munkanélküliséggel fenyegetett csoportoknak, akik nehezen jutnak hozzá az üzleti elképzeléseik megvalósításához szükséges kereskedelmi hitelekhez. Ugyanakkor pénzt kell fektetnünk például a fiataloknak szóló workshop-okba, üzleti inkubátorokba és a vállalkozói képzésbe is.

A foglalkoztatási adatok javításába és a vállalkozói szellem fejlesztésébe való befektetés átfogó megközelítése a virágzó Európa előfeltétele.

Patrick Le Hyaric (GUE/NGL), írásban. – (FR) Támogatom a szociális juttatások finanszírozását, amelynek célja a munkájukat elveszítő munkavállalók megsegítése. Ez azonban nem jelentheti azt, hogy a vállalkozásokat

felmentjük társadalmi és területi kötelezettségeik alól. Nem az állami hatóságok feladata, hogy kompenzálja a kötelezettségek teljesítésének elfogadhatatlan mulasztását. Ezért kénytelen vagyok tartózkodni.

Jörg Leichtfried (S&D), írásban. – (DE) Azon új mikrofinanszírozási eszköz létrehozásáról szóló jelentés mellett szavazok, amely mikrovállalkozások indításához vagy fejlesztéséhez fog segítséget nyújtani a munkanélküliség veszélyének kitett emberek számára. A tíznél kevesebb alkalmazottal és 2 millió euró alatti üzleti forgalommal rendelkező vállalkozásokat nevezzük mikrovállalkozásoknak. Ez a finanszírozási lehetőség 2010. január 1-jétől kezdődően egyelőre négy évig lesz elérhető.

Ez azok számára fog lehetőséget biztosítani képzésre, a meglévő munkahelyek megőrzésére és egyes esetekben akár új munkahelyek teremtésére is, akik a válság következtében elveszítették munkahelyüket, vagy akiknek a vállalkozása nehezen jut hitelhez. Ez hozzá fog járulni a gazdaság ösztönzéséhez és a válság leküzdéséhez.

Jean-Luc Mélenchon (GUE/NGL), írásban. – (FR) A foglalkoztatási és társadalmi integrációs célú európai mikrofinanszírozási eszköz megteremtéséről szóló határozatra irányuló javaslat ellen szavazunk. Akkor, amikor az európai polgárok feleslegessé válnak a kapitalizmus válsága miatt, és az őket továbbra is kizsákmányoló a szolidaritás teljes hiányát mutatják, itt az idő, hogy az Európai Unió a felmerült problémák megoldása érdekében változtasson liberális megközelítésén.

Szembefordulva az Európai Unió liberális dogmatizmusa nyomán kialakult, telhetetlen üzleti étvággal olyan politikára van szükségünk, amely megvédi azokat az európai munkavállalókat, akik megteremtették azt a jólétet, amittől most megfosztanak minket a nyereség nevében. Megint a hatalmas nyereségek és önkényesen adott, csekély alamizsnák Európájának esetéről van szó. A felajánlott jelentéktelen összegek, azok átláthatatlan elosztása és a támogatott eszköz mögötti individualista logika mind ezt bizonyítja. Ennek semmi köze ahhoz az általános érdekekhez és társadalmi egyenlőséget képviselő Európához, amelyre népeinknek szüksége van.

Nuno Melo (PPE), írásban. – (PT) Válság idején, amikor kevés a hitel és nehéz hozzájutni, létfontosságú, hogy egy ilyen eszköz révén mikrohitelt adhassunk a kisvállalkozásoknak és azoknak az embereknek, akik elveszítették munkahelyüket, és új, saját vállalkozást akarnak indítani. Ilyenfajta támogató eszköz nélkül nehéz megvalósítani ezeket a célokat. Mi több, a jelenlegi válsághelyzetben a bankok nem reagálnak érzékenyen az induló vállalkozások hiteligényeire, ami az esetek többségében megakadályozza, hogy beinduljanak ezek a vállalkozások. Mivel a kilátások szerint további milliók fogják elveszíteni munkahelyüket az EU-ban, fontos, hogy létezzenek olyan ösztönzők, amelyekhez hozzáférhetnek az elbocsátott emberek, amikor új életet próbálnak kialakítani maguknak. Ily módon elkerülhetjük a társadalmi válságokat és csökkenthetjük a tagállamok szociális támogatási intézkedéseinek kiadásait.

Andreas Mölzer (NI), írásban. – (DE) Az elsősorban brit és amerikai spekulánsok okozta pénzügyi és gazdasági válság a gazdasági visszaesés eredményeképpen most Európa-szerte növekvő munkanélküliséghez vezet. Elsősorban a fiatalokat sújtja a változó helyzet, akiket már korábban is erőteljesen fenyegetett a munkanélküliség. Ezért különösen fontos, hogy lehetőséget kapjanak karrierjük indításához vagy újraindításához, és hogy egyengessük közülük azoknak az útját, akik saját vállalkozást akarnak indítani. Remélem, hogy az új, foglalkoztatási és társadalmi integrációs célú európai mikrofinanszírozási eszköz – a Progress – jelentős támogatást fog nyújtani nekik ebben a vonatkozásban.

Ez az új eszköz lehetővé teszi továbbá, hogy a még mindig tartó hitelválságra is reagálhassunk. A mikrovállalkozást indító emberek a kamattámogatáson kívül mentori tevékenység, képzés, felkészítés és kapacitásnövelés formájában fognak támogatást kapni. Támogatom a bizottsági kezdeményezést, miszerint a mikrofinanszírozási eszköz finanszírozását a Bizottság javaslatához képest 50%-kal, 150 millió euróra növelnék. Ha azokra a hatalmas összegekre tekintünk, amelyeket a bankok megmentésére költöttünk, nem szabad kicsinyeskednünk azokkal szemben, akiket a legsúlyosabban érint a helyzet. Mindezen okoknál fogva a jelentés mellett szavaztam.

Wojciech Michał Olejniczak (S&D), írásban. – (PL) Az Európai Bizottság 2009. november 10-én közzétette az európai mikrofinanszírozási eszköz megteremtéséről szóló európai parlamenti és tanácsi határozatra irányuló javaslatot. A javaslat „Az európai gazdaságélénkítési terv végrehajtása” című bizottsági dokumentumhoz és a Tanács prioritásaihoz kapcsolódik, amelyek a következők: a foglalkoztatás fenntartása, munkahelyek teremtése és a mobilitás elősegítése, a készségek fejlesztése és a munkaerő-piaci igényekhez való igazítása, valamint a foglalkoztatáshoz való hozzáférés javítása.

A mikrofinanszírozási eszköz feltehetően könnyebb hozzáférést biztosít a pénzügyi szolgáltatásokhoz a munkanélküliek és a nehéz helyzetbe került vállalkozói csoportok számára. Olyan társadalmi rétegekből

érkező embereket érint, akik nem rendelkeznek a kereskedelmi bankok által megkívánt hitelképességgel, de vállalkozásba szeretnének kezdeni. Az ilyen fajta támogatási eszköz – ami EU-alapokból származik – különös jelentőséggel bír olyan helyzetben, amikor kismértékű a hitelezés, és csökken a felvett hitelek értéke.

A hitelszektorban uralkodó helyzet azt mutatja, hogy a pénzügyi és gazdasági válság foglalkoztatási és szociális válságba fordul át. A Foglalkoztatási és Szociális Bizottság jelentése a Bizottság javaslatához képest jelentős módosításokat tartalmaz, többek között ellenzi, hogy a szükséges alapokat a Progress programból csoportosítsuk át az európai mikrofinanszírozási eszközbe. Az előadó azt javasolja, hogy az eszközöt külön költségvetési tételként kezeljük, és hogy az eszköz következő négy évre vonatkozó költségvetését növeljük meg 50 millió euróval. E szempontokat figyelembe véve jóváhagyom a jelentést.

Evelyn Regner (S&D), írásban. – (DE) A mikrofinanszírozási eszköz bevezetéséről szóló állásfoglalás mellett szavaztam, mert számomra az a legfontosabb, hogy gyorsan jóváhagyjuk ezt az állásfoglalást. Ez a lakosság hátrányos helyzetű rétegeinek lehetőséget fog adni arra, hogy hitelt vehessenek fel, és segítsenek magukon. Arra kérem azonban a Tanácsot, hogy ne vegye el a Progress finanszírozását. Fontos, hogy ez a program maradéktalanul megtartsa a finanszírozását. Az EU pénzt válság idején különösen nem szabad átcsoportosítani a társadalom leggyengébb tagjainak rovására.

Daciana Octavia Sârbu (S&D), írásban. – Rendkívül örülök, hogy az Európai Parlament ma olyan eszközt hagyott jóvá, amely biztosítja, hogy további hiteleket kaphassanak a kisvállalkozások. Ezzel a döntéssel az elkövetkező négy év során 100 millió euró válik elérhetővé regionális és nemzeti szinten. Ez értékes és időszerű fejlemény, amely új lehetőségeket nyit sok olyan ember előtt, akikre hatással volt a globális recesszió. A ma bejelentett intézkedések támogatást fognak biztosítani azoknak, akik új vállalkozást akarnak indítani, valamint szakmai képzést biztosítanak, amelyek révén bővítik a készségek körét, és ezekre építve a polgárok megalapíthatják az európai gazdaság számára létfontosságú vállalkozásaikat. Egyre inkább azt látjuk, hogy az Európai Unió politikájában és jogszabályaiban nagyobb figyelmet kapnak a kis- és középvállalkozások. Üdvözölöm ezt az új fejleményt, és különösen azt, hogy az Európai Parlament a nehéz gazdasági időkben hozzájárul a kisvállalkozások fejlesztésének ösztönzéséhez.

Czesław Adam Siekierski (PPE), írásban. – (PL) A Progress program azért indult, hogy előmozdítsa az Európai Unió a szociálpolitikai menetrendben rögzített, a foglalkoztatás, a szociális ügyek és az egyenlő esélyek területén kitűzött céljainak megvalósítását. A program keretében rendelkezésre álló költségvetési eszközök célja, hogy ösztönözzék az átalakulás és a korszerűsítés folyamatát a foglalkoztatás, a társadalmi integráció és szociális védelem, a munkafeltételek, a megkülönböztetés elleni küzdelem és a férfiak és nők esélyegyenlőségének öt területén.

A pénzügyi és gazdasági válság most szociális válságba és foglalkoztatási válságba fordul át. A munkanélküliek és a hátrányos szociális helyzetű csoportok tényleges támogatást és tanácsot igényelnek, ha függetlenné akarnak válni. A Progress program a legveszélyeztetettebb csoportokat veszi célba, és ezzel kapcsolatban úgy vélem, hogy a tagállamok és az Európai Unió felelnek a program sikeres megvalósításáért. Az Uniónak ezen kívül meg kell tennie mindent annak érdekében, hogy az új egyéni vállalkozók és a mikrovállalkozást alapítók számára ellenőrzés, képzés – gyakorlati képzés is – és készségfejlesztés formájában bővítse a pénzügyi céltámogatások körét.

A Progress célja, hogy a mikrovállalkozások és a szociális gazdaság fejlesztését szolgálja. A mostani gazdasági és pénzügyi helyzetben – amelyben a korlátozott hitellehetőségek jellemzőek – a Progress program a pénzügyi céltámogatás körét kiterjeszti az induló vállalkozókra. A foglalkoztatás és a szociálpolitika elsősorban a tagállamok felelőssége, de az Európai Uniónak kellene ezeket a változásokat kezdeményezni. Valódi foglalkoztatási lehetőségeket kell teremteni mindenki számára, és javítani kell a munka színvonalát és termelékenységét.

Bart Staes (Verts/ALE), írásban. – (NL) A mikrofinanszírozás egy olyan érdekes eszköz, amely válság idején nyújt pénzügyi támogatást a munkanélkülieknek vagy munkanélküliség által fenyegetett embereknek, valamint a szociális gazdaságban tevékenykedő vállalkozásoknak. A jelentés ellen szavaztam, mivel nem biztos, hogy ezt az eszközt új pénzzel kellene finanszírozni. Lehetséges, hogy a 2007-ben indított és jelenleg is folyamatban lévő Progress program erőforrásainak felhasználására kerül sor, ez a program pedig olyan fellépéseket takar, mint a szegénység enyhítése, a megkülönböztetés elleni küzdelem, a társadalmi integráció, a nemi és foglalkoztatási kérdések. Nem tartom jó stratégiának, ha a szegénység leküzdése érdekében olyan programoktól veszünk el pénzt, amelyek a szegénység leküzdésére irányulnak.

A Tanács határozottan elutasítja a külön költségvetést. A tagállamokból egyértelműen hiányzik a politikai bátorság. Ahhoz, hogy ez 2010-ben elindulhasson, az EU 2010. évi költségvetéséből 25 millió euró

felszabadítására kerül sor. Egyelőre nincsen megállapodás a Parlament és a Tanács között a következő három év (2011-2013) finanszírozásáról. Amire Európának szüksége van, az fenntartható stratégia, nem pedig egyszeri pénzinjekció, amit ez a kezdeményezés jelent. A mikrofinanszírozási eszköz nem egységes, és nincsen hosszú távú jövőképe. Ezen kívül mikrohitel már az Európai Szociális Alap, valamint az Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alap keretében is adható. Határozottan nemet mondok tehát erre a jelentésre.

Derek Vaughan (S&D), írásban. – Ez nagyszerű kezdeményezés, ami megkönnyíti a saját vállalkozás indításához szükséges hitelhez jutást azok számára, akik elveszítették munkájukat vagy akiket munkanélküliség fenyeget. Az európai Progress mikrofinanszírozási eszköz keretében akár 25 000 euró is elérhetővé válik azok számára, akik nagyon kis cégek indításához vagy fejlesztéséhez akarnak hitelt felvenni, és akik a hagyományos piacokon képtelenek hitelhez jutni.

Örülök, hogy az Európai Parlament biztosítani tudta, hogy ez a pénz ne a Progress program keretét terhelje – ami a kiszolgáltatott embereknek szól –, hanem az első évben a 2010. évi költségvetésből elkülönített összegből finanszírozzuk. A 2010 elejétől elérhető 100 millió eurós alap pontosan olyan segítséget jelent, amelyre a kisvállalkozásoknak szükségük van, amikor a bankok még mindig vonakodnak a hitelnyújtástól. Ez segítséget fog nyújtani a wales-i vállalkozásoknak, és csalódott vagyok, amiért az UKIP pártbeli képviselőtársaim nem voltak képesek támogatni ezt a haladó szellemű kezdeményezést.

10. Szavazathelyesbítések és szavazási szándékok: lásd a jegyzőkönyvet

(Az ülést 12.20-kor felfüggesztik és 15.00-kor folytatják.)

ELNÖKÖL: BUZEK ÚR

elnök

11. Az előző ülés jegyzőkönyvének elfogadása: lásd a jegyzőkönyvet

12. A Bizottság elnökéhez intézett kérdések órája

Elnök. – A következő napirendi pont a Bizottság elnökéhez intézett kérdések órája.

Szabad kérdések

Corien Wortmann-Kool, a PPE képviselőcsoport nevében. – (NL) Tisztelt elnök úr! Az „Európa 2020” stratégiával szemben nemcsak a mi képviselőcsoportunk, hanem az európai polgárok körében is nagyok az elvárások. Jólétet, munkahelyeket és fenntartható, innovatív szociális piacgazdaságot várnak 2020-ra, külön javaslatokat az erős kis- és középvállalkozások számára, valamint nyitott egységes európai piacot a tőke- és a tudásfejlesztés terén. Szilárd, átlátható európai irányítási struktúrával rendelkező EU 2020 stratégiát várnak, a tagállamok közötti hadakozás nélkül.

Tisztelt elnök úr! A Parlament nem egyszerűen utólag akar tájékozódni a Bizottság és a Tanács javaslatairól, hanem ténylegesen részt kíván venni az EU 2020 stratégia kialakításában és megvalósításában. Hogyan fogja ezt biztosítani, és milyen ütemterv szerint fog haladni? A Tanács elnöke bejelentette, hogy a cél az, hogy már márciusban döntésre jussanak. Magához ragadja a kezdeményezést? Várhatjuk-e, hogy a közeljövőben külön keret tartalmazza azokat a kiindulópontokat és célkitűzéseket, amelyek a Parlament e vitában való részvételének alapját fogják képezni? Tájékoztatni tud-e minket arról, hogy milyen ütemterv szerint dolgoznak, és ki a felelős? Ön Mr 2020?

José Manuel Barroso, a Bizottság elnöke. – Egyeztetve a bizottsági kollégáimmal a Bizottság elnökeként én leszek a felelős, mert ez lesz a következő Bizottság központi feladata, amint azt politikai iránymutatásaimban előterjesztettem. Ami az ütemezést illeti, reményeink szerint a Tanács tavaszi ülésére kész lesz a hivatalos közlemény, de érzésem szerint jobb lenne, ha csak a Tanács júniusi ülésén vonnánk le hivatalosan a következtetéseket. Ezt fogom javasolni az Európai Tanácsnak, hogy a Parlament teljes mértékben és felelősséggel részt tudjon venni a stratégia kidolgozásában – és ez határozott óhajom.

Az Európai Tanács szintjén is nagyon érdekes előzetes vita folyik a gazdaságról, és valóban arra ösztönzöm az Európai Tanácsot, hogy a Tanács is teljes felelősséggel foglalkozzon a kérdéssel, és erősítse meg az irányítási mechanizmusokat. Mint tudják, öt évvel ezelőtt – amikor újraindítottuk a lisszaboni stratégiát – ellenállást

tapasztaltunk egyes tagállamok részéről arra vonatkozóan, hogy a Kok-jelentés bizonyos ajánlásait kövessék. Most megvannak ahhoz a feltételek, hogy a stratégián belül megerősített irányítási rendszerünk legyen.

Hannes Swoboda, az S&D képviselőcsoport nevében. – (DE) Tisztelt elnök úr, Barroso úr! A 2009. év vége felé nehéz helyzetben vagyunk: jelentős problémák tapasztalhatók a munkanélküliség, valamint a gazdaság és a költségvetés terén. Ugyanakkor a Barroso vezette Bizottság öt éves hivatali ideje is a végéhez közeledik. Milyen következtetéseket von le az első öt év tevékenységeiből a második öt évre vonatkozóan, feltéve, hogy a Bizottságot megerősítik a hivatalában, különös tekintettel az említett gazdasági és társadalmi kérdésekre? Mit mondana a polgárainknak és a biztosainak arra vonatkozóan, hogy mit kellene máshogyan csinálni az új hivatali időszak során?

Együtt erővel kellene új prioritásokat meghatároznunk a gazdasági és szociálpolitikai célkitűzéseinkre vonatkozóan, és el kellene kerülnünk, hogy a jelenlegihez hasonló helyzet alakuljon ki. Ezért újból felteszem a kérdést: milyen következtetéseket von le az első öt évben végzett munkából, és mit akar máshogyan, jobban és egyértelműbben csinálni a következő öt év során annak érdekében, hogy eleget tegyen Európa polgárai óhajainak?

José Manuel Barroso, a Bizottság elnöke. – Legelőször is úgy vélem, hogy az a tény, hogy a Parlament ismételten megszavazta a mandátumomat, annak jele, hogy a fellépésünk támogatást élvez. Ezzel együtt vannak olyan dolgok, amelyeken változtatnunk és javítanunk kell.

Ma más a helyzet. Ma a korábbinál sokkal inkább érezzük a társadalmi nyomást. Amint azt nagyon gyakran megemlítem, a munkanélküliség az a legnagyobb probléma, amivel Európában ma szembe kell néznünk, és amivel nagyon valószínű, hogy még egy ideig szembe kell néznünk. Nemcsak új növekedési lehetőségeket kell találnunk, hanem azt is meg kell vizsgálnunk, hogy mi volt a korábbi növekedési modell hibája.

Nyilvánvaló volt, hogy a korábbi növekedési modell roskadozik. Habár a pénzügyi ágazaton kívül más ágazatokban is létrehozott néhány mesterséges buborékot, többek között energiaügyi és éghajlati szempontból sem volt fenntartható. Ez áll a stratégiám középpontjában, ezt a stratégiát terjesztettem a tisztelt Parlament elé, és reményeim szerint ezt fogjuk továbbfejleszteni a következő Bizottsággal, természetesen nagyon szorosan együttműködve a tisztelt Parlamenttel.

Hannes Swoboda, az S&D képviselőcsoport nevében. – (DE) Egy további rövid kiegészítő kérdést szeretnék Barroso úrhoz intézni. Ha a parlamenti meghallgatások során arra a véleményre jutunk, hogy a portfóliók odaítélése nem felel meg maradéktalanul ezeknek a célkitűzéseknek, és a portfóliók módosítására teszünk javaslatot, elvileg készen áll-e arra, hogy megfontolja ellenvetéseinket és változtatásokat hajtson végre? Elvileg elutasítana-e bármilyen ellenvetést, vagy kész azokat elfogadni?

José Manuel Barroso, a Bizottság elnöke. – A Lisszaboni Szerződés egyértelműen kimondja, hogy a biztosok kollégiuma és a Bizottság szolgálatai a Bizottság felelősségi körébe tartoznak.

Mindig kész vagyok meghallgatni az önök javaslatait és megjegyzéseit. Valójában néhány innováció az önök képviselőcsoportjával és más képviselőcsoportokkal folytatott viták eredménye volt. Számítok az önök támogatására a Bizottság hatáskörének maradéktalan tiszteletben tartása terén, mint ahogyan én is mindig tiszteletben fogom tartani a Parlament hatáskörét.

Mindig kész vagyok meghallgatni a javaslataikat, de azt hiszem, inkább a lényegi politikai kérdésekre kellene koncentrálnunk. Ami a Bizottság szervezetét illeti, véleményem szerint miután öt éve napi munkát végzek a Bizottságban, igen jól tudom, hogy hogyan lehet a legjobban megosztani az erőforrásokat a Bizottságon belül.

Guy Verhofstadt, az ALDE képviselőcsoport nevében. – (NL) Tisztelt elnök úr! A kérdésem Görögország helyzetére vonatkozik. A helyzet egyértelműen riasztó, mivel 12,7%-os az államháztartási hiány, és az államadósság lassan meghaladja a 130%-ot. Pontosan ugyanaz a helyzet, mint amit Belgiumban tapasztaltam, amikor 1985-ben, fiatalon költségvetési miniszterre neveztek ki. Pontosan ugyanilyenek voltak a mutatók – soha nem fogom elfelejteni –: 12,7%-os volt az államháztartási hiány. Nyilvánvaló, hogy Görögországnak kemény munkát kell folytatnia, és végre kell hajtania azokat a reformokat, amelyeket ezidáig nem hajtott végre. Azonban mi is tehetünk valamit, Barroso úr. A különféle tagállamok államadósságával járó költségeket oly módon csökkenthetjük, hogy végre valahára létrehozunk egy európai kötvénypiacot, ami lefedné az államadósság nagy részét. Jelenleg az államadósságunkon felül több százmilliárd euró többletet fizetünk kamat formájában amiatt, hogy nincsen európai kötvénypiac, és a kötvénypiacok még mindig szegmentáltak, óriási likviditási hiányt mutatva. A kérdésem arra vonatkozik, hogy ön magához ragadja-e a kezdeményezést

ez ügyben, és végre valahára elindítja-e az európai kötvénypiacot. Ezzel nem kerülhet el, hogy Görögország maga is erőfeszítést tegyen, de segíthetne.

José Manuel Barroso, a Bizottság elnöke. – Határozottan bizalommal töltött el, hogy Papandreu miniszterelnök tegnap kötelezettséget vállalt arra, hogy a kiadások folyamatos csökkentése és a bevételek növelése révén mérsékli az államháztartási hiányt és az államadósságot. Úgy tudjuk, hogy a 2010. évi folyó költségvetést most tárgyalja a görög parlament, és Papandreu miniszterelnök nyilatkozatai révén a jó irányban halad. Mind a jelenlegi, mind az előző kormánnyal igen szorosan követem a helyzet alakulását, nevezetesen az államháztartás kérdését.

Szintén nagy hatást tett ránk a görög miniszterelnök legutóbbi Európai Tanácson előadott őszinte helyzetelemzése. Teljes mértékben tisztában van a problémával, és megmutatta nekünk, hogy eltökélt szándéka, hogy foglalkozzon azzal. Görögország január folyamán a Stabilitási és Növekedési Paktumban előírtak szerint átdolgozott stabilitási programot nyújt be a Bizottságnak. Bízom abban, hogy ez a program konkrét intézkedéseket fog tartalmazni a 2010. évi pénzügyi kiigazítások megszüldésére, valamint az államháztartás tartós konszolidálása érdekében. A Bizottság természetesen továbbra is igen szorosan nyomon követi a makrogazdasági és pénzügyi helyzetet, valamint az intézkedések végrehajtását Görögországban.

Az elmondottak nyomán nem hiszem, hogy a dolgok jelenlegi állapotában helyénvaló lenne lehetséges forgatókönyvek kidolgozása. Úgy véljük, hogy Görögország most megfelelő intézkedéseket hoz, és hogy az intézkedések végrehajtásában támogatnunk kellene Görögországot.

Guy Verhofstadt, az ALDE képviselőcsoport nevében. – (NL) Tisztelt elnök úr! Hogy visszatérjek az előző gondolataimhoz, Görögországnak segítene egy európai kötvénypiac. Semmiképpen nem lenne elkerülhető, hogy az ország reformokat hajtson végre, de segítséget nyújtana az EU többi tagállamának is, mivel sokkal alacsonyabb lenne az adósság után fizetendő kamat mértéke. Hasonlítsuk össze a Németországban és az Egyesült Államokban fizetendő kamatok mértékét. Az amerikaiak a németeknél 0,4%-kal kevesebb kamatot fizetnek az államkötvényeik után, pedig a német államháztartás sokkal jobb formában van. Ez azt bizonyítja, hogy sürgősen erre az útra kell lépniünk. Ezt várom a Bizottságtól.

José Manuel Barroso, a Bizottság elnöke. – Ezen a ponton nem szándékozunk fontolóra venni a javasolt intézkedéseket. Az a személyes véleményem, hogy nem kifejezetten helyénvaló ezt a javaslatot Görögország jelenlegi helyzetéhez kapcsolni: valójában helytelen jelzést adnánk.

Beszéljünk őszintén a dolgokról! Ami a Stabilitási és Növekedési Paktum feltételeinek megteremtését illeti, Görögországra és az euróövezethez tartozó országokra különös kötelezettség hárul. Nagyon fontos számukra és mindenkifelett saját gazdaságuk számára, de mások számára is fontos. Úgy vélem, hogy az, hogy ebben a pillanatban vetjük fel a kérdést, és azt sugalljuk, hogy Görögország saját erőfeszítésein kívül is lehet megoldás, nem a legjobb módja annak, hogy görög barátainknak segítséget nyújtsunk a Papandreu miniszterelnök által bejelentett intézkedések határozott végrehajtásához.

Rebecca Harms, a Verts/ALE képviselőcsoport nevében. – (DE) Ma a következő Bizottság összetételéről szeretném önt kérdezni. Úgy látjuk, hogy az ön által előterjesztett portfóliókhoz rendelt feladatok határozott elnöki felhangokat mutatnak. Véleményünk szerint ön olyan módon alakítja ki ezt a struktúrát, hogy személyesen, mint a Bizottság elnöke széles hatáskört kapjon. Meglepetésünkre meg kívánja szüntetni a bizottsági tagok munkacsoportjait. Véleményünk szerint ezek a csoportok jó eredményeket mutattak fel az elmúlt parlamenti időszakban. Az is meglepetésünkre szolgál, hogy egyes területeken a feladatok számunkra érthetetlen módon tagolódnak. Számunkra rejtély, hogy hogyan fogja kezelni a Reding és Malmström asszony közötti feladatmegosztást. Úgy tűnik, hogy Malmström asszony egyfajta belbiztonsági hivatalt fog létrehozni. Igazán nincsen ellenemre, hogy külön feladatkörbe helyezzük az éghajlat-politikát. Ha azonban éghajlat-politikáért felelős biztost nevez ki, azt is meg kell mutatnia, hogy valódi hatáskörrel rendelkezik, és olyan területekhez is hozzászólhat, mint az energiaügy, az ipar, a közlekedés, a környezetvédelem és a mezőgazdaság. Nem hisszük, hogy erről lenne szó.

José Manuel Barroso, a Bizottság elnöke. – Két különböző kérdésről van szó: az egyik a jogérvényesülési és a biztonságpolitikai portfólióról, a másik az éghajlat-politikai portfólióról szól. Ami a jogérvényesülést és a biztonságpolitikát illeti, továbbítottam az önök közül sokak által tett javaslatot, miszerint egy, inkább az alapvető jogokat középpontba helyező portfólióra lenne szükség. Így Reding biztos a jogérvényesülésért, alapvető jogokért és uniós polgárságért felelős biztos lesz, amennyiben önök jóváhagyják.

Lesz egy, az uniós belügyekért felelős biztos is, ami alapvetően azt tükrözi, ami a legtöbb – ha nem valamennyi – európai tagállamban történik: külön miniszter felel a belügyekért és az igazságügyért. Azt hiszem, hogy

sokkal hatékonyabb, hogy kollégáikkal együtt tudnak dolgozni az illetékes Tanácsokban. A munka mennyisége szempontjából is sokkal jobb lesz, mert amint tudják, éppen most hagytuk jóvá a Stockholmi Programot. Ez igen ambiciózus program, amire vonatkozóan ez a Parlament most számos fontos hatáskörrel rendelkezik, így teljes mértékben indokolt, hogy két különböző biztosunk legyen. Ebben az esetben nem az elnök szerepe miatt van így. Ennek semmi köze a bizottsági elnök szerepéhez. Ahhoz van köze, hogy ezen a területen valamilyen munkamegosztás szükséges. Azt szeretném, ha az alapvető jogokért felelős biztos a biztonsági kérdésekkel is foglalkozna, és a biztonság-politikáért felelős biztos az alapvető jogok tiszteletben tartásával és az Európai Unió szabadságjogainak szellemében végezné a munkáját.

Rebecca Harms, a Verts/ALE képviselőcsoport nevében. – (DE) Meg kívánom ismételni az előbbi kérdésemet. Hogyan tehet szert nagy befolyásra az éghajlat-politikai biztos, és hogyan juttathatja akaratát érvényre, ha azt a második választási lehetőség szerint nem tükrözi a struktúra? Másodszorban van egy másik részletkérdés, ami számunkra teljesen ésszerűtlennek tűnik: arról van szó, hogy a növények génmódosítása – amelyet ön támogat, Barroso úr – most az egészségügyi portfólió részét képezi, és többé nem tartozik a környezetvédelmi vagy a mezőgazdasági portfólióhoz. A magyarázatára szorulunk.

José Manuel Barroso, a Bizottság elnöke. – Örömmel látom, hogy elégedettek az éghajlat-politikáért felelős biztosi poszt létrehozásával. Ennek a biztosnak tényleg sok munkája lesz, mert amint azt most látjuk, Kopenhága nem jelenti az út végét. A kopenhágai csúcsot követően sok lesz a tennivaló.

A fő feladata, hogy összefogja az éghajlatváltozás kérdéseit a Bizottság valamennyi ágazatában – nemcsak az önök által említett, hanem számos egyéb területen is. Az Európai Unióban szinte nincsen olyan politika, amely ne lenne valamelyes hatással az éghajlat-politika terén való fellépésre: a mezőgazdaságtól kezdve a kutatásig, a vállalkozástól és az ipartól kezdve a tengerügyekig. Ez jelenti a feladatot.

Külön főigazgatósága lesz, amely az éghajlat-politika terén való fellépéssel fog foglalkozni. Azt akarom, hogy az éghajlat-politika terén való fellépésért felelős biztosnak legyenek bizonyos eszközei a politikája végrehajtásához, de természetesen a többi biztossal – nevezetesen a környezetvédelmi biztossal, az energiaügyi biztossal és másokkal – együttműködve kell dolgoznia, mivel ez olyan fontos politika, aminek igen jelentős külső dimenziója is van.

Michał Tomasz Kamiński, az ECR képviselőcsoport nevében. – (PL) Tisztelt elnök úr! Arra kérném, hogy értékelje a közel két héttel ezelőtt megtartott EU-Ukrajna csúcstalálkozót. Ugyanakkor két kérdést szeretnék felvetni. Amikor Kijevben jártam, megtudtam, hogy az európai oldal elutasította, hogy a zárónyilatkozatban megemlítsék Ukrajna európai identitását. Nem rejtem véka alá, hogy ez igen meglep engem, mert véleményem szerint Ukrajna európai identitásának kérdése nem képezheti vita tárgyát. Másodszorban megtudtam Kijevben, hogy az európai küldöttségünk nem volt hajlandó megkoszorúzni az ukrainai éhínség áldozatainak emlékművét, ahova ellátogat valamennyi Ukrajnába látogató diplomata, és meg kell mondanom, hogy ez a két tény igencsak meglep engem.

José Manuel Barroso, a Bizottság elnöke. – Azt hiszem, hogy sikeres volt az Ukrajnával való találkozonk. Hogy őszinte legyek, az ukrán barátainknak többet kell tenniük, ha több segítséget várnak tőlünk.

Több időt töltök az ukrán kérdésekkel, mint az Európai Unió legtöbb tagállamával, ami megmutatja, mennyi figyelmet szentelünk az Ukrajnával kapcsolatos aggodalmaknak. Ez az ország nagyon közel van hozzánk, és mi is közeledni akarunk hozzá. Ezért kínáltunk fel számukra átfogó és innovatív EU-Ukrajna társulási szerződést. Ez a legelőrehaladottabb státusz, amit egy országnak adhatunk – a csatlakozást kizárva, ami a jelen helyzetben nem lehetséges.

Voltak viták, de ha a végkövetkeztetéseket nézzük, egyértelműen megerősítést nyert, hogy Ukrajna európai ország. Ukrajna ugyanazokhoz az európai értékekhez kötődik, és mi közeledni kívánunk Ukrajnához. Segítséget akarunk adni ahhoz, hogy közelebb kerüljenek hozzánk. Úgy vélem, hogy eredményes találkozó volt, de őszintén szólva nem várható el, hogy valahányszor csúcstalálkozóra kerül sor, új státuszt hozzunk létre Ukrajna számára.

Az ezt megelőző legutóbbi csúcstalálkozóra Párizsban került sor. Megadtuk Ukrajnának ezt a társulási lehetőséget, de nem változtathatunk a státuszon, valahányszor csúcstalálkozóra kerül sor, és igen őszinte, nyílt és baráti megbeszéléseket folytattunk erről Juscsenko elnökkel és a többi résztvevővel.

Lothar Bisky, a GUE/NGL képviselőcsoport nevében. – (DE) Tisztelt elnök úr! A Tobin-adóra vonatkozóan lenne kérdésem önhez. Ez az adó figyelemre méltó javaslat, de eddig még senki sem vezette be. Mindenki azt mondja, hogy soha nem lesz bevezetve, hacsak nem vezeti be egyszerre valamennyi tagállam. Most attól

tartok, hogy az európai csúcstalálkozó határozatát követően – amit egyébként üdvözlök – megint el lesz halasztva, mert nem tesszük meg mindannyian egy időben a kezdő lépést.

Szeretném tudni, hogy mi a véleménye erről, és hogy mi a valószínűsége a Tobin-adó bevezetésének.

José Manuel Barroso, a Bizottság elnöke. – Ha általános adó vonatkozik a pénzügyi tranzakciókra, támogatnunk kellene. Én személyesen ezt támogattam az Európai Tanácsban folytatott viták során. Az Európai Tanács felkérte a Bizottságot, hogy terjesszen elő pár elképzelést erre vonatkozóan, a munka pedig most folyik.

Az innovatív finanszírozás kérdéséhez kapcsolódóan az a személyes meggyőződésem, hogy ha eleget akarunk tenni az éghajlatváltozás elleni küzdelemre vonatkozó kötelezettségeinknek, ahhoz nem elegendő a költségvetéseinkből származó pénz. Nyilvánvaló, hogy a költségvetéseink olyan nyomás alatt állnak, hogy nemzeti költségvetéseink az elkövetkező pár évben nem képesek egyedül biztosítani az éghajlatváltozás elleni küzdelemhez szükséges forrásokat. Gondolkoznunk kell a finanszírozás innovatív módjain. A globális pénzügyi tranzakciós adó jó ötletnek tűnik, és azon dolgozunk, hogy a megfelelő időben javaslatokkal tudjunk előállni. Remélem, az új Bizottság terjeszt majd elő néhány javaslatot ezen a területen.

Paul Nuttall, az EFD képviselőcsoport nevében. – Tisztelt Barroso úr! Nemrég hallottuk, hogy az észak-angliai Teesside városbeli Corus acélműveket bezárják. A bezárás oka az, hogy az EU 20%-kal tervezi csökkenteni a szén-dioxid kibocsátást. A szén-dioxid-kvótának köszönhetően a Corus nem engedheti meg magának többé, hogy több mint 5000 munkást foglalkoztasson, beleértve a beszállítókat is. A brit kormány is vigasztalan képet nyújt, amikor elismeri, hogy e kérdésben a megtorló EU versenytörvény miatt meg van kötve a keze.

A Corus azzal, hogy leállítja Teesside-ban a termelést, valójában annyit nyer, hogy az EU által a szén-dioxid kvótakereskedelmi rendszer keretében juttatott szén-dioxid támogatások révén megtakarítást ér el, aminek értéke a következő három év során akár a 600 millió font sterlinget is meghaladhatja. De találják ki, milyen meglepetést tartogat még az ügy! Rajendra Pachauri, az IPCC feje egyben a Tata Foundation vezetője is, így az ember felteszi magának a kérdést: kinek a javát szolgálja ez? Mivel a Tata a Corus tulajdonosa.

(Tiltakozás az ülésteremben)

A következő kérdést szeretném feltenni: az EU hivatalos politikája-e az, hogy arra ösztönzi a társaságokat, hogy zárják be a teesside-ihoz hasonló üzemeket, hogy azok vállalkozásaikat olyan országokba helyezték át, mint India, vagy személyesebb érdek forog itt kockán?

José Manuel Barroso, a Bizottság elnöke. – Ami a célozgatást illeti, ehhez igazán nincs mit hozzáfűznöm. Ha érdekelt lennék, bírósághoz fordulnék az ügyben.

A szóban forgó kérdésre vonatkozóan említette, hogy a brit kormány azt mondta, hogy ez az Európai Unió álláspontja. Nem tudok semmit erről a kijelentésről, de hadd mondjam el, hogy ha van kormány, amely ambíciózus célok felé tereli az Európai Uniót az éghajlat-változás elleni küzdelem során, az pontosan az ön országának kormánya, akár tetszik, akár nem.

Az Európai Unió jelenlegi közös menetrendje tulajdonképpen az, hogy csökkentsük az üvegházhatású gázok globális kibocsátását. Ez bizonyos az iparunk átalakítását illető következményekkel jár. Az ipart Európában akarjuk tartani, de más módon, olyat, amely kevésbé energiaigényes és környezetbarátabb.

Paul Nuttall (EFD). – Nem válaszolt a kérdésekre, mert a kérdés a következő volt: az EU hivatalos politikája-e az, hogy ösztönzőket kínál a társaságoknak, hogy bezárják a teesside-ihoz hasonló üzemeket, és azok vállalkozásaikat olyan országokba helyezték át, mint India? Nem válaszolt a kérdésre. Szíveskedne választ adni?

José Manuel Barroso, a Bizottság elnöke. – A válaszom az, hogy nemet mondok.

Elnök. – Tisztelt kollégák! A „kék kártya” eljárás nem alkalmazandó most, mert személyes vitáról van szó. Nagyon nehéz kék kártyát használni egy kiegészítő kérdés esetében most, mivel nem tudom, hogy a két személy közül kinek szánják. Sajnálom. Más viták során természetesen alkalmazható lesz.

Marine Le Pen (NI). – (FR) Tisztelt elnök úr! Az Európai Bizottság a Svájcban a minaretek kérdésében megtartott népszavazásra adott válaszként odáig ment, hogy legkevesebb zavaró és kétértelmű nyilatkozatot tett. Szükségesnek vélte a hasonló határozatok meghozatalára készülő tagállamok figyelmét felhívva ismételt

kijelenteni, hogy „tisztetben kell tartani az olyan alapvető jogokat, mint a vallásszabadság”. Ez az alig leplezett fenyegetés valamelyes magyarázatra szorul az ön részéről, amikor a közvélemény-kutatások azt mutatják, hogy az európaiak döntő többsége részt vett volna egy ilyen népszavazáson, ha azt az országokban javasolták volna.

Tisztelt Barroso úr! Az EU tagállamainak van-e vagy nincs joguk arra, hogy olyan népszavazást tartsanak népeik körében, ami minden szempontból azonos a Svájcban november 29-én megtartott népszavazással? A Bizottság ellenezné-e vagy nem e népek szuverén döntését, ha úgy szavaznának, mint ahogyan azt a svájciak tették? Ha – ahogyan mi gondoljuk – az Európai Unió inkább totalitárius, semmint demokratikus, azt végre el kellene ismerni.

José Manuel Barroso, a Bizottság elnöke. – (FR) A tagállamok szuverén joga arról dönteni, hogy alkotmányos szabályaikkal összhangban hogyan akarnak közvetlen konzultációt folytatni a népeikkel. Nem kívánok feltételezett nyilatkozatokat tenni feltételezett népszavazásokról. Annyit mondhatok, hogy a tagállamok olyan döntést hoznak a témában, amelyet akarnak. Következésképpen nem ítélek meg előre egy országban megtartott népszavazást vagy a Bizottság által szervezett népszavazás által kiváltott reakciót.

Ami az európai jogszabályok alkalmazását illeti, a Bizottság hatáskörrel rendelkezik a tagállamok által meghozott intézkedések és határozatok ellenőrzésére. Ilyen esetben a Bizottságnak nemcsak joga, hanem kötelessége is, hogy hangot adjon véleményének.

Marine Le Pen (NI). – (FR) Tisztelt Barroso úr! A kérdés világos volt. Nem feltételezett népszavazásról kérdeztem, hanem egy olyan népszavazásról, amely minden szempontból azonos azzal, amit a svájci nép számára tartottak meg.

Ha az EU egyik tagállama egy teljesen azonos népszavazás alkalmával feltenné a svájci népnek feltett kérdést, hogyan reagálna a Bizottság? Jogukban áll-e ezt tenni? És a Bizottság ellenezné-e a szuverén nép döntését, ha úgy döntenének, hogy a svájciakhoz hasonlóan szavaznak? A kérdés világos.

José Manuel Barroso, a Bizottság elnöke. – (FR) Tisztelt Le Pen asszony! Hipotetikus kérdést tesz fel. A francia nyelvtudásom nem olyan jó, mint az öné, de amikor azt mondja „ha”, az hipotetikus kérdést jelent. „Ha népszavazás lenne”: ez hipotetikus kérdés.

(Taps)

Nem szokásom hipotetikus kérdésekre felelni. A valóság is elég bonyolult. Ezért annyit mondhatok, hogy a Bizottság ellenzi a megkülönböztetés valamennyi formáját, beleértve a vallási megkülönböztetés valamennyi formáját. Ez az egyértelmű álláspontunk. Ez nemcsak a Bizottság álláspontja, hanem az Európai Unió valamennyi demokratikus tagállamának álláspontja is.

Az elmondottak után nem alkotok véleményt egy feltételezett népszavazásról.

Európa 2020

David Casa (PPE). – (MT) A Bizottságról szerettem volna kérdezni a Bizottság elnökét. A szocialista párt részéről azonban ma felszóltak a biztosok parlamenti meghallgatása témájában. Remélem, hogy a szocialista párt nem kelt zavart a biztosjelölteknek kiosztott portfóliók körül. Nincsen hatáskörünk a biztosok portfóliójának módosítására, mivel az a Bizottság elnökének kizárólagos hatáskörébe tartozik. A mi pártunkból, a liberálisoktól és a szocialista pártból kiválasztott személyek valamennyien érvényes jelöltek, és nem kellene már most, a meghallgatás előtt azon vitakoznunk, hogy módosíthatjuk-e a biztosok portfólióját. Tisztában vagyok azzal, hogy nem ez volt a téma, de a szocialista párt felszólalását követően úgy éreztem, hogy fel kell szólalnom.

José Manuel Barroso, a Bizottság elnöke. – Mivel ez nem kérdés volt, nincs is mire válaszolnom, de mivel adott a lehetőség, hadd mondjam el a következőket:

Nagyon fontos a különböző intézmények közötti lojalitás. Ezenkívül most, hogy új szerződésünk van, tisztetben kell tartanunk valamennyi intézmény hatáskörét. Elmondtam, mennyire fontos a Bizottság és a Parlament különleges kapcsolata, és ezen dolgozni fogok. Ez természetesen azt jelenti, hogy tisztetben tartjuk minden egyes intézmény hatáskörét a szerződések szerinti saját területén.

Liisa Jaakonsaari (S&D). – (FI) Tisztelt elnök úr! A bizottsági elnök úr beszéde elején említette, hogy melyek voltak a korábbi modellek hibái. Ami biztosan baj, az az, hogy a Bizottságnak vannak jó programjai, a

tagállamok azonban a saját fejük után mennek. Más szóval a mézesmadzag megközelítés nem ad elegendő iránymutatást a tagállamok számára.

Azt is észrevettem, hogy az „Európa 2020” című dokumentum nem tartalmaz semmilyen innovatív ötletet arra vonatkozóan, hogy hogyan kellene utat mutatni a tagállamoknak. Meg szeretném kérdezni, hogy a Bizottság szándékozik-e a Lisszaboni Szerződés 121. cikkében foglalt figyelmeztetéseket alkalmazni, ha valamelyik tagállam nem az Európa 2020 stratégia elképzelései szerint jár el, vagy nem is akar azok szerint eljárni.

José Manuel Barroso, a Bizottság elnöke. – Köszönöm kérdését, és a kérdése mögött megbúvó szándékot.

A szándékom az, hogy a tagállamoknak azt javaslom, hogy erősítsék meg a gazdasági irányítást Európában. Úgy gondolom, hogy most megvan erre a lehetőségünk. Őszintén szólva korábban többször is elutasították. Bizonyára olvasták az egyik elődömmel, Delors úrral minap készült interjút, aminek során elmondta, hogy 1993-ban megbukott a szociális ügyekre vonatkozó, kibővített koordinációra tett javaslata. A tagállamok elutasították.

Ez érdekes volt, és visszakerestem, hogy abban az időben hogyan nyilatkoztam az országom külügyminisztereként. Én voltam az egyik, aki támogatta a tagállamok közötti kibővített együttműködést ezen a területen. Sajnos nem volt lehetséges.

A Lisszaboni Szerződés felülvizsgálatakor javaslatot terjesztettünk elő a Wim Kok-jelentés alapján, és azt elutasították a tagállamok. Azt hiszem, hogy a jelenlegi válságot követően sokkal inkább tudatában vagyunk annak, hogy a válságra való reagálás során valódi koordináció szükséges. Küzdeni fogok ezért, de a megvalósításhoz természetesen szükségünk van a tagállamok támogatására. Szükségünk van rájuk, mivel egyes politikákat nemzeti, másokat közösségi szinten alakítunk ki.

Az Európai Tanáccsal folytatott, első eszmecsere ösztönzően hat rám. A Tanács új elnöke, Van Rompuy elnök úr tulajdonképpen már bejelentette, hogy nem hivatalos eszmecsérét akar február elején. Remélem, hogy ezzel elkötelezettebbé válik az Európai Tanács az Európa 2020 stratégia megerősített irányítási mechanizmusa iránt.

Frédérique Ries (ALDE). - (FR) Tisztelt Barroso úr! A lisszaboni stratégia idejét múlt dolog. Az Európai Unió következképpen nem lesz a legversenyképesebb gazdaság a jövő év január 1-jétől. Kérem, bocsásson meg a kemény szavakért, de szinte délibábról beszélhetünk. Most arra van szükségünk, hogy biztosítsuk, hogy az elkövetkezendő évekre, 2010-re az EU inkább a stabilitás nyugodt szigete legyen az európai vállalkozók és polgárok számára.

Ezzel kapcsolatban azt olvastam az ön által élénk terjesztett emlékeztetőben, hogy az EU-ban a legtöbb munkahelyet létrehozó kis- és középvállalkozások nemzetközivé tételéről beszél. Tisztelt Barroso úr! Nem gondolja, hogy ma a helyzet stabilizálása, az emberek biztatása a sürgető követelmény? Továbbá garantálni tudja-e ma, hogy a Bizottság ellenezni fog minden fajta szabályozási hisztériát, és valamennyi politikájában, napi szinten fogja alkalmazni a „Gondolkozz előbb kicsiben!” alapelvet, stratégiát?

José Manuel Barroso, a Bizottság elnöke. – (FR) Köszönöm, Ries asszony. Ez volt az én Bizottságom egyik prioritása, de bizonyára mind a jelenlegi, mind a következő Bizottság számára is prioritást jelent. A kis- és középvállalkozások azok, amelyek munkahelyeket teremtenek. Pontosan az ön által említett „Gondolkozz előbb kicsiben!” alapelv alapján dolgoztuk ki a kisvállalkozói intézkedéscsomagot, és olyan programba vágtunk bele, ami elsősorban a kis- és középvállalkozások adminisztratív terheinek csökkentésére irányul. Ezért helyeztük a belső piac kialakítását a prioritásaink középpontjába, mivel van kihasználható lehetőség és nemzetközi dimenzió, mert az az igazság, hogy a kis- és középvállalkozásaink még mindig számos akadályba ütköznek, amikor más piacokkal próbálnak dolgozni. Következésképpen úgy vélem, hogy ez az új stratégia, az Európa 2020 stratégia egyik prioritása. Ez pontosan olyan stratégia, amely szorosabban kapcsolódik a nemzetközi dimenzióhoz, mert ma érződik a globalizáció hatása, és csak agresszív, proaktív álláspontot elfoglalva nyerhetjük meg a versenyképesség csatáját.

Elnök. - Tisztelt hölgyeim és uraim! Hadd szolgáljak magyarázattal a Ries asszony által feltett, igen fontos kérdésre válaszképpen! 15.00 órakor kezdtük elkészíteni a felszólalók listáját, amikor elkezdtek ennek a napirendi pontnak a megvitatását. Körülbelül 30 név szerepel a listán, abban a sorrendben, ahogy kék kártyájukkal jeleztek. További felszólalókat is felvehetünk a listára, de e napirendi pont során nem lesz lehetőségük felszólalni.

Amennyiben úgy gondolják, tartsák most meg a kártyáikat, és a következő egy percben Durant asszony lesz a felszólaló. Megpróbálhatjuk felvenni a listára a felszólalni kívánó többi képviselőt, de őszintén megmondom, lehetetlen, hogy ennyi felszólaló legyen. Körülbelül 30 név szerepel a listán.

15.00 órakor kezdtük a lista összeállítását. Ha bárki más képviselő jelentkezni kíván a listára, kérem, tartsa be az egy percet!

Isabelle Durant (Verts/ALE). - (FR) Tisztelt elnök úr, bizottsági elnök úr! Az Európa 2020 stratégiával és különösen az irányítás javításával kapcsolatban azt szeretném kérdezni, hogy hogyan kívánják kezelni a lobbik kérdését. Ugyanolyan jól tudják, mint én, hogy ha az Európa 2020 stratégia elkészül, elkerülhetetlenül megindul a lobbizás minden irányban. Mindenhol folyik lobbizás: a Bizottságban, a Parlamentben, a Tanácsban.

Bizonyára tudomása van arról is, hogy a mai napon intézményközi megbeszélés folyik a lobbik kérdéséről. Az előző Bizottságban Kallas úr volt ennek a kérdésnek a felelőse. Szeretném, ha megmondaná, hogy a Bizottságban ki lesz a lobbik kérdésének felelőse, és milyen mandátumot kap! A lobbik kötelező regisztrációs rendszere felé kíván-e haladni – amint azt én is és az intézményközi munkacsoport más tagjai is remélik?

Ez az átláthatóság feltétele, és meglátásom szerint a polgárok támogatásának feltétele is. Meg kell, hogy értsék, hogyan történik a döntéshozatal európai szinten, a Bizottságnál, a Tanácsban és a Parlamentben.

José Manuel Barroso, a Bizottság elnöke. – (FR) Tisztelt elnök úr! Jól ismert és nagyon fontos problémáról van szó, és büszke vagyok arra, hogy a Bizottság hivatali ideje során haladást értünk el. Amint említette, Kallas biztos és alelnök sokat tett e területen, és előrehaladtunk a lobbijelentésközlési rendszerrel.

Véleményem szerint azonban el kellene ismerni, hogy az a legjobb megoldás a problémára, ha átláthatóak vagyunk, és nem rejtjük el az információkat. Ez természetes dolog! Természetes dolog, hogy egy nyitott társadalomban és egy nyitott gazdaságban különböző – néha egymással ütköző – érdekek nyilvánulnak meg.

A Bizottság ebben az irányban fogja munkáját végezni: átláthatóbbá válnak a különféle érdekek – a vállalkozások, a szakszervezetek, néha különleges esetek érdekeinek – képviselőivel való kapcsolatai.

A Bizottságon belül Maroš http://ec.europa.eu/commission_barroso/index_fr.htm \o "Maroš ŠEFÈOVÌÈ" biztos és alelnök lesz ennek a témának a felelőse, amennyiben szíves támogatásukról biztosítják őt. Az új Bizottságban őt jelölnék ki e feladat elvégzésére.

Vicky Ford (ECR). - Tisztelt Barroso elnök úr! Örömmel üdvözlöm a 2020-ra szóló jövőképet. Megmutatja, hogy az embernek még a recesszió sötét napjaiban is lehetnek utópikus elképzelései. Örülök az európai kutatási térségekre vonatkozó megjegyzéseinek is. Én Cambridge-t képviselem, amely annak a vezető kutatócsoportnak ad otthont, amely fényes sikereket ért el a csúcstechnológia, a zöld technológia and biotechnológia terén. Ha azon vagyunk, hogy az ön álmai valamennyire is valóra váljanak, akkor figyelniük kell a cambridge-i tapasztalatra, és tanulnunk kell abból. A kutatás finanszírozást igényel, az innovatív vállalkozások finanszírozást igényelnek, a világszínvonalú innováció világszínvonalú finanszírozást igényel.

A múlt héten találkoztam a Wellcome Trust képviselőivel, amely az Egyesült Királyság legnagyobb adományozója, és a múlt évben 750 millió eurót adott orvosi kutatás céljára. Eljöttek Brüsszelbe, hogy elmondják a tisztelt Parlamentnek, hogy ha az alternatív beruházásokról szóló jogszabályokat a megfogalmazott formában hagynánk jóvá, azzal kétharmaddal csökkentenénk szervezetük finanszírozását. Összhangot szeretnék látni a szavak és a tettek között.

José Manuel Barroso, a Bizottság elnöke. – Gratulálok Cambridge-nek! Úgy vélem, hogy Cambridge Európa és a világ egyik legnagyobb egyeteme. Pontosan azért dolgozunk a valódi európai kutatási térség kialakításán, mert nincsen olyan sok Cambridge-ünk Európában, mert Cambridge és más jelentős európai egyetemek eléggé nemzetköziek. Igen jelentős finanszírozást tudnak magukhoz vonzani, de más országokban, különösen a kis országokban és egyes legszegényebb országokban nem állnak rendelkezésre ilyen erőforrások. Ezért az ön által említett magánfinanszírozáson kívül – és üdvözlöm az ehhez hasonló alapítványok munkáját – mind az államok, mind az Európai Unió költségvetéséből származó közfinanszírozásra is szükség van. Az Európai Unió következő költségvetésébe többek között ezt is bele kívánom foglalni.

Ami az alternatív beruházások irányítóival való kapcsolatot illeti, nem látok valós kapcsolatot. Véleményem szerint nem ezt vagy azt kellene igénybe vennünk. A többek között az ön országában is történeteket figyelembe véve úgy gondoljuk, hogy fontos, hogy a pénzügyi piacokon rugalmas legyen a termékekre vonatkozó szabályozás.

Az Európai Unió történetében az ön országában került sor a legnagyobb az állami támogatásra, pontosan a pénzpiacokon felmerült problémák miatt.

Nikolaos Chountis (GUE/NGL). - (EL) Tisztelt elnök úr! Tisztelt Barroso úr! Hadd mondjam el, hogy az Európa 2020 stratégia ambiciózus célkitűzései vita tárgyát képezik, és vannak olyan országok – köztük Görögország –, amelyek kedvezőtlen feltételekkel, óriási gazdasági problémákkal és nagymértékű munkanélküliséggel fognak ehhez a stratégiához csatlakozni.

A miniszterelnök tegnap olyan intézkedéseket jelentett be, amelyek remélhetőleg csökkenteni fogják a deficitet. Athén visszafojtott lélegzettel várja a piacok reakcióját és különféle cégek értékelését. Egy korábbi kérdésre adott választát hallgatva és Almunia úr mai kijelentéseit olvasva a következőt szeretném kérdezni öntől, Barroso úr: azon kívül, hogy a Bizottság figyelemmel kíséri Görögország államháztartási hiányát, milyen más módon segíthet a problémát megoldani?

Másodsorban az Európa 2020 stratégia keretében mi módon foglalkoznak az ilyen nemzeti sajátosságokkal annak érdekében, hogy ne merüljenek fel ilyen problémák?

José Manuel Barroso, a Bizottság elnöke. – Legelőször is az Európa 2020 stratégia pontosan azt az elképzelésünket tükrözi, hogy a nemzeti programokon kívül az Európai Közösséget átfogó programokat is indítsunk.

Valamennyi tagállamot arra fogunk kérni, hogy eltérő körülményeik figyelembe vételével sajátos, egyszerűsített célkitűzéseket terjesszen elő az egyes országok esetében. Amint említette, Görögország ma különleges helyzetben van, és mi gondosan figyelemmel kísérjük. Görögország természetesen továbbra is támogatást kap a kohéziós alapokból, mivel ez az egyik olyan ország, amely a kohéziós alapok kedvezményezettje, és ez független az Európa 2020 stratégiától.

Mindazonáltal fontos megérteni, hogy a Görögországhoz hasonló országoknak miért kell megszüntetniük deficitjüket és túlzott mértékű adósságaikat. Az országok által, az adósság fejében fizetett kamat olyan pénzt jelent, amelyet nem tudnak a jövő kórházaiba vagy iskoláiba fektetni. Ez nem azért van így, mert mi ragaszkodunk a merev makrogazdasági fegyelem gondolatához, mert azt javasoljuk a tagállamoknak, hogy ne tartsák nagyon magas szinten az adósságot és a hiányt, hanem azért, mert a szociális kiadásokra és az emberek aggodalmaira gondolunk.

Ivo Belet (PPE). - (NL) Tisztelt elnök úr, Barroso elnök úr! Az autóipar jövőjével kapcsolatos kérdést szeretnék feltenni önnek: remélem, hogy 2020-at követően is az egyik legfontosabb iparág marad. Koronaékszereink közül néhányat Kínának készülünk kiadni, ami kellemetlen fejlemény. Véleményem szerint semmiképpen nincs túl késő ennek megakadályozásához, de ha ezt akarjuk tenni, nekünk is és önnek is, elnök úr, valamint az új Európai Bizottságnak is sürgősen nagyobb sebességre kell kapcsolnia. Több erőforrást kell mozgósítanunk a kutatás és fejlesztés céljára – nagyobb figyelmet szentelve az autóiparnak –, továbbá természetesen több pénzügyi erőforrást kell mozgósítanunk az Európai Beruházási Banktól. Úgy látom, csak így módon tudjuk biztosítani, hogy az olajtól való függőségünket ne váltsa fel a jövőben pl. a kínai akkumulátoroktól való függőség. A kérdésem tehát: ön és az Európai Bizottság készen áll-e arra, hogy rövid távon egyeztető szerepet vállaljon – többek között az Opel ügyére vonatkozóan –, hogy együttes erővel, eltökélten összpontosítsunk az új, környezetbarát autóipari technológiákra?

José Manuel Barroso, a Bizottság elnöke. – Az Opel esetében a Bizottság fontos pozíciót tölt be: elősegíti a különböző érintett országok és érdekelt vállalatok közötti találkozókat.

Ami az autóipart illeti, az okozza a problémát, hogy kapacitásfelesleg van mind Európában, mind az egész világban. A jövő tehát pontosan az, amit kérdése sugall: új módszereket és új technológiákat kell találnunk, nevezetesen kevésbé szennyező autókat kell fejlesztenünk. Nemcsak az elképzelések, hanem a finanszírozás szintjén is támogatjuk ezt az elképzelést.

Amint azt önök is tudják, az Európai Beruházási Bank teljes támogatásunkkal külön eszközt hozott létre e célból. Ez az egyik prioritás a következő mandátum számára: környezetkímélőbb és technológiai szempontból fejlettebb autóipar kialakítása Európában. Így módon tudjuk megőrizni vezető pozíciókat a világ autóiparában.

Stephen Hughes (S&D). - Tisztelt Barroso elnök úr! Az Európai Szegénységellenes Hálózat az Európa 2020 stratégiáról szóló konzultációs anyagát úgy írta le, mint ami visszalépést jelent az Európai Tanács egymást követő ülésein tett vállalásoktól, miszerint megerősítik a szociális dimenziót.

Az önök dokumentuma csak a rugalmas biztonságot és az oktatást említi. Tudnia kell, hogy a tisztelt Háznak ezen az oldalán nem tudunk elfogadni olyan stratégiát, amely híján van a szociális tartalomnak. 2010 a szegénység és a társadalmi kirekesztés elleni küzdelem európai éve lesz. Nem a szegénység és a kirekesztés veszélye elleni küzdelmet kellene az Európa 2020 stratégia középpontjába állítani?

Végül felismerve azt, hogy az Európai Unióban a 2000 óta teremtett új munkahelyek egyharmada az egészségügyi, szociális és foglalkoztatási szolgáltatások területén jött létre – ami duplán is hozzájárul a szegénység csökkentéséhez, a szolgáltatások biztosításához és a munkahelyteremtéshez – az Európa 2020 stratégiának nem kellene jó minőségű szociális szolgáltatási célokat kitűznie?

Elnök. - Köszönöm, tisztelt kolléga, de kérem, hogy a rendelkezésére álló egy perc alatt ne tegyen fel két kérdést, mert Barroso elnök úr számára igen nehéz két kérdésre egy percben felelni.

Melyik kérdést választja? Az elsőt vagy a másodikat?

Tisztelt kollégák! Ez igen fontos dolog.

Stephen Hughes (S&D). - Tisztelt elnök úr! Valójában három kérdést tettem fel, és három „igen” megfelelni!

(Nevetés)

José Manuel Barroso, a Bizottság elnöke. – Tisztelt elnök úr! Nagyon köszönöm megértését. Megpróbálom a legjobb kérdést választani!

Őszinte válaszom a következő: ez egy konzultációs anyag, még nem stratégia, és nagy örömmel veszem a közreműködését.

Hadd mondjam el a személyes véleményemet: igen, többet kell tennünk a szegénység és a társadalmi kirekesztés leküzdése érdekében, de ehhez szükségünk van a tagállamaink támogatására. Elmondhatom, hogy többször javasoltam konkrét intézkedéseket, és nagyon határozott „nem”-be ütköztem, azzal az érvel, hogy egyes tagállamok a társadalmi ügyeket nem európai, hanem saját ügynek tekintik.

Ez érdekes vita. Lássuk, megállapodunk-e a kérdésben. Nagyon számítok a támogatásukra ebben az ügyben, mert – amint az önök is tudják – a társadalmi kirekesztés és a szegénység elleni küzdelemhez bizonyos, európai szintű eszközökre is szükségünk van, amelyek kiegészítik a nemzeti eszközöket. Azt az álláspontot ismertetem, amelyet védeni fogok. Remélem, hogy valamennyi tagállam készen áll arra, hogy támogassa ezt a véleményt.

Danuta Jazłowiecka (PPE). - (PL) Tisztelt bizottsági elnök úr! A lisszaboni stratégia végrehajtása nem halad igazán jól. Hogyan szándékozik módosítani az Európa 2020 stratégiáról szóló anyagot az abban kitűzött célok elérése érdekében? Tervez-e valamilyen programfélét a stratégia megvalósítására, a Bizottság öt éves hivatali idejére szóló külön dokumentumot, ami meghatározná a végrehajtandó fellépéseket? Véleményem szerint jó ötlet lenne. Nyomon követhetnénk a stratégia megvalósítását, ugyanakkor pedig értékelhetnénk a Bizottság munkáját az alapján, ami megvalósult.

Végül hadd engedjek meg magamnak egy megjegyzést: a szociális konzultációk céljára rendelkezésre álló időre gondolok, és ezzel azt akarom mondani, hogy túl rövid a január 15-i határidő. Kicsit komolyabban kellene vennünk a szociális partnereinket. Ők fogják megvalósítani a stratégiát, és több időt kellene adnunk arra, hogy részt vehessenek ezeken a konzultációkon.

José Manuel Barroso, a Bizottság elnöke. – A határidő a konzultáció jelen dokumentum alapján meghatározott határideje, de további konzultációs lehetőségek is lesznek. Tulajdonképpen legalább 2008 óta folynak konzultációk a lisszaboni stratégia jövőjéről. A Régiók Bizottsága nagyon érdekes jelentést készített – a Gazdasági és Szociális Bizottság úgyszintén –, és hadd ragadjam meg az alkalmat, hogy kijelentsem, készen állok arra, hogy amennyiben az Európai Parlament úgy kívánja, bármilyen, önöknek megfelelő időpontban vitát tartsak erről a kérdésről – nemcsak a kérdések órájának keretében, ahol egyperces válaszokra van lehetőség, hanem kifejezetten erről a témáról szóló vita keretében –, mert valóban úgy hiszem, hogy rendkívül fontos dologról van szó.

(Taps)

Rendkívül fontos, hogy a tisztelt Parlament magáénak érezze a problémát, és hogy a nemzeti parlamenteket is bevonjuk a folyamatba, mivel ennek kell alkotnia a jövőről szóló stratégia központi részét. Ezt szeretném hangsúlyozni.

Ami az irányítási mechanizmusok kérdését illeti, pontosan ezen dolgozunk most. Többféle elképzelés létezik. Az egyik gyakori elképzelés pontosan az, hogy különféle módokon mérjük a haladást, és hogy mutatók alapján kövessük figyelemmel a haladást bizonyos területeken. Ezen dolgozunk most, és ehhez szükségünk van a Parlament – és reményeink szerint – a tagállamaink jóváhagyására is.

Werner Langen (PPE). - (DE) Egy korábbi kérdés nyomán hadd térjek vissza a 2020 éghajlati stratégiára! Tisztelt elnök úr! Helyesnek tartja-e, hogy az ideiglenes szén-dioxid kvótakereskedelmi rendszer Európa legnagyobb acélművének 90 millió tonna CO₂ kvótát juttat annak ellenére, hogy a múlt évben 68 millió volt, ez évben pedig 43 millió lesz? Megtörténhet-e, hogy Európa legnagyobb acélműve 2012-ig 1 milliárd GBP bevételre tesz szert a szén-dioxid kibocsátásból, mivel többek között a Bizottságnál folytatott lobbitevékenységének eredményeképpen túl nagy mennyiséget állapítottak meg számára?

José Manuel Barroso, a Bizottság elnöke. – Tisztelt Langen úr! Nem tudom pontosan, hogy mire utal, de ha az európai szén-dioxid-kibocsátásokról beszél, akkor legyünk őszinték: a világ szén-dioxid-kibocsátásának durván 14%-ért vagyunk felelősek, és a tendencia csökkenést mutat, mivel egyes nemzetgazdaságokban nagymértékben csökken a kibocsátás.

Az egy főre jutó kibocsátás esetében azonban még mindig jóval meghaladjuk azokat a gazdaságokat, és őszintén szólva bizonyos történelmi felelősségünk is van. Az amerikaiak egy főre jutó üvegházhatású gázkibocsátása meghaladja a miénket, Európában viszont sokkal magasabb az egy főre jutó kibocsátás, mint Kínában vagy Indiában például, ha India esetére utal. Ez valóban olyan probléma, amellyel az globális igazságosság szellemében kell foglalkoznunk. ha meg akarjuk oldani a problémát, és ha úgy véljük, hogy bolygónkat fenyegeti valami – az éghajlatváltozás –, minden oldalon együttes erőre van szükség. Tehát igen, szigorúbbak a feltételeink, mint a világ egyes más részein, de ezt ugyanakkor új technológiák kifejlesztésének lehetőségeként is fogjuk fel, hogy céljainkat a vállalataink veszélyeztetése nélkül érthessük el, mert nem akarjuk vállalkozásainkat és munkahelyeinket exportálni.

Elnök. - Tisztelt kollégák! Kérem, hogy a Barroso elnök úrhoz intézett kérdések órája során ne tegyenek fel kiegészítő kérdéseket, mert sokan várnak arra, hogy feltehessék első kérdésüket. Nagyon sajnálom, de inkább áttérnék egy új kérdésre.

Stavros Lambrinidis (S&D). - Tisztelt Barroso elnök úr! Amint említette, a kamatlábakra valójában a gazdaság állapota van hatással. Egy adott gazdaságba vetett bizalmat tükrözik, és hatással vannak a nemzetközi gazdasági közösségre. A kamatlábakra hatással van az, hogy a Közösség mennyire bízik egy adott gazdaságban, ezt a bizalmat viszont sokszor befolyásolják az Európai Bizottság arra vonatkozó nyilatkozatai, hogy mennyire bízik a tagállamok intézkedéseiben. Ebben az értelemben a spekulánsok a rossz gazdasági helyzetre spekulálnak, és néha tovább rontják azt.

Tisztelt Barroso elnök úr! Készen áll-e ma arra, hogy itt, a tisztelt Házban kijelentse, hogy támogatja a görög kormány által tegnap bejelentett intézkedéseket, amelyek révén a kormány fordítani kíván Görögország gazdasági helyzetén? Úgy véli-e a Bizottság, hogy a helyes irányban történik az intézkedés, és annak végrehajtása esetén megváltozhat-e az a pénzügyi helyzet, amelyet korábban problematikusnak talált?

José Manuel Barroso, a Bizottság elnöke. – Már említettem, hogy örömmel hallottam tegnap Papandreu miniszterelnök arra vonatkozó kötelezettségvállalását, hogy a kiadások folyamatos csökkentése és bevételek növelése révén csökkenti az államháztartási hiányt és az államadósságot. Azt is hozzátettem, hogy a 2010. évi költségvetést most tárgyalja a görög parlament, és a miniszterelnök nyilatkozata révén a helyes irányban tesz lépéseket. A Bizottság természetesen továbbra is szorosan nyomon követi a makrogazdasági és pénzügyi helyzetet, valamint az intézkedések végrehajtását Görögországban. Ez egyértelműen kitűnik a bejelentett intézkedések támogatásáról szóló nyilatkozatomból. Véleményem szerint így tudunk leginkább segíteni Görögországnak a költségvetés és adósság szempontjából igen nehéz helyzetben. Bízom abban, hogy ezek az intézkedések jelentős eredményekkel fognak zárulni.

Malcolm Harbour (ECR). - Tisztelt elnök úr! Nagy örömömre szolgál, hogy lehetőségem van kérdést feltenni Barroso elnök úrnak, mert a Bizottsági Elnökök Értekezlete egy órával korábban került, így mi, bizottsági elnökök most először tudunk részt venni ezen a találkozón.

Arról a szakpolitikáról szeretném őt kérdezni, amely a kutatás és az innováció keretfeltételeihez kíván segítséget nyújtani – amit nagy sajnálatomra nem vett bele a 2020 stratégia első tervezetébe, de remélem, hogy a jövőben ezt megteszi –, azaz innovatív termékek és szolgáltatások ösztönzésére kívánja felhasználni a közbeszerzés hatalmas potenciálját az Európai Unió egész területén. Ma meg szeretném kérdezni tőle, hogy elfogadná-e a múlt novemberi jelentésben szereplő és a Parlament által közel egyhangúlag jóváhagyott

ajánlásokat, amelyek ennek megvalósításáról szóltak. Hadd osszak meg önnel és a kollégákkal egy példát: ha az európai közbeszerzés 1%-át innovatív termékek és szolgáltatások számára tartanánk fenn, az az Európai Unióban összesen legalább 15 milliárd euróval növelné az innovációba való befektetést.

José Manuel Barroso, a Bizottság elnöke. – Mindannyiuknak köszönöm az észrevételeket, azonban hadd mondjam el, hogy a stratégiának nem létezik első tervezete. Egy konzultációs célt szolgáló, bizottsági munkadokumentum létezik, de még nem tartunk ott, hogy tervezetet terjesszünk elő. Következésképpen nagyon szívesen veszem valamennyi észrevételüket.

Ne várják tőlem, hogy egy percben határozott választ adjak olyan fontos kérdésben, mint amilyen az ön által előterjesztett is! Ismerem a jelentését. Ismerem a közbeszerzésre vonatkozóan tett, néhány érdekes javaslatát, és igen, az én szándékom is ugyanez, az átfogó iránymutatásokban szerepel. Bizonyára emlékezni fog, hogy ezt a Parlament elé terjesztettem, megemlítve annak szükségességét, hogy fokozottabban el kell köteleznünk magunkat a piacharátabb, innovatívabb európai közbeszerzési szabályok mellett. Ez bizonyára része lesz a leendő stratégiánknak, de ebben a szakaszban nem tudom pontosan meghatározni, hogyan lesz ez beépítve.

Carl Haglund (ALDE). - (SV) Tisztelt elnök úr! A lisszaboni stratégia – ami egyéb szempontokból kiváló dokumentum – egyik legfőbb gyengesége, hogy bizonyos fókig nem sikerült rávennünk a tagállamokat arra, hogy megvalósítsák a stratégiában kitűzött célokat.

Finn képviselőtársam korábban feltette Barroso úrnak azt a kérdést, hogy véleménye szerint hogyan tudnánk rávenni a tagállamokat a stratégia szorosabb követésére. Az egyik célkitűzés arra vonatkozott, hogy a tagállamok a GDP hány százalékát kellene, hogy kutatásba és fejlesztésbe fektessék. Szeretném tudni, hogy a Bizottság hasonló célokat szándékozik-e kitűzni a tagállamok számára, más szóval az egyes tagállamok bruttó nemzeti össztermékükből mennyit kellene, hogy kutatásba és fejlesztésbe fektessenek.

José Manuel Barroso, a Bizottság elnöke. – Most mérjük fel annak okait, hogy miért nem sikerült elérni a célokat és célkitűzéseket. Az új javaslattal azt fogjuk értékelni – reményeim szerint nagyon őszintén és tárgyilagosan –, hogy a lisszaboni stratégiát illetően mi sikerült jól, és mi nem.

Ebben a szakaszban nem nyilatkozhatom arról, hogy mit fogunk javasolni, pontosan most gondolkodunk az előre vezető úton. Ezért amikor az önökkel folytatandó tanácskozásokat említem, valódi tanácskozásokról beszélek, mert közreműködésük igen fontos.

Az a személyes véleményem, hogy valószínűleg nem igazán realista elképzelés, hogy általános célt tűzzünk valamennyi tagállam elé. Úgy gondolom, hogy az Európa 2020 stratégia következő szakasza a finomításról fog szólni, a különböző helyzetekre különböző célokat meghatározva – természetesen a tagállamokkal egyetértésben.

Ez a személyes véleményem. Még nem érkeztünk el abba a stádiumba, hogy javaslatot terjeszthessünk önök elé. Szeretném továbbá, ha az új Bizottság a magáénak érezné a javaslatot, és meg fogjuk vonni a legutóbbi lisszaboni stratégia mérlegét.

William (The Earl of) Dartmouth (EFD). - Tisztelt elnök úr! A jövő évre Nagy-Britannia nettó befizetése a 2008. évihez képest a duplájára nő. 2020-ban legalább négy-hét új tagállam lesz. A jelenlegi gazdasági teljesítményük alapján valamennyi új tagállam a kohéziós alapok – más szóval támogatások – kedvezményezettje lesz a csatlakozásuk napjától kezdődően egész 2020-ig.

A brit adófizető következőképpen azt várhatja-e, hogy 2020-ra megint a duplájára nő Nagy-Britannia nettó befizetése az Európai Unió költségvetésébe? Ha nem így lesz, miért nem?

José Manuel Barroso, a Bizottság elnöke. – Még nem vagyok abban a helyzetben, hogy megvitassam a pénzügyi kilátásokat, és nem tudom megjósolni, hogy mennyi lesz Nagy-Britannia befizetése. Megértem az aggodalmát, mert a brit pénzügyi ágazatban történetek miatt jelenleg a brit adófizetők fizetik a legmagasabb hozzájárulást. Sehol nem került sor olyan nagy állami támogatásra, mint amit az ön országában tapasztaltunk.

Jelenlegi álláspontunk a következő: fontosnak véljük, hogy prioritásokat határozzunk meg a jövő számára, hogy lássuk, mennyit kell költenünk nemzeti szinten, és mennyit kell költenünk európai szinten, majd meg kell vitatnunk, hogyan tudunk tisztességes módon hozzájárulni a befektetéshez. Úgy véljük azonban, hogy vannak olyan esetek, amikor az európai dimenzió és az európai belső piac kiaknázásában rejlik, potenciális haszon miatt több értelme van annak, hogy egy eurót ne nemzeti, hanem európai szinten költsünk el. Eljön a vita ideje is, és remélem, hogy végül megállapodásra fogunk jutni.

Elnök. - Most tartottuk meg harmadszor az Európai Bizottság elnökéhez intézett kérdések óráját. Nagyon köszönöm, tisztelt képviselőtársak, hogy megvitatásra előterjesztették kérdéseiket.

Ami a részvételt illeti, a kérdések órájának végén kicsit többen voltak jelen a tisztelt Házban, mint annak 15.00 órai kezdetekor. Igen sajnálom ezt, jobban szeretttük volna, ha sokan lettek volna jelen.

Még egyszer köszönöm, Barroso elnök úr.

John Bufton (EFD). - Tisztelt elnök úr! Arra szeretném felhívni a figyelmet, hogy ma sokan vannak itt, akiknek nem volt lehetőségük kérdéseket feltenni Barroso úrhoz. Figyelembe véve Barroso úr hatalmas fizetését, nem tölthetne rendszeresen 30 perccel többet, azaz másfél órát a körünkben?

A képviselőcsoportok többi vezetőivel töltötte az első 30 percet. Ezen a helyen 750 képviselő van. Véleményem szerint nevetséges a 30 perc. Nem lehetne másfél óra? Tisztelt Barroso úr! Elég jó fizetést kap, uram. Jöjjön ide 90 percre a 60 helyett!

Elnök. - Barroso elnök úr nagyon udvariasan mosolyog, de majd meglátjuk. Erről még döntenünk kell. Köszönöm a javaslatát.

ELNÖKÖL: VIDAL-QUADRAS ÚR

alelnök

13. A Külügyek Tanácsának a közel-keleti békefolyamatról szóló következtetései, különös tekintettel a kelet-jeruzsálemi helyzetre (vita)

Elnök. - A következő pont a Tanács és a Bizottság nyilatkozatai – a Külügyek Tanácsának a közel-keleti békefolyamatról szóló következtetései, különös tekintettel a kelet-jeruzsálemi helyzetre.

Cecilia Malmström, a Tanács soros elnöke. – (SV) Elnök úr, a közel-keleti konfliktus egyike azoknak a kérdéseknek, amelyeket a svéd elnökség kezdetének legelején vitattunk meg itt, a Parlamentben. Jó érzéssel tölt el, hogy hivatali időm végén visszatérhetek ide és ilyen módon számolhatok be Önöknek.

Svédország külügyminisztere, Carl Bildt múlt héten a Külügyi Bizottságban járt, ahol bemutatott egy jelentést és hosszú vitákat folytatott többek között a közel-keleti kérdéssről is. Múlt héten a Külügyek Tanácsa megvitatta a közel-keleti helyzetet és következtetéseket fogadott el. Örülünk, hogy mind a 27 tagállam támogatja ezeket a következtetéseket, amelyek világosan jelzik az Európai Uniónak a közel-keleti békefolyamattal kapcsolatos nézeteit.

Ezekkel a következtetésekkel a Tanács és a soros elnökség nagyon világos és határozott üzenetet szeretne küldeni Európából, amely reményeink szerint hamarosan a tárgyalások újrafelvételét fogja eredményezni a felek között. Aggódunk a közel-keleti békefolyamat haladásának hiánya miatt. Ezért világossá tettük, hogy támogatjuk az Egyesült Államoknak a béke eléréséért tett erőfeszítéseit. Az EU arra szólítja fel a feleket, hogy vállaljanak felelősséget és kezdjék meg a tárgyalásokat valamennyi a végleges jogállással kapcsolatos kérdéssről, ideértve Jeruzsálem, a határok, a menekültek és a biztonság kérdését. Következtetéseink tükrözik az EU Közel-Kelettel kapcsolatos álláspontját, amely a nemzetközi jogon alapul, és amelyet már hosszú ideje képviselünk és számos alkalommal kifejezésre juttattunk.

Az Európai Unió álláspontja többek között azt foglalja magában, hogy az elfogadott kétállamos megoldásnak az 1967-es határokon kell alapulnia, és hogy a telepek illegálisak. Jeruzsálem egyike a végleges jogállással kapcsolatos kérdéseknek, és világossá tettük, hogy ha valódi békét szeretnénk elérni, akkor tárgyalások révén kell megoldást találni Jeruzsálem – mint két állam jövőbeli fővárosa – jogállására. Az izraeli-palesztin béketárgyalások újratekintését az év nagy részében a telepek kérdéséhez kötötték. Az izraeli kormány nemrégiben bejelentette az új telepek létrehozásának részleges és ideiglenes befagyasztását. A Külügyek Tanácsa üdvözlöi ezt a döntést, és reméljük, hogy ez hozzájárul az érdemi tárgyalások újratekintéséhez.

Ugyanakkor aggodalommal vesszük tudomásul az izraeli kormány december 13-i, arra vonatkozó meglepő döntését, hogy a telepeket most először a nemzeti prioritási területekkel foglalkozó program részévé teszik. Ez ellentétes a települések létrehozásának befagyasztásával és sérti azokat erőfeszítéseket, amelyek egy a konfliktus hosszú távú megoldását elősegítő légkör megteremtésére irányulnak. Kollégám, a svéd nemzetközi fejlesztési együttműködésért felelős miniszter, Gunilla Carlsson szeptember elején felkereste az Európai Parlament Fejlesztési Bizottságát. A miniszter asszony azt ígérte, hogy a helyszínen fogja nyomon követni

az eseményeket, segítséget nyújt és közbenjár a mindenki számára ismert kérdésekben – a Kelet-Jeruzsálemben és körülette kialakult helyzetben, a telepek kérdésében és az olyan ügyekben, mint a hozzáférés és a mozgás kérdései, különösen Gáza vonatkozásában. Ennek az ígéretnek eleget tettünk.

Az elmúlt hónapok során a soros elnökség vezetésével az Európai Unió világos álláspontot fogadott el a telepek és Gáza folytatódó lezárásának tekintetében. A lezárási politika elfogadhatatlan és nem vezet eredményre. Az Európai Unió ismételt felszólít a határátkelőhelyeknek a humanitárius segély, valamint a kereskedelmi és személyforgalom számára való haladéktalan és feltétel nélküli megnyitására. A Tanács úgyszintén felszólított az ENSZ Biztonsági Tanácsának 1860. sz. határozatának maradéktalan végrehajtására, valamint a nemzetközi humanitárius jog tiszteletben tartására. Az elrabolt izraeli katonát, Gilad Shalitot fogva tartó személyeknek haladéktalanul szabadon kell öt bocsátaniuk.

Szeretnék még néhány szót szólni Gázáról. Természetesen azt reméljük, hogy Egyiptom és az Arab Liga közvetítő tevékenysége folytatódhat. Fontos, hogy megelőzzük egyrésről Ciszjordánia és Kelet-Jeruzsálem, másrésről Gáza tartós szétszakítását. Örölnénk, ha szabad és tisztességes választásokra kerülne sor, amikor a körülmények azt megengedik. Egy dolog világos: Izrael és Palesztina között csak akkor jöhet létre béke, ha a palesztinok egységesek.

A térségben tartózkodó diplomatáink szorosan figyelemmel követték a kelet-jeruzsálemi helyzetet. Véleményük szerint Izrael gyengíti a városban élő palesztin közösséget. Ez aggodalommal tölt el bennünket. Az EU növelni fogja a Kelet-Jeruzsálemnek nyújtott segítséget annak érdekében, hogy könnyítsen a palesztinok életkörülményein. A Kelet-Jeruzsálemre vonatkozó határozott üzenet a Tanács következtetéseiben világosan bizonyítja a kialakult helyzet felett érzett aggodalmunkat. Fontos emlékeznünk arra, hogy az Izrael és Szíria, valamint az Izrael és Libanon közötti kapcsolatok rendezése előfeltétele a közel-keleti békének. Az EU üdvözlí Izrael és Szíria legutóbbi nyilatkozatait, amelyekben megerősítik, hogy készek a békefolyamatot előrébb lendíteni. Mondanunk sem kell, hogy ez rendkívül pozitív hatással lenne az egész térségre.

Catherine Ashton, a Bizottság alelnöke. – Elnök úr, a Tanács múlt héten nagyon lényeges következtetéseket fogadott el a közel-keleti békefolyamatról. Ezek világos és határozott módon elvi álláspontot fogalmaztak meg számos rendkívül fontos kérdésben. Nem fogok túl sokáig időzni a következtetéseknél vagy megismételni az elnökség által elmondottakat. Elég annyi, hogy elveink megerősítésével remélem, hogy sikerült a palesztinok bizalmát, valamint hajlandóságát a békefolyamatban történő részvételre némiképpen helyreállítanunk. A következtetések természetesen számomra is komoly segítséget fognak nyújtani azáltal, hogy világos irányt mutatnak nekem az elkövetkezendő hónapokra.

Azért hívtak meg ma ide, hogy beszéljek a politikai munkánkról, valamint a kelet-jeruzsálemi helyzetről is. Ez a kérdés mély aggodalomra ad okot. Kelet-Jeruzsálem Ciszjordánia többi részével együtt megszállt terület. Az Európai Unió ellenzi a palesztin otthonok lerombolását, a palesztin családok kilakoltatását, az izraeli telepek létrehozását és az „elválasztó kerítés” nyomvonalát. Az EU politikai szinten, a diplomáciai csatornákon és a nyilvános nyilatkozatainkon keresztül kíván ezekre a kérdésekre megoldást találni. Gyakorlati, a Kelet-Jeruzsálemben élő palesztin lakosság támogatását célzó segítségnyújtással is javítani kívánjuk a helyzetet. 1200 tanterem hiányzik például a városban a palesztin gyermekek számára, így segítünk az oktatási létesítmények megerősítésében. Ezen kívül segítjük a palesztin kórházakat abban, hogy továbbra is működőképesek maradjanak, és sokat dolgozunk a városban élő palesztin fiatalokkal, akik a magas munkanélküliséggel és pszichológiai problémákkal küzdenek. Az EU eddig 4,6 millió euró értékben hajtott végre intézkedéseket Kelet-Jeruzsálemben.

A gázai helyzet természetesen szintén aggodalomra ad okot. Következtesen a segélyek, a kereskedelem és a személyek szabad áramlására szólítottunk fel. A januári konfliktus óta mély aggodalomra adnak okot a Gázában élők mindennapi életkörülményei, az adományozók nem tudták megkezdeni az újjáépítési munkálatokat, és olyan súlyos problémák állnak fenn továbbra is, mint a tiszta ivóvíz hiánya. Izraelnek haladéktalanul újra meg kellene nyitnia az átkelőhelyeket, ami lehetővé tenné a magánszektor újraéledését, és csökkentené Gáza függőségét a segélyektől.

Itt az ideje, hogy cselekedni kezdjünk és a Tanács következtetéseit a gyakorlatba is átültessük. Most azon kell gondolkodnunk, hogy hogyan indíthatnánk el újra egy politikai folyamatot. Úgy tűnik, hogy az érintett felek még inkább eltávolodtak egymástól ahhoz, hogy megkezdjék a végjátékot. Hamarosan a térségbe fogok utazni, és legfőbb célom, hogy találkozzak a legfontosabb szereplőkkel, és hogy első kézből értesüljek arról, hogy az EU hogyan mozdíthatná elő a változást. Úgy vélem, mindannyian egyetértünk abban, hogy az átfogó és elsődleges cél az izraeli-palesztin tárgyalások újakezdése – nem az öncélú tárgyalásoké, hanem a békemegállapodás elérését szolgáló és egy új fejezetet nyitó tárgyalásoké. Nem engedhetünk meg – és kétlem, hogy a térség megengedhetne magának – egy újabb eredménytelen tárgyalási fordulót. Évek óta folynak

kisebb-nagyobb megszakításokkal tárgyalások, kezdve az 1993 szeptemberében Oslóban aláírt Elvi Nyilatkozattal. Ez 16 évvel ezelőtt volt. A tárgyalásoknak a nemzetközi jogra kellene épülniük, és tiszteletben kellene tartaniuk az előző megállapodásokat. Minden kérdésről tárgyalni kellene, ideértve Jeruzsálem mint jövőbeli közös főváros jogállását is.

A tárgyalásokat egyeztetett időkereten belül és hatékony közvetítéssel kellene folytatni. Mind Izrael, mind pedig Palesztina részéről komoly elköteleződésre és politikai akaratra van szükség a komoly és valódi tárgyalások megkezdéséhez. Az Európai Unió mindkét felet segíti az elköteleződésben és támogatást nyújt a tárgyalások nehéz útján. Én azért vagyok itt, hogy biztosítsam Európa hatékony és harmonikus működését.

Az Európai Unió következetesen támogatta mind Izraelt, mind pedig a palesztinokat azáltal, hogy időt és teret adott a kétoldalú tárgyalásoknak. Segítségünkkel a Palesztin Hatóság képes volt felépíteni a leendő palesztin állam intézményeit, és ezáltal szolgáltatásokat tud nyújtani az ott élőknek és megbízható szomszéddá vált a térségben. Ugyanakkor ma a palesztinok mind politikai, mind fizikai értelemben megosztottak. A hiteles tárgyalásokhoz erős és egységes palesztin partnerre van szükség. Izrael is csak nyerhet, nem pedig veszthet egy erős palesztin partnerrel.

Izrael megtette az első lépést az új telepek létrehozásának ideiglenes és részleges befagyasztásával. Reméljük, hogy ez hozzá fog járulni az érdemi tárgyalások újrakezdéséhez.

Az Egyesült Államok továbbra is nélkülözhetetlen és kulcsfontosságú szereplő a Közel-Keleten. A közel-keleti kérdésben ritkán voltak ennyire kedvezők az Európai Unió és az Egyesült Államok közötti hatékony partnerség feltételei. Itt az ideje, hogy álláspontjaink és stratégiánk szoros koordinációjával valóra is váltsuk ezt. Az EU továbbra is támogatni fogja az Egyesült Államokat és együtt fog vele működni a Kvartett keretében. A Kvartettet újra meg kell erősíteni – a békefolyamat jelenlegi holtpontja ezt teszi szükségessé. A Kvartett biztosítani tudja azt az óvatos, de ugyanakkor dinamikus közvetítést, amelyre szükség van.

A közel-keleti béke átfogó megoldást kíván. Mind Szíria, mind Libanon fontos szerephez jutnak ebben. Várjuk az arab békekezdeményezés végrehajtását. Ennek is a megoldás részét kell képeznie. Regionális és mindenkit bevonó megközelítést kell alkalmaznunk. Az izraeli-palesztin kétoldalú keretnek egy multilaterális keretrendszerrel kellene kiegészülnie.

Mindezeket a kérdéseket illetően az elkövetkező hónapokban is szoros kapcsolatot szeretnék fenntartani a Parlamenttel. Tisztában vagyok a Parlament aktív szerepével, amelyet nem utolsósorban költségvetési hatóságként ebben a kérdésben játszik. Politikai szinten az Európai Parlament küldöttségei közvetlenül az izraeli Knesszettel és a Palesztin Törvényhozó Tanáccsal (PLC) működnek együtt. Múlt héten a Palesztin Törvényhozó Tanáccsal fenntartott kapcsolatokért felelős küldöttség a megszállt palesztin területekre látogatott és komoly aggodalommal számolt be az ott uralkodó helyzetről.

Végezetül üdvözlöm a békefolyamattal foglalkozó parlamenti munkacsoport további működését, amely ezen a héten fog ismét ülésezni.

Ioannis Kasoulides, a PPE képviselőcsoport nevében. – Elnök úr, a fiatal izraeli és palesztin vezetők Európai Parlamentbe tett látogatása során mélyreható vitára került sor, amelynek során felvázoltak egy leendő békemegállapodást: egy biztonságos és elismert kétállamos megoldást, aminek alapját az 1967-es határok képezik, és aminek keretében mindkét állam fővárosa Jeruzsálem lenne; a palesztin állam lefegyverzését; a 2007-es arab békekezdeményezés újraélesztését; a NATO garanciákat; valamint a menekültek kérdésének olyan módon történő megoldását, amely nem változtatja meg a héber állam demográfiai jellegét.

Miközben a fiatalok közös jövőképpel rendelkeznek, az idősebbek továbbra is arról vitáznak, hogy kezdjenek-e tárgyalásokat. Az egyiptomi kezdeményezés a palesztinok közötti megbékélésért – annak érdekében, hogy csak egy tárgyalópartner legyen – továbbra is mérlegelés alatt áll, és a biztonsági megállapodás Gázával, amely a foglyok, köztük Gilad Shalit szabadon bocsátásáról is rendelkezne, továbbra is várat magára. Eközben az EU kelet-jeruzsálemi misszióvezetőjének jelentése szerint a megmáshíthatatlan tények a helyszínen egyre inkább működésképtelenebbé teszik a palesztin államot.

Sajnálom, hogy Izrael demokratikus országgént kevés figyelmet fordít azokra a károokra, amelyeket egyes intézkedéseivel a nemzetközi közvélemény szemében okoz, és politikáját csak az utólagos kárenyhítésre korlátozza.

Hannes Swoboda, az S&D képviselőcsoport nevében. – (DE) Elnök úr, Malmström asszony, a Bizottság alelnöke/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviseleje, először is szeretnék őszinte köszönetet mondani a svéd elnökség kezdeményezéséért. Ez egy jó kezdeményezés volt, és gratulálok hozzá! Ashton asszonynak

köszönöm, hogy első parlamenti ülésén a Bizottság oldalán foglalt helyet, még ha elsősorban az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselejeként szólalt is fel. Hiszen itt a közös kül- és biztonságpolitikáról van szó. Bizonyos szempontból így nem is olyan fontos, hogy hol ül, annál fontosabb, hogy itt van, és a közös külpolitikát képviseli.

Másodszorban úgy vélem, hogy a Tanács által elfogadott nyilatkozat jó és semmiképpen sem Izrael-ellenes. Sőt, éppen hogy Izrael, valamint az ország biztonságának és stabilitásának az érdekeit szolgálja. Ezt rendkívül fontos hangsúlyoznunk. Hiszen ha mi, európaiak aktív szerepet vállalunk ebben a kérdésben, akkor nagyon lényeges, hogy ezt az aktív szerepet folytassuk is. Kérném, hogy ezt valóban szívlelje meg, főképvisele asszony!

Néhány nappal ezelőtt az Egyesült Államokban jártunk és vitát folytattunk kongresszusbeli kollégáinkkal. Obama elnök előtt nem sok lehetőség nyílik, ha hallja, hogy a kongresszusban milyen egyoldalúan és milyen kevés megértéssel viseltetnek a palesztinok helyzete iránt. Nagyon is megértjük Izrael helyzetét. Mi is ellenezzük a terrorizmus minden formáját, és mi is azt szeretnénk, ha a foglyul ejtett katona végre visszatérhetne családjához. De éppen ilyen aggodalmat és megértést tanúsítunk a palesztinok elkeserítő helyzete iránt mindazzal kapcsolatban, ami ebben a nyilatkozatban áll, különösen ami az 1967-es határokat, a nehéz jeruzsálemi helyzetet és a telepek létrehozását illeti. Teljesen érthetetlen – habár az elmúlt évek politikájának egyenes folytatása – az, hogy a telepek létrehozásának kérdésében Izrael igen ellentmondásos álláspontra helyezkedik: Először leállítják a telepek létrehozását, majd a nemzeti prioritási program részévé teszik azokat. Aztán ugye csak a természetes fejlődést folytatják, aztán már utakat építenek és palesztin településeket vágnak ketté. Ha megnézzük, hogy a palesztinoktól nap mint nap hogyan vesznek el földeket, akkor az teljességgel elfogadhatatlan!

Teljeséggel elfogadhatatlan az is, ami az egyik parlamenti küldöttséggel történt. De Rossa képviselő úr még szólni fog erről. Európai parlamenti képviselőként a Tanáccsal és a Bizottsággal együtt le kell szögeznünk azt, hogy a parlamenti képviselőknek jogukban áll Gázába utazni és a helyszínen megvizsgálni a helyzetet. Mi olyan rejtegetnivalója van Izraelnek, amiért megakadályozza, hogy a képviselők Gázába utazzanak? Ezt nem fogadhatjuk el, és remélem, hogy együtt fogunk ez ellen védekezni. Az átláthatóság és a nyíltság képezik – többek között – az érdemi közel-keleti politika előfeltételeit. Ezt egyértelműen támogatnunk kellene!

Annemie Neyts-Uyttebroeck, az ALDE képviselőcsoport nevében. – (NL) Elnök úr, a Bizottság alelnöke/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviseleje, soros elnök asszony, először is Önhöz szeretnék szólni, Malmström asszony, és gratulálni szeretnék a teljes svéd elnökségnek a közel-keleti konfliktusról általában és különösen a Kelet-Jeruzsálemről szóló tanácsi következtetésekhez.

Úgy vélem, mindenki fontos jelként fogja értékelni azt, hogy most először, méghozzá éppen a Lisszaboni Szerződés hatályba lépését követően, egyhangú jóváhagyást és elfogadást nyert egy az EU küldöttségi elnökei által közösen készített jelentés Kelet-Jeruzsálemről. Egy másik kedvező jel, hogy a svéd elnökség által javasolt következtetések, köztük a Kelet-Jeruzsálemre vonatkozók szintén egyhangúlag kerültek elfogadásra. Remélem, hogy az izraeli hatóságok felismerik ennek a fejleménynek a jelentőségét.

Hölgyeim és uraim, néhány havonta újra és újra megvitatjuk a közel-keleti helyzetet, és néha olyannak tűnik ez, mint az echternachi körmenet: egy kis lépés előre, majd a visszalépés jelei, aztán ismét reménykedhetünk. Sajnos van ok a reményvesztettségre is, de azért mi persze továbbra is reménykedünk. Természetesen rendkívül fontos – az én képviselőcsoportom számára is –, hogy az izraeliek és a palesztinok képesek legyenek békésen egymás mellett élni két külön államban, hogy minden lehetőséget megkapjanak a fejlődésre és garantálják egymás biztonságát. Úgy gondolom, ebben mindannyian egyetértünk. Abban is egyetértünk, hogy milyen lépések vezetnének ide ideális módon, és természetesen készen állunk ehhez hozzá is járulni.

Jeruzsálem a világ egyik legszebb városa – valóban rendkívüli hely –, és ezért rettenetesen tragikus, hogy az ott lakóknak nem sikerül békében egymás mellett élniük. Jeruzsálem jólétének és megőrzésének érdekében remélem, hogy a karácsony előtti néhány napban sikerül még ezt elérni.

Caroline Lucas, a Verts/ALE képviselőcsoport nevében. – Elnök úr, üdvözölni szeretném a Tanács és a Bizottság nyilatkozatait, de mindkét féltől azt kérdezném, hogy mikor lépünk túl a szép szavakon – amelyekkel nagyon is egyetértünk –, és mikor kezdünk el valóban cselekedni? Számtalanszor hallottuk már ugyanezeket a szavakat, nevezetesen hogy biztosítanunk kell, hogy Izrael ezt vagy azt tegye meg, de ahhoz hogy ez valóban megtörténjen, valódi befolyásra van szükségünk, máskülönben Izrael egyszerűen nem fog rólunk tudomást venni, ahogyan azt már teszi is.

A kérdésem arra vonatkozik, hogy a gyakorlatban mit tudnak tenni annak érdekében, hogy valódi elmozdulást és haladást lássunk? Véleményem szerint ennek olyan kérdéseket is magába kell foglalnia, mint az EU és Izrael közti társulási megállapodás felfüggesztése.

A kelet-jeruzsálemi helyzetre vonatkozóan nagyon is üdvözlöm a svéd elnökség kezdeményezését, valamint azt, hogy világosan megfogalmazta Jeruzsálemnek mint két állam fővárosának a szerepét, és határozottan kitart amellett, hogy fontos az izraeli telepék létrehozásának befagyasztása Kelet-Jeruzsálemben.

Elismeréssel adózom azoknak is, akik magát az EU küldöttségi elnökeinek Kelet-Jeruzsálemről szóló jelentését készítették. Ez a jelentés olyan világosan és olyan éleslátással fogalmaz, amire ezekben a vitákban nem túl gyakran van példa. A jelentés leírja, hogy a Kelet-Jeruzsálem illegális elfoglalására irányuló izraeli politika tudatosan azt a célt szolgálja, hogy meggyengítse a városban élő palesztin közösséget és megakadályozza a palesztin fejlődést. De a küldöttségi elnökök arra szólították fel a Tanácsot, hogy a jelentés eredményeképpen fogadjon el egy sor ajánlást, és úgy vélem, hogy a Tanácsnak sürgősen pontosan ezt is kellene tennie.

Ha az Európai Unió komolyan gondolja a kétállamos megoldás melletti elkötelezettségét, akkor minden tőle telhetőt meg kell tennie annak érdekében, hogy megőrizze és megerősítse Kelet-Jeruzsálem palesztin jellegét és identitását. A küldöttségi elnökök nyilatkozata és jelentése gyakorlati megoldásokat is kínál ehhez.

Peter van Dalen, az ECR képviselőcsoport nevében. – (NL) Elnök úr, sokan imádkoznak különösen most, advent idején a közel-keleti békéért, de néha elveszítjük a hitünket és úgy gondoljuk, hogy ez a béke már sohasem fog eljönni. Mégis fontos, hogy valamennyi érintett fél tovább dolgozzon a békéért, bár lehet, hogy éppen ebben rejlik a fő probléma. Valamennyi érintett fél képes és hajlandó is a békéért dolgozni? Izrael már korábban is tett lépéseket arra, hogy földet adjon a békéért cserébe – gondolok itt a Gázai övezet egyes részeitől történő visszavonulásra –, de sajnos ez nem vezetett békéhez. Valójában ez csak fokozta a rakétatűzét, és 2009-ben Izrael megszállta a Gázai övezetet. Most Izrael a ciszjordániai építési tevékenységek ideiglenes felfüggesztését jelentette be. Számos útzárat is felszámoltak. Ez a béketárgyalások előmozdítását segítő gesztus volt.

Izraeli mércével mérve a Netanyahu vezette kormány ezzel az intézkedésével igen messzemenő lépést tett, palesztin részről mégis nagyon kevés elmozdulást látok. Sokan azt mondják, hogy amit Izrael tesz, annak nincs jelentősége, de palesztin oldalról nem látok gesztust a tárgyalások előmozdítására. Hajlandó és képes-e a palesztin fél további tárgyalások folytatására? Úgy tűnik, hogy a Hamász belebonyolódott a Fatahkal folytatott küzdelembe, és Irán rövid pórázon tartja. Mahmúd Abbász papírtigrisnek tűnik, akinek már alig van befolyása. Úgy vélem, itt az ideje, hogy a palesztin fél is világossá tegye, hogy békét akar.

Kyriacos Triantaphyllides, a GUE/NGL képviselőcsoport nevében. – (EL) Elnök úr, Ashton bárónő, üdvözljük az Európai Unió Tanácsának december 8-i döntését. Ez megerősíti az Európai Unió támogatását két államnak az 1967-es határok mentén történő létrehozása mellett.

Mindazonáltal a térségben tett legutóbbi látogatásunk tapasztalatai azt mutatják, hogy a kérdéses területeken uralkodó helyzet majdhogynem lehetetlenné teszi egy palesztin állam létrehozását. Elsősorban a fal megépítésére és a palesztin házak lerombolására utalok, valamint mindenekelőtt a telepék létrehozására Ciszjordánia egészének területén, de különösen Kelet-Jeruzsálem körül.

Mintegy 500 000 telepes él ma ezeken a telepeken. De ennél is fontosabb, hogy Kelet-Jeruzsálemben megpróbálnak a város körüli telepék létrehozásával egy sáncot építeni és ezzel a palesztinokat otthonuk elhagyására kényszeríteni. Nyilvánvaló, hogy az izraeli kormány a tárgyalásokkal csak időt akar nyerni. Izrael lassan, de biztosan megpróbálja valamennyi palesztin területre kiterjeszteni a fennhatóságát.

A kétállamos megoldás támogatása mellett az Európai Uniónak konkrét intézkedéseket is kellene hoznia Izrael ellen. Az emberi jogok folyamatos megsértése elegendő ok az Európai Unió számára ahhoz, hogy a szerződés 2. cikke alapján szankciókat vezessen be, mivel amennyiben az EU úgy dönt, hogy egyfelől támogatja a békefolyamatot, de másfelől korlátozás nélkül tovább mélyíti a gazdasági kapcsolatokat Izraellel, akkor azzal csak azt éri el, hogy kiszolgálja Izrael arra irányuló politikáját, hogy a palesztinokat földjük elhagyására kényszerítse, és egész Palesztinára kiterjessze a fennhatóságát.

Bastiaan Belder, az EFD képviselőcsoport nevében. – (NL) Elnök úr, Európát elhagyta a józan esze? Ezt a költői kérdést az Egyesült Államok tette fel december elején. Ez az éles bíráló azért érte Európát az amerikai kongresszus részéről, mert egy köröztetett tanácsi határozattervezetben egyoldalúan Kelet-Jeruzsálemet határozta meg a leendő palesztin állam fővárosaként. Az Európai Parlament Izraellel fenntartott kapcsolatokért felelős küldöttségének elnökeként konstruktívabb kezdetet képzeltem el és reméltem a transzatlanti

párbeszédünknek. Sietve hozzátenném, hogy kongresszusi kollégáinkhoz hasonlóan a tervezett, valamint a végleges tanácsi határozat alapos megvizsgálása engem is rendkívüli módon lesújtott. Mindenekelőtt határozottan elhatárolódom a Jeruzsálem megosztására vonatkozó javaslatról. Úgy vélem, hogy a Tanács Közel-Keletről szóló nyilatkozata komoly diplomáciai és politikai kudarcot jelent a békefolyamat számára, és ezért nagyot csalódtam a külügyminiszterekben, amiért hagyták magukat éppen a svéd elnökség befolyása alá kerülni, amelynek olyan feszült a viszonya a zsidó állammal.

Számos alapvető fenntartásom van az említett tanácsi nyilatkozattal kapcsolatban. Aligha sikerülhet így a Palesztin Hatóságot az Izraellel folytatandó tárgyalások újrafelvételére ösztönözni. Továbbá a nyilatkozat a Kvartett 2008. november 9-én rögzített elvével is ellentétes, amelynek értelmében „harmadik feleknek nem szabad beavatkozni a kétoldalú tárgyalásokba”. Az Egyesült Államoknak a december 8-i tanácsi nyilatkozatra adott hivatalos válasza ismét csak hangsúlyozza ezt az elvet. Így nem marad más hátra, minthogy beletörődjünk a békefolyamat megtorpanásába? Egyáltalán nem! A legutóbbi izraeli küldöttségi látogatásokat követően határozottan hiszek abban, hogy szükséges és lehetséges is egy fokozatos, szilárd közeledési folyamat Izrael Állam és a Palesztin Hatóság között. Ciszjordánia igazgatásának fokozatos átadása, például a C területen, valamint a gazdasági együttműködés erősítése és ezzel egyidejűleg a megbízható palesztin intézmények megerősítése és megszilárdítása valóban előre fogja mozdítani a békefolyamatot. Ezért felhívom a Tanácsot és a Bizottságot arra, hogy hagyjanak fel a békefolyamatról szóló eredménytelen nyilatkozatokkal, és támogassanak ehelyett konkrét, az izraeliek és a palesztinok közötti együttműködést magukban foglaló projekteket. Ez egy bevált európai módszer, nem?

Diane Dodds (NI). - Elnök úr, az Európai Parlament izraeli küldöttségének tagjaként érdeklődéssel hallgattam a Külügyek Tanácsának a közel-keleti békefolyamatról szóló észrevételeit és a Bizottság nyilatkozatát. Azonban akárcsak az előttem szóló kollégákat, engem is rendkívüli aggodalom tölt el ezekkel a kérdésekkel kapcsolatban. Izrael az egyetlen működő demokrácia ebben a térségben. Ellenfelei kedvenc taktikája az állam elleni terrorizmus. Úgy vélem, hogy a Tanács és a Bizottság nyilatkozatai nem tulajdonítanak kellő jelentőséget Izrael biztonsággal kapcsolatos aggodalmainak. Valójában a főképviselőtől sem hallottam, hogy parlamenti nyilatkozatában említést tett volna ezekről az aggodalmakról.

Továbbá úgy gondolom, hogy a nyilatkozat túl nagy terhet ró Izraelre, mind a békefolyamat megtorpanására vonatkozóan, mind pedig a még nyitott kérdések, különösen Jeruzsálem kérdésének megoldására vonatkozóan.

José Ignacio Salafrañca Sánchez-Neyra (PPE). - (ES) Elnök úr, az az igazság, hogy egy nagyon szokatlan vita előtt állunk, mivel Malmström asszony a Tanács soraiban foglal helyet – reméljük, hogy hamarosan a Bizottság soraiban fog ülni –, Ashton asszony pedig a Bizottság oldalán ül. Meglátjuk hova fog ülni!

Mindenesetre, elnök úr, a Tanács következtetései nem igazán keltenek optimizmust. A Tanács mély aggodalmának adott hangot a közel-keleti békefolyamat haladásának hiánya miatt, és kéri annak az ENSZ Biztonsági Tanácsának határozatait, a madridi konferencia következtetései és az ütemterv alapján történő újratekintését. Nincs új a nap alatt.

A határozat azt is tartalmazza, hogy az Európai Unió kész jelentős mértékben hozzájárulni azoknak a problémáknak a megoldásához, amelyeket a két felszólaló mutatott be itt: a kelet-jeruzsálemi probléma, a víz problémája, a biztonsági probléma és a határral kapcsolatos probléma.

Azonban van egy sor olyan új elem, amellyel kapcsolatban szeretném vendégeink véleményét megismerni. Először is szeretném tudni, hogy véleményük szerint a nyolc hónapos moratórium és az izraeli kormánynak a telepekről hozott döntése kapcsolatban áll-e az új amerikai kormánnyal.

Azt is szeretném tudni, hogy mit gondolnak a Hamász képviselőinek tegnapi, fennállásuk huszonkettedik évfordulójának alkalmából, Gázában tett nyilatkozatáról, amely szerint nem áll szándékukban engedményeket tenni Izraelnek, továbbá Izrael elismerése sem áll szándékukban. Mit gondolnak a folytonosság törvényéről, amelynek köszönhetően az izraeli nép egy népszavazás keretében véleményt nyilváníthat az elfoglalt területek megszállásáról?

Végül, hogyan vélekednek a Goldstone-jelentésről és annak elfogadásáról az ENSZ Emberi Jogi Tanácsában? Úgy vélik, hogy ez segítheti a békefolyamatot, vagy éppen ellenkezőleg – ahogyan azt Izrael is állítja –, ez nehezíteni vagy akadályozni fogja a békefolyamatot?

Proinsias De Rossa (S&D). - Elnök úr, két olyan kötelezettségvállalást tartalmaz a Tanács nyilatkozata, amelyet külön szeretnék üdvözölni, és amely egy új dinamika kialakulásának lehetőségét rejti magában: a

Palesztin Hatóságnak az izraeli megszállás végét és a palesztin állam létrehozását célzó kétéves programjának támogatása, valamint az Unió arra vonatkozó készsége, hogy alkalmas időpontban elismerje a palesztin államot.

Múlt héten én vezettem az Európai Parlament hivatalos küldöttségét a megszállt palesztin területekre, ahol ismét saját szememmel láthattam az Izrael által a palesztinok ellen bevezetett apartheid rendszert, és ezzel együtt azt, hogy hogyan fosztják meg őket otthonuktól, földjüktől, vizüktől és templomaiktól, illetve hogy hogyan rombolják le mindezeket.

A tanácsi nyilatkozat közzétételét követően mindössze néhány órán belül visszavonták a küldöttségem gázai látogatását lehetővé tevő engedélyt. Ez nem egy baráti állam lépése. Ez kétségtelenül korlátozása az Európai Parlament arra vonatkozó demokratikus jogának, hogy tisztességes és demokratikus kapcsolatokat tartsunk fenn a kollégáinkkal, akiket a palesztin nép választott meg.

Széleskörű elkeseredettséggel és reménytelenséggel találkoztunk az emberek körében, valamint az általunk felkeresett helyeken Hebronban, Kelet-Jeruzsálemben és Ramallahban. Ahol reménytelenség van, ott erőszak is lesz. Vagy haladást érünk el most, vagy hagyjuk, hogy a helyzet még elkeseredettebb erőszakba torkolljon, ami el fogja úzni a mérsékelt palesztin vezetőket a hatalomból. Erről kell döntenünk.

Arra kérném mind a Tanácsot, mind Ashton bárónőt, akinek minden jót kívánok, hogy erősítsék meg újra az Unió elkötelezettségét emellett a folyamat mellett – és ne csak a Kvartettől várják, hogy az erősítse meg újból a folyamat mellett elkötelezettségét –, valamint állítsanak fel egy olyan ütemtervet, amely összhangban áll a Palesztin Hatóságnak az általunk a múlt héten, véleményem szerint nagyon bátran felvázolt elvek végrehajtására vonatkozó kétéves tervével.

Határozottan fel kell lépünk az emberi jogok védelmében. Cselekednünk kell. Izrael ösztönzéséhez a piacainkhoz való hozzáférést kell használnunk. Nem szankciókról beszélek. Arról beszélek, hogy biztosítanunk kell azt, hogy a piacunkhoz való hozzáférést ösztönzőként használjuk, és ezáltal elérjük azt, hogy Izrael a nemzetközi kötelezettségeinek megfelelően viselkedjen. Végül az Egyesült Államokat is meg kell győznünk arról, hogy sürgősen kötelezze el magát újra ugyanazon alapok mentén, amelyeket a múlt héten körvonalaztunk.

Chris Davies (ALDE). - Elnök úr, az EU küldöttségi elnökeinek Kelet-Jeruzsálemről szóló jelentése elég lesújtó olvasmány. Ne kerüljessük a forró kását. Ez a jelentés világosan kimondja, hogy ami Kelet-Jeruzsálemben folyik, az az etnikai tisztogatás egy formája. Palesztin otthonokat rabolnak el, embereket kényszerítenek otthonuk elhagyására, és lerombolják a békébe vetett reményeket. Így a kérdés a következő: mit szándékozunk ez ellen tenni?

A Tanács következtetései igen üdvözlendők. Tudjuk, hogy erősek, mivel az izraeli kormány azonnal elutasította őket. Semmi új, mondták az izraeliek. Már hozzászoktak a szavaink elutasításához, mivel sohasem követik őket tettek. Megvetéssel bánnak velünk. Miért is ne tennék – olyan könnyen becsaphatók vagyunk, hogy valójában mi fizetjük a megszálló hatalom számláit! Mi tartjuk fenn a palesztin területek működését, holott Izraelnek kellene ezt a számlát állnia, nem pedig a mi adófizetőinknek.

Ha azt akarjuk, hogy a szavainknak súlya is legyen, akkor fel kell függesztenünk a társulási megállapodást, vagy ezzel kell fenyegetőznünk, de hallhattuk, hogy soha egyetlen külügyminiszterünk még csak fel sem vetette ennek a lehetőségét. Tehát továbbra is az a kérdés, hogy hol marad a politikánk? Nos, megvan a politikánk, a következtetésekből van. Akkor mi lesz a tettekkel? Izrael addig nem fog lépni, amíg rá nem szorítják arra.

Franziska Katharina Brantner (Verts/ALE). - (DE) Elnök úr, szeretném Ashton asszonyt új pozíciójában üdvözölni. Szeretnék a svéd elnökségnek is köszönetet mondani ezért az állásfoglalásért és azért, hogy elismerik azt, hogy a kétállamos megoldás hosszú távon semmiképpen sem érhető el anélkül, hogy meg ne oldanánk a telepek létrehozásának problémáját. A küldöttségi elnökök jelentéséről többször is szó esett már. Ezt a jelentést mi is nagyon jónak tartjuk. Ennek alapján két kérdésem lenne: Jelenleg milyen stádiumban van ez a jelentés, hol fogják ezt közzétenni? Másodszor, mit fognak Önök a Bizottság és a Tanács részéről annak érdekében tenni, hogy a jelentés ajánlásai végrehajtásra kerüljenek? Három ajánlást szeretnék a jelentésből idézni. Az első:

„megfelelő európai uniós jogszabályok elfogadásával meg kell előzni és meg kell akadályozni azoknak az EU tagállambeli szereplőknek a pénzügyi tranzakcióit, akik támogatják a kelet-jeruzsálemi telepek létrehozását”; másodszor „biztosítani kell azt, hogy a kelet-jeruzsálemi telepeken előállított árukat ne

exportálják az Európai Unió területére az EU és Izrael közti társulási megállapodás keretében”; és harmadszor „útmutatást kell nyújtani a jelentősebb európai uniós kiskereskedők számára a telepeken előállított áruk eredetmegjelölésének tekintetében”.

(DE) A jelentésben megfogalmazott javaslatok nagyon konkrétak és precízek. Milyen további lépéseket terveznek ezek végrehajtására?

Patrick Le Hyaric (GUE/NGL). – (FR) Elnök úr, biztos asszony, miniszter asszony, köszönetet mondok Önöknek és üdvözlöm a hozzászólásaikat.

Európa most két olyan jelentős dokumentummal rendelkezik, amellyel új békekezdeményezéseket mozdíthat elő. Először is ott van a svéd elnökség bátor jelentése, amelyet az imént említett Ön, Malmström asszony. Ez a jelentés a kétállamos megoldás mentén történő előrelépésre szólít fel, a két állam egyike Palesztina lenne, méghozzá az 1967-es határokon belül és Kelet-Jeruzsálemmel mint fővárossal.

Másodszor ott a nagykövetek, a küldöttségi elnökök szövege, amely rámutat arra, hogy az izraeli hatóságok olyan stratégiát folytatnak, amelynek keretében házakat rombolnak le és földeket gyarmatosítanak, miközben megsértik az emberi jogokat. Ennek a stratégiának a célja Jeruzsálem Ciszjordániától történő elválasztása annak érdekében, hogy még a palesztin állam létrehozásának gondolatát is elfojtsák.

Mindazonáltal az itt elhangzott szavainknak nyilvánvalóan semmilyen hatásuk sem lesz, ha nem követik őket a részünkről konkrét tettek. Cselekednünk kell, és hogy ezt megtegyük, felfüggeszthetjük az Európai Unió és Izrael közti társulási megállapodást mindaddig, amíg Izrael eleget nem tesz a nemzetközi jognak. Tehát cselekednünk kell annak érdekében, hogy elérjük a gyarmatosítás befejezését, a gázai zárlat feloldását, a szegény falának lerombolását, a menekültek visszatérését és valamennyi politikai fogoly szabadon bocsátását.

Engedjék meg, hogy még valamit hozzátégyek ehhez. Gilad Shalit katona szabadon bocsátását már megvitattuk ebben a Házban. Egyetérttek az elhangzottakkal. Ugyanakkor az Európai Parlamentnek támogatnia kell egy másik európai polgár, egy fiatal francia-palesztin, Salah Hamouri szabadon bocsátását is. Igen, szabadságot Gilad Shalitnak, de szabadságot Salah Hamourinak is!

Simon Busuttil (PPE). – (MT) Kérem, először is engedjék meg, hogy gratuláljak a Tanácsnak a múlt héten elfogadott bátor következtetésekhez. Véleményem szerint a Tanácstól még sohasem érkeztek ilyen világos, konkrét és bátor következtetések egy ilyen kényes kérdésben, mint amilyen a múlt héten megvitatott kérdés. Ezért gratulálok a Tanácsnak!

Ugyanakkor szeretném hozzátenni, hogy most már ideje cselekednünk is, hiszen a jeruzsálemi helyzet napról napra romlik és tovább már nem tartható. Problémát jelentenek a nemzetközi jog megsértésének égbekiáltó példái, és olyan nehézségek lépnek fel, amelyek sokaknak okoznak komoly szenvedést, ideértve a kilakoltatásokat, a házak lerombolását és az illegális telepek létrehozását. Nem maradhatunk csendben ilyen igazságtalanságok láttán, mert ha azt tennénk, akkor azzal azt az üzenetet közvetítenénk, hogy a békés konfliktusmegoldás nagyra becsült elve semmit sem ér. Nem hiszem, hogy engedtük volna, hogy a mi országainkban ez megtörténjen. Ezért tennünk kell azért, hogy megfelelő környezetet teremtsünk a két fél közötti bizalom építéséhez, és azért, hogy két olyan különálló, működőképes állam jöjjön létre, amelyek képesek békésen egymás mellett élni. Engedjék meg, hogy elismeréssel adózzam Jordániának az ezen a téren játszott jelentős szerepéért. Végül Ashton bárónőhöz fordulnék – a Lisszaboni Szerződés új szereppel ruházta fel Önt, egy fontos szereppel, amely lehetőséget kínál számunkra. Kérem, ne szalasszuk el ezt a lehetőséget.

Rosario Crocetta (S&D). – (IT) Elnök úr, hölgyeim és uraim, Ramallahban voltunk, amikor hallottuk, hogy Európa új határozatot fogadott el a közel-keleti békefolyamatról. Láttuk a reményteljes mosolyokat a palesztin képviselők arcán.

Érzelmekkel és szenvedéssel teli napok voltak ezek, amelyeket azoknak a gyermekeknek az arcán is láthattunk, akik az otthonuk ablakrácsaiba kapaszkodtak a hebroni úton, azon az elhagyatott úton, amelyen egy palesztin sem mehet át. Láttuk egy 85 éves asszony szenvedését, akit elűzték elfoglalt otthonából és arra kényszerítettek, hogy egykori házában kertjében, egy sátorban aludjon a hidegben, és láthattuk a szenvedést azoknak a palesztinoknak az arcán, akik európai pénzeszközökből egy gazdaságot építettek, amelyet aztán az izraeli katonák leromboltak.

Izraelnek joga van ahhoz, hogy független állam legyen, de a palesztinoknak is joguk van ahhoz, hogy hazájuk, államuk és útlevelük legyen. Az Európa Tanács döntése jelentős előrelépést jelent, de haladéktalanul cselekednünk kell. Az izraeli-palesztin konfliktus csak a jéghegy csúcsa egy nagyobb konfliktusban. Látogatásunk utolsó napján az izraeli hatóságok megakadályozták bennünket, az Európai Parlament

küldöttségének tagjait abban, hogy felkeressük a Gázai övezetet. Úgy vélem, hogy ebben az ügyben a főképviseletnek, Ashton bárónőnek fel kellene lépnie, hogy a demokratikus Európa nevében tiltakozzon.

Szeretnék köszönetet mondani a küldöttséget vezető De Rossa úrnak és a küldöttség valamennyi tagjának, amiért a Palesztinában töltött napjaink alatt a sebezhető emberek láthatták, illetve hallhatták egy olyan Európa arcát és hangját, amely megvédi a jogokat és többet is kíván tenni – amelynek többet is kell tennie.

Hannu Takkula (ALDE). - (FI) Elnök úr, biztos asszony, Ashton asszony, úgy vélem, hogy az új főképviselet bizonyára csodálkozik azon, hogy az Európai Parlament hogyan készült fel ebből a kérdésből. Milyen történelemkönyveket olvashatott, ha nem tudta, hogyan jött létre az izraeli állam 1947-ben? Így az az értelmezés, amelyet a Tanács a svéd elnökség vezetésével elfogadott, kissé furcsának tűnik.

Nem szabad megfélemlenünk arról, hogy az Európai Uniónak ki kell tartania az értékei mellett. Európában demokrácia, emberi jogok és szabad véleménynyilvánítás van, ami fontos. Továbbá Izrael az egyetlen demokratikus ország a Közel-Keleten. Nem kellene itt antidemokráciákat, nem-demokráciákat létrehozunk, mivel azok nem tartják tiszteletben az értékeinket.

Nagyon fontos arra is emlékeznünk, hogy az az elgondolás, hogy Jeruzsálemet meg kellene osztani és két állam városává kellene tenni, szinte elképzelhetetlen. Az Európai Unió nem javasolna ilyesmit bármilyen más demokratikus ország esetében. Természetesen gondoskodnunk kell arról, hogy Izrael megőrizhesse demokratikus rendszerét és saját jogait a saját fővárosában, és az Európai Unió részt vehet a békefolyamatban, sőt, részt is kellene abban vennie, de diplomáciai szerepben, nem pedig orvosként vagy bíróként.

Sajnálatos, hogy Gilad Shalitot, aki francia állampolgár – az Európai Unió polgára –, és egy izraeli katonát nem bocsátották szabadon. Ez megmutatja, hogy mit is gondol a palesztin kormány és a Hamász az Európai Unióról. Semmiféle tiszteletet nem mutatnak az elveink és az értékeik iránt. Tovább kell lépniük, és fel kellene hagynunk azokkal az ábrándokkal, amelyekből a tanácsi határozat nagyrészt áll.

Izrael demokrácia, értékei azonosak a mi értékeinkkel. Meg kell védenünk a demokráciát és az ott élő embereknek a teljes és biztonságos élethez, valamint a békéhez való jogát, és ez a béke csak akkor érhető el, ha a terrorista szervezetek, a Hamász és társaik leállítják az Izrael és az izraeli polgárok elleni támadásokat. Itt az a feladatunk, hogy együttesen küzdjünk a terrorizmus ellen és tegyük lehetővé Izrael számára, hogy nemzetként létezhesen.

Frieda Brepoels (Verts/ALE). - (NL) Elnök úr, november 23-i jelentésükben az Európai Unió jeruzsálemi és ramallahi küldöttségének elnöke igen világossá tették, hogy Izrael tevékenyen részt vesz Kelet-Jeruzsálem illegális elfoglalásában és Ciszjordánia többi részétől történő teljes elszigetelésében. Ezért felmerül bennem a kérdés, hogy a Külügyek Tanácsa miért nem vonta le ebből a megfelelő következtetéseket. Miért hagyja egyszerűen figyelmen kívül egy ilyen fontos, tényszerű – és ráadásul saját készítésű – jelentés konkrét ajánlásait, miközben tudja, hogy a jelenlegi események visszafordíthatatlanok, és hogy ezzel komolyan kétségbe vonja egy Izrael Állam mellett függetlenül létező, életképes palesztin állam létrehozásának a lehetőségét? A közel-keleti békefolyamatnak semmi szüksége kódos nyilatkozatokra. Eljött az ideje, és eljött a legjobb pillanat is arra, hogy az Európai Unió tevékeny és látható szerepet vállaljon a térségben, és ez természetesen csak akkor lehetséges, ha elég bátornak mutatkozunk ahhoz, hogy világos és egyértelmű álláspontot képviseljünk, különösen Kelet-Jeruzsálem kérdésében.

Charalampos Angourakis (GUE/NGL). - (EL) Elnök úr, az EU politikája arra irányul, hogy az Egyesült Államokkal és a NATO-val együtt támogassa az izraeli kormánynak a palesztin nép kiirtását célzó bűnös politikáját. Erre a következtetésre jutottak az Európai Parlament küldöttségének tagjai, akik számára az izraeli hatóságok megtiltották a megszállt Gázai övezet felkeresését.

Az EU politikája és a legutóbbi határozat gyakorlatilag még több időt ad a megszállási tervek folytatására az izraeli kormányoknak, amelyek, amint az a gázai háborúról szóló ENSZ jelentésből kiderült, háborús bűnöket követtek el.

Az Európai Unió mézesmázos beszéde nem áll összhangban az arra vonatkozó jogos és globális felhívással, hogy jöjjön létre egy életképes palesztin állam az 1967-es határok mentén, amelynek fővárosa Kelet-Jeruzsálem lenne. Az Európai Unió semmiféle gyakorlati lépést nem tesz ebbe az irányba. Éppen ellenkezőleg, az Unió magasabb szintre emeli kapcsolatait Izraellel, amely tovább folytatja – különösen Kelet-Jeruzsálemben – a telepek létrehozását, valamint az elválasztó fal építését és a Gázai övezet szegénytelen és illegális elszigetelését.

Elutasítjuk a közel-keleti imperialista terveket, és kiállunk a palesztin nép és valamennyi nép mellett az ez elleni küzdelemben.

Monika Flašíková Beňová (S&D). - (SK) Azt kell, hogy mondjam, hogy a Miniszterek Tanácsa múlt heti ülésének eredményei nem voltak teljesen kiegyensúlyozottak, sőt, az az érzésem, és már régóta foglalkozom ezzel a kérdéssel, hogy nem igazán mozdították előre a két nemzet békés együttéléséért tett erőfeszítéseinket.

Ezért szeretném elmondani, hogy tudom, hogy még többet kell tennünk. Nem csupán közvetítőként, hanem tevékeny közvetítőként kell fellépünk ebben a békefolyamatban, és ragaszkodnunk kell ahhoz, hogy ennek a katasztrofális helyzetnek a megoldása kiegyensúlyozottnak tűnjön és kiegyensúlyozott és elfogadható is legyen mindkét állam számára annak érdekében, hogy mindkét állam, Palesztina és Izrael Állam is egyenlő mértékben érdekelt legyen benne.

A Tanács megpróbálta a palesztinokat az egyes izraeli intézkedésekkel szembeni ellenállásuk ellenére is visszahozni a tárgyalóasztalhoz, és mi is kitartunk amellett, hogy a békefolyamat útjában álló szükségtelen akadályokat a lehető leghamarabb el kell hárítani. A palesztin otthonok lerombolása Kelet-Jeruzsálemben, valamint a telepek és elválasztó akadályok létrehozása a megszállt területeken nem elfogadható. Az sem elfogadható azonban, hogy veszélynek tesszük ki Izraelt, és nem tudjuk aktívan megvédeni az izraeli állampolgárok ellen irányuló valamennyi támadástól és terrorista cselekedettől.

Természetesen szeretném hangsúlyozni, hogy szükség van a nemzetközi jogszabályi keret betartására is, amely nélkül remény sincs a térség stabil fejlődésére. Úgy vélem, hogy mi európaiak, az EU, valamint az államaink polgárai készek vagyunk segítő kezet nyújtani, és remélem, hogy Ashton bárónő sikerrel fog járni a térségbe tervezett útján és pozitív beszámolókkal fog visszatérni a térségből.

Alexandra Thein (ALDE). - (DE) Elnök úr, Malmström asszony, Ashton bárónő, hölgyeim és uraim! Tagja vagyok a Palesztin Törvényhozó Testülettel, azaz a palesztin parlamenttel fenntartott kapcsolatokért felelős küldöttségnek. A múlt héten Izrael megtagadta küldöttségünkötől a Gázába történő beutazást. Gázában a helyzet aggasztó, különösen most télen. Csupán a lakosság 10%-a képes magát az alagutakon keresztül folyó csempésztevékenységeknek köszönhetően ellátni, és pontosan ezért is tűri mindenki ezeknek az alagutaknak a létezését.

Az „Öntött ólom” műveletet megelőzően pontosan fordított volt a helyzet, és a gázai lakosság 90%-a volt képes önmagát ellátni. Megszálló hatalomként tulajdonképpen Izraelnek kellene a megszállt területek lakosságának ellátásáról gondoskodnia. Izrael kibújik ez alól a nemzetközi jog által rá rótt felelősség alól, és így a nemzetközi közösségnek, és mindenekelőtt az Európai Uniónak kell ezt helyette megtennie.

Ha már azonban mi látjuk el a gázai lakosság 90%-át, akkor jogunk van ahhoz, hogy lássuk, hova kerül az európai adófizetők pénze, hogy helyesen költik-e azt el, és hogy eljut-e az érintettekhez.

Hélène Flautre (Verts/ALE). - (FR) Elnök úr, én is szeretnék gratulálni Malmström asszonynak és a svéd elnökségnek a kiváló következtetésekhez. Ezek újraélesztik valamennyiünk arra vonatkozó várakozását, hogy megerősítésre kerül az, hogy a nemzetközi jog értelmében az Európai Unió valóban felelősséggel tartozik a térség békéjéért, és úgy vélem, ez valóban lényeges.

Mindazonáltal meglep, hogy egy évvel Gáza katonai megszállását követően ezekben a következtetésekben egyetlen utalás sem történik a Goldstone-jelentés nyomán követésére, amelyet a Tanács kért. Mely szakaszában járunk a Goldstone-jelentés nyomán követésének, amely mellett a Tanács is elkötelezte magát, különösen a különböző érintett felekre vonatkozó belső vizsgálatok tekintetében?

Azután örülök annak, hogy Kelet-Jeruzsálemet a leendő palesztin állam fővárosaként vagy a két állam Jeruzsálemeként említik. Mindazonáltal ezekből a következtetésekből hiányoznak a konkrét operatív lehetőségek. Másfelől nagyon sok ilyen lehetőség szerepel a Kelet-Jeruzsálembé látogató kormány- és államfők küldöttségi jelentésében.

Ezért kérem a Bizottságot és a Tanácsot, hogy legyenek szívesek tisztázni számunkra a konkrét módjait annak, hogy hogyan nem fogja az Európai Unió sem elismerni, sem pedig legitimizálni Kelet-Jeruzsálem megszállását, amelyet Izrael jelenleg többek között gazdasági intézkedések bevezetésével, de ugyanakkor a palesztin közösségek tömeges elköltöztetésével is kíván elérni.

Richard Howitt (S&D). - Elnök úr, üdvözlöm szeretném az új főképviselő jelenlétét az Európai Parlamentben, valamint a svéd elnökség irányításával elért határozott tanácsai következtetéseket a Közel-Keletről.

A Goldstone-jelentéssel kapcsolatban gratulálni szeretnék Bildt úrnak a soros elnökség részéről, amiért dicsérte a Goldstone-jelentés – idézem – „hitelességét és magas fokú integritását”. Úgy vélem, hasznos lenne, ha Malmström asszony megismételné ma itt, az Európai Parlamentben azt, amit nagykövete mondott az

Egyesült Nemzetek előtt – hogy az EU arra sürgeti Izraelt és a palesztinokat, hogy kezdjék meg a gázai konfliktussal kapcsolatos emberi jogi sértések megfelelő, hiteles és független hazai vizsgálatát.

Végezetül szeretném megkérdezni a soros elnökségtől és a főképviselőtől, hogy tudnak-e arról, hogy múlt héten a brit kormány az élelmiszerek címkézésével kapcsolatos iránymutatásokat fogadott el annak érdekében, hogy elkülönítse a palesztin területekről származó importárúkat az illegális izraeli telepekről származóktól, és kérem, hogy mondják el, hogy mit terveznek ennek az útmutatásnak az európai szintű kiterjesztésével kapcsolatban. Szavazókként dönthetünk úgy, hogy megfizetjük a béke árát. Fogyasztókként azonban nem akarunk hozzájárulni a konfliktus árához.

Ramon Tremosa i Balcells (ALDE). - Elnök úr, úgy vélem, hogy a svéd elnökség vezetésével képviselt legutóbbi európai uniós álláspont a Közel-Keletről, amely elismerné Kelet-Jeruzsálemet mint a leendő független palesztin állam fővárosát, visszavetheti az arra tett európai erőfeszítéseket, hogy jelentős közvetítő szerepet játsszunk Izrael és a palesztinok között. Ez éppen ellentétes eredményre vezethet azzal a közös célunkkal, hogy békét teremtsünk ebben a már egyébként is nyugtalan térségben.

Én személy szerint azt gondolom, hogy ahelyett hogy egyoldalúan és váratlanul kihirdetjük a palesztin területek független fővárosát, kívánatosabb és hasznosabb lenne, ha az Európai Unió valamennyi erőfeszítését arra összpontosítaná, hogy egy valódi demokrácia létrejöttét ösztönözzé és mozdítsa elő a palesztin területeken, például az erőszakmentes ellenzék támogatásával. Ez segítené az izraeli államot és demokráciát, valamint a nemzetközi közösséget is abban, hogy hiteles és törvényes tárgyalópartnerre leljen.

Ahogy azt Cecilia Malmström ma elmondta, Jeruzsálem jogállásáról az izraelieknek és a palesztinoknak kétoldalú tárgyalásokat kellene folytatniuk. Én ezért úgy gondolom, hogy a „két állam két nép” megoldás helyett kívánatosabb lenne a „két demokrácia két nép” elképzelés.

A demokrácia, kedves kollégák, a béke egyik előfeltétele.

ELNÖKÖL: LAMBRINIDIS ÚR

alelnök

Michael Gahler (PPE). - (DE) Elnök úr, először is örülök, hogy Ashton bárónő a Bizottság oldalán foglalt helyett. Remélem, ez a jövőben is így marad.

Két kérdésem lenne a soros elnökséghez: A Külügyek Tanácsának következtetéseiben nem történik utalás a Közel-keleti Kvartettre. Nincs egyetértés a Tanácsban a Közel-keleti Kvartettnek a békefolyamatban betöltött szerepéről, vagy mi ennek az oka?

Másodszor pedig ugyanez vonatkozik a Hamászra is. Erre a – sajnos – politikai szempontból fontos csoportra sem történik semmiféle utalás a következtetésekben. Mi áll ennek a hátterében?

Frédérique Ries (ALDE). - (FR) Elnök úr, mivel Le Hyaric úr gyakorlatilag megduplázta a felszólalási idejét, feljogosítva érzem magam arra, hogy saját tempómban beszéljek, de mégis szeretnék egyenesen a tárgyra térni.

A svéd elnökség alatt jobbhöz, sokkal jobbhöz szoktunk. Malmström asszony, kérem, bocsássa meg az öszinteségemet. Úgy vélem, hogy Kelet-Jeruzsálemnek a leendő palesztin állam fővárosaként történő kijelölése, elrendelése – csak kezdeti lépésként, tudom – ritka diplomáciai baklövés – és akkor még enyhén fejeztem ki magam. Nem tartalmi hibáról van szó – senki se értse félre, amit mondok –, hanem arról, hogy ez a nyilatkozat, amely megelőlegezi a tárgyalások végső kimenetelét, leereszkedő, sőt, lenéző az érintett felekkel szemben. Egyébként sok tagállam kiállt és elhatárolódott ettől az első szövegtervezettől.

De természetesen igen, ezerszer is igen egy nyitott fővárosra, egy megosztott fővárosra, igen a megosztás ilyen formájára, amely a 2000-es évek óta a tárgyalásos béketeremtés clintoni paramétereinek részét képezi, és amely elvet Ehud Barak is elfogadta Tabában, ahogyan tették azt mások is. Arra is emlékezhetünk továbbá, hogy milyen határozottan védte ezt meg Avraham Burg és Ahmed Korei éppen ebben a teremben. Jeruzsálem három vallás szent városa, a könyvek fővárosa, egy nyitott főváros. Az egyetlen dolog, hogy a mi szerepünk nem abban áll, hogy előírjuk a megosztást, az ütemtervet, a módszereket, hanem – ahogyan az már korábban is elhangzott – hogy párbeszédet ösztönözzünk és ezzel elősegítsük, hogy az érintett felek, a palesztinok és az izraeliek megállapodásra jussanak.

Sarah Ludford (ALDE). - Elnök úr, a Tanács következtetése valóban üdvözlendő nyomatékos kinyilatkoztatása az EU álláspontjának és arra vonatkozó szándékának, hogy jóval komolyabb részt kíván magának kérni a Kvartett megerősített szerepvállalásában. Egyetért-e hát a Tanács és a Bizottság azzal, hogy az a némelyek által sürgetett megközelítés, amely Izrael bojkottálását helyezi kilátásba, teljesen téves út a tárgyalásokhoz? Nem lehet egyszerre bojkottot és párbeszédet folytatni.

A helyes megközelítés valóban az, amelyet a tanácsi következtetések is hangsúlyoznak, azaz hogy meg kell erősíteni az Izraellel fenntartott kétoldalú kapcsolatok további elmélyítését. Bármilyen csábító is az, a Tanács csak akkor válhat befolyásos politikai szereplővé és gazdasági támogatóvá, ha ellenáll annak a csábításnak – amelynek hátterében időnként az egyik vagy másik fél okozta csalódás áll –, hogy valamiféle szankciókat vezessen be vagy egyik vagy másik felet megbüntesse. Ehhez túlságosan összetett a helyzet, és ez a megközelítés egyszerűen aláássa az EU által mindkét félre gyakorolt stabil és következetes nyomást arra vonatkozóan, hogy térjenek vissza a tárgyalóasztalhoz és kössenek békét.

Ivo Vajgl (ALDE). - (SL) Én is ellenzem a szankciók és a fenyegetések nyelvét, és én is a konstruktív politikát és párbeszédet támogatom. Azonban sajnálom, hogy a mai nap folyamán túl gyakran hallhattuk azt az üzenetet, hogy Izrael demokratikus állam. Izrael állama nem viselkedik demokratikusan akkor, amikor a palesztinokról van szó, és amikor a közös célunkról, azaz két független, magabiztos és biztonságos, egymás mellett létező állam létrehozásáról van szó. Úgy gondolom, Ashton bárónő, hogy ezért kapott ma annyi ösztönzést arra, hogy konstruktívabb és hatékonyabb európai uniós politikát dolgozzon ki. Sajnálom, hogy azt kell, hogy mondjam, hogy Izrael továbbra is papírtigrisként tekint ránk, nem pedig olyan valóban létező entitásként, amellyel párbeszédet kellene folytatnia, és amely hasznosnak bizonyulhat a probléma megoldásában.

Robert Atkins (ECR). - Elnök úr, annak a küldöttségnek a tagjaként, amely múlt héten Palesztinában járt, világossá vált számomra, hogy sok értelmes ember véli úgy, hogy a kétállamos megoldásnak semmilyen esélye sincs, méghozzá elsősorban az izraeli lépések, nem utolsósorban pedig a fal Kelet-Jeruzsálemen belüli és azon túli kiterjesztésére vonatkozó javaslatok miatt, amelyek ezzel két részre, egy északra és egy délre osztanak Ciszjordániát.

Várhatóan milyen érdekeket fogunk képviselni és milyen lépéseket fogunk tenni, ha az egyállamos megoldás valósággá válik?

Másodszor, tisztában van-e a soros elnökség és Ashton bárónő azzal, hogy az értelmes emberek véleménye arról a komédiáról, amelyet Kvartettnek nevezünk, sokak körében mennyire elterjedt? Milyen lépéseket fogunk tenni annak elérésére, hogy a művellet költségei arányban álljanak a hatékonyságával, amely jelenleg a nullával egyenlő?

Charles Tannock (ECR). - Elnök úr, egyetérték az izraeli külügyminiszterrel, Lieberman úrral abban, hogy a végleges tanácsi nyilatkozat valószínűleg sokkal jobb a korábbi svéd tervezetnél, amelyet néhány héttel ezelőtt láttam, de ez sem tesz említést a Kvartett elfogadott elveiről, amelyeket a Hamász, amely Gázában továbbra is egyformán terrorizálja a Palesztin Hatóság hivatalnokait és a civileket, elutasít.

Ezenkívül miért nem látogatott Bildt külügyminiszter úr a térségbe, hogy kifejezze szolidaritását a demokratikus Izraellel és a mérsékelt palesztinokkal?

Ezenkívül miért ragadták ki és említették meg Kelet-Jeruzsálem megszállását egy ilyen kényes időszakban?

Az EU-nak kiegyensúlyozottabbnak kell lennie, és hivatalosan el kellene ismernie közös demokratikus értékeinket az izraeli állammal, sőt, a társulási megállapodás keretében erősíteni kellene az izraeli részvételt az európai uniós programokban – szokatlan módon ebben egyetérték Ludford bárónővel – annak érdekében, hogy bizalmat ébresszen Izraelben a zsidó állam felé tanúsított európai uniós jóindulat iránt.

Cecilia Malmström, a Tanács soros elnöke. - (SV) Elnök úr, köszönöm ezt az igen konstruktív vitát. Szeretném néhány konkrét kérdés megválaszolásával kezdeni, majd mondanék néhány szót lezárásképpen.

A Goldstone-jelentés egy nagyon fontos jelentés, és egy komoly jelentés. Fontos, hogy alaposan megvizsgáljuk a következtetéseket, és az EU mindkét felet, Izraelt és a palesztinokat is arra szólította fel, hogy kezdjenek megfelelő, a jelentésben ajánlott megközelítéssel összhangban álló vizsgálatokat.

Ami a Kvartettet illeti, a Tanács által elfogadott következtetésekben utalás történik magára a Kvartettre és annak szükségességére is, hogy a Kvartettnek meg kell erősítenie erőfeszítéseit. A Hamásszal folytatandó tárgyalásokra vonatkozóan a Tanács továbbra is kapcsolatban áll az Abbász elnök és Fajjád miniszterelnök

irányította palesztin vezetéssel. A Hamássszal folytatandó tárgyalások feltételei jól ismertek, de eddig még nem teljesültek.

Végezetül szeretném elmondani, hogy rendkívül örömteli azt látni, hogy milyen nagy támogatást kapnak a következtetések ebben a Házban. Mindenki, még ha természetesen kissé eltérők is a vélemények, tisztában van azzal, hogy milyen fontos, hogy megpróbáljuk minden lehetséges módon támogatni a közel-keleti békefolyamatot, és mindannyian rendkívül csalódottak vagyunk a haladás ilyen kilátástalan lassúsága miatt. A karácsonyi békességet, amely nemsokára betölti ezt a termet és számos más helyet a világon, ebben az évben ismét csak nem élhetik át úgy ebben a térségben, ahogyan mi azt szeretnénk.

A svéd elnökség kezdetén azt reméltük, hogy Obama amerikai elnök erőfeszítései sikerrel fognak járni az izraeli-palesztin tárgyalásokon. Fontos, hogy az Európai Unió és az Egyesült Államok szorosan együttműködjenek. Eddig erre nem került sor, de – mint mindig ebben a kérdésben – türelmesnek és kitartónak kell lennünk. Az Európai Uniónak következetesnek kell maradnia, és ki kell tartania a Kelet-Jeruzsálemre, a határookra, a telepekre és a biztonságra vonatkozó üzenete mellett. Nagyon örülök a Parlamentben uralkodó nagymértékű egyetértésnek, ideértve a következtetéseinkkel kapcsolatos egyetértést is. A következtetések világosak és következetesek, és hosszú ideig ezek fogják képezni az EU munkájának alapjait. Ebben a tekintetben fontos lesz valamennyi intézmény szoros együttműködése.

Az EU folytatja európai biztonsági és védelmi misszióját a térségben, és különösen az Európai Unió Palesztin Rendőrség Támogatására létrejött Koordinációs Irodájának (Eupol Copps) sikerült tavaly jelentős mértékben hozzájárulnia a Ciszjordániában élő palesztinok szociális és gazdasági körülményeinek javításához. Az EU a független palesztin állam létrehozásának előkészületeit is támogatja. Ezzel kapcsolatban még sok a tennivaló, és természetesen támogatjuk a palesztin hatóságok által kidolgozott *Palesztina: a megszállás vége, az állam kezdete* című programot.

A konfliktus lezárásához tárgyalásos megállapodást kell elérni a felek között. Ennek ki kell terjednie valamennyi kérdésre. Nem fogadhatunk el olyan megoldást, amelyet az egyoldalú intézkedések határoznak meg, amelyek aztán befejezett tényekké válnak. A megoldásnak mindenre ki kell terjednie. Ki kell terjednie a libanoni és a szíriai rendezésre is, és egy olyan regionális stratégia részét kell képeznie, amely lezárja az arab-izraeli konfliktust. Itt még nem tartunk, mindamellett az EU hatalmas előrelépést ért el. Valamennyi intézmény határozottan egyetért ennek szükségességében, és örömmel várom a további együttműködést ebben a kérdésben.

Catherine Ashton, a Bizottság alelnökjelöltje. – Elnök úr, hadd mondjak csak annyit, hogy gyanítom, a helyemre vonatkozó kérdés folyamatosan vissza fog még térni. Azért ülök itt, mert a Tanács helye a túloldalon van. Vagy át kell mennem oda, vagy építeniük kell nekem egy azonos távolságra elhelyezkedő ülőhelyet, mert biztosíthatom, hogy bárhol is ülök, az mindig bajt fog okozni. Ugyanakkor nagy örömömre szolgál, hogy itt lehetek Ceciliával, és örömmel tekintek a közös munka elébe.

Ami az éppen lezajlott vita során feltűnő volt számomra az az, hogy nagyjából egyetértés uralkodik abban – és úgy vélem, hogy véleményével talán Ön, Atkins úr az egyetlen kivétel, pedig nagyon figyelmesen hallgattam Önöket –, hogy kétállamos megoldást szeretnénk elérni. Valamennyi képviselő rendkívüli érzelmekkel közelíti meg a kérdést, különösen, ha mondhatom ezt, De Rossa úr és azok a képviselők, akik nemrégiben tértek haza, és maguk is világosan láthatták a térségben uralkodó rettenetes helyzetet.

Úgy gondolom, hogy a Tanács következtetéseinek jelentősége abban áll, hogy rendkívül világosak. Jól érzékeltetik azt az irányt, amelybe el kellene mozdulnunk. Az is nagyon világos – és elismeréssel adózom a soros elnökségnek az ezzel kapcsolatban végzett munkájukért –, hogy az Európai Parlament csalódott amiatt, hogy a dolgok nem haladnak előre, a csalódottságot pedig az időnként igen eltérő nézetek szülik, amelyek azonban egyeznek abban, hogy megoldást szeretnének látni. Fontosak az árnyalatok. Az Önök nézetei akár a különbségek, akár a hasonlóságok tekintetében lényegesek számomra, mivel én irányítom a jövőnket ezekben a vitákban és a tárgyalásokon.

Minden kétségen felül áll számomra, hogy két dolgot kell megtennünk. Az egyik azokkal az inkább politikai jellegű kérdésekkel kapcsolatos, amelyeket joggal vetettek fel. Milyen legyen a kapcsolatunk? Én ennek az útnak az elején állok, és ez a vita rendkívül fontos számomra abból a szempontból, hogy hallhatom az Önök által képviselt nézeteket. Amit mindebből leszűrtem az először is az, hogy a Kvartettnek bizonyítania kell, hogy megéri az árát, és hogy valóban újra meg tud erősödni. Már beszéltem a jeruzsálemi munkatársakkal videokapcsolaton keresztül, már beszéltem Blair úrral a munkájáról és beszéltem Clinton külügyminiszter asszonnyal is ugyanezekről a kérdésekről. Ha azt szeretnénk, hogy mindez működjön, akkor nagyon fontos, hogy az „újra megerősíteni” kifejezés valóban értelmet is nyerjen.

Másodszor pedig ott vannak azok a térségbeli ügyek, amelyeket a soros elnökség is felvetett azoknak az országoknak a tágabb kérdéseivel kapcsolatban, amelyekkel szintén tárgyalásokat kell folytatnunk. Úgy vélem, hogy a mai nap leglényegesebb kérdése, hogy az EU maga mire lesz képes?

Ezzel pedig bizonyos szempontból elérkeztünk ahhoz, amit én a gyakorlati résznek nevezek. Több kolléga is konkrét kérdéseket vetett fel, legyen akár szó arról, hogy mit tesz az Egyesült Királyság a címkézés ügyében, vagy a társulási megállapodással kapcsolatos kérdésekről, vagy arról, hogy ez a jelentés – a küldöttségi elnökök jelentése – és benne azok az ajánlások, amelyekre eddig nem tértem ki, napirenden vannak-e. Mindezeket a kérdéseket alaposan meg kell fontolnunk, de amit mindenképpen meg kell tennünk az az, hogy megmutassuk azt a gyakorlati támogatást, amelyet a helyszínen nyújtunk.

Beszéltem arról az 1200 tanteremről, amelyre még szükség volt, és beszéltem az egészségügy területén végzett munkánkról. Határozottan elköteleztük magunkat Fajjád miniszterelnök államépítő terve mellett, valamint az intézmények megerősítése mellett, különösen a jogállamiság vonatkozásában. Láthatónak kell lennie a helyszínen végzett gyakorlati munkánknak, valamint annak, hogy a gyakorlatban is azon fáradozunk, hogy megtaláljuk a módját annak, hogyan javíthatunk azoknak az embereknek a helyzetén, akiknek nap mint nap ott kell élniük, és akik hozzánk fordulnak azért a segítségért, amelyre szükségük van.

Ez a leglényegesebb és leggyakorlatiasabb dolog, amelyet mindenekelőtt meg kell tennem. A munkát, amelyet el kívánok végezni, a következőképpen jellemezném: képesek vagyunk politikai és gazdasági lépésekre is. Én szeretném ezt a kettőt összekapcsolni, szeretnék módot találni arra, hogy fokozzuk az eddigi lépéseinket, szeretném támogatni a már folyamatban lévő munkát, valamint hatékonyabbá tenni a Kvartettet és összekapcsolni azt, ami eddig a Tanács és a Bizottság részéről bizonyos szempontból párhuzamosan működött, szeretném ezt eggyé kovácsolni annak érdekében, hogy valóban érdemi munkát tudjunk végezni a helyszínen.

Végző soron a két fél fog leülni egymással azért, hogy meghozzák a döntést és megtalálják a békét. De az oda vezető úton fontos szerepet töltünk be, és eltökélt szándékom, hogy mind az Önök, mind pedig a Bizottság és a Tanács nevében teljes mértékben kivegyük ebből a részünket.

Elnök. - A vitát lezárom.

Írásbeli nyilatkozatok (az eljárási szabályzat 149. cikke)

Dominique Baudis (PPE), írásban. – (FR) A Külügyek Tanácsának legutóbbi ülésén az Európai Unió Tanácsa bejelentette, hogy szeretné, ha a közeljövőben létrejönne egy palesztin állam az 1967-es határokon belül, amelynek fővárosa Kelet-Jeruzsálem lenne. Európa ezzel egy olyan működőképes megoldást vázol fel a közel-keleti konfliktus feloldására, amely mindkét fél számára elfogadható. A Tanács által javasolt megoldás igazságos. Izrael és Palesztina ez alapján megkezdhetik a föld cseréjét a békéért. Az Európai Unió ebben fontos szerepet tölt be. Az EU támogathatja a palesztinok közti megbékélést, amely nélkül nem lesz palesztin tárgyalópartner az Izraellel folytatandó tárgyalásokon, és ösztönözheti az izraeli-palesztin párbeszéd újrafelvételét az Unió a Mediterrán Térségért keretében.

Daciana Octavia Sârbu (S&D), írásban. – Üdvözlöm a kérdésben elfogadott legutóbbi tanácsi következtetéseket, különösen Kelet-Jeruzsálem vonatkozásában. A Tanács számos kulcsfontosságú kérdésben világos álláspontot fogalmazott meg, ideértve az 1967-es határokat, az izraeli telepeket, a Gázába történő bejutást és a kétállamos megoldás támogatását, amelynek értelmében Jeruzsálem megosztott főváros lenne. Ezek továbbra is a kulcsfontosságú vitás kérdésekhez tartoznak, és a tanácsi következtetésekből sikerült ezekre megoldást kínálni. A Tanács az EU főképviselőjét egy konkrét célokat tartalmazó listával és világos irányvonallal látta el arra vonatkozóan, hogy az EU milyen irányba szeretné terelni a tárgyalásokat. Bízom abban, hogy ez a világos megfogalmazás és a tagállamok egységessége azt fogja eredményezni, hogy az EU hatékonyabban fog részt venni a tárgyalásokban és nagyobb mértékben lesz képes a békefolyamat más kulcsszereplőivel is tárgyalásokat folytatni.

14. A Lisszaboni Szerződés hatálybalépésének következtében az egyéni jogokat érintő korlátozó intézkedések (vita)

Elnök. - A következő napirendi pont a következők tárgyalása:

- az Emine Bozkurt, Louis Michel és Michèle Striffler által az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság nevében a Lisszaboni Szerződés hatálybalépésének következtében az egyéni jogokat érintő korlátozó intézkedések tárgyában (O-0135/2009) a Tanácshoz intézett, szóbeli választ igénylő kérdés (B7-0233/2009);

- az Emine Bozkurt, Louis Michel és Michèle Striffler által az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság nevében a Lisszaboni Szerződés hatálybalépésének következtében az egyéni jogokat érintő korlátozó intézkedések tárgyában (O-0136/2009) a Bizottsághoz intézett, szóbeli választ igénylő kérdés (B7-0234/2009).

Emine Bozkurt, szerző. – (NL) Elnök úr, az Európai Unió a demokrácia, a jogállamiság, az emberi jogok és az alapvető szabadságok szinonimája. A terrorizmus elleni harcban azonban az EU kevésbé elvű. Vegyük például az ENSZ feketelistáját. Azok a személyek vagy szervezetek kerülhetnek fel erre a listára, akiket vagy amelyeket azzal gyanúsítanak, hogy kapcsolatban állnak Oszama bin Ladennel, az Al-Kaidával vagy a tálibokkal, aminek következménye: utazási tilalom és pénzeszközök befagyasztása. Ez az intézkedés mindaddig szép és jó, amíg terrorizmusról van szó, hiszen kétség sem fér ahhoz, hogy a terrorizmus ellen küzdeni kell, ám annak a törvényenkívüliségnek, ahogy a terroristák működnek, nem szabad beszívárognia a terrorizmus elleni küzdelmünk milyenségébe.

A jelenlegi rendszert sajnálatos módon az alapvető jogok sorozatos megsértése jellemzi. A listára gyakran bármilyen igazságszolgáltatási hatóság beavatkozása és teljes körű tájékoztatás nélkül kerülnek fel emberek. A feketelistára helyezésükhöz vezető információk rendszeresen titkosszolgálatoktól származnak. Ezen információk a gyanúsítottak számára nem átláthatóak, következésképpen nem tudják, hogy ők miért kerültek fel a listára. Ez nemcsak a tájékoztatáshoz való joguktól, hanem a védelemhez való joguktól is megfosztja őket.

Ha egyszer valakinek a neve felkerült a listára, nagyon nehéz onnan levetetni. Számos olyan eset történt már, amikor hosszú évekig volt valaki tévedésből a listán, és harcolnia kellett a nemzetközi normáknak megfelelő törvényes eljárásért. Ezek a személyek szegénységre vannak ítélve, nem vásárolhatnak bankkártyával, mert nem üthetik be a PIN-kódjukat, és nem léphetik át országuk határait. Ma nem a terrorizmussal gyanúsított személyek többletjogaiért emelem fel szavam, hanem csak azért, hogy másokhoz hasonlóan ők is bízhassanak a jogaikban. Mindenkit megillető, átlátható eljárásokért és a nemzetközi normáknak megfelelő törvényes eljárásért szállok síkra.

A listának messzemenő mellékhatásai is vannak. Miután a hatóságok eldönthetik, hogy egyes személyeket vagy szervezeteket feltesznek a listára, ez politikai eszközként is felhasználható. Az emberi jogokért harcoló nem kormányzati szervezeteket (NGO-kat) például, amelyek szálkát jelentenek a kormány szemében, tevékenységük megbénítása érdekében terrorista szervezeteknek lehet kikiáltani. Az Európai Bíróság egyik ítélete nyomán a Bizottság kénytelen volt felülvizsgálni a jelenlegi eljárásokat. A Bizottság megadta a megfelelő lökést az ügynek, amely azonban tanácsi szinten elvérzett.

A Lisszaboni Szerződés hatálybalépése következtében most új helyzet állt elő. A kérdés mármost az, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 215. vagy 75. cikke lesz-e a jögalap? Más szóval: vajon az Európai Parlament nem vehet-e majd részt a javaslatok vizsgálatában, vagy pedig a rendes eljárás, vagyis az együtdöntési eljárás útján be lesz-e vonva a folyamatba? A Jogi Bizottság és a Parlament Jogi Szolgálatára egyaránt akként foglalt állást, hogy a megfelelő jögalap a 75. cikk. Szeretném, ha ma mind a Tanács, mind a Bizottság kifejtené, hogy miként látja a korlátozó intézkedésekre vonatkozó javaslatok további sorsát. Milyen szerepet szánnak ebben a Parlamentnek? Ideje, hogy átlátható és demokratikus eljárásaink legyenek. A kérdés az, hogy számíthatunk-e az együttműködésükre?

Carlos Coelho (PPE). – Elnök úr, a portugál tolmácsolás sajnos nem működik. Az előző felszólalónak egyetlen szavát sem hallottam. Kérem, hogy intézkedjen, különben nem tudom követni a vitát.

Elnök. – Mindjárt utánanézzünk, hogy mi a baj, és tudatjuk önnel, Coelho úr.

Louis Michel, szerző. – (FR) Elnök úr, Malmström asszony, először is szeretnék köszönetet mondani és gratulálni előadó képviselőtársaimnak, Bozkurt és Striffler asszonynak.

Teljes mértékben osztom az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság, a Jogi Bizottság, valamint a Parlament Jogi Szolgálatának a következtetéseit. Minthogy az emberi jogok az Unió alapvető értékeit jelentik, e jogok teljes mértékű tiszteletben tartása döntő fontosságú. A terrorizmus elleni küzdelem részeként foganatosított intézkedéseknek arányosaknak, megfelelőeknek és hatékonyaknak kell lenniük.

Még mindig az alapvető jogok és a védelemhez való jog keretében maradva, az érintett személyeknek a személyes jellegű adatokhoz való hozzáférése, valamint az intézkedés alapjául szolgáló indokok közlése elengedhetetlenül fontos lépések az intézkedés kidolgozásának folyamatában. Minthogy a szankciók és a feketelisták ideiglenes intézkedések, úgy vélem, hogy – a Parlament kötelező tájékoztatásával egyidejűleg – ezeket szorosan és szigorúan nyomon kell követni, és rendszeresen értékelni kell.

Jóllehet üdvözölhetjük a Zimbabwe és Szomáliát érintő ügyekkel kapcsolatban hozott intézkedéseket, szem előtt kell tartanunk, hogy ezek a szankciók semmi esetre sem hátráltathatják a fejlesztést, valamint a demokrácia és az emberi jogok előmozdítását célzó, humanitárius szervezetek által végrehajtott missziókat, valamint a helyi lakosságra nézve sem járhatnak hátrányos következményekkel.

Végezetül a személyes adatok védelméről teljesen mértékben osztom az európai adatvédelmi biztosnak az ilyen adatok gyűjtésére, feldolgozására és továbbítására vonatkozó következtetéseit.

Michèle Striffler, szerző. – (FR) Elnök úr, biztos úr, tisztelt képviselőtársaim, az európai polgárok túlnyomó többsége úgy véli, hogy a terrorizmus elleni küzdelemnek elsődlegesen európai uniós szinten kell zajlania. Tökéletesen tisztában vannak azzal, hogy az átfogó megközelítésen, valamint koherens politikáinak megvalósításán keresztül Európának milyen súlya lehet ezen a területen.

Ezért örülök, hogy az Európai Parlament a Lisszaboni Szerződésnek köszönhetően teljes mértékben betöltheti társjogalkotói szerepét ezen a területen, és biztosíthatja a terrorizmus elleni küzdelmet célzó európai politikák szükséges demokratikus kontrollját.

A XXI. század első évtizede vége felé közeleg. Mindannyian emlékezünk arra, hogy az évtized az emberiség történelmének egyik legszörnyűbb tragédiájával kezdődött. Nem nézhetjük tétlenül a terrorizmus kibontakozását, amelyre megfelelő, határozott választ kell találnunk. Az Európai Unió számára a tálibok, az Al-Kaida hálózat és Oszama bin Laden jelentik a legfenyegetőbb, legsürgetőbb veszedelemet.

Ezt a terrorista és gyilkos hálózatot a szélsőséges iszlámizmus – a muzulmán vallás szégyenletes kiforgatása –, valamint a Nyugat és a nyugati értékek gyűlölete táplálja. Harcolnunk kell e jelenség ellen, és még egyszer hangsúlyozom, hogy az Európai Uniónak e fenyegetéssel szemben rendkívüli eltökéltségről és éberségről kell tanúbizonyságot tennie.

Másfelől az Európai Unió nem hunyhat szemet az emberi jogok, a szólásszabadság, az egyesülési szabadság és a békés gyülekezési szabadság Zimbabweben tapasztalható súlyos és folytonos megsértése fölött. Szigorúan meg kell büntetni azokat a természetes vagy jogi személyeket, tartozzanak a kormányhoz avagy sem, akiknek vagy amelyeknek a tevékenysége sérti a demokráciát, a legalapvetőbb emberi jogokat és a zimbabwei jogállamiságot.

És, tisztelt képviselőtársaim, az Európai Uniónak ugyanebben a szellemben kötelessége célzott intézkedéseket foganatosítani azokkal szemben, akik Szomália békéjét, biztonságát és stabilitását fenyegetik. Be kell tartatnunk a Szomália felé irányuló fegyverszállításra kivetett általános és teljes embargót, és oda kell hatnunk, hogy a humanitárius segélyek célba juttatása, a segélyekhez való hozzájutás és a segélyek szétosztása biztosítva legyen Szomáliában.

A szenvedő alanyok ugyanis mindenekelőtt a legelesettebb, legkiszolgáltatottabb emberek, és mindezt nem nézhetjük tétlenül. Sajnálatosnak tartom, hogy e területen a Lisszaboni Szerződés a Szerződés szellemével és a Parlamentnek juttatott súllyal ellentétben megkurtítja a Parlament szerepét.

Az Európai Uniónak azonban meg kell büntetnie a felelősöket. Azt jelenti-e ez, hogy fel kell adnia legalapvetőbb elveit? Nem. A nemzetközi szinten történő uniós fellépésnek az Európai Unió létrejöttét, fejlődését és bővítését vezérlő elveken kell nyugodnia, és a világ többi részén elő kell mozdítania ezeket az értékeket.

Cecilia Malmström, a Tanács soros elnöke. – (SV) Elnök úr, amire korlátozó intézkedéseként utalunk, olyan rendkívül fontos dolog, amiről tudomásom szerint sok képviselőnek van kialakult véleménye. Ezek talán kicsit nehezen érthetőek a vitát hallgatók számára. Először is hadd magyarázzam el, hogy a Tanács mire használja ezen intézkedéseket. Azután rátérek a Lisszaboni Szerződésre.

A harmadik országokkal, egyénekekkel, természetes vagy jogi személyekkel vagy egyéb entitásokkal szemben foganatosított korlátozó intézkedések fontos eszközt jelentenek az Európai Unió kül- és biztonságpolitikájában. Általánosságban elmondható, hogy ezek az intézkedések egy konkrét politika vagy tevékenység megváltoztatására szolgálnak. Természetesen egy integrált, átfogó politika részeként kell

alkalmazni őket, amely tartalmazhat politikai párbeszédet, különböző ösztönzési formákat, valamint betartandó feltételeket. A korlátozó intézkedések nem mindig elegendőek a változás előidézésére, ám az elnyomó rendszerekre gyakorolt nyomás eszközt jelenthetik, vagy leállíthatják az ilyen rezsimeket vagy terrorista hálózatokat támogató pénzmozgásokat és egyéb forrásokat.

Egyes esetekben a Tanács akkor vezet be korlátozó intézkedéseket, amikor az ENSZ Biztonsági Tanácsa által az ENSZ Charta VII. fejezetével összhangban hozott határozatokat hajtunk végre. Ezekben az esetekben az EU különböző jogi eszközeinek szigorúan e határozatokhoz kell alkalmazkodniuk. Ezek olyan helyzetekre és cselekményekre vonatkoznak – ideértve a terrorizmust is –, amelyek fenyegetést jelentenek a békére és a biztonságra nézve, és csak az uniós külső fellépés részét képezhetik, ily módon tehát különböznek a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló saját térségünk létrehozására irányuló intézkedésektől, ami természetesen az Unión belüli célunk.

A Tanács a Lisszaboni Szerződést úgy értelmezi, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 215. cikkét az ezen és más korlátozó intézkedések tekintetében, köztük a terrorizmus vonatkozásában is, a közös kül- és biztonságpolitika keretében kell alkalmazni. Az Unió az ENSZ által hozott intézkedések mellett további intézkedéseket is tehet, és saját intézkedéseket is bevezethetünk. Az EU által önállóan elhatározott szankciókat a nemzetközi jog által az EU számára előírt valamennyi kötelezettséggel összhangban, egyéb kül- és biztonságpolitikai célkitűzések – az emberi jogok, a demokrácia, a felelősségteljes kormányzás, valamint a jogállamiság elveinek tiszteletben tartása – támogatásának érdekében is be lehet vezetni.

Az intézkedések jelenleg a leggyakrabban közvetlenül azok ellen, vagy azoknak az érdekeltségei, illetve jövedelemforrásai ellen irányulnak, akiket az általunk ellenzett politika vagy intézkedések felelőseiként határozunk meg. Ez hatékonyabb, mint az általános kereskedelmi embargó formáját, vagy önkényesebb intézkedések formáját öltő kiterjedtebb szankciók. A célzott szankciók rendeltetése az, hogy a legkisebbre csökkentse ezen intézkedéseknek a szóban forgó ország lakosságára nehezedő lehetséges negatív hatását. Ez nagyon lényeges megfontolás, valahányszor a Tanács új szankciók bevezetésére vonatkozó határozatot készít elő.

Hatékonyáguk értékelése érdekében minden szankció rendszeres felülvizsgálat tárgyát képezi. A fejlemények függvényében a szankciók kiigazításra kerülhetnek, vagy teljesen fel is oldhatjuk azokat. A Lisszaboni Szerződés értelmében a Szerződés 29. cikkének megfelelően hozott tanácsi határozatok útján a közös kül- és biztonságpolitikán belül korlátozó intézkedéseket továbbra is eszközként fogunk használni. Az egyik fontos változás az új szerződésben az, hogy a természetes vagy jogi személyekre vonatkozó korlátozó intézkedésekről szóló határozatok ezentúl jogi felülvizsgálat tárgyát képezik. Ez annyit jelent, hogy a Bíróság megvizsgálhatja, hogy egy szankciókkal kapcsolatos határozat jogszerű-e. Korábban ez nem így volt.

Most, hogy a Lisszaboni Szerződés hatályba lépett, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 215. cikkének megfelelően hozott rendeletek az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője és a Bizottság által előterjesztett közös javaslat alapján kerülnek elfogadásra. Az Európai Parlament bármilyen ilyen jellegű határozatról tájékoztatást kap. Megértem, hogy a Parlament nem értékeli ezt a változást, hiszen az egyénekre vonatkozó szankciókkal kapcsolatban a Tanács ezentúl nem köteles konzultálni a Parlamenttel. A Szerződést azonban mi így értelmezzük.

Fontos kiemelni, hogy a korlátozó intézkedésekről, valamint a korlátozó intézkedések végrehajtásáról szóló bármilyen határozatnak mindig meg kell felelnie a nemzetközi jogi normáknak. A korlátozó intézkedések azon személyek bizonyos jogainak korlátozásával járnak, akik ellen az intézkedések irányulnak. Ezért a szankcióknak egyértelműen tiszteletben kell tartaniuk az emberi jogokat és az alapvető szabadságokat. Vonatkozik ez az eljárásban alkalmazott jogokra és a jogi védelemhez való jogra is. Ezenfelül az intézkedéseknek mindig arányosaknak kell lenniük a céllal.

A szankciók alkalmazásában szerzett tapasztalataink nyomán alapos értékeléseket végeztünk, és megnéztük, hogy a szankciókat miként lehetne konstruktív módon kiszabni. Egy sor kézzelfogható kedvező változtatás bevezetésére került sor. Ezek között van az a követelmény, hogy konkretizálni kell az egyes szankciók alkalmazására használt kritériumokat, valamint azokat az indokokat is, amelyek alapján egy egyén, egy természetes vagy jogi személy vagy más entitás felkerül a szankciókat tartalmazó jegyzékre. Ez utóbbit folyamatosan felül kell vizsgálni, és szükség esetén ki kell igazítani. Ebben a munkában a Tanács tudomásul vette az emberi jogok területén megvalósított uniós fellépések és politikák részét képező uniós szankciók értékeléséről szóló, múlt évi európai parlamenti állásfoglalást.

Catherine Ashton, a Bizottság alelnökejelöltje. – Elnök úr, miként az Unió soros elnökségétől hallottuk, az előterjesztett kérdések fontos kérdéseket vetnek fel a foganatosított korlátozó intézkedések vagy szankciók

jövőbeli uniós kezelésével kapcsolatosan. A Lisszaboni Szerződés hatálybalépését követően most döntenünk kell az Al-Kaida és a tálibok elleni szankciókról szóló rendelet módosítására irányuló rendeletjavaslat jogalapját illetően. Álláspontunk a következő:

Először is az új szerződés új, külön rendelkezéssel egészítette ki a korábbi EK-Szerződés külpolitikával összefüggő korlátozó intézkedésekről vagy szankciókról szóló cikkét. A 215. cikk (2) bekezdése új jogalapot teremt egyes természetes és jogi személyekkel, csoportokkal vagy nem állami entitásokkal szembeni korlátozó intézkedések megállapításához. Kiterjeszti a korábbi 301. cikk hatályát, és az Al-Kaida és a tálibok elleni szankciókról szóló rendelet módosításához jogi alapul kell szolgálnia.

A 215. cikk másrészt akkor alkalmazandó, amikor közös kül- és biztonságpolitikai (KKBP) határozatra kerül sor. Az Al-Kaida és a tálibok elleni szankciókról szóló rendelet egy olyan KKBP határozatot hajt végre, amely előírja, hogy az ENSZ Biztonsági Tanácsa által hozott bizonyos határozatok végrehajtására rendeletet kell alkotni. Ezek az ENSZ-határozatok a nemzetközi jog értelmében kötelező érvényűek az uniós tagállamokra nézve.

Végül úgy ítéljük meg, hogy kettős jogalap – a 215. cikk (2) bekezdése és a 75. cikk – alkalmazása nem kivitelezhető. Ennek az oka az, hogy a két cikk céljai, hatálya és eljárásai eltérőek. Megjegyezném, hogy a Parlament Jogi Bizottsága és a jogi tanácsadók ugyanerre a következtetésre jutottak.

Összegzésképpen: véleményünk szerint az új szerződés konkretizálta és egyértelművé tette a természetes és jogi személyekkel, csoportokkal vagy nem állami entitásokkal szembeni korlátozó intézkedések jogalapját. A 215. cikk foglalkozik a Parlament és a Tanács szerepével, és a jogalkotó nem térhet el a szerződéstől.

Azt is kérték tőlünk, hogy adjunk tájékoztatást az ENSZ szankcióbizottságainak alapjogokkal kapcsolatos munkájában bekövetkezett javulásról.

Az Al-Kaida és a tálibok elleni szankciókról szóló rendelet javasolt módosítása az Európai Unió Bíróságának a Kadi-ügyben hozott megállapításait hajtja végre. Ebben az ítéletben a Bíróság számos észrevételt tett azzal kapcsolatban, hogy miként lehet javítani az Al-Kaida és a tálibok elleni szankciókkal foglalkozó bizottság által alkalmazott jegyzékbevételi eljárásokat. A jegyzékbevételi eljárások javítását a Bíróság észrevételei indokolják.

Az ENSZ Biztonsági Tanácsának egy sor határozata rögzítette a szankciójegyzékek ENSZ-szintű kezelésének eljárásait. Legutóbb az ENSZ Biztonsági Tanácsának 1822. sz. határozata akként rendelkezett, hogy az Al-Kaida és a tálibok elleni szankciókkal foglalkozó bizottság honlapján a listán szereplő valamennyi személlyel kapcsolatban hozzáférhetővé kell tenni egy összefoglaló indokolást, valamint arról is rendelkezett, hogy a jegyzéken szereplő összes nevet 2010. június 30-ig felül kell vizsgálni azzal, hogy ezen időpontot követően rendszeres felülvizsgálatra lesz szükség. A határozat megköveteli, hogy az érintett állam tegyen intézkedéseket a jegyzéken szereplő személyeknek a jegyzékbevételek tényéről, valamint a mentesítésekről és a jegyzékről való törlésre irányuló kérelmekről történő tájékoztatása érdekében.

Az 1822 sz. határozatban foglalt megközelítést azóta a Szomáliával kapcsolatos szankciókról szóló 1844. sz. határozat, valamint a Kongói Demokratikus Köztársasággal kapcsolatos 1857. sz. határozat is megismételte.

Az 1822 sz. határozat rendelkezik a benne foglalt intézkedések másfél év elteltével történő felülvizsgálatáról. Ez az időtartam az idei év végén jár le. Zajlik a felülvizsgálattal összefüggő munka, de a Bizottság nem tudja megmondani, hogy az ENSZ Biztonsági Tanácsa milyen eljárási változtatások mellett dönt majd.

Nuno Melo, a PPE képviselőcsoport nevében. – (PT) A Parlament jogköreinek erősítése a Lisszaboni Szerződés hatálybalépésekor számos politikusi beszéd vezérmotívuma volt. A Bizottság elnöke, Dr. Barroso például november 25-én itt, Strasbourgban az Európai Tanács előkészítésekor a következőket mondotta: „A Lisszaboni Szerződés most új lehetőséget nyújt számunkra az előrelépéshez. Mindannyian tudjuk, hogy a szabadság, a biztonság és a jog érvényesülésének területe a szerződésből fakadóan az egyik legjelentősebb változtatáson megy majd keresztül. [...] És különösen, a szerződés az önök Parlamentjének teljes bevonásával kiterjeszti e politikák demokratikus keretét.” Szeretném kiemelni „az önök Parlamentjének teljes bevonásával” kitételt.

Első hivatalos felszólalásában az Európai Tanács elnöke, Herman Van Rompuy szintén leszögezte, hogy a szerződés olyan erős eszköz, melynek segítségével szembe tudunk szállni korunk kihívásaival. Ha ez a helyzet, akkor semmi értelme hangsúlyozni jogköreink és hatásköreink erősítését a hivatalos beszédben, aztán meg a Lisszaboni Szerződés korlátozó értelmezése mellett foglalni állást, ami olyan előjogoktól fosztja meg a Parlamentet, amelyekkel egykor rendelkezett, és amelyeknek elvesztése érthetetlen lenne.

Ezért az itt feltett kérdések a józan paraszti észen alapulnak, amely azonban túlmegy a pusztán elméleti értékelésen, valamint a kinyilatkoztatott szándékok és ezek értelmezése közötti konzisztencián. Van ugyanis egy gyakorlati következmény is, amely abból a régi mondásból eredeztethető, miszerint „aki többre képes, az nyilván kevesebbre is”, és a következőre vonatkozik: mi értelme van annak, hogy egy olyan szervet, amelynek az együtt döntési eljárásba történt bevonása révén hatásköre van bűnügyekben és a terrorista támadások megelőzésében, valamint az ellenük való küzdelemben, a későbbiekben *eleve* kizárják olyan ügyekből, amelyekben más intézkedések forognak kockán, olyan intézkedések, amelyek mivel a polgárok jogait érintik, ebben az összefüggésben szintén fontosak lehetnek?

Ezért – már a végén járok, elnök úr – alapvető jelentőségű, hogy a Lisszaboni Szerződés jogalkotásban történő értelmezésének mikéntje ténylegesen megfeleljen a parlamenti jogkörök és hatáskörök rögzített megerősítésének. Hiszen végül is egyes esetekben – miként ez a kérdésben felmerült –, amikor a polgárok jogai forognak kockán, és amikor a terrorizmus elleni politikák vannak veszélyben, akár a kettős jogalapnak is elképzelhetőnek kellene lennie. Más esetekben, mint például Zimbabwe és Szomália esetében, fakultatív konzultációt is fontolóra kellene venni, miként ezt a kérdésben is megemlítette, az Európai Unióról szóló stuttgerti nyilatkozat ténylegesen szentesíti is. Ezt az álláspontot szerettem volna itt ismertetni, elnök úr.

Monika Flašíková Beňová, az S&D képviselőcsoport nevében. – (SK) Szeretném elmondani, hogy véleményem szerint az Európai Parlament tagjai által a Lisszaboni Szerződés ratifikálási folyamata során kifejtett erőfeszítéseket a jelenlegi vita tárgyát képező kérdés szemszögéből nem értékelték megfelelően azzal, hogy jobban bevonnának bennünket ezen eljárásokba.

A korlátozó intézkedéseket és szankciókat a kül- és biztonságpolitika, valamint természetesen az igazságügyi kérdésekben és az alapvető emberi jogok védelmének kérdésében egyaránt az uniós politika fontos eszközének tartom. Természetesen mi, úgy is, mint Európai Parlament, számítottunk arra a lehetőségre, hogy ezen a területen sokkal jobban bevonnak majd bennünket a döntéshozatalba.

Elfogadjuk, hogy a célzott intézkedések és szankciók a polgári lakosságra gyakorolt hatás minimalizálására irányulnak, és felettébb örvendek annak, hogy Malmström asszony éppen ezt a záradékot említette. Ugyanakkor az európai intézményekben az egyedüli közvetlenül megválasztott képviselőkként úgy érezzük, van némi okunk azt feltételezni, hogy a jogalkotói folyamathoz csak statisztálni fogunk, és a későbbiekben ki leszünk zárva a döntéshozatali és ellenőrző folyamatból.

Ezt nem tartom teljesen korrektnek, főként egy ilyen esetben, amikor az igazságszolgáltatással és az alapjogok védelmével összefüggő felettébb kényes területről van szó, ugyanis a terrorizmus elleni harc országaink polgárai és az egész EU számára felettébb érzékeny téma. Ezért türelmesen kivárom, míg az egész folyamat beáll és működni kezd, hogy lássam, miként alakul az együttműködésünk.

Hélène Flautre, a Verts/ALE képviselőcsoport nevében. – (FR) Elnök úr, az úgynevezett célzott szankciókról, az intelligens szankciókról beszélek most, azokról, amelyek az egyének, szervezetek vagy bármilyen jogi entitás alapvető jogaira is közvetlen kihatással vannak. És ezek az alapjogok fontosak. Lehet szó itt a mozgásszabadságról, de a tulajdon védelméről is.

A célzott szankcióknak ezért kell megfelelniük egy sor eljárási és jogbiztonsági minimum-előírásnak. Egyébként hozzátenném, a jogi és eljárási előírások betartása elengedhetetlen a célzott szankciók hitelességéhez, következésképpen hatékonyságához.

Mi itt a tisztelt Házban emlékszünk arra, hogy az átláthatóságot és a védelemhez való jogot egy akkori képviselőjén, Dick Martyn keresztül az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlése kérte, és mutatott rá az átláthatóság hiányának abszurdításaira a jegyzékbevétel és a jegyzékről való törlés hatékonyságában; a jegyzékbevétel és a jegyzékről való törlés olyan ártatlan személyeket is sújthatott, akik nem tudtak a helyzetükről, és képtelenek voltak az általában véletlenül felfedezett helyzet ellen bármit is tenni.

Az eljárásnak ezért elengedhetetlen elemei az adatokhoz való hozzáférés, miként Louis Michel is említette, a jegyzékbevétel indokainak közlése, valamint a személyes adatok továbbítása során biztosított védelem.

Hozzáfűzném, hogy az Egyesült Nemzetek Szervezete és az Európai Unió szankciórendszere áldozatainak részéről nagyfokú kitartás, valamint a civil társadalom, az emberi jogi szervezetek és az Európai Parlament mozgósítása kellett ahhoz, hogy az áldozatok jogait elismerje az Európai Közösségek Bírósága.

Egyébiránt a feketelistákra vonatkozó tanácsi módosítási javaslatok a benyújtott javaslatoktól függenek, ideértve az Európai Parlament által előterjesztett javaslatokat is. Az Európai Parlamentet ezért kell feltétlenül bevonni

ezekbe a határozatokba, a határozatok végrehajtásába és ellenőrzésébe, hiszen a történelem azt mutatja, hogy a tanácsi rendelet reformját az Európai Parlament tette lehetővé.

Derek Roland Clark, az EFD képviselőcsoport nevében. – Elnök úr, a jótékonykodáshoz hasonlóan a jogok otthon kezdődnek. Az európai szíkek jogairól kérdezek. Mivel a szíkek öltözetük alatt egy kicsi díszített viselnek, a kirpant, kitiltották őket az Európai Parlamentből.

A kirpan hitükről való tanúságtétel, amelytől nem válhatnak meg, ezért kizárásuk a vallási és faji türelmetlenség körébe tartozik. Több egymást követő évben is írtam a Parlament két előző elnökének és a Bizottság elnökének is, akik valamennyien azt válaszolták, hogy a kizárást biztonsági okok magyarázzák.

Gyémántjubiléumán Erzsébet királynő ellátogatott az én régiómba, East Midlandsbe, leicestéri szent helyükön beszélt szíkekkel, akik valamennyien turbánt és kirpant viseltek, és a királynő olyan közel állt hozzájuk, mint ön a képviselőtársaihoz.

Ma azért kívánok erről beszélni, mert egy hónappal ezelőtt a Westminster-palotában jártam. Ott, demokratikus parlamentünkben, a Lordok Háza és a Képviselőház közvetlen szomszédságában több szíkkal is találkoztam, akik valamennyien kirpant viseltek. Velük volt egy szík vezető, akivel megismerkedtem. Ősei az én őseimmel harcoltak vállvetve a demokráciáért azokban a konfliktusokban, amelyek a mi Európánkat olyannyira elcsúfították. Eredmény: ön és a 700 többi képviselő szabadon jöhet ide Európa minden részéből, hogy itt találkozzanak és ülésezzenek.

Akkor mit szólunk a Lisszaboni Szerződéshez, amely a szabadság, az egyenlőség, a kisebbségek jogainak és a megkülönböztetésmentesség értékeinek tiszteletben tartására épülő Unióról beszél? Fel fognak-e nőni a szerződésükhöz, avagy mindez csak üres szócséplés?

Elnök. - Clark úr, nehezen látom, hogy felszólalása miként függ pontosan össze a szóbeli választ igénylő kérdésről folytatott jelenlegi vitával, de azért köszönöm.

Andrew Henry William Brons (NI). - Elnök úr, az eredeti listában mi indokolja azt, hogy a tálibok egy kategóriába kerültek Oszama bin Ladennel és az Al-Kaidával?

Oszama bin Laden és az Al-Kaida olyan terroristák, akik világszerte terrorista cselekményeket követtek el, és a jövőben még többet szándékoznak elkövetni. Ezeket az embereket le kell kergetnünk a földgolyóról, és a lehető legnagyobb mértékben korlátoznunk kell őket jogaikban.

A tálibok ezzel szemben egy félelmetes, megtorló és antidemokratikus szervezet, márpedig a világ tele van kellemetlen rezsimekkel, és a tálibok még csak nincsenek is hatalmon.

A tálibok az Afganisztánban állomásozó katonáinkat is gyilkolják és megcsonkítják, amiért teljes joggal gyűlölik őket. Azonban nem gyilkolnák, és nem csonkítanak meg katonáinkat, ha katonáink nem állomásoznak ott. Tudomásom szerint a táliboknak nincsenek saját határaikon túl terjedő ambícióik.

Nem áll-e fenn az a veszély, hogy a táliboknak az Al-Kaidával egy kategóriába való sorolása további munícióval látja el az amerikai és brit kormány háborús hiénáit ahhoz, hogy még hosszú évekig tovább folytassák az értelmetlen, véres és megnyerhetetlen afganisztáni háborút? Ráadásul a muzulmán országok elleni háborúk csak újabb terrorista merényleteket váltanak ki.

Egy pillanatra visszatérve az Al-Kaidához: jelentős kétely van abban a tekintetben, hogy létezik-e az ideológiai entitástól különböző szervezeti entitás is. Az Al-Kaida aktivistáiról lehetetlen végleges és kimerítő listát felállítani. Az egyetlen stratégia csak azon közösségekre való figyelés lehet, amelyekből sajnálatos módon toboroz, ideértve az ártatlan embereket és a bűnösöket is.

Georgios Papanikolaou (PPE). - (EL) Elnök úr, a Lisszaboni Szerződésnek megvan a maga sajátos szelleme, és új kereteket rögzít az Európai Unió intézményei közötti együttműködéshez. Egyetérték az új rendszerrel, az Európai Parlament szerepe az egyéni jogok területén jelentősebbé vált, mivel a döntések ezentúl az együtt döntési eljárás értelmében születnek.

Ezért kissé ellentmondásosnak érzem, hogy ma, a Lisszaboni Szerződés hatálybalépése utáni első plenáris ülésen az új szerepünk korlátairól szóló jogi rendelkezésekről vagyunk kénytelenek vitázni és részletekbe belemenni, mikor még csak épp elkezdhenék a rendelkezések alapján működni és alkalmazkodni azokhoz.

Kivétel nélkül mindannyian egyetértünk abban, hogy a terrorizmus ellen határozottan fel kell lépünk. E törekvés során gyakran van szükség szigorú intézkedések meghozatalára, például a jelen esetben bankszámlák és pénzmozgások befagyasztására.

Másfelől viszont az egyének jogainak tiszteletben tartása és védelme az Európai Unió alapvető és fő értékét alkotja, és nincs jogunk ezt figyelmen kívül hagyni akkor, amikor a polgárok védelmét célzó intézkedéseket hozunk, ami természetesen nem jelenti azt, hogy ne lennénk eltökélve arra, hogy a terrorizmus és más bűncselekmények elleni küzdelmet elsődlegesnek tekintjük. Természetesen mind a Parlament Jogi Szolgálatának a véleménye, mind pedig az Európai Közösségek Bíróságának az ítélkezési gyakorlata ebbe az irányba mutat.

Minket az Európai Unió polgárai közvetlenül választottak meg; pontosan ezért vagyunk különösen felelősek azért, hogy elmagyarázzuk a polgároknak, hogy egyrészt miként védelmezzük a biztonságukat, másrészt ezzel egyidejűleg miként küzdünk jogaik védelméért. Ehhez mi értünk a legjobban.

Debora Serracchiani (S&D). - (IT) Elnök úr, hölgyeim és uraim, az Európai Unió elkötelezett a terrorizmus minden formája elleni küzdelem iránt. Amikor a terrorista bűncselekmények kezeléséről beszélünk, meg kell bizonyosodnunk arról, hogy az alapvető jogok érintetlenül megmaradnak, és a terrorizmus elleni küzdelem érdekében hozott intézkedések megfelelőek és hatékonyak.

Az uniós intézményeknek ezért tökéletesen be kell tartaniuk a védelem jogát és az alapvető eljárási biztosítékokat, beleértve azt is, amikor az intézmények a korlátozó intézkedések alá eső, jelen esetben az Al-Kaidával kapcsolatban lévő egyének és szervezetek jegyzékét összeállítják. Ugyanilyen lényeges, hogy ezek az intézkedések megfelelő demokratikus és parlamenti ellenőrzés alá essenek, miként ezt a Lisszaboni Szerződés helyesen elő is írja.

Ezért – ahogy a Parlament Jogi Szolgálat is megállapítja – minden ilyen jellegű intézkedésnek egyértelműen a rendes jogalkotási eljárást kell követnie, lehetővé téve az európai polgárok képviselői számára jogalkotói és kezesi szerepük teljes betöltését.

Franz Obermayr (NI). - (DE) Elnök úr, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 75. cikke szabályozza a terrorizmus elleni küzdelem céljából hozott korlátozó intézkedések végrehajtását, következésképpen a polgárok tulajdonjogának minden olyan csorbítását, mint például a bankszámlák befagyasztása. Míg ezek a rendelkezések a büntetőügyekben folytatott rendőrségi együttműködésre vonatkoznak, a 215. cikk a közös kül- és biztonságpolitikára. Ugyanakkor ezen a téren a Tanácsnak van egyedüli felhatalmazása. Az eredmény: az egyik oldalon, a 75. cikkben, a Parlament társjogalkotó, míg a másik oldalon, a 215. cikkben, a Parlamentet csak tájékoztatni kell az eseményekről. Viszont mindkét cikk a polgárok vagy jogi személyek egyéni jogainak lehetséges csorbítására vonatkozik, és a Tanácsnak, valamint a Bizottságnak ezért kell megmagyaráznia, hogy e két rendelkezés miként viszonyul egymáshoz, és a Parlamentet különösen a 215. cikk esetében miért nem vonják be.

Petru Constantin Luhan (PPE). - Elnök úr, a Lisszaboni Szerződés hatálybalépése előtt a szóban forgó három javaslat az Európai Gazdasági Közösséget létrehozó szerződés 60., 301. és 308. cikkén alapult. Ez ma már csak történelmi érdekesség, hiszen a jogalap megváltozott, és ezentúl az új szerződés 215. és 75. cikkére kell hivatkoznunk.

Bármilyen hihetetlennek tűnjék is, a Lisszaboni Szerződés ebben a konkrét esetben korlátozta az Európai Parlament szerepét. A 215. cikk ugyanis egyértelműen kimondja, hogy az elfogadott intézkedésekről a Tanácsnak csak tájékoztatnia kell az Európai Parlamentet, szemben a korábbi eljárással, amely ilyen ügyekben tartalmazta a Parlamenttel való konzultációt. Ezt nem tudom elfogadni, és erőteljesen támogatom képviselőtársaim arra irányuló kezdeményezését, hogy tisztázzuk a Parlament e területen játszott szerepét.

Félretéve a jogi vetületet, amely az európai intézmények közötti jó együttműködés révén reményeim szerint megoldódik majd, szeretném felhívni figyelmüket arra a jelentős problémára, amelyről most vitázunk, nevezetesen a terrorizmus elleni küzdelemre és a terrorizmussal összefüggő, például az Oszama bin Laden és az Al-Kaida hálózat által folytatott tevékenységekre. Úgy vélem, hogy amikor ennyire kényes téma kerül terítékre, nem engedhetjük meg magunknak, hogy olyan merev kategóriákba soroljuk őket, mint Unión belüli és Unión kívüli kérdések, hiszen a terrorista cselekményeket ugyan az Európai Unión kívül tervezhetik meg, ám ezek súlyosan érinthetik az EU-n belül élő embereket.

Felelősségünk megvédeni az európai polgárokat a terrorista cselekményektől, és ehhez eszközöket kell kapnunk. Bízom józan ítéletükben ezen eljárási probléma megoldását illetően, és várakozással tekintek a Tanács és a Bizottság képviselőjének véleménye elé.

Carlos Coelho (PPE). - (PT) Malmström asszony, Ashton bárónő, hölgyeim és uraim, szeretnék visszatérni egy olyan témára, amelyet számos képviselőtársam felvetett, és amellyel különösen Papanikolaou és Luhan úr foglalkozott legutóbb elhangzott beszédében.

Vegyük sorba egyenként a dolgokat, és kezdjük a Zimbabwe és Szomáliára vonatkozó javaslatokkal. Elfogadom, hogy itt az Egyesült Nemzetek Szervezete által kirótt szankciók alkalmazásával foglalkozunk, és mint ilyenek, ezek egyértelműen az Unió külső fellépésének hatálya alá tartoznak. Itt elvileg a legmegfelelőbbnek a 215. cikk látszik. Ugyanakkor e cikk szerint minden, a cikk értelmében elfogadott jogi aktusnak tartalmaznia kell a jogi biztosítékokról szóló szükséges rendelkezéseket, ez a követelmény azonban egyik javaslatban sem teljesül.

Ezek a kezdeményezések kizárólag a Bizottságtól, nem pedig a Bizottság és az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképvisele közötti közös javaslatából származnak. Ezért e javaslatok kétségtávol nem felelnek meg a 215. cikk alapján történő elfogadáshoz szükséges előírásoknak.

Ami az Oszama bin Ladennel, az Al-Kaida hálózattal vagy a tálibokkal összefüggésbe hozható személyekre és csoportokra vonatkozó harmadik javaslatot illeti, tarthatatlan az a felvetés, hogy ez az Unió külső fellépésének hatálya alá esne, miként ezt Luhan úr az előbb le is szögezte. Mivel a terrorizmus megelőzése és a terrorizmus elleni harc az Európai Unió belső fellépései között kiemelt prioritást élvez, ezt a célt a Lisszaboni Szerződés 75. cikke kifejezetten tartalmazza. Ezért a rendes jogalkotási eljárással összhangban ennek kell lennie a legmegfelelőbb jogalapnak.

Malmström asszony, még csak most kezdjük a Lisszaboni Szerződés végrehajtását. A Lisszaboni Szerződés hatálybalépésével a Tanács vajon jó szándékáról tesz-e tanúbizonyságot azzal, hogy helyénvalóan vágunk bele nemzetközi kapcsolatainkba, avagy korlátozó elemzést szándékozik megvalósítani? Úgy gondolom, hogy valamennyien a lehető legjobban akarunk indítani.

Agustín Díaz de Mera García Consuegra (PPE). - (ES) Elnök úr, ami az egyedi és konkrét korlátozó intézkedéseket, az Al-Kaidával kapcsolatban álló személyek és entitások tulajdonában álló pénzeszközök befagyasztását, valamint a zimbabwei és szomáliai kormány tagjaival szembeni intézkedéseket illeti, november 5-én a Bizottság és a Tanács kijelentette, hogy mihamarabb hatályba lép a Lisszaboni Szerződés, a javaslatok az Európai Unió működéséről szóló szerződés 75. cikke helyett a 215. cikkén fognak alapulni.

A 215. cikk kimondja, hogy a Tanács tájékoztatja a Parlamentet minden olyan határozatról, amely a gazdasági és pénzügyi kapcsolatok megszakításáról vagy korlátozásáról stb. rendelkezik. A 75. cikk ugyanakkor egyértelművé teszi, hogy ha a 67. cikkben megállapított célkitűzések elérése érdekében szükséges, a Parlament és a Tanács meghatározza a terrorista tevékenységekkel összefüggésbe hozható természetes és jogi személyek, csoportok vagy entitások birtokában vagy tulajdonában lévő, illetve őket illető pénzkészletek, pénzügyi eszközök és gazdasági jövedelmek befagyasztásának rendeleti intézkedéseit, vagy másképpen kifejezve, közösen hoz határozatot ezekről.

A 67. cikk a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség alapjainak célkitűzéseit is meghatározza.

Ezért egyértelműnek látszik, hogy a terrorista tevékenységekkel összefüggésbe hozható személyek vagy entitások tekintetében a tanácsi rendeletre irányuló javaslatok jogalapjának a 75. cikknek kell lennie.

Zimbabwe és Szomália vonatkozásában a Tanács és a Bizottság az ünnepélyes stuttgarti nyilatkozatot is fontolóra vehetné, amely nemzetközi ügyekben a Parlamenttel való fakultatív konzultációt irányozza elő, ideértve azt is, amikor a szerződések ebben a tekintetben semmit sem állapítanak meg.

Csupán tisztázom az álláspontomat, elnök úr. Itt és most a Parlament társjogalkotói szerepét kívánom hangoztatni, és a Tanácstól, valamint a Bizottságtól ésszerűbb magyarázatot várok. Egyelőre ennyit.

Seán Kelly (PPE). - Elnök úr, először is szeretném leszögezni, hogy ez egy olyan téma, amellyel kapcsolatban felettébb nehéz végleges választ kapni arra, hogy mi a jó, és mi a rossz.

Szeptember 11. óta mindannyian tudjuk, hogy igen veszélyes világban élünk, ahol a terroristák szabadon járnak-kelnek, és minden áldott nap egész napjuk azzal telik, hogy halálos küldetésük tervét szövögetik, s feladatuk végrehajtásához megvannak a néha államilag finanszírozott gazdasági erőforrásaik is.

Ezért azoknak, akik megpróbálnak harcolni a terrorizmus ellen, nehéz bizonyítaniuk, hogy mennyire hatékonyak, ám úgy gondolom, teljes biztonsággal kijelenthetjük, hogy ha a terroristák szabad utat kapnának, ezt a helyet már rég felrobbantották volna.

Miközben fontos, hogy a Parlamentnek rálátása legyen az egyéni jogok stb. korlátozására, ezzel egyidejűleg hinnünk kell azoknak, akik meg vannak bízva a biztonságunkkal. Úgy gondolom, itt a bizonyíték arra, hogy jó munkát végeztek. Lehet, hogy néha nem ismerjük az érintett személyekre vonatkozó összes részletet, az általános alapelv azonban megállja a helyét.

Janusz Władysław Zemke (S&D). - (PL) Szeretném hálásan megköszönni, hogy engedélyt kaptam a témában való felszólalásra. Úgy vélem, a tisztelt Házban senki nem kételkedik szemernyi sem abban, hogy a terrorizmus a XXI. század istencsapása, amelynek megálljt kell parancsolnunk. Ezért egyfelől megértem az alapjogok megőrzésével összefüggő aggályainkat, másfelől viszont tudjuk, hogy ez olyan terület, ahol nem minden lehet nyilvános.

Ezért Ashton asszonyhoz a következő kérdést intézem: nekünk, úgy is mint Parlamentnek, kapnunk kell-e tájékoztatást arról, ami szerintem nagyon fontos kérdés, mégpedig a bizonyos jogszabályok alkalmazására vonatkozó különböző korlátozásokról? Kérdésem tehát így hangzik: mennyire széles körű információkat fog kapni a Parlament? Véleményem szerint a vita lényege nem az, hogy a Parlament számíthat-e információk közlésére, hanem az, hogy milyen hatókörű információkat fog kapni.

Miroslav Mikolášik (PPE). - (SK) Tekintettel arra, hogy az Unió működése a képviseleti demokrácián alapul, és hogy az uniós polgárok európai szinten az Európai Parlamentben képviseltetik magukat, meggyőződésem, hogy az egyének alapvető jogait érintő korlátozó intézkedések értékelésébe ebben az esetben egyértelműen tevékenyen be kellett volna vonni az Európai Parlamentet.

Véleményem szerint nem következetes az az eljárás, hogy az Európai Parlament egyfelől felelős a bűnügyekért, és különösen a terrorizmus megelőzéséért és a terrorizmus elleni küzdelemért, másfelől viszont ki van zárva egy sor az EU-ban alkalmazandó, kötelező erejű terrorellenes intézkedés meghozatalából.

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 215. cikkét, amely a 75. cikkben foglalt rendelkezések alóli kivételként működik, és amelynek értelmében az Európai Parlament társjogalkotó szerv, ezért nem lehetett volna úgy alkalmazni vagy értelmezni, hogy ez gyengítse az EU-ban az alapvető jogokat és a döntéshozatal demokratikus folyamatát.

Elnök. - Mielőtt megadom a szót Malmström és Ashton asszonynak, csak annyit hadd mondjak, hogy a Parlament elsősorban az ezen ügyekben való múltbéli személyes részvételük okán módfelett bízik mindkettőjükben, és mindkettejüket jól ismeri. Nagy várakozással tekintünk az önökkel való szoros együttműködés és támogatásuk elé, miként ezt a múltban meg is kaptuk, és azon jelentős szerep elé, amelyet a Parlament ezen a rendkívül érzékeny területen játszhat.

Cecilia Malmström, a Tanács soros elnöke. - (SV) Elnök úr, a svéd elnökség rengeteg időt töltött a Lisszaboni Szerződés tető alá hozásával. Rendkívül büszkék vagyunk arra, hogy a Szerződés most hatályba lépett. A Lisszaboni Szerződés jelentős javuláson ment keresztül, ami kedvező hatással lesz az Európai Unióra és az európai polgárookra. Az egyik legszámottevőbb változás, amelyet a Lisszaboni Szerződés magával hozott, éppen az Európai Parlament együttműködési jogkörének bevezetése a szabadság, a biztonság és a jog érvényesülésének a területén. Ez az Európai Parlamentre sok területen együttműködési jogkört ruház majd. Ez jó dolog, és javítani fogja az együtt megalkotandó jogszabályok minőségét. A jogbiztonságot is növelni fogja, ami igen fontos, hiszen kényes és nehéz területekről van szó.

Szeretném megköszönni önöknek azt is, hogy támogatták a terroristák, egyének, vagy az embereket elnyomó és tőlük az emberi jogokat megtagadó rezsimek elleni szankciók bevezetését. A szankciók, valamint az emberi jogok tiszteletben tartása és a jogbiztonság nem zárják ki kölcsönösen egymást – épp ellenkezőleg. A szankciók igen hatékonyak és legitimek lehetnek, ha jogbiztonsággal párosulnak. Biztosíthatom önöket, hogy amikor az Európai Unión belüli szankciókra kerül sor, a 75. cikk értelmében az Európai Parlamentet együttműködési jogkörrel be fogjuk vonni az új szabályok megfogalmazásába, ideértve a terrorizmusra vonatkozó jogszabályokat is.

Ami azonban a külső fellépést, másképpen az ENSZ által harmadik országokkal szemben fogatosított szankciókat illeti, az Európai Parlamentnek nem lesz együttdöntési jogköre. Mi a Bizottsággal együtt egyértelműen úgy értelmezzük, hogy a Szerződés ezt állapítja meg. Ugyanakkor nagyon oda fogunk figyelni az e tárgyban hozott állásfoglalásukra, és valahányszor az EU-n belül és az ENSZ-ben a szankciók eszközhöz folyamodunk, mindig szem előtt fogjuk tartani az emberi jogi vetületet. Folyamatosan próbálunk javítani az eljáráson.

Tudomásul vesszük a szankciórendszerekről szóló javaslatokkal kapcsolatos konzultációra és információcserére vonatkozó kérelmüket. Hiszem, hogy hatékonyan együtt tudunk dolgozni, és nem kételkedem abban, hogy meg fogjuk találni a jelenlegi intézményi keretek közötti együttműködés megfelelő módját.

ELNÖKÖL: ROUČEK ÚR

alelnök

Catherine Ashton, a Bizottság alelnökjelöltje. – Elnök úr, rövid leszek. Három konkrét felvetésre szeretnék reagálni.

Először is a tisztelt képviselők teljesen jogosan beszéltek az alapvető jogok jelentőségéről, és úgy gondolom, valamennyien egyetérthetünk, hogy ebben az Európai Bíróságra is természetesen fontos szerep hárul; a Bíróság többek között meg fog bizonyosodni arról, hogy a Tanács vagy a Bizottság tevékenysége során tiszteletben tartja-e az alapvető jogokat. De nagyon jónak tartom a felvetést.

A másik megjegyzésem a jó együttműködés kérdésére vonatkozik. Az előző elnök felszólított engem és Wallström asszonyt is, hogy legyünk teljesen egyértelműek abban a tekintetben, hogy a Parlamenttel való együttműködésben milyen nagy jelentőséget tulajdonítanak szerepünknek és megközelítésünknek.

Azt a kérdést szegezték nekem, hogy milyen információkat kap a Parlament. Jelenleg még nem tudom. Most, hogy elfoglalom az új beosztásomat, az egyik dolgom a Parlamenttel való közös munka lesz, amit meg fogok tenni, és megnézzük, hogy állunk. Miként tudunk hatékonyan együttműködni, és ebbe milyen információk tartoznak bele, szem előtt tartva persze azt is, ami elhangzott azzal kapcsolatban, hogy mi hozható nyilvánosságra, és mi nem.

Rendkívül oda fogok figyelni erre mindazon okok miatt, amelyek miatt a képviselők ezt feltehetőleg elvárják tőlem.

A harmadik és egyben utolsó dolog, amiről szólni szeretnék, az a jogbiztonság. Sok-sok órát töltöttem azzal, hogy a Lisszaboni Szerződést keresztülvigyem egy parlamenten, így aztán egy időben rendkívül jól ismertem a szerződést. A 75. cikk értelmezése természetesen attól függ, hogy miként utalunk vissza a 67. cikkre, és ennek a kontextusban való relevanciája, így a rendelkezésünkre álló jogi tanács lényege az, hogy megnézzük és tisztázzuk, hogy ez most ténylegesen hová illik. A jogi tanács világos. A képviselőknek természetesen jogában áll ezt vitatni, de úgy vélem, nagyon fontos, hogy bárhová lyukadunk is ki, mindenhol meglegyen a jogbiztonság.

Ennek óriási jelentősége van most, hogy a Lisszaboni Szerződés hatályba lép. Óriási jelentősége van számomra, hiszen most alakítom ki, miként töltsem be azt a szerepet, amellyel megtiszteltek. Rendkívül fontos, hogy ezzel kapcsolatban egyezsége jussunk. Részemről úgy gondolom, a jogbiztonság tekintetében megvan a válasz. Nagyon is megértem a Parlament aggályát; nagyon is megértem, hogy mégiscsak szükség van a teljes körű együttműködésre.

Elnök. - Az eljárási szabályzat 115. cikkének (5) bekezdése alapján egy állásfoglalási indítványt nyújtottak be⁽¹⁾.

A vitát lezárom.

A szavazásra holnap kerül sor.

⁽¹⁾ Lásd a jegyzőkönyvet.

15. A dokumentumokhoz való hozzáférés jogi keretéhez a Lisszaboni Szerződés hatályba lépése után szükséges javítás (vita)

Elnök. - A következő napirendi pont a következők együttes tárgyalása:

- a Michael Cashman által az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság nevében a Tanácshoz intézett **szóbeli** kérdés a dokumentumokhoz való hozzáférés jogi keretéhez a Lisszaboni Szerződés hatályba lépése után szükséges javításról (O-0122/2009 - B7-0230/2009);

- a Michael Cashman által az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság nevében a Bizottsághoz intézett **szóbeli** kérdés a dokumentumokhoz való hozzáférés jogi keretéhez a Lisszaboni Szerződés hatályba lépése után szükséges javításról (O-0123/2009 - B7-0231/2009)

Michael Cashman, szerző. – Elnök úr! Ha kezdek ezzel, nagy örömmel üdvözlöm körünkben Wallström biztos asszonyt, csakúgy, mint a soros elnökség részéről Cecilia Malmström asszonyt, mivel a kezdetektől, 1999-től közösen dolgoztunk ezen az aktán.

Érdekes visszagondolni arra, hogy amit a 2001 májusában kötött megállapodással elértünk, az történelmi jelentőséggel bírt, hiszen 15, különböző hagyományokkal és kultúrával, valamint eltérő megközelítéssel rendelkező tagállam a nyitottság és az átláthatóság felé mozdult el. Sikeresen megegyezésre jutottunk, és érdekes módon ez abban az időben nem kis részben a svéd elnökség kitartásának érdeme volt.

Ezenfelül a Bizottság elszántságát is dicsérte, amely felismerte, hogy mindhárom intézménynek kulturális változásra van szüksége. Látnunk kellett, hogy a nyitottság és az átláthatóság nem megakadályozza a demokrácia virágzását, hanem éppen hogy elősegíti azt. Ez lehetővé tette az elszámoltathatóságot. A polgárok betekintést nyerhettek abba, hogy mi történik a nevükben, és ez minden bizonnyal hozzájárult ahhoz, hogy megnyílt a színpad mögötti tér, és végleg bebizonyíthattuk, hogy a Bizottság és a Tanács páncélszekerénye nem rejteget szörnyű titkokat – a Parlamentet illetően nem vagyok ilyen biztos, de bízom abban, hogy az övék sem!

Különösképpen köszönetet szeretnék mondani a biztos asszonynak, és ha szabad ezt mondanom, kedves volt kollégámnak, Cecilia Malmströmnek ezért az elkötelezettségért. Most újabb elköteleződésre van szükség. Ahogyan említettem, hatalmas eredményt értünk el. Létrejött a dokumentum-nyilvántartás. Rendelkezésünkre áll az Európai Bíróság ítélezési gyakorlata, amely meghatározza és újradefiniálja mindazt, amiről a dokumentumokhoz való hozzáférést illetően megállapodtunk. Elfogadtuk azt az elvet, hogy valamennyi dokumentumnak elérhetőnek kell lennie, valamint hogy a hozzáférés megtagadása esetén egyértelmű és konkrét érvekkel kell azt alátámasztani, a 4. cikkre – tehát a mentességekre, illetve a 9. cikkre – tehát az érzékeny dokumentumokra hivatkozva.

Az idők folyamán azonban a Parlament újra és újra felülvizsgálatot kért. Úgy gondolom, hogy a Bizottság által a Parlamenthez benyújtott felülvizsgált szöveg, amelyről ezt követően a bizottságon belül szavaztunk, majd az első olvasatot ez év márciusára halasztottuk, nem volt kellően ambiciózus, és tisztában vagyok azzal, hogy ebben nézetkülönbség áll fenn közöttünk. Hasonlóképpen aggódalmak merültek fel – amelyek továbbra is élnek a tisztelt Házban – azzal kapcsolatban, hogy kísérletet teszünk a dokumentumokhoz való hozzáférés visszavonására, elsősorban azért, hogy – a teljes aktákra vonatkozó mentesség elképzelése révén – újraértelmezzük a dokumentumok fogalmát és módosítani próbáljuk a harmadik fél általi vétó értelmezését.

A galérián helyet foglaló polgárok érdekes módon most úgy érezhetik, olyasmiről folyik a szó, ami valahol a világűrben történik – cikkek, harmadik fél általi vétó –, pedig valójában egy olyan jogszabályról beszélünk, amely lehetővé teszi számukra, hogy elszámoltathassanak bennünket: a parlamenti képviselőket azért, amit a nevükben teszünk, a Bizottságot is azért, amit a nevükben tesz, és ugyanígy a Tanácsot is. Hogyan van erre lehetőségük, nekik és a nem kormányzati szervezeteknek, ha munkafolyamatainkat és azt, ki mit tesz a különböző szervezeti egységekben, féltve őrzött titokként kezeljük, és csupán a beavatott lobbisták és ügyvédek tudhatnak róla?

Véleményem szerint ez a Lisszaboni Szerződés központi eleme. Azt közvetíti, hogy tovább kell erősítenünk a demokráciát. Bővíteni kell a dokumentumokhoz való hozzáférést. Éppen ezért a Parlament ebben a szóbeli kérdésben számos ajánlás végrehajtására szólít fel. Ezek alapvető célja annak biztosítása, hogy a meglévő jogok alapján tovább építkezzünk, hogy ne gyengítsük azokat, valamint hogy elismerjük: a Lisszaboni Szerződés értelmében már nem csupán a három intézményről van szó, hanem az általuk létrehozott valamennyi ügynökségről és szervezetről, köztük bizonyos esetekben az Európai Központi Bankról, az

Európai Bíróságról, az Európai Beruházási Bankról, az Europolról és az Eurojustról. Az 1049/2001/EK rendelet alapján mostantól ezen intézmények mindegyike elszámoltatható.

Úgy véljük, hogy a Lisszaboni Szerződés hatálybalépése óta előterjesztett javaslatok sem a szerződés szellemével, sem pedig annak szövegével, sőt, valójában még azokkal a kötelezettségekkel sem állnak összhangban, amelyeket az eredeti 1049/2001/EK rendelet véleményünk szerint tartalmaz, amely rendelet – vendégeink kedvéért mondom – a három intézmény birtokában lévő, a hozzájuk érkezett vagy általuk készített valamennyi dokumentumhoz való nyilvános hozzáférést szabályozza.

Cecilia Malmström, a Tanács soros elnöke. – (SV) Elnök úr! Mint azt önök is tudják, a fokozott átláthatóság rendkívül fontos ügy a svéd elnökség számára. Az átláthatóság tekintetében igen nagy utat tettünk meg az EU intézményein belül. Mindez azonban nem csupán a jogszabályokról és az előírásokról szól. Az átláthatóságot a hozzáállás, valamint az határozza meg, hogyan alkalmazzuk a jogszabályokat és az előírásokat a gyakorlatban.

Nagy örömmre szolgált, hogy a dokumentumokhoz való nyilvános hozzáféréssel foglalkozó intézményközi bizottságban ma délelőtt találkozhattam a Bizottság alelnökével, Margot Wallströmmel és a Parlament alelnökével, Diana Wallisszal. A találkozót a svéd elnökség kezdeményezte. A bizottság két éve nem ülésezett. Igen pozitív és konkrét megbeszéléseket folytattunk arra vonatkozóan, hogyan javíthatnánk a gyakorlatban a polgárok lehetőségeit az intézmények dokumentumaihoz való hozzáférésre. Gyakrabban kellene üléseznünk, ami közös következtetéseinkben is szerepel.

Örömmel látom, hogy a Lisszaboni Szerződés nagy jelentőséget tulajdonít az átláthatóságnak, a nyilvános felügyeletnek és a demokráciának. Ez üdvözlendő. Az általában átláthatósági rendeletként említett 1049/EK rendelet felülvizsgálatát illetően az elnökség elsősorban a rendelet új jogalapjára kíván összpontosítani. Erről a Lisszaboni Szerződés 15. cikkének (3) bekezdése rendelkezik. Az új jogalap tekintetében a legfontosabb változás az intézményi alkalmazási kör kiterjesztése. Egyszerűbben fogalmazva ez azt jelenti, hogy míg a korábbi cikk csupán a Parlament, a Tanács és a Bizottság dokumentumaira vonatkozott, az új cikk az Európai Unió valamennyi intézményének, szervezetének, hivatalának és ügynökségének dokumentumaira kiterjeszti a nyilvános hozzáférés jogát. Az Európai Unió Bíróságának, az Európai Központi Banknak és az Európai Beruházási Banknak a dokumentumaira bizonyos korlátozások érvényesek, mégis a korábbinál jóval átfogóbb területről beszélünk.

A Bizottság bejelentette, hogy javaslatot terjeszt a Parlament és a Tanács elé azzal a céllal, hogy a jelenlegi átláthatósági rendeletet a szerződés rendelkezéseinek megfelelően módosítsa.

Mindeközben az átláthatósági rendelet felülvizsgálatával kapcsolatos tanácsi munka továbbra is a Bizottság által a Parlamenthez 2008 májusában benyújtott javaslat alapján fog folyni.

2008 májusa óta a Tanács tájékoztatási munkacsoportja kétszer vizsgálta meg a javaslatot. A második technikai áttekintésre ez év júniusában és júliusában került sor, és számos olyan módosítást tartalmaz, amelyet a Parlament a 2009. márciusi plenáris ülésen fogadott el. Májusban a Parlament úgy döntött, nem fejezi be a bizottsági javaslat hivatalos európai parlamenti olvasatát. Emlékeztetni szeretném a Parlamentet, hogy Beatrice Ask kollégám, a svéd igazságügyi miniszter a svéd elnökség kezdetekor, 2009. szeptember 2-án tájékoztatta az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottságot, hogy kész egyeztetéseket indítani az intézmények között. Konkrétan feltette a kérdést, hogy az újonnan megválasztott Parlament folytatni kívánja-e a munkát a Parlament által 2009 márciusában elfogadott 92 módosítás alapján. A kérdést az indokolta, hogy elnökségként ismernünk kellett a Parlament álláspontját, még akkor is, ha ezt nem feltétlenül egy teljes első olvasat formájában közzétették.

Tudomásom szerint az új Parlamentnek ez idáig nem volt módja megvitatni a Bizottság javaslatát, hanem elsősorban a Lisszaboni Szerződésnek a folyamatban lévő felülvizsgálatra gyakorolt esetleges hatásaival foglalkozott.

A Tanácson belül továbbra is várjuk a Lisszaboni Szerződés által az átláthatósági rendeletre gyakorolt hatásokról szóló, korábban bejelentett bizottsági javaslatot. Természetesen a jövőben is készséggel folytatunk megbeszélést önökkel a jelenlegi javaslatról, és magától értetődő, hogy ezeken a megbeszéléseken természetesen az új szerződés hatásait is figyelembe vesszük.

Véleményem szerint az Európai Unió működéséről szóló szerződés 15. cikkének (3) bekezdése az új szerződés értelmében teljes mértékben releváns jogalapot biztosít a javaslathoz. A nyilvános felügyeletre, az intézmények és a polgárok közötti jobb kommunikációra, valamint a megfelelő ügyintézésre általánosságban vonatkozó egyéb cikkek szorosan kapcsolódnak az intézmények munkájához a demokrácia, a hatékonyság és a

jogszerűség megerősítése szempontjából. Ezenfelül tárgyalnunk kell arról, hogyan valósítható meg egy ilyen jellegű célkitűzés. Ugyanakkor nem vagyok meggyőződve arról, hogy az átláthatósági rendelet keretén belül mindezekre lehetőség van. Az egyértelműség érdekében a rendeletnek világos szabályokat kell tartalmaznia, amelyek kizárólag a dokumentumokhoz való nyilvános hozzáférésre vonatkoznak, nem pedig sok minden másra.

Margot Wallström, a Bizottság alelnöke. – Elnök úr, tisztelt képviselők! Először Cashman úrhoz szólnék. Úgy gondolom, ez az utolsó lehetőség, illetve alkalom, hogy köszönetet mondhatok önnek. Valóban az ön személye képviseli a Parlamentnek e rendeletért, illetve a nyitottságért és az átláthatóságért folytatott harcát. Ön lett e küzdelem arca, szimbóluma és fő támogatója.

Úgy vélem továbbá, hogy mivel mind Cecilia Malmström, mind pedig jómagam svédek vagyunk, a hitelünk megalapozott, és nem gondolom, hogy bárki kétségbe vonná, hogy továbbra is küzdeni fogunk a nyitottságért és az átláthatóságért. Ugyanakkor nézeteltérésekre is sor került közöttünk, hiszen más szerepkörben járunk el, és esetenként szigorúan reálisan kell felmérnünk, mit érhetünk el, és valamennyi intézményben meg kell védenünk saját érdekeinket. Ez nem mindig egyszerű. Úgy vélem, az átfogó politikai hangulat, valamint a politikai egyensúly is megváltozott, ami befolyásolta az ezekben a kérdésekben folytatott megbeszéléseinket.

Azt mondanám azonban, hogy kiindulópontunk egy és ugyanaz, és azt is kijelentem, hogy a dokumentumokhoz való hozzáférésről szóló rendelet igen jó szolgálatot tett számunkra. Az évek során nagyszerű eszköznek bizonyult, amelyet szeretnénk, ha a lobbistákon és azokon kívül, akik fizetést kapnak azért, hogy valamennyi dokumentumot megvizsgálják, mások is élnének vele. Azt szeretnénk, ha a nagyközönség és az újságírók is kihasználhatnák, és teljes körűen hozzáférhetnének a dokumentumokhoz. Ez az én kiindulópontom. Tudom, hogy – ezt önök is hallhatták – a miniszter asszony is osztja ezt a nézetet.

Úgy gondolom továbbá, hogy a svéd elnökség kiváló lehetőséget teremtett az ügy előmozdítására. Hálás köszönetet szeretnék mondani a Parlamentnek az átláthatóságról és az új Lisszaboni Szerződésről folyó mai vita lehetőségéért, ez ugyanis nagyobb hangsúlyt helyez a nyitottságra és az úgynevezett részvételi demokráciára. Valamennyien egyetértünk abban, hogy ez rendkívül üdvözlendő fejlemény.

A ma válaszra váró konkrét kérdés a következő: milyen intézkedéseket tesz majd a Bizottság az 1049/2001/EK rendelet felülvizsgálatával kapcsolatban?

Mint az ismeretes, a Lisszaboni Szerződés az Unió valamennyi intézményére, szervezetére, hivatalára és ügynökségére kiterjeszti a dokumentumokhoz való nyilvános hozzáférés jogát, noha a Bíróság, az Európai Központi Bank és az Európai Beruházási Bank esetében nyilvánvaló okokból bizonyos korlátozások érvényesülnek.

Az 1049/2001/EK rendelet felülvizsgálat illetően fel szeretném hívni a figyelmüket arra, hogy az új jogalap, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 15. cikkének (3) bekezdése, igen hasonló a korábbi 255. cikkhez, a fő különbség az intézményi alkalmazási kör kiterjesztése.

A Bizottság december 2-i közleményében foglalkozott a kérdéssel. Ennek célja az volt, hogy a másodlagos jogszabályokra vonatkozó függőben lévő javaslatokat összehangolja az új szerződéssel. (Az itt jelenlévők közül ezt néhányan az uniós zsargon szerint „omnibusz törvényként” ismerhetik – de ezt felejtjük is el azonnal!)

Ez azt jelenti, hogy mostantól bármelyik jogalkotó benyújthat olyan módosítást, amely más szervezetekre és intézményekre is kiterjeszti a rendelet hatályát. Mindezzel tájékoztatni is szeretném a Tanácsot, hogy az elképzelést a Bizottság ismertette és el is fogadta.

A jogalkotási folyamat további haladása, amelynek eredményeképpen elfogadhatjuk a módosított 1049/2001/EK rendeletet, a jogalkotók, tehát a Parlament és a Tanács kezében van. Jelenleg az első olvasat szakaszában tartunk. Nincs még jogszabályi állásfoglalás, és nem ismerjük az új Parlament álláspontját. A Bizottság természetesen továbbra is a megállapodás eléréséért tevékenykedik majd – mint bármely más jogalkotási folyamatban.

A Lisszaboni Szerződés megteremti a részvételi demokrácia jogi keretét. A Bizottság részéről máris számos kezdeményezést indítottunk, amelyeknek célja a javasolt új politikákkal kapcsolatos nyilvános konzultáció és részvétel javítása. Össze fogjuk vetni például a Bizottság konzultációs iránymutatásait a szerződés új rendelkezéseivel, és dönteni fogunk arról, hogy szükség van-e módosításokra azok javítása érdekében, valamint egy nyilvános konzultáció indításával máris megkezdjük a polgári kezdeményezéssel kapcsolatos

munkát, hogy még a javaslat benyújtását megelőzően meghallgathassuk a polgárok és az érdekeltek véleményét.

Az elmúlt héten az Európai Tanács is elismerte a polgári kezdeményezés kiemelkedő fontosságát. Tudomásom szerint a hivatalba lépő spanyol elnökség napirendjén is igen előkelő helyen szerepel a kérdés. Gyors megoldást szeretnének.

Ma délelőtt, ahogyan azt hallhattuk, a svéd elnökség felkérésére összeült a dokumentumokhoz való nyilvános hozzáféréssel foglalkozó intézményközi bizottság. A csoport feladata a legjobb gyakorlatok vizsgálata, az esetleges konfliktusok megoldása és a dokumentumokhoz való nyilvános hozzáféréssel kapcsolatos további előrelépés megvitatása.

Közösen úgy döntöttünk tehát, hogy létrehozunk egy internetes „Nytottság” portált; megteremtjük intézményeink nyilvántartásainak egymást kiegészítő jellegét; elérjük, hogy az egyes intézmények informatikai szolgálatai közös megbeszéléseken összehangolják hozzáférési erőfeszítéseiket, és az intézményi elektronikus tárolórendszerek létrehozásakor vagy módosításakor mostantól figyelembe fogjuk venni a dokumentumokhoz való hozzáférésre gyakorolt hatásokat.

Tisztában vagyok azzal, hogy ilyenkor szoktunk kívánságlistát írni. Amikor azonban a nytottságról és az átláthatóságról van szó, úgy gondolom, nem érdemes a Télapóra várni. Úgy vélem, az eredmények megvalósítása most a mi feladatunk: a Parlamenté, a Tanácsé és a Bizottságé. Tényleges, konkrét és közvetlen eredményekre van szükség. Véleményem szerint ezt már megkezdjük, és ezen az úton kell tovább haladnunk, ezért nagy várakozással tekintek a vita elébe.

Renate Sommer, a PPE képviselőcsoport nevében. – (DE) Elnök úr! Megállapodtunk az előadóval és a többi képviselőcsoportból származó árnyékelőadókkal, hogy szóbeli kérdést nyújtunk be az eljárás állapotára és a következő lépésekre vonatkozóan. Úgy terveztük, hogy a Tanácstól és a Bizottságtól kapott válasz alapján megtárgyaljuk, hogyan tovább. Elvben épphogy csak megkaptuk ezt a választ. Nem teljesen világos számomra, hogy az előadó a képviselőcsoportok közötti megállapodással ellentétben miért nyújtott be váratlanul egy olyan állásfoglalást, amely saját nézőpontját tükrözi. Milyen válasza számít a Bizottságtól és a Tanácstól? Cashman úr, nagyra becsülöm önt, mindez azonban csendben és titokban történt, az átláthatóság teljes hiányában. Ennyit az ön átláthatóságért vívott küzdelemre vonatkozó kijelentéséről. Megpróbált megkerülni bennünket. Ezenfelül úgy gondolom, hogy az eljárási szabályzat értelmében komolyan megkérdőjelezhető az állásfoglalás jogszerűsége. Az állásfoglalás tartalma mindenesetre megegyezik az előző parlamenti ülészekből származó meglévő jelentése tartalmával, és éppen ezért teljesen felesleges.

Tudom, hogy megpróbált tárgyalásokat folytatni az árnyékelőadókkal egy közös állásfoglalás bemutatása érdekében, én azonban alapvetően ellenzem ezt az állásfoglalást. A Lisszaboni Szerződés hatálybalépése az akta jogalapját illetően véleményem szerint nem okozott olyan mértékű változást, hogy az változást hozott volna az Európai Parlament szerepében. A jelentés aktája korábban az együtdöntési eljárás keretébe tartozott, és továbbra is ide fog tartozni. Ez megmagyarázza képviselőcsoportom aggodalmát az állásfoglalásnak az eljárási szabályzat értelmében vett jogszerűségére vonatkozóan.

A tartalomról nem kívánok szólni. Számos különböző dolgot összevegyít, az Európai Unióról szóló szerződésből, a Lisszaboni Szerződésből és az Alapjogi Chartából származó idézeteket, valamennyit kontextusból kiragadva annak érdekében, hogy legitimizálja az állásfoglalásra irányuló indítványát. Ez teljes benyújtott formájában jogilag egyértelműen nem állja meg a helyét. Nem vállalja az információk bizalmas kezelését, ami bizonyos mértékben mindenképpen szükséges. A harmadik felekkel kötött nemzetközi megállapodások esetében például ez elengedhetetlen feltételnek minősül. Elég csak az Egyesült Államokkal kötött SWIFT-megállapodásra gondolni. Ezenkívül nem tesz említést a közvetítői megoldásról, például utólagos átláthatóság formájában. Mindezeket ön nem biztosítja. Továbbá bizonyos más, jogszabály által védett jogokat, például az adatvédelemhez és a magánélethez való jogot figyelmen kívül hagyja.

Nem szabad elfogadunk ezt az állásfoglalást. Kedvező választ kaptunk a Bizottságtól és a Tanácstól, ezért ezen az alapon, vagyis a szóbeli kérdéseinkre kapott válasz alapján kell folytatnunk a munkát. Arra kérem önt, Cashman úr, hogy vonja vissza az állásfoglalásra irányuló indítványt.

Vilija Blinkevičiūtė, az S&D képviselőcsoport nevében. – (LT) Köszönöm, elnök úr! Hölgyeim és uraim! Határozottan egyetértek kollégáink, Cashman úr véleményével, amely szerint a Lisszaboni Szerződés hatálybalépését és a jogi helyzet megváltozását követően a mostani a legkiválóbb alkalom arra, hogy újrakezdjük a dokumentumokhoz való nyilvános hozzáférést lehetővé tevő, 2001. évi rendeletről folytatott megbeszéléseket, és alapvetően javítsuk, illetve módosítsuk azt.

A Lisszaboni Szerződés célja a társadalom irányába mutatott jóval nagyobb mértékű nyitottság, ami azt jelenti, hogy a döntéseket a lehető legnyíltabb formában kell meghozni, és azoknak a lehető legerősebbnek kell lenniük a polgárok számára. Annál is inkább, mivel az Európai Unió valamennyi tevékenységének megítélése és a tevékenysége iránti bizalom is szorosan összefügg azzal, mennyire értik meg a polgárok az Európai Unió munkáját és az elfogadott dokumentumokat, illetve milyen mértékben férnek hozzá ezekhez.

Ezt illetően a nyitottság különösképpen fontos ahhoz, hogy megerősítsük a demokrácia és az alapvető jogok tiszteletben tartásának elvét. Ennek megfelelően alapelvként kell érvényesülnie annak, hogy a társadalom hozzáférhet a dokumentumokhoz, és a titoktartást kizárólag különleges körülmények esetén kellene alkalmazni.

Az Európai Parlament már eddig is jelentős munkát végzett ezen a területen. Ez év márciusában elkészítette a hatályos jogszabály módosítását célzó bizottsági javaslatról szóló jelentését, és az Európai Parlament ezen új javaslata megfelelő alapot teremt a megbeszélésekhez. Ugyanakkor nem szabad elfelejtenünk, hogy ma a rendelet módosításáról folytatunk vitát, és ezért nélkülözhetetlen az Európai Unió valamennyi intézménye közötti folyamatos együttműködés, valamint az átláthatósági szabályokra vonatkozó közös megállapodás.

A módosított rendelet nagyobb szintű átláthatóságot teremtené. Mivel a Lisszaboni Szerződés megerősíti az Európai Unión belüli fokozottabb nyitottságra, valamint a polgárokkal való szorosabb együttműködésre való törekvés elvét, fontos, hogy e cél elérése érdekében konkrét intézkedéseket hozzunk, és szilárd alapot teremtsünk az Európai Unió intézményeinek igazgatásához.

Éppen ezért felkérem az új Bizottságot, hogy mihamarabb nyújtson be javaslatot és jusson közös álláspontra a Tanáccsal annak érdekében, hogy teljes körűen biztosítani lehessen a polgárokkal, valamint az őket képviselő egyesületekkel folytatott nyílt és folyamatos párbeszédet.

Diana Wallis, az ALDE képviselőcsoport nevében. – Elnök úr! Nagy örömmel hallom a kérdést, és hálás vagyok Cashman úrnak, amiért ismertette nézőpontját. Valójában úgy gondoltam, hogy a tisztelt Ház valamennyi képviselőcsoportja egyetértett az állásfoglalással. Úgy értesültem, hogy ezzel az eredménnyel zárult a ma délutáni megbeszélés.

Nyilvánvaló, hogy a Lisszaboni Szerződés hatálybalépésével előreléphetünk az átláthatóság kérdéskörét illetően. A Parlament átláthatóságért felelős alelnökeként úgy tapasztaltam, hogy ez nem volt minden esetben egyszerű kérdés, de meggyőződésem, hogy most lehetőséget kaptunk a jobb szereplésre és arra, hogy még inkább bevonjuk polgárainkat. A Parlamentben ügyelünk a dokumentumokhoz és az információkhoz való hozzáférésre vonatkozó saját intézkedéseinkre. Nagy öröm volt számomra, hogy ma délelőtt találkozhattam Cecilia Malmström és Margot Wallström asszonnyal annak érdekében, hogy a három intézmény végre közösen tárgyaljon, és valódi haladást érjünk el. Már történt utalás arra – és véleményem szerint ez valódi áttörést jelent számunkra – hogy az alkalmilag, két-háromévenként ülésező intézményközi testület helyett elhatároztuk, hogy hat hónap múlva ismét találkozunk, és jóval rendszeresebb menetrendről döntöttünk. Mindezt komolyan gondoljuk, ez pedig komoly jelzés arra vonatkozóan, hogy célunk egy valamennyiünk részvételével létrehozott közös átláthatósági portál, valamint annak biztosítása, hogy polgáraink annak minden szakaszában figyelemmel kísérhessék az előrehaladó jogalkotási folyamatot, illetve hogy valóban hozzájárulhassanak a tevékenységünkhöz, és valódi rálátást nyerjenek arra.

Ennek megfelelően képviselőcsoportom – és úgy vélem, valamennyi képviselőcsoport – elfogadta azokat a módosításokat, amelyek tükröznék a mai haladást. Csak annyit mondhatok, köszönöm, mi, a három hölgy, tovább tudtunk lépni ebben az ügyben.

Zbigniew Ziobro, az ECR képviselőcsoport nevében. – (PL) Elnök úr! Az európai ügyek iránt érdeklődő számos újságíró véleménye szerint évek óta úgynevezett demokratikus deficit figyelhető meg az európai intézményekben. Ez a vád esetenként igazságtalan, máskor azonban megalapozott. Az utóbbi esetben rámutatnak, hogy amikor a fontos döntések meghozatala úgy érzékelhető, hogy azok szerzői névtelen európai tisztviselők valahol a messzi Brüsszelben, a demokratikus mechanizmus nem működik megfelelően. Éppen ezért hangsúlyozni kell, hogy a nyitottság rendkívül fontos eleme az Európai Unió tevékenységének. A hatóságoknak elszámoltathatónak kell lenniük a társadalom felé. Más különben, ahogyan azt a történelemből tudhatjuk, a hatalom korrupttá tesz.

Az európai társadalmat önálló országokban élő különböző nemzetek alkotják. Éppen ezért az Európai Unió intézményei valamennyi tagállam polgárai felé elszámolással tartoznak, és az Európai Unióra ruházott bármely jogkör folyamatos felügyeletének biztosítása úgy történhet, ha teljes körű hozzáférést biztosítunk a dokumentumokhoz. Itt elsősorban az Európai Bizottság vagy a Tanács által készített

munkadokumentumokra, elemzésekre és konzultációkra gondolok. Létfontosságú, hogy az érdekcsoportoknak a jogszabályok alakulására gyakorolt hatásait rögzítsék, és azok bárki számára rendelkezésre álljanak. Fontos, hogy ne csupán a Parlament férjen hozzá teljes körűen ezekhez a dokumentumokhoz. Valamennyi európai uniós tagállam polgárai számára biztosítani kell a demokratikus felügyelet jogát, hogy ezt a jogot minden érdekelt társadalmi szervezet és újságíró is élvezhesse. Csak az átláthatóság biztosíthatja, hogy az Európai Unió hatóságai és személyzete a tagállamok polgárainak közös érdekében éljen majd a rá ruházott hatalommal.

Rui Tavares, a GUE/NGL képviselőcsoport nevében. – (PT) Hölgyeim és uraim! A vita központi tárgya a bizalom kérdése. Az európai intézmények szüntelenül arra kérik a polgárokat, hogy bízzanak bennük. A Lisszaboni Szerződéssel kapcsolatos folyamat során bármi történt is, a polgárok bizalmát kérték. Megkezdődött a pénzügyi válság, és a polgárok bizalmát kérték. Nos, a bizalom kétirányú utca, és nem kérhetjük a végtelenségig a polgárokat arra, hogy bízzanak bennünk, ha mi magunk nem bízunk bennük kellően ahhoz, hogy valamennyi folyamatot és alapvető bizottsági működést feltárjunk előttük. A hatalmon lévők nem panaszkodhatnak arról, hogy a polgárok nem bíznak a politikusokban, ha a politikusok maguk sem bíznak a polgárokkal.

Ez a demokrácia problémája; és nem csak az, hanem egyben tékozlás is. A társadalom maga hatalmas tudás tárháza, amelyet elveszítettünk, ha nem vonjuk be a polgárokat az Európai Unió vezetési és irányítási folyamatába. Így minden lelkiismeret-furdalás nélkül mondhatom, hogy teljes mértékben támogatom az előadó erőfeszítéseit, hogy jó szolgálatot tesz a demokráciának, és hogy nem csupán az átláthatóság irányába, hanem és elsősorban afelé kell elmozdulnunk, hogy az átláthatóság ne csupán szép szó legyen, hanem valódi jelentéssel bírjon.

William (The Earl of) Dartmouth, az EFD képviselőcsoport nevében. – Elnök úr! Az Európai Unió hazámban és másutt is bőven kiérdemelten olyan hírnevet szerzett, hogy döntéseit ravaszul, titokban és lopva hozza meg. Éppen ezért azt feltételezhetnénk, hogy a Bizottság most minden tőle telhetőt megtesz majd a nyitottság és az átláthatóság érdekében. Ehelyett a Bizottság ezt a javaslatot – ha jól tudom, az 1049. számút – nyújtotta be, amelynek egy része valójában korlátozza a hozzáférést olyan dokumentumokhoz, amelyek jelenleg nyilvánosak.

Ezentúl létezik egy objektív álláspont, amelyre még a Harvard Egyetemen töltött időkből emlékszem, és amely így hangzik: bármilyen döntés, amely átláthatóság hiányában és megfelelő nyilvános felügyelet nélkül születik, természetéből fakadóan nagyobb valószínűséggel lesz rossz döntés. El kell fogadni, hogy éppen az átláthatóság hiánya az egyik ok, amiért a Bizottság ilyen sok átgondolatlan, rosszul átgondolt, nem megfelelő vagy rosszul megszövegezett javaslatot terjeszt elő, amelyeket Angliában és más országokban is el kell viselnünk. E jogi keret kérdését illetően tehát arra szólítanám fel a Bizottságot, hogy gondolja újra azt, már ha az újragondolás egyáltalán tényleges lehetőség egy hibás kormányzási rendszerben rosszul működő intézmény számára.

Salvatore Iacolino (PPE). – (IT) Elnök úr, hölgyeim és uraim! Figyelmesen hallgattam a Bizottság, az elnökség és képviselőtársaim felszólalásait. A Stockholmi Program valóban egyértelműbbé tette az EU intézményei által készített dokumentumokhoz való hozzáférés jogának fontosságát.

A Lisszaboni Szerződés szintén megerősíti a természetes vagy jogi személyek dokumentumokhoz való hozzáféréseinek jogát, miközben továbbra is gondoskodik arról, hogy az egyes szervezetek jellegzetességeinek megfelelő feltételeket és korlátozásokat tartalmazó jogszabályok jöjjenek létre. Amint az már elhangzott, az idén a Parlament már foglalkozhatott a dokumentumokhoz való hozzáféréssel, és akkor a nézőpontok némileg eltértek.

Ma valamennyien egyetértünk abban, hogy a 2001. évi rendeletet tényszinten módosítani kell, a Cashman úr által javasolt megoldás azonban nem tűnik megvalósíthatónak, amennyiben minden ésszerű határon túl kiterjeszti a dokumentumokhoz való hozzáfutás lehetőségét, ami bizonyos esetekben akár ellentét is lehet a magasabb rendű közérdekkel. Néhány példát említenék: a harmadik országokkal folytatott tárgyalások vagy egyéb érzékeny tevékenységek esetén pontos fogalommeghatározásra, illetve az átláthatósághoz, a nyilvánossághoz és a tudáshoz való törvényes jog, valamint a dokumentumokhoz való hozzáférésnek a magasabb rendű és elismert közérdekkel összhangban lévő megtagadása közötti egyensúly megteremtésére van szükség.

Továbbra is meggyőződésünk, hogy a dokumentumokhoz való hozzáférés jogát erősíteni kell a természetes és jogi személyek körében, tudván, hogy ésszerű elvet kell megfogalmaznunk annak érdekében, hogy egyensúlyt teremthessünk az ellentétes igények között: az európai ombudsman szerepkörének kibővítése,

pontos és megfelelő hozzáférési kritériumok kidolgozása és olyan átmeneti megoldások bevezetése, amelyek fokozatosan olyan szabályokat eredményeznek, amelyek összhangban állnak a polgárok igényeivel és összeegyeztethetők az intézmények működésével. E cél elérésében számítunk a soros elnökség és a spanyol elnökség szerepére, valamint a Bizottság közreműködésére.

Cornelis de Jong (GUE/NGL). - (NL) Elnök úr! Melyik dokumentumot keresi pontosan? Mi a dokumentum száma? Ez csupán néhány olyan válasz, amelyre a polgárok az európai intézményeknek feltett kérdés esetén számíthatnak. A polgárok azonban tájékoztatást szeretnének kapni, nem pedig promóciós anyagokat vagy kisilabizálhatatlan szakpolitikai dokumentumokat, ezért drasztikus változtatásokra van szükség. A polgárokat kell szem előtt tartanunk. Ez az alapja a Cashman úr által feltett kérdéseknek, akinek köszönetet szeretnék mondani az elmúlt hónapok során tanúsított kiváló és – ez Sommer asszonynak is szól, aki időközben sajnálatos módon elhagyta az üléstermet – rendkívül átlátható együttműködésért.

Szeretném, ha az európai tájékoztatási költségvetés egy részét arra fordítanánk, hogy mind a digitális információs média, mind pedig az emberi kapcsolatok révén biztosítsuk, hogy a polgárok valódi és maradéktalan tájékoztatást és válaszokat kapjanak az olyan kérdésekre, mint például „Meg tudják mondani, pontosan hogyan zajlott a koppenhágai klímakonferencia során tett európai erőfeszítésekkel kapcsolatos európai döntéshozatal?”. Erre kíváncsiak a polgárok, ezért arra kérem a Bizottságot, a Tanácsot, és különösképpen az Európai Parlament képviselőit, hogy támogassák a fokozottabb átláthatóságot célzó kezdeményezéseinket. Számomra úgy tűnik, ez az egyetlen valóban egyértelmű üzenet.

Heidi Hautala (Verts/ALE). - (FI) Elnök úr! A dokumentumokhoz való nyilvános hozzáférés azt jelenti, hogy a polgároknak joguk van részt venni a döntéshozatalban, és hozzájutni az ehhez szükséges információkhoz. A Lisszaboni Szerződés felkarolja az EU polgárainak ezen alapvető jogát. Ha az Európai Parlament nem védelmezi ezt az alapvető jogot, ki fogja?

Éppen ezért rendkívül fontos, hogy a mai ülés során az átláthatóságot támogató határozott és egyértelmű álláspontot fogadjunk el. Nem fogadhatunk el visszalépésnek számító intézkedéseket, vagy nem fogadhatjuk el azokat, amelyeket a Bizottság javasol.

Biztosíthatom önöket, hogy számos tévhit övezi azt, miről is döntünk ma. Nem kívánjuk veszélybe sodorni a nemzetközi tárgyalásokat, de úgy gondoljuk, hogy a polgároknak joguk van tudni, hogy milyen kérdésekről tárgyalunk az idegen hatalmakkal, amelyek hatással lehetnek jogaikra. Azt sem állítjuk, hogy az Európai Parlament valamennyi képviselőjének nyilvánossá kellene tennie e-mail üzenetei tartalmát. Ha valaki netán ettől tartana, egyáltalán nincs miért aggódnia.

Andreas Mölzer (NI). - (DE) Elnök úr! Az átláthatóság és a polgárok dokumentumokhoz való hozzáféréseinek kérdése az Európai Unióban kétségtelenül jelentős abból a szempontból, hogy az emberek Európa-szerte még mindig rendkívül elégedetlenek az európai integrációs politikával.

Ausztriában a lakosság nagy része elégedetlen vagy szkeptikus az Európai Uniót illetően, mivel úgy érzik, hogy a politika nem átlátható és nem hozzáférhető. A Lisszaboni Szerződés elkészítésének majd kierőszakolásának folyamata, valamint az Európai Tanács elnökének és a főképviseelőnek a megválasztása nyomán az a benyomásuk támadt, hogy nem látják, mi zajlik itt, hogy hiányzik az átláthatóság, és hogy elképzelésük sincs arról, mindez miért történt. Úgy vélem, hogy ha a Lisszaboni Szerződést sikeressé kívánjuk tenni az európai polgárok számára, fontos, hogy úgy érezzék, azonosulni tudnak az Unió döntéshozóival, és azzal, miért és hogyan születnek a döntések.

Michael Cashman, szerző. – Elnök úr! Úgy érzem, két szempontról szükséges beszélnem.

Sommer asszony továbbra is az ülésteremben van, ezért, bár nem hallgat bennünket, úgy gondoltam, helyénvaló, ha válaszolok az általa elmondottakra. Számos vád hangzott el részéről. Az egyik az, hogy nem átlátható módon jártam el. Hadd javítsam a jegyzőkönyvet, és mondjam el, hogy minden találkozóra valamennyi képviselőcsoport és valamennyi előadó meghívást kapott. Amikor nem lehettek jelen, álláspontjukat hitelt érdemlően képviselték ezeken a találkozókön is. Valamennyi ezt követően hozott döntésről tájékoztattuk az árnyékelőadókat és a képviselőcsoportokat.

Sommer asszony javaslatot tett arra, hogy vissza kellene vonnunk a szerinte demokráciaellenes és nem átlátható állásfoglalásra irányuló indítványt – amelyről képviselőcsoportja semmit sem tudott. Ezt mindenesetre érdekesnek találom, mivel ma délután tárgyaltam az EPP képviselőcsoporttal a szóbeli kérdéssel kapcsolatos állásfoglalásra irányuló indítványtervezetükről. Így csak arra tudok gondolni, hogy

félretájékoztatták, és ezen a nagyvonalú alapon örömmel várom az EPP-vel és a többi képviselőcsoporttal folytatott őszinte és jóhiszemű tárgyalást.

Végezetül, figyelmetlen voltam. A mai az utolsó alkalom arra, hogy Wallström biztos asszony és jómagam szemtől szemben állhatunk itt az ülésteremben, ezért jegyzőkönyveztetés céljából lehetőség szerint meg szerettem volna jegyezni, hogy én és a Parlament soha nem vontuk kétségbe a nyitottság és az átláthatóság iránti elkötelezettségét. Teljesen igaza volt: mindig saját intézményünk érdekében kellett fellépünk, és ön nagyszerűen küzdött, miközben mindvégig tisztetletben tartotta a nyitottság és az átláthatóság elvét.

Ön mindig is figyelemre méltó köztisztviselő volt, kiváló múlttal, és biztos vagyok benne, hogy ez a jövőben is így lesz majd. Sohasem riadt meg attól, hogy azt tegye, amit helyesnek, igaznak és tisztességesnek vélt, és azon polgárok nevében, akiknek nem lesz lehetőségük önnel találkozni, köszönetet mondok önnek.

Cecilia Malmström, a Tanács soro elnöke. – (SV) Elnök úr! A dokumentumokhoz való nyilvános hozzáférésre vonatkozó, tehát az általunk 1049/EK rendeletként hivatkozott jogszabály jó szolgálatot tett. Büszke vagyok rá, hogy Cashman úrral és a Wallström asszony által képviselt bizottsági közreműködéssel együtt részt vehettem az elkészítésében.

A Lisszaboni Szerződés a rendelet alkalmazási körének kiterjesztése révén lehetőséget teremt arra, hogy eggyel tovább lépjünk. Ez rendkívül kedvező fejlemény. Sajnálattal veszem tudomásul, hogy az ősz folyamán nem tudtunk intézményközi párbeszédet kezdeményezni az Európai Parlamenttel. A folytatás előtt az Európai Parlament véleményére vártunk. Úgy vélem, hogy az intézményközi megbeszélések előmozdításához a spanyol elnökségnek is szüksége lesz majd valamilyen jelzésre a Parlament vonatkozó álláspontját illetően.

Erre várva még sok a tennivaló. Wallström asszony és Wallis asszony is utalt a ma délelőtti ülésre, amely kézzelfogható módja az átláthatóság és a dokumentumokhoz való hozzáférés elősegítésének, valamint az intézmények felhasználóbarátabbá tételének. Az egyik tárgyalt kérdés az volt, hogyan használhatnánk fel számítógépes rendszereinket annak érdekében, hogy a polgárok, az újságírók, a nem kormányzati szervezetek és mások figyelemmel kísérhessék a jogszabályok útját a bizottsági javaslatától egészen a végső szavazásig.

Úgy gondolom, ezzel jelentősen növelhetnénk az EU-ról szóló ismeretek és tudás körét, valamint az irányában érzett bizalom szintjét. Ahogyan az már elhangzott ma, az átláthatóság jó dolog, egyben pedig szükséges és fontos is. Növeli a döntések hatékonyságát, erősíti a döntések iránti bizalmat és csökkenti a rendellenességek és a gyanú kockázatát.

Ha a döntések tekintetében erősödik az EU legitimitása, az a döntések minőségét is kedvezően befolyásolja. Éppen ezért nagyszerű, hogy az Európai Parlament megrendezte ezt a vitát, és bízom abban, hogy lesz folytatása, még ha annak megvalósítására nem is a svéd elnökség kap lehetőséget. Nagyon köszönöm Cashman úrnak és a Parlamentnek, amiért felvetették ezt a kérdést.

Margot Wallström, a Bizottság alelnöke. – Elnök úr! Kiváló módot találtak arra, hogy kissé megnyihítsenek, mivel most szólok fel utoljára. Nem is választhattam volna a nyitottság és az átláthatóság kérdésénél megfelelőbb témakört – minden valószínűség szerint – utolsó európai parlamenti szereplésemhez.

Hadd említsek néhány alapvető tény. Az Európai Bizottság javaslatot nyújtott be. Ez az egyetlen vitára bocsátott javaslat. Átdolgozás formájában készítettük el, ami azt jelenti, hogy véleményünk szerint a rendelet alapját képező elvek helyénvalók; megfelelők. Felhasználhatjuk ezeket, de korszerűsíteni, frissíteni és hatékonyabbá kell tenni őket. Ezen elképzelés alapján született meg az átdolgozott szöveg.

Néhány kérdésben eltérő nézeteket képviselünk – a dokumentumok fogalmának meghatározása stb. –, ennek ellenére ilyen jellegű tárgyalásokat kell folytatnunk, és gondoskodnunk kell arról, hogy előrevigyük az ügyet. Ehhez szükség van a parlamenti első olvasatra. Részünkről ez az alapvető üzenet.

Ezenfelül az új szerződés alapján úgy gondoljuk, hogy mindezt a rendelet alkalmazási körének kiterjesztésével érhetjük el. A Bizottság meglátása szerint ez a fő különbség. A rendelet immár az Európai Unió valamennyi szervezetét, ügynökségét stb. magában foglalja majd. Ez a jelenlegi helyzet, és továbbra is bízunk abban, hogy a Parlament mihamarabb gondoskodni fog az első olvasatról. Ezt követően kikérhetjük a Tanács véleményét is, hogy megkezdhezzük a szükséges megbeszéléseket és tárgyalásokat, majd végül döntést hozhassunk.

A Cashman úr által a jelentésében említett számos fontos kérdést illetően: úgy gondolom, más eszközök is rendelkezésre állnak, mivel ezek a kérdések némileg kívül esnek a szóban forgó rendelet hatáskörén. Ettől függetlenül rendkívül fontos kezdeményezésekről van szó. A nyilvántartásokhoz és az általunk már – például

a mai nap során – tárgyalat területekhez kapcsolódnak, ahol más eszközök és nem a rendelet segítségével javítható a nyitottság és az átláthatóság. Innen fogjuk folytatni. Tudom, hogy ezt nem szívesen hallja, de kezdeményeztem egy nyitottságról szóló cselekvési terv létrehozását, amelynek egyes részeitől már ma tárgyalunk, és amelynek keretén belül közösen további erőfeszítéseket tehetünk a nyitottság és az átláthatóság érdekében, és küzdhetünk ezekért.

Pozitív szellemben – és valóban annak szánom – valamennyiüknek köszönetet szeretnék mondani, és megragadnám az alkalmat, hogy mindannyiuknak kellemes karácsonyi ünnepeket és boldog új évet kívánjak.

Elnök. - Még egyszer megragadnám az alkalmat, hogy köszönetet mondjak önnek az elmúlt évek során tanúsított együttműködésért. Kellemes karácsonyt és minden jót kívánok.

Az eljárási szabályzat 115. cikkének (5) bekezdése alapján öt állásfoglalási indítványt⁽²⁾ nyújtottak be.

A vitát lezárom.

A szavazásra 2009. december 17-én, csütörtökön kerül sor.

Írásbeli nyilatkozatok (az eljárási szabályzat 149. cikke)

Bogdan Kazimierz Marcinkiewicz (PPE), írásban. – (PL) Elnök úr! Az EU szervezeteinek és intézményeinek a dokumentumaihoz való hozzáférés problémája, amely a mai vita tárgyát képezi, véleményem szerint rendkívüli jelentőséggel bír az Európai Unió jogalkotási folyamatában. Az átláthatóság itt létfontosságú, amelynek köszönhetően valamennyi uniós polgár jogosult hozzáférni a dokumentumokhoz, amelyek az Európai Unió működéséről szóló szerződés 15. cikke (3) bekezdésének értelmében nem csupán az irányadó jogrendet, de a jogszabálytervezeteket is magában foglalják. Ez azt jelenti, hogy bármely, az EU-ban lakóhellyel, illetve létesítő okirat szerinti székhellyel rendelkező természetes vagy jogi személy közvetlenül befolyásolhatja az új jogszabályokat, ami a nyilvános ellenőrzés egy különleges formájának minősül. A jelenleg hatályos 1049/2001/EK rendelet biztosítja az EU dokumentumaihoz való megfelelő hozzáférést, a Lisszaboni Szerződés 2009. december 1-jei hatálybalépése azonban rendkívüli kihívás elé állított bennünket, mivelhogy megnőtt az EU polgárainak szerepe és fokozódott tényleges részvételük mértéke. A dokumentumokhoz való korlátlan hozzáférés ezért meghatározó eleme az EU jövőbeni formájának és működésének.

16. Grúziai helyzet (vita)

Elnök. - A következő napirendi pont a Tanács és Bizottság nyilatkozata a grúziai helyzetről.

Cecilia Malmström, a Tanács soros elnöke. – (SV) Elnök úr! Több, egymástól eltérő területet érintünk itt ma délután és ettől olyan csodálatosan izgalmas a Tanács elnökségének székében ülni. Grúzia témáját fogjuk most megvitatni. Tudom, hogy ez egy olyan kérdés, amely érdekli az Európai Parlamentet és személy szerint hozzám is nagyon közel áll. Rögtön a legelején világossá szeretném tenni, hogy az EU maradéktalanul támogatja Grúzia stabilizációját és normalizálását, és az országban végbemenő demokratikus reformokat.

Többféle nagyon speciális módon támogatjuk Grúziát: az EU megfigyelő misszióján (EUMM), az aktív közreműködésünkön és a genfi tárgyalásokban vállalt kulcsszerepünkön keresztül, valamint a humanitárius helyzet enyhítését és Grúzia gazdasági kilábalásának támogatását célzó megemelt uniós pénzügyi támogatáson keresztül.

A keleti partnerség elindításával az EU megerősítette Grúziával, valamint a többi országgal fenntartott kapcsolatait. Lehetőséget kínálunk arra, hogy egy társulási megállapodás és kiterjedt szabadkereskedelmi területek révén a kapcsolatok magasabb szintre kerüljenek. Grúzia célja természetesen a stabilitás és a jólét elérése. Mi segíteni fogunk nekik ebben. Ugyanakkor a tényleges előrelépéshez Grúziának továbbra is a demokratikus reformokra kell összpontosítania. Nagyon nagy jelentőséget tulajdonítunk a megfelelő társadalmi irányítással és emberi jogokkal összefüggő kérdéseknek. Értékeljük azt a tényt, hogy Grúzia eltökélten folytatni kívánja demokratikus reformjait és különösen elszánt a reformok második hullámát illetően.

Grúzia számára komoly előnyöket jelent majd, ha megalapozott demokráciává válik, amelyben a polgárokat megilletik az alapvető szabadságjogok és emberi jogok. Természetesen magának az országnak és az ott élő

⁽²⁾ Lásd a jegyzőkönyvet.

embereknek is javát szolgálja majd, de a jobb lehetőségek megteremtésével előnyös lesz a szeparatista régiókban élők számára is. A politikai környezet kihívást jelent. A kormány és az ellenzék közötti tárgyalásoknak továbbra is az intézményépítés központi elemeire és az alkotmányos reformmal, a választási reformmal, a médiaszabadsággal és az emberi jogokkal kapcsolatos kérdésekre irányuló konszenzus felé kell haladnia. Grúzia kormányának továbbra is fenn kell tartania a kapcsolatokat az ellenzékkel és a civil társadalommal.

Az EU kész támogatást nyújtani ehhez. Az európai szomszédságpolitika cselekvési tervében felvázolt együttműködésen túlmenően a keleti partnerség kétoldalú szintje különleges lehetőséget kínál arra, hogy előrehaladást érjünk el ezen a területen. Megvizsgáljuk továbbá egy Grúziával, Örményországgal és Azerbajdzsánnal kötendő társulási megállapodás tárgyalási irányelveit. Az ezekkel az országokkal folytatott kapcsolataink magasabb szintre emelését a részvétel, a differenciálás, a feltételhez kötöttség, valamint a közös felelősségviselés elvei fogják vezérelni. Üdvözljük, hogy Grúzia elkötelezett az EU-val fenntartott kapcsolatok javítása mellett a keleti partnerség teremtette perspektíva alapján.

Az Európai Unió megfigyelő missziója a jelen körülmények között nagyon fontos tényezője a stabilitás előmozdításának. A megbízatást 2010 szeptemberéig meghosszabbítottuk. A felek közötti bizalmat előmozdító intézkedésekre helyezzük a hangsúlyt. Az incidensmegelőzésről és reagálási mechanizmusról szóló genfi megállapodást követően a megfigyelő misszió kiemelkedő szerepet játszik a különböző felek közötti mechanizmusok koordinálásában. Itt a grúzokra, az oroszokra, valamint a dél-oszt és abbáziai de facto hatóságokra utalok.

Néhány nehézség ellenére a feleknek számos kérdésben sikerült megállapodásra jutniuk, beleértve egy „forródrót” létesítését annak érdekében, hogy kezelni tudják a dél-oszt és abbáziai közigazgatási határokon felmerülő, biztonsággal összefüggő ügyeket. A megfigyelő mechanizmus ezt használta arra, hogy csökkentse a felek között kialakult feszültséget a fekete-tengeri eseményeket követően, és megoldja a dél-oszt közigazgatási határnál történt incidenst, amelynek során 21 grúz állampolgárt vettek őrizetbe, akiket később szabadon engedtek.

A megfigyelő misszió továbbra is együtt fog működni az érintett felekkel. Az incidensek megelőzéséből a bizalom előmozdítását célzó intézkedésekre való átmenet fontos lesz a helyzet normalizálása szempontjából. A misszió figyelemmel kíséri az újonnan épített településeket, a tavaly augusztusi háború belső menekülteinek letelepülését, valamint a belső menekültek és a grúz hatóságok, a nem kormányzati szervezetek és a nemzetközi szervezetek közötti kapcsolatok megkönnyítését. E tekintetben egyértelmű, hogy a korábbi konfliktusok következtében a lakóhelyüket elhagyni kényszerülő szinte valamennyi belső menekült még mindig olyan körülmények között él, amely nem felel meg a minimális nemzetközi követelményeknek, igaz 2008 óta javult a helyzet. A misszió minden lehetséges helyen továbbra is segíteni fogja a hatóságokkal való kapcsolat megkönnyítését.

A misszió számára kulcsfontosságú eredményt jelentett a grúz védelmi minisztériummal és belügyminisztériummal kötött két egyetértési nyilatkozat megvalósulása. Ugyanakkor ébernek kell lennünk azt a kockázatot illetően, hogy a grúz hatóságok felhagynak az egyetértési nyilatkozatok alkalmazásával, mivel a felek között nincs kölcsönös bizalom.

Ahogy azt Önök is tudják, a közelmúltban jelent meg a grúziai konfliktussal foglalkozó független nemzetközi vizsgálóbizottság jelentése. Minden érintett fél, valamint a nemzetközi közösség egésze tanulhat ebből a jelentésből. Ugyanakkor ezt a maga egészében és nem csak részleteiben kell megnézni. Az EU mindig is hangsúlyozta, hogy határozottan támogatja Grúzia szuverenitását és területi integritását nemzetközileg elismert határain belül. Szilárd meggyőződésünk, hogy Grúziában szükség van a nemzetközi jelenletre és dolgozni fogunk ennek biztosításán. Sajnáljuk, hogy a tagállamok többségének támogatása ellenére nem sikerült megállapodásra jutni az EBESZ égisz alatt.

Az EU augusztus 12-i és szeptember 8-i megállapodásokkal kapcsolatos álláspontja nem változott. Oroszországnak maradéktalanul végre kell hajtania ezen megállapodásokat. E tekintetben még mindig vannak fontos megoldandó kérdések, például a határellenőrzések, illetve hogy az EU bejuthasson a két szakadár tartomány területére. Ezeket a kérdéseket fel fogjuk vetni az Oroszországgal folytatott tárgyalásaink során.

Emellett előre is tekintenünk kell. E tekintetben minden nehézségük ellenére rendkívül fontosak a genfi tárgyalások. Ez lesz az egyetlen hely, ahol minden fél képviselője jelen lesz és fontos számunkra, hogy valóban képesek legyünk tényszerű megbeszéléseket folytatni az erőszak alkalmazásának kiküszöböléséről és a nemzetközi biztonsági intézkedésekről. Ez jelenti az előrehaladás egyetlen járható útját, és várakozással

tekintünk a 2010. január végére tervezett egyeztetések elé. Ez előnyös lesz mindenki számára, aki hosszú távú stabilitást és fejlődést próbál elérni Grúzia és a térség egésze számára.

Benita Ferrero-Waldner, a Bizottság tagja. – Elnök úr, a Tanácsi tisztelt soros elnöke, tisztelt jövőbeni kolléga, tisztelt képviselők! Engedjék meg, hogy én is elmondjam, mekkora öröm számomra, hogy ismét megoszthatom Önökkel Grúziával kapcsolatos nézeteimet.

Mint ahogy Önök is tudják, az elmúlt két év során Grúzia nehéz időszakon ment keresztül mind a külső, mind a belső viszonyok vonatkozásában.

Az imént említett, tavaly augusztusban Oroszországgal folytatott háború az egész térségen sebeket ejtett és Grúzia még most is olyan alapvető kérdésekkel küszködik, mint a több mint 200 000 lakóhelyét elhagyni kényszerülő ember alapvető szükséglete, néhányuk már az 1990-es évek kezdete óta szenvednek ezek hiányától. Ami a belső viszonyokat illeti, a tavalyi konfliktus tovább növelte a Grúzián belüli feszültséget. A vitatott választások például több hónapig tartó utcai tiltakozásokhoz vezettek.

Minden tőlünk telhetőt megteszünk azért, hogy segítsünk az országnak megtenni a nehézségek megoldásához szükséges lépéseket. Mindenekelőtt eleget teszünk azon ígéretünknek, hogy 500 millió eurós anyagi támogatást nyújtunk Grúzia helyreállításának elősegítésére. A konfliktust követő támogatási csomag végrehajtása jól halad és sokaknak javultak az életkörülményei.

Betartjuk ígéreteinket és az igen tekintélyes támogatásunk segítséget nyújt a belső menekültek letelepedéséhez, valamint a gazdasági stabilizációhoz és Grúzia infrastruktúrájának támogatásához. Az elkövetkező napokban a Bizottság a Grúziának nyújtott 46 millió eurós makroszintű pénzügyi támogatás első részletét is felszabadítja, ami további részét képezi ennek az átfogó csomagnak.

Ugyanakkor ahhoz, hogy sikerüljön kisegítenünk Grúziát a jelenlegi nehéz helyzetéből, Grúziának is jobban kell teljesítenie különösen három területen.

Grúziának először is további demokratikus reformokat kell előmozdítania. A demokrácia, a jogállamiság, az emberi jogok és az alapvető szabadságok tiszteletben tartása képezi valamennyi keleti partnerünkkel fenntartott kapcsolatunk gerincét, és a grúz elnök ez év elején tett nyilatkozata, amelyben meghirdette a „demokratikus reformok új hullámát” és kijelentette, hogy Grúzia nagyobb demokráciával, nagyobb szabadsággal és haladással fog reagálni az orosz agresszióra, nagyon üdvözlendő.

A májusban tartandó tbiliszi helyhatósági választások jelentik majd ezen elkötelezettségek erőpróbáját, és nagyon fontosak lesznek, mivel a tbiliszi polgármestert – most először – közvetlen választással fogják megválasztani.

Ez hatalmas lehetőséget jelent Grúzia számára ahhoz, hogy visszanyerje polgárai választási folyamat iránti bizalmát – egy olyan lehetőséget, amelyet meg kell ragadnia, mivel a választási rendszer hiányosságai továbbra is a politikai instabilitás jelentős potenciális forrását jelentik Grúziában.

A második terület, ahol Grúziának jobban kell teljesítenie az az, hogy „stratégiai türelmet” kell tanúsítania a konfliktus utáni időszakban. Ez magának Szaakasvili elnöknek a megfogalmazása. Mint ahogy Önök is tudják, az Európai Unió kiemelt szerepet játszott az ellenségeskedések megszüntetésében és továbbra is tartós megoldásra fog törekedni.

Mint ahogy az elhangzott, változatlanul fenntartjuk támogatásunkat Grúzia területi integritását és szuverenitását illetően. Mindent tőlünk telhetőt meg fogunk tenni a megfigyelő missziókon és a genfi tárgyalásokon betöltött közvetítő szerepünkön keresztül annak érdekében, hogy sikerüljön normalizálni a helyzetet.

A szakadár régiók elszigetelése azonban nem fogja elősegíteni a konfliktus megoldására tett erőfeszítéseket. Éppen ellenkezőleg, arra van szükség, hogy Abbáziával és Dél-Osztétiával okos kötelezettségvállalási politikát folytassunk.

Éppen ezért értékeljük az említett stratégiai türelemmel kapcsolatos grúz politikát, amely jelentős mértékben elismeri annak szükségességét, hogy a polgárok érdekében a szakadár régiókkal korlátozások nélkül kell fenntartani a kapcsolatokat, és hogy vissza kell állítani a térség stabilitását.

A grúz kormány arra irányuló erőfeszítéseit, hogy állami stratégiát dolgozzon ki az abbáziai és dél-osztéti területekre, érdemes támogatnunk, különösen vonatkozik ez minden olyan erőfeszítésre, amely a lakosság javát szolgáló szorosabb munkát célozza.

Továbbra is aggodalommal tölt el ugyanakkor bennünket, hogy a megszállt területekre vonatkozó törvény – amennyiben túl szigorúan kerülnek végrehajtásra – feleslegesen fokozhatja a feszültségeket a jogalanyokkal, megnehezítve ezzel a segítségnyújtást. Fennáll annak veszélye, hogy ez hátráltatni fogja a gazdasági kapcsolatokat, és nem valósulhatnak meg azon lépések, amelyek a napi kapcsolatok normalizálásához szükségesek. Az Európa Tanács Velencei Bizottságának nagyon jó tanácsa ellenére Grúzia még nem módosította ezt a törvényt, ezért továbbra is arra szólítjuk fel Grúziát, hogy tegye meg a javasolt kiigazításokat.

A harmadik pontom arra vonatkozik, hogy Grúziának aktívan fel kell készülnie az európai és keleti partnerség keretében kötendő új EU–Grúzia társulási megállapodásról folytatott tárgyalásokra. Mi minden tőlünk telhetőt megteszünk Grúzia támogatása érdekében.

Kétoldalú kapcsolataink új jogi keretének kialakítására tett előkészületek igen jól haladnak. Nagyon gyorsan kidolgoztuk a tárgyalási irányelveket az EU–Grúzia társulási megállapodás számára, ezeket most vitatja meg a Tanács. A tárgyalási irányelvek tervezete tartalmazza egy mély és átfogó szabadkereskedelmi térség jövőbeli létrehozását.

Már ismertettük Grúziával legfőbb ajánlásainkat azzal kapcsolatban, hogy milyen lépéseket kell még megtennie, mielőtt az országot alkalmasnak tartanánk a tárgyalások megkezdésére. Bölcsnek tartom Grúzia azon szándékát, hogy a tárgyalásokig még rendelkezésre álló időt a saját előkészületeinek felgyorsítására használja fel, és alapvető fontosságúnak tartom, hogy nagyon aktívan foglalkozzon a legfőbb ajánlásokkal.

Időközben novemberben befejeződtek az EU–Grúzia közötti vízumkönnyítési és visszafogadási megállapodásokról munkacsoport szinten folytatott tárgyalások, és most mindkét oldal végső jóváhagyását várjuk. Ezek a megállapodások mérföldkövet jelentenek partnerségünkben, ismételten megmutatva, hogy szorosabb kapcsolatunk milyen konkrét előnyöket jelenthet Grúzia lakossága számára. A nagyobb mobilitás elválaszthatatlanul együtt fog járni a fokozott biztonsággal. A közelmúltban írtam alá egy együttes nyilatkozatot az Európai Unió és Grúzia közötti mobilitási partnerségről, amely most kerül véglegesítésre.

Befejezésként annyit, hogy továbbra is mélyen elköteleztettek vagyunk Grúzia támogatása mellett ezekben a nehéz időkben. Új lehetőségeket kínálunk, amelyek kézzelfogható eredményeket hozhatnak az ország és polgárai számára, de Grúziának is segítenie kell önmagán, és ha jó döntéseket hoz, akkor mi ott leszünk, hogy segítsünk az út minden lépésénél.

György Schöpflin, a PPE képviselőcsoport nevében. – Elnök úr! Nagyon nagy hatással volt rám az a nagyon alapos kép, amellyel a soros elnök asszony és a biztos asszony a kapcsolatok jelenlegi állását lefestette. Az Európai Unió Grúziával való kapcsolata nagyon nagy horderejű kérdéseket vet fel azzal kapcsolatban, hogy miről is szólunk, hogy mi az EU és hogy mivé kívánunk válni. Elképzelhető, hogy ez a kapcsolat lesz majd a szolidaritás, az emberi jogok és a demokrácia értékeinek – a hirdetett értékeink iránti elkötelezettségünk erőpróbája.

Világosan látszik, hogy Grúzia – a vezetőréteg és a társadalom egyaránt – Európához tartozónak tekinti az országot. Ez az ország ugyanakkor – ismerjük el – bizonytalan helyzetben van, mivel Oroszország, mint egykori gyarmatosító hatalom, nem hagyott fel Grúzia, sőt valójában a dél-kaukázusi térség többi része feletti egyfajta hűbéri hatalom visszaállításának igényével. Ilyen értelemben Oroszországban sokan nem veszik komolyan Grúzia független állami státuszát, és úgy vélik, hogy Grúzia Oroszországba való visszatérése mindössze idő kérdése. Ennek következtében Grúzia lakosságának jelentős többsége kifejezetten bizonytalanságban érzi magát. Ez a bizonytalanság jelentősen felerősödött az Oroszországgal tavaly kialakult konfliktus fényében. Egyetlen ország sem szereti, ha megfosztják szuverén területétől, mint ahogy az Grúzia esetében megtörtént.

Mindez kihat az EU-ra – ami hangsúlyozza a keleti partnerség jelentőségét. Grúzia európai jövőt képzel önmaga számára, amely nem utolsósorban biztonságának garanciáját jelenti. Nyilvánvalóan itt van emellett a dél-kaukázusi energetikai folyosó, amely Európa energiaellátásának jövőbeli mentőkötele. Ezek elég nyomós okok ahhoz, hogy az Európai Unió komolyan vegye Grúzia európai törekvéseit, ahogy azt nyilvánvalóan tesszük is, de ezenkívül van még egy döntő érv is, amely szerint ha Európa figyelmen kívül hagyja ezen törekvéseket, akkor a világ előtt saját hitelességünk válik kérdésessé és ellenfeleinket örömmel fogja eltölteni Európa gyengeségének ez a megnyilvánulása.

Roberto Gualtieri, az S&D képviselőcsoport nevében. – (IT) Elnök úr, hölgyeim és uraim! Véleményem szerint a nehéz grúziai helyzet miatt különös gonddal kell eljárni a nemzetközi jog védelmének gyakorlatias megközelítéssel és felelősségérzettel való ötvözése során.

Úgy gondoljuk, hogy az EU helyesen tette, hogy megerősítette Grúzia területi integritása és szuverenitása iránti támogatását és ezzel egy időben üdvözljük az abbáziai választások tudomásulvételénél mutatott óvatosságot, ami érzésünk szerint összhangban áll azzal a módszerrel, amelynek alapja a párbeszédre és politikai vitára való folyamatos törekvés, illetve a demokratikus folyamat támogatása. A térség belső fejlődése és a nemzetközi környezet alakulása alátámasztja ezt a döntést, miszerint párbeszédre kell törekedni, és tovább kell növelni Európa felelősségét mindazokon a területeken, ahol kötelezettségeket vállalt: a grúziai demokratikus folyamat támogatására tett bizottsági kezdeményezés, a menekültek támogatása, a genfi tárgyalások életben tartására tett erőfeszítések, valamint az európai megfigyelő misszió tevékenysége, ezen utóbbi annál is inkább értékes és létfontosságú, mivel jelenleg ez az egyetlen nemzetközi misszió Grúziában.

Üdvözljük a misszió által végzett munkát és hozzájárulását a régió stabilitásához, az incidensmegelőzési és reagálási mechanizmus működéséhez, és a felek közötti bizalom helyreállításának nehézkes folyamatához. Ezzel együtt tudatában vagyunk annak, hogy a demokratikus folyamat fejlesztése, amellyel kapcsolatban nagyvonalúnak és igényesnek kell lennünk, valamint a társulási megállapodás jelenthetik Grúziában a tartós változás kulcsát.

Ulrike Lunacek, a Verts/ALE képviselőcsoport nevében. – (DE) Elnök úr, a Tanács tisztelt soros elnöke, biztos asszony! Különösen két témát szeretnék megvitatni. Az első egyrészről a gazdasági segítségnyújtás és támogatás, másrészről a demokratikus fejlődés közötti összefüggés, a második pedig a Tagliavini-jelentésben szereplő néhány alapvető kérdéssel függ össze.

Ferrero-Waldner asszony, Ön jogosan mondta, hogy szükség van a Grúziának nyújtott pénzügyi és gazdasági támogatásra, és ezt az Európai Uniónak továbbra is meg kell adnia. Ön három feltételt szabott ezen támogatás biztosításához, ez a demokratikus reform, az alapvető szabadságok és a jogbiztonság. Van egy kérdés, amely különösen fontos számomra. A múltban sajnálatos módon az volt a helyzet, hogy Grúzia és kormánya nagy mennyiségben vásárolt fegyvereket, főleg a tavalyi konfliktust megelőző időszakban. Hogyan szándékozzák biztosítani, hogy az európai pénzügyi támogatást ne fordítsák ilyen célra?

Másodszor pedig szeretnék megemlíteni egy emberjogi esetet, amellyel az Európa Tanács és Hammerberg úr is foglalkozott. Dél-Osztétiában két tizenéves még mindig őrizetben van, habár Hammerberg úrnak megígérték, hogy szabadon engedik őket. Tettek-e bármilyen lépést ezzel kapcsolatban? Lehetségesnek tartják, hogy a közeljövőben szabadon engedik őket?

Egy utolsó pont: a Tagliavini-jelentés elsőként írta le világosan, hogy hogyan alakult ki a konfliktus a felgyülemlett idegengyűlölettel és a gyűlöletbeszéddel együtt. Mit fog a Bizottság és a Tanács tenni ezen a területén annak érdekében, hogy megszüntesse ezt a helyzetet, és világossá tegye, hogy ezek a dolgok egy fegyveres konfliktus előjelei és fontos véget vetni ezeknek még mielőtt elkezdődhetnének?

Michał Tomasz Kamiński, az ECR képviselőcsoport nevében. – (PL) Elnök úr! Nem titkolom, hogy csalódott vagyok mindkét ma elhangzott nyilatkozatot illetően. Ma itt az Európai Parlamentben, mi az Európai Unió hatóságának képviselői teljes joggal hangsúlyozzuk a demokrácia szerepét. Kioktatjuk Szaakasvili elnököt azokról a változtatásokról, amelyeket országában be kell vezetnie. El szeretném mondani, hogy már igen sok változtatást vitt véghez, és napjaink Grúziája és a néhány évvel ezelőtti Grúzia két teljesen különböző ország. Ugyanakkor nem felejtettük el, hogy Grúzia területének jelentős részén ma orosz tankok találhatók. Képviselőtársaim, ha Önök úgy gondolják, hogy a történelem bármely időszakában az orosz tankok bárkinek is demokráciát hoztak, akkor Önök súlyosan tévednek! Az orosz tankok nem demokráciát hoznak, az orosz tankok elnyomást hoznak.

A grúziai helyzetről beszélünk ma, de a Tanács képviselőjének beszédében azt a szót, hogy „Oroszország” mindössze egyszer hallottuk, miközben Oroszország jelenti a grúziai helyzet kulcsát. Nem azt mondom, hogy Grúziában minden ideális. Természetesen nagyon sok mindenen kell javítani. Az oroszok azonban az arcunkba nevetnek azzal, hogy nem hajtják végre az Európai Unió nevében Sarkozy elnök által kitérgyalt ötpontos megállapodást. Meg kell kérdezni: miért vannak még mindig orosz katonai egységek Pereva falujában? Megemlítették valaha ezt a kérdést az oroszoknak?

Amennyiben a demokrácia, az emberi jogok, a tolerancia és szólásszabadság szükségességéről beszélünk, akkor ehhez mind csatlakozom. Tényleg azt gondoljuk, hogy Oroszország ma ezeket az értékeket támogatja Grúziában, vagy a Grúzia elleni orosz agresszió része a demokráciáért vívott harcnak? Nem, ez a brutális imperializmus cselekedete. Nekünk mint az Európai Uniónak fel kell lépnünk a brutális imperializmus ellen. Csak akkor lesz mindaz, amit mondunk, hiteles a grúz barátaink számára, ha elmondjuk nekik, hogy még sok mindent kell tenniük – és ezzel egyetértek – az országukért ahhoz, hogy maradéktalanul megfeleljenek európai követelményeinknek.

Ugyanakkor nem mutogathatunk ujjal Grúziára, amikor másrésről itt van Oroszország, ahol meggyilkolják a kellemetlenkedő újságírókat, ahol a szomszédokkal és a kisebbséggel szembeni gyűlöletbeszéd jelenti a média hivatalos szóhasználatát és a vezető orosz politikusok nyelvezetét. Nemet kell mondanunk erre, mert ekkor vállalhatunk hitelessé mindabban, amit a demokráciáról mondunk a többi országnak, beleértve Grúziát is. Felszólítom az Európai Uniót, hogy szilárdan és határozottan védje meg Grúzia területi integritását a valamennyiünk által osztott értékek nevében, és védje meg Grúziában a szabadságot és a demokráciát az orosz agresszióval szemben.

Andreas Mölzer (NI). - (DE) Elnök úr, biztos asszony! Véleményem szerint az Európai unió külpolitikája nem igazán következetes ebben a térségben. Közismert, hogy a Kaukázus az energia tranzitrégiója ugyanúgy, mint Oroszország, amely fontos stratégiai partnerünk és jelentősége óriási a számunkra. A helyzet érzékenységből kiindulva a grúziai konfliktus során sikerült Szaakasvili elnöknek az EU-t rászédnie, feltehetőleg egyes tagállamok USA-függő hozzáállásának hatására. A grúziai válságban tanúsított politikai szűklátókörűség nemcsak hogy növelte az Unión belüli belső megosztottságot, de súlyosan megterhelte az Oroszországgal fennálló kapcsolatokat is. Ennek számláját a gázvitában fogjuk megkapni. Még nem lehet tudni, hogy az EU új felsővezetői megfelelő módon fognak-e eljárni ebben az esetben.

Amennyiben Brüsszel ténylegesen meg akarja védeni az emberi jogokat, akkor be kell avatkoznia Grúziában az esetleges választási manipulációkkal, a rabszolgasággal egyenlő munkakörülményekkel, valamint a tüntetéshez való jogra vonatkozó korlátozásokkal kapcsolatban, amelyek megsértik az Alapjogi Chartát.

Brüsszelnek kiegyensúlyozott megközelítést kell elfogadnia a grúz kérdést illetően azzal, hogy egyenlő mértékben veszi figyelembe mind Grúzia, mind Oroszország jogos érdekeit.

Vytautas Landsbergis (PPE). - Elnök úr! Gyerekkoromban az országot megszállták az oroszok. Az általános iskolában sok új dalt kellett megtanulnunk. Ezek egyike grúz eredetű volt és egy lányról szólt, akit Sulikonak hívtak. A megszállás minden tekintetben rossz volt, csak ez a dal volt szép.

Azóta sok év telt el, és a közelmúltban megint összetalálkoztunk ezzel a lánnyal, Sulikoval, ez alkalommal a sötét szeme volt tele könnyekkel és ütlegetés nyomai látszódtak rajta. Egy évvel ezelőtt megint bántalmazták – kirabolták, megverték és megerőszakolták. Mi, a 27 uniós úriember, ezután csak nézzük ezt a leányt, és furcsa módon beszélünk: Hogy történhetett ez meg? Mit csinált rosszul? A viselkedése ingerelte az erőszaktevőt? A férfi pontosan ezt mondja: „Kihívóan viselkedett!” Ellenszegült a követeléseinek? Ez nem lenne bölcs dolog: senkinek, főleg a rablónak és az erőszaktevőnek nem szabad ellenszegülni vagy őket démonizálni. Rugalmasabb lehetett volna, jámbor módon fogadhatta volna a támadásokat, de ő két teljes napon keresztül próbált védekezni – és ez volt a legnagyobb hibája. Senki sem tudja most már megmondani, hogy ki volt a támadó: a férfi azt mondja, hogy a lány támadta meg őt.

Ez a helyzet egy Európa peremén elhelyezkedő távoli ország bíróságán, ahol a nagy földesurat semmilyen esetben sem lehet elítélni – de a lányt igen. Így tehát most egy új problémával állunk szemben, amit a lány okozott, mivel ügyletünk Erőszaktevő úrral enyhén megsérült. A következő alkalommal Erőszaktevő úr megkapja majd a különleges „Mistral” tablettánkat, hogy növelhesse a férfiúi képességeit.

Hölgyeim és uraim Európában, a következő háború esetében határozottabban járjanak el.

Kinga Gőncz (S&D). - (HU) Szeretném Ferrero-Waldner biztos asszonyt köszönteni és Cecilia Malmströmet is külön, aki most miniszterként, de hamarosan szintén biztosként lesz itt a körünkben, és egy pár szót mondani arról, hogy köszönöm szépen egyrészt a beszámolót – nagyon fontos információk voltak benne – s hadd mondjam el én is, hogy az Unió keleti szomszédsága az utolsó két bővítési kör óta tulajdonképpen közvetlen közelségébe került az Európai Uniónak, és ilyen módon sok szempontból felértékelődött. Nem csak a geográfiai közelség miatt, hanem részben az orosz befolyási övezetekben gondolkodó külpolitika miatt, illetőleg az energiabiztonság felértékelődése miatt is.

Ebből a szempontból kiemelten fontos a keleti partnerség programja, ami differenciálni is tud és mégiscsak egyértelműen szorosabbra vonja a kötelékeket ezekkel az országokkal. Grúzia a leginkább európai uniós értékek iránt elkötelezett országa a kaukázusi régióknak. Szeretnék egy pár dolgot kiemelni és hangsúlyozni, egyrészt a vízumkönnyítési eljárás előkészítését. Nem csak az emberek közötti kapcsolatok miatt fontos ez, hanem azért is, mert tudjuk, hogy a dél-ozsét és abház állampolgárok, akiknek orosz útlevelük van, ők már élvezik ennek az előnyeit, és ez olyan feszültséget kelt, ami tovább rontja a helyzetet. A másik tulajdonképpen, amit szeretnék hangsúlyozni, az az, hogy a keleti szomszédságpolitika országai közül négyben befagyott konfliktusok vannak, amire kiemelt figyelmet kell szánnunk.

És még utolsóként hadd mondjam el, hogy szeretném megköszönni Ferrero-Waldner biztos asszonynak mindazt az erőfeszítést, amit ezért a térségért tett, azért, hogy ez a térség közelebb kerüljön az Európai Unióhoz.

Milan Cabrnoch (ECR). - (CS) Az Európai Unió szoros figyelemmel követi a grúziai helyzetet és nagy figyelmet szentel az országnak. Az Európai Parlament elnöke, Jerzy Buzek, október végén találkozott Szaakasvili elnökkel, november elején pedig a Külügyi Bizottság együttes ülésén az Oroszországgal folytatott együttműködésért felelős küldöttség és a dél-kaukázusi országokkal folytatott együttműködésért felelős küldöttség, valamint az Európai Parlament képviselői megvitatták a grúziai helyzetről szóló Tagliavini-jelentést, a november 26-i Strasbourgban tartott rendkívüli ülésen pedig a dél-kaukázusi küldöttség tagjai találkoztak a grúz kormány miniszterével, Giorgi Baramidzevel.

Mindenkor támogatjuk Grúzia területi integritását és szuverenitását. A grúziai helyzet és a Grúzia és Oroszország között fennálló konfliktus békés megoldását támogatjuk. Követeljük, hogy a békefigyelők ne csak a grúz kormány igazgatása alá tartozó területekre, de a megszállt területekre is beléphessenek. Ezzel egy időben követeljük, hogy ezen megszállt területekre is eljuthasson a humanitárius segítségnyújtás. Aggódunk a menekültek helyzete miatt, akiket otthonaik elhagyására kényszerítettek és nem térhetnek oda vissza, és nagyra értékeljük a grúz kormány erőfeszítéseit arra vonatkozóan, hogy minden menekült számára tisztességes életkörülményeket biztosítson. A konfliktusban résztvevő mindkét felet határozottan felszólítjuk a tűzszüneti megállapodás betartására és arra, hogy teljesítsék a békés megoldás elérése érdekében tett vállalásaikat.

Elena Băsescu (PPE). - (RO) Hölgyeim és uraim! Néhány évvel ezelőtt hallani lehetett olyan hangokat, amelyek élesen kritizálták azokat, akik aláátmasztották a fekete-tengeri régió stratégiai jelentőségét Európa számára. Az idő azonban megmutatta, hogy Európa szorosan kötődik ezen fekete-tengeri térségében lévő országokhoz.

Grúziának energiabiztonsági szempontból különleges stratégiai jelentőséggel rendelkezik a fekete-tengeri térségben, mivel az olyan ellátási útvonalak, mint a Nabucco gázvezeték, a Baku–Tbiliszi–kőolajvezeték és a szupszai olajkikötő, szorosan kötődnek az ország stabilitásához. A 2008. augusztusi grúziai konfliktusok világossá tették, hogy bármely megoldatlan konfliktus bármikor újra fellobbanhat, ami az egész térség stabilitására és biztonságára nézve súlyos következményekkel járna.

A mi kötelességünk, hogy Grúziát elvezessük a stabilitás és biztonság euro-atlanti övezetébe annak ellenére, hogy az orosz befolyás még mindig nagyon erős. Éppilyen fontos elismerni a menekültek, a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek és hozzátartozóik Abbáziába való visszatéréshez való jogát, etnikai hovatartozásuktól függetlenül.

Ezzel egy időben az a tény, hogy Oroszország állampolgárságot adott Abbázia és Dél-Oszétia lakosságának, egyértelműen hátrányos helyzetbe hozza a grúz állampolgárokat, mivel az EU részéről még nem lépett életbe a vízum-megállapodás, jóllehet a Bizottság képviselőjétől korábban hallottuk, hogy történnek lépések ebbe az irányba.

Románia az Európai Unió megfigyelő missziójának részeként operatív szinten és a helyszínen egyaránt, illetve a tbiliszi parancsnokság részeként szintén érintett. Országunk fenntartja kötelezettségvállalását arra vonatkozóan, hogy különleges erőfeszítéseket tesz annak érdekében, hogy Grúzia közelebb kerüljön az EU-hoz és a NATO-hoz. Ezen túlmenően nemzeti szakértőt fogunk küldeni, aki a tbiszli NATO hivatalból fogja tevékenységét ellátni. Üdvözljük az EU elnökségének álláspontját. Semmilyen körülmények között sem fogjuk elismerni a jogtalanul, és a szeparatista régiókban végbement konfliktus eredményeként létrehozott úgynevezett államokat, sem pedig az illegálisan megszervezett választási eljárásokat, mint amilyenek a közelmúltban Abbáziában történtek. Az oroszbarát grúz szeparatista köztársaság elnöke a szavazatok 59,4%-val nyerte meg a választásokat. Azt is meg kell említenem, hogy az öt elnökjelölt egyike sem utasította el teljes egészében a Grúziával való újraegyesítés gondolatát.

Maria Eleni Koppa (S&D). - (EL) Elnök úr! Az Európai Uniónak felelőssége, hogy meghatározó módon járuljon hozzá közvetlen szomszédsága stabilitásához tiszteletben tartva a nemzetközi jogot és az elveiben való hitet.

Különösen Grúzia esetében kell tartanunk magunkat azon álláspontunkhoz, miszerint tiszteletben kell tartani a területi integritást és az ország nemzetközileg elismert határait. Ezzel egy időben azonban a megoldatlan konfliktusok tényét is figyelembe kell vennünk. Az Európai Uniónak képesnek kell lennie

közvetíteni és konstruktív módon hozzájárulni mindkét oldalhoz, Grúziához és Oroszországhoz annak érdekében, hogy sikerüljön megoldást találni.

A jelenlegi kritikus helyzetben három főbb üzenetet kell küldenünk:

Először is azt, hogy az egyoldalú és erőszakos megoldások elfogadhatatlanok; másodsor, hogy nem időszerű annak megvitatása, hogy Grúzia csatlakozzon-e a NATO-hoz, éppen ellenkezőleg, a genfi tárgyalások folytatását és sikeres kimenetelét kell hangsúlyozni és harmadszor pedig, hogy az uniós megfigyelők grúziai missziója hozzájárul a stabilitáshoz és a bizalomépítéshez. Éppen ezért kell elismerni pozitív hozzájárulását, meg kell erősíteni tevékenységét, illetve – különösen az emberi jogok és a nemzetközi humanitárius jog megsértésének területén – további erőfeszítések megtételére kell ösztönözni.

Marek Henryk Migalski (ECR). - (PL) Elnök úr! Sajnálatos módon sem Malmström asszonytól, sem Ferrero-Waldner asszonytól nem hallottuk, hogy valójában mivel is kell Grúziában szembenéznünk. A drámai humanitárius és emberi helyzetre utalok. Az volt a benyomásom, hogy sem mi, sem a hölgyek nem vagyunk azért felelősek, hogy az Európai Unió egyáltalán nem reagált.

A helyzet valóban drámai. A hatpontos megállapodást nem tartják be. Etnikai tisztogatás folyik grúz területen. A grúz nyelv használatát sok helyen betiltják. A grúziai misszióknak több helyen sem engedik, hogy folytassa munkáját, és ezért mi vagyunk felelősek. Ferrero-Waldner asszony beszélt a Grúzia számára kilátásba helyezett hosszú távú makroszintű pénzügyi támogatásról és arról, hogy társulási megállapodást fogunk kötni Grúziával. Ez mind nagyon helyes, de valamennyiünknek meg kell válaszolnia azt a kérdést, hogy mit tettük mindennek érdekében? Mélysegesen csalódott vagyok, és nemcsak amiatt, ami ezen politikáért felelős emberek részéről ma itt elhangzott, hanem maga az uniós politika miatt is.

Jacek Protasiewicz, (PPE). - (PL) Biztos asszony, Malmström asszony! Ellentétben lengyel képviselőtársaimmal én nem leszek olyan kritikus az Európai Unió ebben a térségben végzett tevékenységének értékelését illetően, mivel elégedettségem kívánom kifejezni a Tanács december 12-i nyilatkozatát illetően, amely félreérthetetlen módon nyilatkozik az abbáziai elnökválasztásokról. Hangsúlyozni kívánom továbbá az Európai Unió tevékenységének támogatását, mivel az Európai Unió teljesen egyértelműen nemzetközi szinten elismeri mindkét térség függetlenségét. A Fehéroroszországgal kapcsolatban szerzett tapasztalataim alapján pontosan tudom, miről beszélek.

Ennek ellenére egyetértek azzal, hogy az Európai Uniónak határozottnak kell lennie a Sarkozy elnök által megtárgyalt hatpontos tűzszüneti terv végrehajtását illetően. Ezt különösen Ashton asszony külügyi főképvisele azzal kapcsolatban tett nyugtalanító nyilatkozatainak ismeretében mondom, miszerint csendes diplomáciát fog folytatni. Remélem, hogy a csendes diplomácia nem azt jelenti majd, hogy elnézzük azon megállapodások megszegését, amelyeket Oroszország az Európai Unió képviselőivel kötött.

Alexander Mirsky (S&D). - (LV) Köszönöm elnök úr! Hölgyeim és uraim, azoknak szeretnék egy kérdést feltenni, akik Szaakasvili úr álláspontját védelmek: voltak már Dél-Oszétiában? Látták, hogy mit csinált a grúz hadsereg Zhinvalival? Én ott voltam a háború idején és saját szememmel láttam mindent. Amit a grúz állami hatóság tett, azzal bűncselekményt követett el Oszétia és Abbázia lakossága ellen. A megszállással kapcsolatban sok oszét és abbáz emberrel beszéltem. Oszétia és Abbázia lakossága nem akar Szaakasvili úrral egy országban élni. Ha valaki még mindig fegyverekkel akarja megoldani ezt a fontos nemzetközi problémát, úgy ahogy azt Szaakasvili úr tette, akkor álljon itt egy egyszerű orosz mondás: „*Zamučujtsja pilj glatatj*”. Ez azt jelenti, hogy sohasem fog sikerülni. Köszönöm.

Tomasz Piotr Poręba (ECR). - (PL) Elnök úr! Amennyiben az Unió nem támogatja politikailag és gazdaságilag Tbiliszit, akkor azzal megkönnyítjük Oroszország számára, hogy megvalósítsa a Grúziával kapcsolatos neo-imperialista politikáját, ami tovább destabilizálja a kaukázusi helyzetet. Az Uniónak éppen ezért többet kell tennie.

Amikor újra és újra elmondjuk, hogy támogatjuk a területi integritást, akkor tisztában vagyunk azzal, hogy egyáltalán nem tartják be a hatpontos tervet? Egyrészt azt mondjuk, hogy demokratikus, szabad és területileg sértetlen Grúziát akarunk, másrésztől azonban nem engedik be a megfigyelőinket a szeparatista köztársaságokkal határos területekre. Szintén aggodalomra ad okot az a jelenség, hogy embereket rabolnak el, ami bevált gyakorlat lett Oroszország számára a megszállt övezetben. November elején több fiatalos esett ennek áldozatául. A legfiatalabb alig 14 éves. A Kreml nyilvánvalóan megpróbálja hiteltelenné tenni a grúz elnököt azzal, hogy olyannak próbálja meg beállítani, mint aki képtelen polgárai biztonságát biztosítani. Oroszország destabilizáló tevékenysége komoly veszélyt jelent a határterületeken élők biztonságára nézve, és a térségben végbemenő konfliktus kiéleződéséhez vezet.

Elnök úr, sokkal határozottabban kell cselekednünk, mivel az Európai Unió és Európa számára egy területileg érintetlen és demokratikus Grúzia nagyobb biztonságot jelent.

Kristiina Ojula (ALDE). - (ET) Elnök úr, biztos asszony, miniszter asszony, hölgyeim és uraim! Nem is olyan régen, amikor Grúziáról beszéltünk, arra emlékeztettem Önöket, hogy a berlini fal leomlása évfordulójának éjszakáján jogosan merült fel az a kérdés, hogy mikor tudjuk majd megünnepelni azt a napot, amikor Dél-Osztétia és Abbázia ismét egyesül az anyaországukkal, Grúziával. Ma még nincs válaszunk erre a kérdésre annak ellenére, hogy minden dokumentumunkban, akár itt az Európai Unióban, akár más intézményekben is, hangsúlyozzuk Grúzia területi integritásának fontosságát a nemzetközi jog szempontjából és valamennyien ezért állunk itt.

Múlt héten egy nagyon jó megbeszélést folytattunk Brüsszelben Carl Bildttel, a soros elnöki tisztet betöltő ország képviselőjével, aki Grúziát az Európai Unió lakmusztesztjének nevezte, különösen azon kérdéssel összefüggésben, hogy vajon képesek leszünk-e egy napon síkraszállni azon elképzelés mellett, hogy Grúzia területi integritását vissza kell állítani, illetve hogy az emberi jogokat és a menekültek jogait a nemzetközi jogban foglaltak szerint kell kezelni. Minden képviselőtársammal egyetérttek, aki a rossz emberi jogi helyzetre utalt – ami elfogadhatatlan.

Végül, de nem utolsósorban egy kérésem lenne. Múlt héten találkoztam Giorgi Baramidzevel, a grúz miniszterelnök-helyettestel, akinek az volt a nagy, nagy kérése: kérem, kérem, kérem, Európai Unió, tegyenek valamit a megelőző diplomácia révén annak érdekében, hogy megakadályozhassuk minden további konfliktus esetleges elmélyülését.

Tunne Kelam (PPE). - Elnök úr! Egyetérttek azzal a kijelentéssel, hogy Grúzia legjobb válasza az orosz agresszióra a még több demokratikus reform.

Ezzel egy időben, az EU-nak megvan a maga felelőssége, mivel az EU–Grúz kapcsolatok, ahogy azt már helyesen elmondták, jelentik majd a keleti partnerség és az EU a térségben betöltött szerepe sikerének erőpróbáját.

Tekintettel Grúzia fontosságára, kíváncsi vagyok arra, hogy vajon felmerült-e Grúzia a közelmúltban tartott EU–Orosz csúcsertekezleten, mivel Oroszország nem tartja be a hatpontos megállapodást, és az EU misszió pedig kínos helyzetbe került azzal, hogy nem engedik be őket a szeparatista területekre. Az EU-nak ez esetben határozottabb álláspontra kellene helyezkednie.

Biztos asszony, Ön 46 millió eurós pénzügyi segélyről tett említést. Szeretném kérdezni, hogy vajon ez a segély még ebben évben eljut-e Grúziába? Mi lesz a menetrend?

Paweł Robert Kowal (ECR). - (PL) Úgy gondolom, hogy megbeszéléseink fényében vissza kellene ahhoz térnünk, amit Malmström asszony a vita legelején mondott – Grúziának az Európai Unió részéről új és széleskörű nyitottságra van szüksége. Ennek a makroszintű pénzügyi támogatás mellett tartalmaznia kell a társulási megállapodásról szóló tárgyalások lehetőség szerinti gyors és azonnali megkezdését. Tartalmaznia kell továbbá – ez a harmadik pontom – a vízumkönnyítésről szóló tárgyalások megkezdését, és végül pedig lehetővé kell tennünk Grúzia számára biztonságának garantálását azzal, hogy megnyitjuk előtte a NATO-csatlakozáshoz vezető utat.

Ugyanakkor azt gondolom, hogy ma azonban még csak nem is ezen kérdés kapcsán kívánok a vita ezen részéhez hozzászólni. Egy költői kérdést szeretnék Ferrero-Waldner asszonynak feltenni: nem csodálkozik azon, hogy szinte az összes felszólaló felhívta a figyelmet a Sarkozy-terv kérdésére? Kérem, hogy válaszoljon erre a kérdésre. Kérem, mondja el nekünk, hogy miért van az, hogy sem az Ön nyitóbeszédében, illetve későbbi nyilatkozataiban, sem pedig Ashton asszony nyilatkozataiban senki sem hallott egyszerű összegzésként arra vonatkozóan választ, hogy vajon sikerült, vagy nem sikerült megvalósítani a Sarkozy-tervet. Valóban arról van szó, hogy az Európai Unió legfontosabb intézményei nem méltóak arra, hogy ezen témával kapcsolatban egyértelmű nyilatkozatot kapjanak Öntől?

Mairead McGuinness (PPE). - Elnök úr! Írországbán tegnap egy konferencia a pénzügyi segítségnyújtás és Kelet-Európa kérdésével foglalkozott. Grúzia volt az egyik ország, amelyről beszéltünk, és nagyon üdítő volt hallani, hogy milyen komoly előrehaladást sikerült elérni egy olyan emberekből álló különleges csoport számára, akiknek nincs valódi képviselete – a szellemi és fizikai fogyatékossgal élő gyermekek, valamint fiatal felnőttek számára – de nagyon lehangoló volt megtudni azt, hogy az érintettek úgy gondolják, hogy a konfliktus következtében helyzetük most 10 évvel esett vissza.

Mindössze azt szeretném kérni, mivel tegnap én is résztvevő voltam, hogy akkor, amikor kereskedelmi megállapodásokat készítünk és beszélgetéseket folytatunk, gondoljanak a legsérülékenyebbekre. Ez itt egy nagyon fontos vita volt, és a többi képviselőtársam már szólt a szörnyű humanitárius helyzetről, azonban létezik az embereknek egy csoportja, akikről mindig megfeledkezünk; és azt akartam, hogy az ő véleményük is hangot kapjon ma itt.

Tadeusz Zwiefka (PPE). - (PL) Elnök úr, hölgyeim és uraim! Nem szabad megfeledkeznünk arról, hogy Grúzia kis ország, jóllehet stratégiai fekvése a Dél-Kaukázusban rendkívül fontos, és ez a tény okozza az erős északi szomszédjával, Oroszországgal kialakult konfliktusos helyzetet. Ezért vagyok hálás a biztos asszonynak azon nyilatkozatáért, miszerint a holnapi napon útnak indítják azt a pénzügyi támogatást, amelyre Grúzia már oly régóta vár.

Ne feledkezzünk meg arról, hogy amikor Grúzia elindult a demokratikus reformokhoz vezető úton és úgy döntött, hogy szorosabban kíván Nyugat-Európához kapcsolódni, mint Oroszországhoz, ahogy az az elmúlt évtizedek, sőt akár évszázadokban volt, akkor elveszített egy gazdasági partnert, amely termelésének 80%-át vásárolta meg. Semmit sem tettük annak érdekében, hogy belépjünk ebbe a légi térbe és Grúziában gyártott termékeket vásároljunk az ország működésének biztosítása érdekében. Ezzel összefüggésben nagyon is helyeslem a nyilatkozatot és a Grúziára vonatkozó makroszintű pénzügyi terv bejelentését.

Van még egy dolog: biztos asszony, a politikai szférában nem tekinthetjük Grúziát teljesen távoli partnernek, mivel Grúzia egy hihetetlenül bonyolult geopolitikai helyzet foglya. Ennek alapján nem gondolom, hogy az Európai Unió Oroszországgal folytatott tárgyalásai során ne kerülne szóba a grúziai helyzet. Nem akarom megemlíteni a hatpontos Sarkozy tervet, mert ezt már mindenki megtette, de nem szabad megfeledkeznünk arról, hogy egy olyan jelentős partnerrel, mint Oroszországgal fennálló kapcsolatainkban, amelyek természetesen számunkra is rendkívüli jelentőséggel bírnak, ki kell térni a kisebb partnereinkre is, akik közel vannak hozzánk és kedvesek számunkra.

Seán Kelly (PPE). - Elnök úr! A politika csupán munka, amikor önös érdeket szolgál. Akkor válik hivatássá, amikor másokon segít – amikor a Góliátok sietnek a Dávidok segítségére. Ez esetben az Európai Unió a Góliát, amely Grúzia, a Dávid segítségére siet, és ezt üdvözlöm. Van azonban egy másik Góliát, Oroszország alakjában, amelynek más menetrendje van Grúzia számára. Fontos, hogy az Európai Unió kimutassa foga fehérét és ellenálljon a nemkívánatos benyomulásnak.

Múlt héten Bonnban voltam az Európai Néppárt kongresszusán, ahol felszólalt Grúzia elnöke. Vázolta azon erőfeszítéseket, amelyeket országa a korrupció leküzdése érdekében tesz, körvonalazta a gazdasági növekedés biztosítását célzó reformok menetrendjét, illetve egy szabadkereskedelmi megállapodás létrejöttével kapcsolatos óhaját. A kérdésem a következő: a Bizottság meglátása szerint mikor kerülhet sor egy szabadkereskedelmi megállapodásra, mikor teljesülnek ennek feltételei?

Lena Kolarska-Bobińska (PPE). - Elnök úr! Itt most Ukrajna, Moldova és Grúzia törekvéseit vitatjuk meg. Ezek hasonló törekvések, valamennyien közelebb akarnak kerülni az Európai Unióhoz.

Úgy tűnik, hogy ez problémát jelent számunkra. Szeretném tudni, hogy vajon mi lesz 10 éve múlva, amikor ezen törekvéseken a csalódottság kerekedik felül és már nem törekednek az Európai Unióhoz való csatlakozásra és semmilyen egyéb reményük sem marad. Ez sokkal nehezebb helyzet lesz majd számunkra. A keleti partnerség összes országa közül Grúziában a legmagasabb az európai uniós és a NATO-tagság társadalmi támogatottsága. Itt a legnagyobb az előrehaladás a piaci reformok terén.

Ha nem lépünk gyorsabban, akkor ugyanaz lesz a helyzet, mint Törökország esetében, ahol a társadalom kezd elfordulni európai törekvéseitől. Ez igazán veszélyes helyzet lesz annak ellenére, hogy ezen országok körül egyéb politikai mozgások is lesznek, – vagy talán éppen ezért. Látjuk, hogy mi folyik Oroszországban, és amikor Grúzia európai uniós tagság iránti törekvése meginog, akkor olyan helyzettel kerülhetünk szembe, amely minden uniós ország számára meglehetősen veszélyes lesz.

Cecilia Malmström, a Tanács soros elnöke. – (SV) Elnök úr! Tudom, hogy nagyon komoly érdeklődésre tart számot ez az ügy. Önök közül azok, akik szorosan figyelemmel követték, azt is tudni fogják, hogy a svéd elnökség sok időt szentelt Grúziának. A svéd külügyminiszternek, Carl Bildtnak múlt csütörtökön lehetősége nyílt a Külügyi Bizottságban megvitatni Önökkel Grúzia kérdését.

Az EU továbbra is jelentős politikai, technikai és pénzügyi támogatást fog Grúziának nyújtani. Ennek minden valószínűség szerint részét képezik majd a Grúzia területi integritásának és szuverenitásának tiszteletben tartására irányuló felhívások, az EU megfigyelő missziójának továbbvitele, valamint a genfi tárgyalásokon

betöltött nagyon fontos közvetítő szerepünk. A genfi tárgyalások jelentik mindehhez a megfelelő platformot. A megbeszélések lassan haladnak előre, de mindenesetre haladnak és ezeken minden fél képviselteti magát.

További pénzügyi támogatást is nyújtani fogunk a konfliktus utáni helyzet megsegítésére. Ahogy arra Önök közül többen is rámutattak, még mindig komoly aggodalomra ad okot a humanitárius helyzet. McGuinness asszony természetesen joggal mondhatta, hogy ennek következtében a legsérülékenyebbek azok, akik szenvednek.

Az orosz tárgyalópartnereinkkel való találkozáson, az EU továbbra is hangsúlyozni fogja a hatpontos tűzszüneti megállapodás, valamint az azon alapuló végrehajtási intézkedések betartásának szükségességét – azaz, a csapatok 2008. augusztus 7-i állapot szerinti visszavonását. Különösképpen kitérünk majd Pervire, Akhagorira és Felső Kodorira, ahogy azt Önök közül többen is megtették.

Az EBESZ grúziai missziójának bezárása és az ENSZ megfigyelő csoportjának feloszlata következtében megszűntek a fontos nemzetközi biztonsági struktúra kulcsfontosságú tényezői. Az egyetlen, még meglévő nemzetközi jelenlétet az Európai Unió megfigyelő missziója jelenti, amely jelentős mértékben hozzájárul a biztonsághoz és normalizálódáshoz. Ezért olyan fontos, hogy a megfigyelő misszió bejuthasson a szakadár régiókba. Ez Grúzia biztonsága és stabilitása szempontjából is fontos. Ezt a fontos szempontot az EU továbbra is minden érintett tárgyalópartner előtt hangsúlyozni fogja.

Az EU természetesen továbbra is támogatja Grúzia területi integritását, azonban stratégiai érdekünk fűződik ahhoz, hogy a szakadár régiókkal is fenntartsuk a kapcsolatokat, és nyitva tartsunk egy külvilágra tekintő ablakot a szeparatista területek lakossága számára. Ez segítségünkre lehet abban, hogy fokozatosan megalapozzuk a konfliktus megoldását a folyamatos uniós részvételen és a közigazgatási határokon átnyúló bizalom előmozdítását célzó lépéseken, valamint a lakosság különböző csoportjai között kialakuló kapcsolatokon keresztül.

Az EU továbbra is aktív szerepet vállal ebben a kérdésben. A Bizottság és Ferrero-Waldner asszony éppúgy, mint az Európai Parlament, nagyon elkötelezett ezzel kapcsolatban és ezért nagyon hálás vagyok.

Benita Ferrero-Waldner, a Bizottság tagja. – Elnök úr, először is szeretném megköszönni Önnek ezt az őszinte vitát.

Azt hittem, hogy Önök közül sokan tudják, hogy mit tettünk Grúziáért. Grúzia sok támogatást kapott tőlünk, mind politikai, mind gazdasági és humanitárius vonatkozásban, de úgy tűnik itt, mintha semmit sem tettünk volna. Ez egyáltalán nem igaz.

A háborúnak először is az Európai Unió és Sarkozy úr vetett véget. Másodszor pedig Önöknek igazuk van abban, hogy létezik egy hatpontos terv, amely sajnos még nem valósult meg teljes egészében, de minden egyes alkalommal, amikor az oroszokkal dolgozunk, ez a napirendünkön szerepel. Ez teljesen egyértelmű.

Valóban úgy van, ahogy azt a Tanács soros elnöke is mondta, hogy az egyetlen platform, ahol valóban előre tudunk lépni, még ha lassan is, az Genfben van, éppen ezért kell folytatni a genfi tárgyalásokat.

Támogatásra és nyitottságra is szükségünk van mindkét fél részéről, mert ez egy nehéz konfliktus, és ebben a konfliktusban mi vagyunk a közvetítők. Ez a legfontosabb politikai kérdés.

Előre kell lépniünk, és nagyon jól tudjuk, hogy a másik oldalon álló Oroszország hatalmas partner. Ugyanakkor közös szomszédságunk van, és éppen ezért mindig nagyon egyértelműen beszélünk Oroszországgal ezekről a kérdésekről. Ahogy azt már korábban itt elmondtam, szükségünk van arra, hogy mindkét oldal hozzáállása javuljon, ahogy azt, ha emlékeznek rá, a beszédemben mondtam. Ez az első pont.

A második pont a gazdasági és humanitárius szempont, ahol valóban nagyon szoros együttműködésben dolgozunk. Az 500 millió eurós csomag volt a legnagyobb csomag, amit keresztül tudtam vinni. A szomszédsági politikára nem állt rendelkezésemre olyan sok pénz, de azért tettük ezt meg, mert azt gondoltuk, hogy Grúziának szüksége van erre a háború és a keletkezett károk után – különös tekintettel a legkiszolgáltatottabb helyzetben lévő emberekre.

Én magam is ellátogattam a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek táborába és a programjaink segítségével helyreállított házakhoz.

Elmondhatom Lunacek asszonynak, hogy én magam írtam alá egy megállapodást a grúzokkal, amelyben teljes mértékben kötelezettséget vállalnak arra, hogy egyetlen centet sem használnak fel az európai uniós

pénzből. Minden esetben mi ellenőrizzük a pénzünket, ezért normális körülmények között a mi pénzünkől a grúz oldal egyetlen egy centet sem fordíthat újrafelfegyverzésére.

Azt persze nem tudom ellenőrizni, hogy egyéb kérdések vonatkozásában miként jár el Grúzia, de a mi pénzünket illetően ezt egyértelműen kijelenthetem.

Számos egyéb dolgot is megemlítettek. Például a két fiatakorút, akiket Dél-Oszétiában még mindig fogva tartanak. Ezeket a kérdéseket természetesen felvetjük az oroszok előtt. Beszélünk róluk, de sajnos jelenleg nincs megoldásunk ezekre a kérdésekre, mi pedig nem léphetünk be Dél-Oszétiába.

Ami az elvet illeti, elveink természetesen egyértelműek. Létezik területi integritás és szuverenitás, és ezt világosan el is mondjuk Grúziával kapcsolatban. Teljesen egyértelműen. Ugyanakkor egy dolog beszélni az elvekről és más dolog ezen elveket haladéktalanul megvalósítani. Sajnos ez néha meglehetősen nehéz.

Engedjék meg, hogy a Tagliavini-jelentésről is szóljak. Maga az a tény, hogy megjelent ez a jelentés, rendkívül fontos. Tudják, hogy támogattuk ezt a független jelentést. Tagliavini asszonyt nagyon régóta ismerem, azóta, hogy 2000-ben országom külügyminisztereként az EBESZ soros elnöke voltam. Ő volt ekkor a kaukázusi különleges képviselő. Nagyon bátor, független hölgy és azt kell mondanom, hogy kitűnő jelentést készített.

Ez is segít, mert ez a jelentés világossá tette a tényeket. Levonjuk belőle a tanulságokat, de mi továbbra is csak diplomáciai eszközökkel tudunk Grúziának segíteni.

Mindezek mellett még azt is elmondhatom, hogy rengeteget dolgoztunk először a keleti szomszédsági politikán, most pedig a keleti partnerségen.

Néhány napja a svéd elnökség ideje alatt nagyon fontos miniszteri találkozót tartottunk a keleti partnerség hat külügyminiszterével, többek között Grúzia külügyminiszterével is.

Minden lehetőséget megvitattunk, de tényleg azt gondolják, hogy minden országnak mindent megadhatunk anélkül, hogy ők bármit is tennének? Nem tehetjük ezt. Őket is arra kell kérnünk, hogy végezzék el a saját feladatukat. Ez a kereskedelemre is vonatkozik, mivel csak abban az esetben jöhet létre egy szabad és tartalmas kereskedelmi megállapodás, ha megvannak a megfelelő jogszabályok. Nem hívhatjuk egyszerűen őket ide az Európai Unióba, ha a Tanácsban ezzel kapcsolatban nincs egyetértés.

Ezeket a dolgokat mindkét oldalról meg kell nézni, de mi mindenkinél jobban támogatjuk Grúziát. Ezért remélem, hogy ez a politika, ahogy azt néhányan elmondták, valóban támogatására talál az Önök körében. Ez egy olyan politika, amelyben megpróbálunk segíteni nekik, amennyire csak tudunk, de Grúzia részéről is megfelelő magatartást szeretnénk látni.

Elnök. - A vitát lezárom.

(Az ülést 19.55-kor felfüggesztik és 21.00-kor folytatják.)

ELNÖKÖL: MARTÍNEZ MARTÍNEZ ÚR

alelnök

17. A Közép- és Kelet-Európai országok gazdaságának élénkítéséhez szükséges intézkedések

Elnök. - A következő pont a Bizottság nyilatkozata a közép- és kelet-európai uniós tagállamok gazdaságának élénkítéséhez szükséges intézkedésekről.

Joaquín Almunia, a Bizottság tagja. – (ES) Elnök úr, hölgyeim és uraim! A gazdasági válság egész Európát érinti. Azt is lehet mondani, hogy az egész világot érintette, de itt, az Európai Unióban több okból is különösen nagy hatással volt Közép- és Kelet-Európa országaira, az új tagállamokra. Először is azért, mert ezen országok gazdasága nyilvánvalóan törekenyebb, mint az érettebb, iparosodottabb és szilárdabb nyugat-európai gazdaságok, és azért is, mert nincs olyan pénzügyi rendszerük, amelyben a válság is kialakult, ezért növekedésük finanszírozása nagy arányban a kívülről érkező közvetlen befektetésekre épült. A válság kitörésekor, és különösen a válság 2008-as elmélyülésekor ezek a befektetések elapadtak, így ezen gazdaságok növekedésének finanszírozása nem volt megoldott, és azt a megtakarításokkal és a belső erőforrások felhasználásával sem sikerült fedezniük.

De az is egyértelmű, hogy a hatások az egyes közép- és kelet európai gazdaságokban különböző mértékűek voltak. Egyes gazdaságok felkészültebben várták a válság csapásait. Egyes országokban bölcs előrelátással még a válság előtt politikai reformokat hajtottak végre, amelyek szilárdabb alapot adtak növekedési modelljüknek.

Mindenesetre az Európai Unió és a Bizottság mint az európai intézmények egyike reagált a válságra, különösen olyan intézkedésekkel, amelyek egy konkrét problémát igyekeztek kezelni, és Közép- és Kelet-Európa országainak nagyobb hasznára váltak, mint a többi országnak.

A 2008 végén elfogadott európai gazdaságélénkítési terv alapját a fiskális élénkítő intézkedések jelentik, amelyek értelemszerűen hatásosabbak az euróövezet nyugat-európai, nagy gazdaságaiban. Mindazonáltal ezek az élénkítő intézkedések a nyugat-európai országokban a belső kereslet élénkítésével lehetővé tették, hogy a közép- és kelet-európai országok számára növekedjen a külső kereslet, és így a piac továbbra is a növekedés forrása legyen.

Az európai gazdaságélénkítési terven kívül az európai intézmények más intézkedéseikkel is növelték az Európai Beruházási Bank által nyújtott hitelek mennyiségét. A 2009-es számok természetesen még nem véglegesek, de az már most megjósolható, hogy az Európai Beruházási Bank hitelei ez év végére valószínűleg több mint 50%-kal nagyobb összeget tesznek majd ki, mint a 2007-es, a válság előtti évben nyújtott hitelek.

Az Európai Beruházási Bank külön prioritásként kezeli a közép- és kelet-európai országokban zajló különböző finanszírozási tevékenységeket. Ehhez a válság előtt bevezetett eszközöket használja fel, mint például a JEREMIE, a JESSICA és a JASPERS. Az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank (EBRD) ugyan nem kifejezetten az Európai Unió intézménye, de az európai országok és az Európai Bizottság – a bank részvényesei – kérésére szintén megerősítette szerepvállalását.

A strukturális alapok szintén pozitív szerepet játszottak, mint azon országok esetében mindig, amelyeknek szüksége van a kohéziós politikán keresztül nyújtott támogatásra, de a válság kezdetekor olyan döntések születtek, hogy például emelték a strukturális alapokból megelőlegezhető összegek méretét, különösen a közép- és kelet-európai országok esetében.

Sajnos a Tanács nem támogatta a Bizottság azon kezdeményezését, hogy az Európai Szociális Alap a válság alatt (2009-ben és 2010-ben) nyújtson 100%-os finanszírozást a munkavállalókat és az aktív munkaerő-piaci politikákat támogató intézkedésekhez.

Mint tudják, a fizetésimérleg-eszközt 1993 óta nem használták. Ez az eszköz finanszírozást nyújt azon országoknak, amelyek azt fizetési mérlegük miatt külső forrásból nehezen tudják megoldani, illetve azoknak, amelyeknek nehézségeik vannak a költségvetési szükségleteik finanszírozásával. A plafont a Bizottság kezdeményezésére a Tanács hozzájárulásával 12 milliárd euróról 50 milliárd euróra emelték, és ebből az 50 milliárd euróból kb. 15 milliárdot három közép- és kelet-európai EU-tagállam, Magyarország, Lettország és Románia pénzügyi támogatására használtak fel.

Végül meg szeretném említeni az ún. Bécsi Kezdeményezést, amelyet az európai intézmények nemzetközi pénzügyi intézményekkel együtt igyekeznek előmozdítani. Ezen belül koordinálták a nem állami pénzügyi rendszert, amely ezen országok jórésztében olyan nyugat-európai bankokra épül, amelyeknek a kelet- és közép-európai országokban befektetései és leányvállalatai vagy irodái vannak.

A Bécsi Kezdeményezés lehetővé tette a fellépés koordinálását, ideértve a magánbankok ezen országokban vállalt pozícióinak és kockázatainak megtartását. Lehetővé vált a pénzügyi rendszer maximális szinten való fenntartása a válság következményeinek és a válságból való kilábaláshoz szükséges beruházásoknak a finanszírozására. Ez azután történt, hogy bejelentették, hogy egyes nyugat-európai bankok túlzott kockázatokat vállaltak ezen országokban. Az igazság az, hogy eddig ezen bankok egyikét sem kellett elsratnunk, sőt: a nehéz körülményekhez képest megfelelőnek mondható a tőkéjük és a pénzügyi aktivitásuk szintje.

Már most láthatóak bizonyos pozitív jelek. Természetesen komoly kihívások is vannak. Ez azt jelenti, hogy a munkánk még nem ért véget. Továbbra is vizsgálni kell, hogy hogyan lehet a lehető legjobban felhasználni az európai intézmények rendelkezésére álló eszközöket ezen országok megsegítésére, hogy elindulhassanak a fellendülés felé és kilábalhassanak a válságból.

Ha szabad, mondanék egy pozitív példát is: Lengyelország az Európai Unió egyetlen olyan országa, amely továbbra is pozitív növekedést mutat, és a válság során egyáltalán nem élt meg negatív növekedést. Az Európai Unió egyetlen ilyen országa éppen Közép- és Kelet-Európában fekszik, és az új tagállamok egyike.

Végül szeretném megemlíteni az euró jelentőségét a válság hatásainak leküzdését és az abból való kilábalást szolgáló stratégiák rögzítésében. Az euró támpontot ad, ami alapján kidolgozható a válságból való kilábalást szolgáló stratégia. A régióban van egy ország, amely a válság közepén vezette be az eurót: Szlovákia. A szlovák hatóságok tegnap Pozsonyban konferenciát tartottak, amelynek során üdvözlöttek, hogy az euró megvédte őket a válság súlyosabb hatásaitól, és segít, hogy az ország sokkal jobb állapotban vészelve át a válságot, mint amilyenbe az euróövezeten kívül maradván került volna.

A régió egy másik országa, Észtország 2011-ben szeretne csatlakozni az euróövezethez. Eddig a mérőszámok és a Maastrichti Szerződésben lefektetett, most a Lisszaboni Szerződésben szereplő kritériumok teljesítésének foka arra mutat, hogy ez lehetséges is. Ezt a tavaszi konvergencia-jelentés kiadásáig nem tudjuk garantálni, de lehetséges, hogy Észtország 2011-ben beléphet majd az euróövezetbe.

A régió azon országai esetében, amelyek nem tagjai az Európai Uniónak, tehát tagjelölt országok vagy potenciális tagjelölt országok, az Európai Unióba való belépés vágya a megfelelő stratégia és szakpolitika alkalmazására motiváló erő.

Annyi tehát biztos, hogy sok nehézség van. Igaz, hogy ezeknek az országoknak bizonytalanabb a gazdasági helyzete. Igaz, hogy a jelenlegi válság következményei ezen országok polgárai számára sokkal fájdalmasabbak, mint a bejáratottabb, erősebb, szilárdabb szociális védelmi rendszerrel és jóléti rendszerrel rendelkező országok polgárai számára.

Azt azonban meg kell mondani, hogy az európai intézmények rendelkezésére álló eszközök és maga az a tény, hogy ezen országok az Európai Unió tagjai és lehetőségük van a gazdasági és monetáris unióba való belépésre, pozitív, nem pedig a válság leküzdését akadályozó tényezők.

Arturs Krišjānis Kariņš, a PPE képviselőcsoport nevében. – (LV) Elnök úr, Almunia úr, a közép- és kelet-európai tagállamok gazdaságának támogatására két megoldás lehetséges: vagy segélyt adunk, vagy eszközöket adunk ezen országok kezébe. Nyilvánvaló, hogy az eszközök többet érnek. A gond az, hogy nem olyan könnyű eldönteni, hogy ezt hogyan tegyünk. A válságból való kilábalás kulcsa és mércéje az új munkahelyek teremtése. Ehhez viszont beruházásokra van szükség. A régióban a beruházások egyik fő akadálya az, hogy nem lehet tisztán látni a nemzeti valuták árfolyamának stabilitásával és az euró bevezetésével kapcsolatban. Jelenleg az euró bevezetése az új tagállamokban úgy zajlik, mint egy lóverseny: mindegyik ország igyekszik megelőzni a többi, és elsőként bekerülni az euróövezetbe.

Lehetséges, hogy ebben a válsághelyzetben egyes tagállamok kárt okoznak saját maguknak azzal, hogy gyorsan csökkentik a költségvetési kiadásokat, és a munkanélküliséget magasabbra emelik, mint amit a gazdaságuk kibír. Az is előfordulhat, hogy egy tagállam az euróövezethez való csatlakozás során egy szomszédos, az euróövezeten kívüli tagállam gazdaságában okoz károkat azzal, hogy magához vonzza a beruházásokat és a szomszédos országban megemeli a munkanélküliséget. Az Európai Unió a szolidaritás elveire épül. A 2004-es EU-bővítés során kidolgozták és elfogadták ezeknek az országoknak az Unióba való befogadásának egységes stratégiáját. Úgy gondolom, hogy az Európai Bizottságnak újra kellene gondolnia az euró bevezetésének folyamatát, és egy olyan világos bevezetési stratégiát kellene kidolgoznia, ami nem jár azzal a közvetett hatással, hogy a tagállamok maguknak vagy szomszédaiknak kárt okoznak. A stabilitási kritériumokat nem kell megváltoztatni, de egy közös tervet és menetrendet kell kidolgozni az egész régió számára, hogy a közös valutát részletesen kidolgozott, mindenki számára ismert eljárás szerint vezethessük be. Ez segítene a régió gazdaságainak a talpra állásban, megnyitva a beruházások és a munkahelyteremtés lehetőségét.

Sergio Gaetano Cofferati, az S&D képviselőcsoport nevében. – (IT) Elnök úr, hölgyeim és uraim! Ahogy Almunia biztos úr nagyon helyesen rámutatott, ennek a súlyos pénzügyi és gazdasági válságnak a hatásai világszerte érezhetőek, így természetesen Európában is. Az EU-n belül a leggyengébb országok, a mai vita tárgyát képező országok szenvedték meg a legjobban.

Ezek az országok nemrégiben léptek be az Unióba, és jelenleg nem tagjai az euróövezetnek. Ezért fontos külön foglalkozni velük és megtalálni a legmegfelelőbb intézkedéseket, hogy ezek az országok teljesen integrálódhassanak Európába és azonos feltételek mellett vehessenek részt Európa életében. Monetáris politikai lépésekre van tehát szükség, kezdve az Európai Központi Bankkal, hiszen ha nem segítünk emelni ezen országok GDP-jét és nem fektetünk be a termelési rendszerükbe, akkor nem lesznek képesek megoldani a jelenleg fennálló egyensúly-problémákat, teljesíteni a maastrichti kritériumokat és csatlakozni az euróövezethez. Ahogy ön is említette, fontos lépés lenne például az európai alapokhoz és az EBB által nyújtott finanszírozáshoz való könnyebb hozzáférés biztosítása.

De úgy gondolom, hogy sosem szabad elfelejtenünk, hogy ezeknek a lépéseknek az Unió más gyenge országaira is vonatkoznia kell. Mint köztudott, itt sajnos nem csak azokról az országokról van szó, amelyekről a mai vita szól, ezért nem halogatható tovább egy olyan finanszírozási rendszer létrehozása, ami képes a beruházásokat megfelelően, egy átfogó európai tervnek megfelelően támogatni. Itt egy euró-kötvényekből finanszírozott alapra gondolok, ami véleményem szerint az egyetlen praktikus megoldás az Európai Unió és tagállamai számára.

Most elérkezett a bátor politikai döntések és az előrelátás ideje a válság kezelésében, elérkezett az Európa versenyképes fejlődését biztosító feltételek megteremtésének az ideje, hiszen ez a fejlődés biztosíthatja a jólétet minden európai számára.

Guy Verhofstadt, az ALDE képviselőcsoport nevében. – (FR) Elnök úr, azért kértük ezt a vitát a jelenlévő többi tagállammal együtt, mert a gazdasági válság során megjelent egy új vasfüggöny, biztos úr. Monetáris vasfüggöny választja el az euróövezet országait az azon kívüli országoktól.

A balti államokat sújtó problémák jó része – Lengyelországot említették, de persze mondhatnánk Bulgáriát, Romániát vagy Magyarországot is – abból fakad, hogy ezek az országok nem tagjai az euróövezetnek. Ezért továbbra is saját valutájukat kell használniuk, aminek jelenleg súlyos negatív hatásai vannak. Sokan beszélnek a válságból való kilábalásról, de ezekben az országokban egyelőre ilyesminek nincs jele. Van, ahol a munkanélküliség 20% fölött van, és az állami szektorban a fizetéseket több mint 20%-kal kellett csökkenteni. A gazdasági adatok nagyon rosszul alakultak.

Az a fontos, hogy lehetővé tegyük, hogy minél hamarabb csatlakozzanak az euróövezethez. Jelenleg azonban ezek az országok ennek a helyzetnek a káros következményeit szenvedik el. Természetesen nem arról van szó, hogy meg kellene változtatni a Stabilitási és Növekedési Paktum feltételeit – ezt senki nem kérte. Nem szabad megváltoztatni a feltételeket, mert, ahogy Ön is jogosan mondta, az euróövezet védelmet jelentett a gazdasági és pénzügyi válság során. Ugyanakkor azonban más módon segítenünk kell ezeket az országokat, nem a Stabilitási és Növekedési Paktum feltételeinek módosításával, hanem azon negatív hatások ellensúlyozásával, amelyek azért érik ezeket az országokat, mert nincsenek benne a rendszerben. Ha ezt nem tesszük meg, akkor még jó néhány évet várni kell majd, mire bevezethetik az eurót.

Több javaslatot is tettünk, és összeállítottunk egy hatpontos tervet, amit az Európai Bizottság figyelmébe ajánlottunk. Arra van szükség, hogy az Európai Központi Bank, az Európai Bizottság és az Európai Beruházási Bank együttműködjön egymással. Milyen intézkedéseket kell tehát végrehajtani? Először is a Központi Banknak is segítenie kell biztosítani a helyi bankok likviditását. Ezt megtette a nyugat-európai bankokkal, és közvetve segítette például a svéd bankokat is, de egyes helyi bankok semmit nem kaptak az Európai Központi Banktól.

A hat pont között más javaslatok is szerepelnek. Miért ne növelnénk például az EU-finanszírozás részarányát és csökkentenénk az állami finanszírozást a szociális, regionális és kohéziós alapok esetében? A tagállamok bizonyos projektek esetében jelenleg nem rendelkeznek a finanszírozáshoz szükséges költségvetési forrásokkal. Ezért lehetne például olyan rendszert bevezetni, különösen a balti államok esetében, hogy az Unió biztosítsa a finanszírozás 75%-át, a tagállam pedig a 25%-át.

A hat gyakorlatias ötlet közül csak kettőt említettem; ezt a hat lépést tehetné meg az Európai Központi Bank, a Bizottság vagy az Európai Beruházási Bank. Ezeknek az országoknak erre van szüksége. Személy szerint én azt nem tekintem előrelépésnek, hogy ezen országokban a Nemzetközi Valutaalap avatkozik be, előírva, hogy mit csináljanak. Véleményem szerint Európa dolga eldönteni, hogy mit kell tenni.

Ezt kérjük. Mindenesetre én magam meglátogattam ezeket az országokat, és megdöbbentett, hogy a polgáraik úgy érzik, hogy napi küzdelmeikben magukra hagyta őket az Európai Unió. Arra kérem a következő Európai Bizottságot, hogy állítson össze egy hiteles tervet a közép- és kelet-európai országok, egész konkrétan a balti országok számára.

Tatjana Ždanoka, a Verts/ALE képviselőcsoport nevében. – Elnök úr, én Lettországból, egy, a pénzügyi válság által súlyosan érintett országból származom. A jobboldali kormányok felelőtlensége miatt Lettország külső pénzügyi segítség nélkül akár csődbe is mehetett volna. Ma olyan pénzügyi és gazdasági megoldásokról folyik vita, amelyek javíthatnak a helyzeten. Természetesen minden lehetséges megoldást alaposan meg kell vitatni, ideértve az euró gyors bevezetését is. Addig is azonban úgy gondolom, hogy a pénzügyi és gazdasági kilátások sajnos csak az érme egyik oldalát jelentik. Foglalkozni kell a szociális kilátásokkal is.

Az EU intézményeit jelenleg sok lett negatívan látja: szerintük ők azok a „rossz fiúk”, akik arra kényszerítik a szegény kormányunkat, hogy csökkentse a nyugdíjakat és a segélyeket, akik a társadalmi kirekesztésért és a szegénységért felelősek. Sok politikus erősíti ezt a felfogást, főleg a kormánykoalíció tagjai közül, mert ha az emberek azt gondolják, hogy a mostani szociális válság a kormány hibája, akkor ez a kormány nem fogja túlélni a közeledő választásokat.

Azzal én is egyetértek, hogy Lettországnak és más régióbeli országoknak is szüksége van az EU segítségére. De ugyanakkor úgy gondolom, hogy egy erős ellenőrző mechanizmusra és szigorú szociálpolitikai megkötésekre is szükség van. Az EU-pénzeket elsősorban az egyszerű emberek megmentésére, nem a bankok vagy az állami bürokrácia megmentésére kell fordítani. Ezért felhasználnám ezt a lehetőséget arra, hogy megkérjem minden kollégámat, hogy írják alá az európai uniós támogatások szociális feltételeiről szóló 0056/2009 számú írásbeli nyilatkozatot, amely három képviselőcsoport képviselőinek kezdeményezésére jött létre.

Roberts Zīle, az ECR képviselőcsoport nevében. – (LV) Köszöntöm az elnök urat és a biztos urat, Verhofstadt úrnak pedig köszönöm a kérdés felvetését. Sajnos azonban az, hogy a ma esti napirendre felkerült ez a téma, összezavarhatja az Európai Unió nyugat-európai polgárait. „Nekünk is meg kell szenvednünk a pénzügyi válságot, mert Közép- és Kelet-Európában a rossz kormányzás gondokat okozott, amelyek ránk is kihatnak.” Ez a fajta megközelítés tovább rontja az Európai Unió kohéziós politikájába vetett, már így is megrendült bizalmat. A balti államok példája azonban mutatja, hogy egy cipőben járunk. A skandináv bankszektor piaci részesedés és profit iránti vágya gyakorlatilag kiszorította a balti államok nemzeti valutáit a hitelpiacról, különösen a lakások jelzáloghiteleinek piacáról. A rögzített nemzeti valutaárfolyam miatt minden teher a hitelfelvevőkre hárult: nekik kellett viselniük a teljes árfolyamkockázatot.

2008 végén feszült hangulatú tárgyalások zajlottak a lett kormány, a Nemzetközi Valutaalap, az Európai Bizottság és a svéd kormány között, és végül az a döntés született, hogy a lett adófizetők pénzén felvásárolják a második legnagyobb kereskedelmi bankot, és erősen tartják a nemzeti valuta árfolyamát. Így mi, lettek, akik hosszú éveken át estünk el bevételektől, versenyképességtől és talán a jobb szociális körülmények lehetőségétől is, mentettük meg a skandinávok és más befektetők banki szektorát, legalábbis a balti államokban, mert ha a bankok bedőlnék, akkor a dominóhatás messze továbbterjedt volna Lettország határainál, és elérte volna például mind a skandináv nyugdíjalapokat, mind a bankok részvényeseit is. Igen, az Európai Bizottság segítséget nyújtott nekünk és a Nemzetközi Valutaalap finanszírozta ezt a megoldást, de a kölcsön java a banki szektor stabilizálására megy el.

Azzal, hogy meggátoltuk a csődöt és erős szinten tartottuk a nemzeti valutánkat, a GDP 20%-ával devalváltuk a gazdaságunkat, de valójában ezzel a szomszédos Észtországnak segítettünk 2011-re bevezetni az eurót – nekik persze megvan az az előnyük is, hogy éveken át felelősségteljes költségvetési egyensúlyt tartottak fenn. Érdekes, hogy az európai monetáris uniónak égetően szüksége van Észtország példájára. Ez tulajdonképpen azt mutatja, hogy a maastrichti kritériumok válság idején is hatásosak. Nem azt akarom mondani, hogy ne örülnénk Észtország sikerének, de a bank felvásárlásával olyan áldozatot vállaltunk, ami komoly szolidaritást jelez, hiszen voltaképp ezzel hárítottuk el a katasztrófát a szomszédaink és az agresszív befektetők feje fölé. Csak bizonyos szolidaritást szeretnénk volna látni az európai pénzügyi politika döntéshozóitól, például az euró bevezetésének feltételei terén.

A lett politikusoknak rendkívül nehéz döntéseket kellett meghozniuk, olyan döntéseket, amilyenekkel a régebbi tagállamok többségében a vezetőknek még a legrosszabb rémálmaikban sem kell szembesülniük. De nem vagyunk képesek a polgáraink hitelei miatt jelentkező árfolyamkockázatot elhárítani, és nem akarjuk hülíganként viselkedve egyoldalúan bevezetni az eurót, vagy éppen párhuzamosan használni a saját valutánkkal. De öregedő társadalmunk egészen biztosan nem akarja sok éven át minden második megkeresett latját euróra váltani a kölcsönei törlesztésére, esténként meg azért imádkozni, hogy a erősödjön a lat az euróval szemben.

Alfreds Rubiks, a GUE/NGL képviselőcsoport nevében. – (LV) Köszönöm, elnök úr. A szociálpolitika modernizációja és a közép- és kelet-európai országok támogatása kérdésében sok hangzatos frázist lehet hallani, de nagyon kevés a valós intézkedés. Az Európai Unió makroökonómiai rendszerébe nem foglaltak bele egy teljes új szociálpolitikát. A költségvetés kicsi, és nem tart lépést az Európai Unió bővítésével. Az Európai Unió igyekszik befolyását újabb területekre kiterjeszteni, ezért gyakran az EU-n kívüli országoknak nagyobb támogatást nyújt, mint a tagállamoknak. Nem véletlen tehát, hogy Lettországnak például a lakosok többsége most rosszabbul él, mint az EU-csatlakozás előtt. A nyugdíjasok több mint 90%-a a létminimum alatti jövedelemből próbál megélni.

Lettorszáiban a munkanélküliség elérte a 20%-ot is, a bruttó hazai termék 19%-ot esett, az államadósság nagyobb, mint az éves költségvetés, a nyugdíjak pedig 10%-kal csökkentek. Az emberek tiltakoznak, elhagyják Lettországot, éhségstrájkot jelentenek be, vagy a saját belső szerveiket kínálják eladásra, hogy a családjuk eltartására pénzt szerezzenek. Egyre több az öngyilkosság. Az Európai Unió neoliberális szociális biztonsági politikáján változtatni kell. A válságot a kapitalizmus okozta, de a kilábalás árát a dolgozók és a nyugdíjasok fizetik meg. A nagy kapitalista multinacionális vállalatok és bankok alig tesznek valamit a válság által okozott problémák megoldásáért. Az Európai Unió hagyja, hogy a felső rétegeket és a bankokat az állam adóbevételeivel, vagyis az emberek pénzén mentsék meg.

A kelet-európai országok a mezőgazdasági támogatások egyenlő elosztását követelik, hiszen jelenleg a támogatásokból több jut a régi tagállamoknak, ami a szabad munkaerőpiacot is torzítja. A közvetlen kifizetések kiszámításában és folyósításában véget kell vetni az egyenlőtlenségeknek, és annak is, hogy ezen kifizetések függetlenek a konkrét termékek gyártásától. Az Európai Bizottságnak és a Parlamentnek demokratikus úton olyan rendelkezéseket kell elfogadnia, amelyek nemcsak a nagy termelők és bankárok érdekeit védik meg, hanem a rászorulókat is; ez a gazdag, demokratikus Európai Unió kötelessége.

Jaroslav Paška, az EFD képviselőcsoport nevében. – (SK) A gazdasági és pénzügyi válság sokkal súlyosabb hatással volt az átmeneti időszakot élő közép- és kelet-európai gazdaságokra, mint a stabil nyugat-európai demokráciákra. Ezért joggal keressük ennek a hátrányos gazdasági jelenségnek az ellenszerét. Csodák viszont csak a mesékben vannak. Ezért a fő feladat az, hogy a kormányok felelősségteljes pénzügyi és gazdasági politikát vezessenek be, és minden érintett országban modern, jobboldali törvényhozás legyen. Csak ekkor lesz lehetséges célzott ipari intézkedésekkel fokozatosan elősegíteni a gazdasági fejlődést.

Ahhoz, hogy a gazdaság ilyen támogatása sikeres lehessen, a pénzügyi erőforrásokat nem szabad szociális juttatásokra vagy a fogyasztásra fordítani, sem pedig mesterségesen létrehozott értelmetlen munkahelyekre. Például nem szabadna engedni, hogy egy-egy kormány a támogatást egy olyan régi hőerőmű újbóli beindítására fordítsa, amelynek sokkal nagyobb károsanyag-kibocsátása, mint az elektromos áramé, csak azért, mert az állítólag teremt pár új munkahelyet.

Ha tényleg segíteni akarunk az érintett országokon, akkor csak kiemelten innovatív pénzügyi projekteket szabad támogatni, amelyek a környezetet is védik. Figyeljünk oda arra, hogy az ilyen támogató programokba fektetett pénzek hozzájáruljanak a vállalatok átszervezéséhez és csökkentsék az érintett országokat – és így az egész Uniót – sújtó hosszú távú hatásokat.

Zoltán Balczó (NI). – (HU) Mindenekelőtt arra kellene választ találni, hogy a hasonló válságok hogyan kerülhetők el. A globális pénzügyi rendszerből elinduló zavarok végigsöpörnek a világon és a reálgazdaságot érintik közvetlenül, mert a gazdaság vérkeringéséhez szükséges hitelekhez nem jutnak hozzá a vállalkozások. A tanulság nyilvánvaló. Világos, hogy a piac önszabályozásába, mindenhatóságába vetett hittel föl kell számolni és az állam szabályzó szerepét el kell fogadni és gyakorolni kell.

A gazdaságélénkítésről beszélünk, de nyilván a végső cél ezen keresztül a munkahelyeknek a megvédése. Ez azt jelenti, hogy Európában is a kis- és középvállalkozások támogatása az elsődleges, hiszen a munkahelyek többségét ők adják. A hitelhez jutás feltétele alapvető kérdés. Igen, ésszerűen működtek a bankok, ahogy hallottuk ezt Almunia úrtól, például Magyarországon is, ahol minden kereskedelmi bank külföldi tulajdonú bank leánybankja, tehát igyekezett olyan módon visszafogni a hiteleket, az ő ésszerűsége miatt, ami megbénította a belső gazdaságot is.

Természetesen közvetlen támogatásokra is szükség van, amit az Unió is enged, csak ehhez nem olyan kormányok kellenek, mint a mostani magyar kormány, amely a multinacionális cégek letelepedését támogatja elsősorban, a kis- és középvállalkozások helyett. Ma foglalkoztunk a Vidékfejlesztési Alap kérdésével, az Európai Bizottság 2009-es költségvetési törvény módosításánál. Jelentősen, drasztikusan visszafogta ezeket a kiadásokat a javaslatában a Bizottság, holott éppen ez tartozik a népesség megtartáshoz.

S miért beszélünk külön erről a régióról? Mert sokkal kiszolgáltatottabbá vált, mint Európa nyugati része, és ebben vissza kell menni a 90-es évekig, ahol világossá vált, hogy hiába reméltük Magyarországon is, hogy a gazdaságunk is önálló lesz ebben a demokráciában, az átörökölt adósságok törlesztésének egyre hatalmasabb terhe, és ennek a területnek a leértékelt természeti és humán erőforrásainak fölhasználása a nyugati országokban eredményezett komoly és nagy gazdasági bevételt. Ezért azt kell mondanom most, amikor valóban indokolt, hogy e régió több támogatást kapjon, hogy itt részbeni kárpótlásról van szó.

Enikő Győri (PPE). – (HU) Tisztelt Képviselőtársaim! A válság bebizonyította, hogy a kelet-közép-európai régió eurozónán kívül levő országai sokkal sérülékenyebbek, mint a közös valutát használók. Erős export-

és külfölditőke-függőségük következtében, valamint a lakosság magas devizaeladósodottsága miatt talpraállásuk is lassúbb, mint az euróövezet biztonságát élvezőké. Ha nem működik a gyakorlatban is, s nem csak a szlogenek szintjén a tagállamok közötti szolidaritás, csökkeni fog az Unió belső kohéziója, ami pedig az Unió egészének teljesítményét veti vissza.

Ehhez a szolidaritáshoz pedig nincs is szükség új uniós eszközökre, pláne nem alamizsnára. A meglévő lehetőségeket, erőforrásokat kell ésszerűen felhasználni. Így segíthet az Európai Központi Bank a régió bankjai folyamatossá tételében, az Európai Beruházási Bank a régiók kis- és középvállalkozásainak célzott hitelekkel való ellátásában, az uniós intézmények pedig a kohéziós és strukturális pénzek felhasználási szabályainak hozzáigazításában a rendkívüli helyzethez. Külön felhívnom a figyelmüket arra, hogy sokan szeretik Kelet-Közép-Európát egy tömbként kezelni, pedig ezek az országok igen sokfélék és sokféle a kilábalási stratégiájuk is.

Közel nyolc éves hibás szocialista kormányzás következtében például Magyarország felélte tartalékait, s jelenleg megszorításokra kényszerül, ami szöges ellentétben áll az európai országok gazdaságélénkítésre épülő válságkezelési gyakorlatával. Míg a nyugat-európai kormányok már az exit-stratégiák kialakításán gondolkodnak, addig a válság által leginkább sújtott kelet-közép-európai országok egy része még 2010-ben is súlyos recesszióval szembesül. Az exit-stratégiák kialakításánál tehát nagyon fontos, hogy legyen mód a differenciálásra.

Az Unió vezetői ne alkossanak olyan uniform szabályokat, amelyek csak tovább súlyosbítanák egyes országok, s így a lakosság helyzetét. A pénzügyi rendszer újraszabályozásánál oda kell figyelni, hogy a tőkekövetelmények szigorítása ne teremtsen egyenlőtlen versenyhelyzetet a bankok között. Az egészségesnek bizonyult kelet-közép-európai bankokat ugyanis senki nem tőkésítette fel, így ők a szigorúbb tőke megfelelési előírásokat csak nehezebben tudnák kigazdálkodni, mint megmentett nyugat-európai társaik. Emiatt csökkenne az amúgy sem szárnyaló hitelezési kedvük, és ennek áldozatai végső soron a kis- és közepes vállalkozások lennének, ezt pedig mindenképpen el kell kerülni.

Ivari Padar (S&D). - (ET) Elnök úr, először is szeretnék őszintén gratulálni Almunia úrnak az eddig végzett hathatós munkájához. Sok probléma az Európai Unió összes tagállamában jelentkezik, de ugyanakkor minden országnak megvan a saját gazdaságpolitikája és a maga sajátos problémái, és ebben a helyzetben mindannyiunknak önkritikát kell gyakorolnunk. Nem igaz, hogy a válság csak az Európai Unió új tagállamait érintette volna különösen súlyosan. Nézzék csak meg, hogy a bankoknak mely országokban volt szüksége gazdasági támogatásra – főleg a régi, nem pedig az új tagállamokban. Hasonlóképpen a fiskális gondok is nagyobbak az euróövezetben, mint azon kívül.

Ugyanakkor egyértelmű, hogy a határokon átnyúló módon működő bankok nem okoztak többletkockázatot, épp ellenkezőleg. Azok a bankok voltak a legbiztonságosabbak, amelyek több országban jelen voltak, és sok fogadó partnerországban sikerült stabilizálniuk a helyzetet. Azoknak a bankoknak akadtak gondjai, amelyek egyszerűen rossz üzleti döntéseket hoztak, mint például a skót nemzeti bank.

Kristiina Ojuland (ALDE). - Elnök úr, csatlakoznék az előttem szólóhoz: én is gratulálok Almunia biztos úrnak. Ő világosan látja a közép- és kelet-európai országok különbségeit és azok jelenlegi gazdasági és pénzügyi helyzetét.

A biztos úr Észtországot említette. Én észt vagyok; nem volt könnyű teljesíteni az euróövezetbe való csatlakozás feltételeit, de azt gondolom, hogy több más országhoz hasonlóan Észtország is felelősségteljesen viselkedik. Eddig a felelősség szót nem hallottam a mai vita során, csak a szolidaritást emlegették. Hogyan várhatunk szolidaritást, ha a nagy versenytársaink, mint Kína és India egyre előrébb törnek? Véleményem szerint az Európai Uniónak sokkal pragmatikusabbnak kellene lennie, és bele kellene gondolnia, hogy miben áll a nemzeti kormányok felelőssége.

Most nehéz csökkentéseket véghezvinni. Észtországban a kormány kiadásainak csökkentése nagyon nehéz volt, de évek óta mégis folyamatosan megtettük. A jó években, a konjunktúra éveiben tartalékokat képeztünk, és ez csak és kizárólag a tagállami kormányok érdeme.

Ryszard Czarnecki (ECR). - (PL) Elnök úr, én Lengyelországot képviselem, egy olyan országot, amelynek talán nem kell annyira aggódnia a válság miatt, mint például Magyarországnak vagy Lettországnak, de – akármit mond is a kormánypropaganda – nálunk is nyilvánvalóan nő a munkanélküliség; éppen ma tartottak demonstrációt Varsóban a hajóépítő munkások, akik most kapták meg a végkielégítésük utolsó részletét.

A lengyel nemzeti bank elemzése szerint a recesszió kilenc közép- és kelet-európai országban egyértelműen súlyosabb hatásokkal járt, mint a nyugat-európai országokban. Sőt, ami még nagyobb baj, a régió egyes országai között nagyobbak a különbségek, mint a „rég” EU-ban. Ennek nemcsak a 15 régi tagállam gazdaságának nagyobb stabilitása az oka, hanem – mondjuk ki – az is, hogy bizonyos, az Európai Unió által elvben betöltött pénzügyi eszközökkel szabadabban élhetnek.

Az Európai Bizottság és Kroes asszony szemet hunyt a Berlin által a német hajógyáraknak nyújtott támogatás felett, de Lengyelországot hasonló intézkedései miatt elítélte, és elrendelte a lengyel hajógyáraknak folyósított EU-támogatások visszafizetését. A gyakorlatban tehát vannak, akik egyenlőbbek. Kettős mércével mérnek. A francia autóipar több állami támogatást kaphat, mint az új tagállamok autóipara. Ez csak növeli az aránytalanságokat.

A biztos úr az euró előnyös szerepéről beszélt, de ezt nyilván csak viccnek szánhatta. Lengyelországban nincs euró, és a válság kevésbé érintett minket, mint Szlovákiát, ahol eurót használnak, és ahol a válság súlyosabb hatásokkal járt, mint Lengyelországban. Szolidaritást kérek, amiről az Európai Néppárt (Kereszténydemokraták) képviselője is beszélt, de az a benyomásom, hogy ebben a kérdésben ő álszent. Ez az álszentség aligha nevezhető erénynek.

Joe Higgins (GUE/NGL). - Elnök úr, én arra számítottam, hogy Almunia biztos úr és Verhofstadt úr majd magyarázatokkal szolgál nekünk, hogy kielemezzik a közép- és kelet-európai országok javát ért gazdasági katasztrófa okait. Húsz évvel ezelőtt a munkások hősi mozgalma ezekben az országokban véget vetett a sztálini rendszernek. Sajnos ahelyett, hogy az valódi demokratikus szocializmusra cserélték volna, a kapitalizmus következett. De ezt akarta az európai kapitalista politikai vezetés: az EU, a multik, a média mint azt ígérték, hogy a kapitalizmus majd elhozza a szép új világot a közép- és kelet-európai népek számára.

A piac volt az isten, a verseny volt a király. Ez tehát az európai biztos által hőn szeretett neoliberális elvek érvényesítése: az állami tulajdon általános privatizációja – gyakorlatilag az ellopása – és az érintett országok gazdaságának kiszolgáltatása a nemzetközi pénzpiacok cápáinak. Még egy külön bankot is felállítottunk a folyamat ellenőrzésére, és a dolog teljes katasztrófába torkolt. A balti államok szörnyű mélyrepülésben vannak: Lettországon belül a legutóbbi negyedéven 18%-ot zsugorodott a gazdaság, a munkanélküliség 20%.

Mit javasol erre a biztos és Verhofstadt úr? A Nemzetközi Valutaalap és a nyugat-európai bankok megoldását. Áldozzuk fel a dolgozó emberek életszínvonalát, verjük szét a közszolgáltatásokat. Ezért áll fenn a veszélye, hogy Lettországon belül a kórházak felét még idén bezárják.

Az EU vezetőinek politikái rémálmot jelentenek ezen országok polgárai számára – barbár körülményekkel fenyegetik őket. Arra biztatom a közép- és kelet-európai embereket, hogy utasítsák el ezt a végzetes megoldást, amit az EU javasol, államosítsák a bankokat és vegyék őket demokratikus irányítás alá, hogy azok a befektetéseiknél az embereket és a munkahelyteremtést tartsák szem előtt, államosítsák vagy államosítsák vissza a fő gazdasági ágazatokat, de most a dolgozók irányításával, hogy az embereket szolgáló gazdasági rendszert tervezhessenek, nem pedig olyat, ami kiszolgáltatja őket a cápáknak, az európai multiknak és a pénzügyi szervezeteknek, amelyek ezt a szörnyű katasztrófát okozták a régió népei számára. Nevezzen csak, biztos úr, de várom a válaszát.

Nikolaos Salavrakos (EFD). - (EL) Elnök úr, köszönöm a szót és köszönöm Almunia biztos úr részletes beszámolóját. Különösen elégedetten nyugtáztam, hogy a Bizottság beleegyezett a Stabilitási Paktum feltételeinek lazításába, elismerve, hogy a szigorú maastrichti kritériumok, mint például a 3%, nagyon nehezen érhetőek el ilyen súlyos gazdasági válság idején.

Először is azt emelném ki, hogy az elmúlt napokban és hetekben hazám, Görögország egy bizonyos hitelminősítő, tanácsadó cég támadásának áldozata volt a hitelképesség szempontjából. Ez felveti, hogy meg kellene fontolni egy EU-s hitelminősítő létrehozásának gondolatát, hogy ezt ne csinálhassa meg akárki, és hogy ez ne rejtett gazdasági vagy egyéb versenyhez kötődő célokkal történjen.

Amiatt is szeretnék panaszt emelni, hogy az Európai Unió sok harmadik országnak több támogatást nyújt, mint saját tagállamainak. Szolidaritást is szeretnék kérni országom, Görögország számára, amelyre nagy szükség van a problémák kezeléséhez.

Iliana Ivanova (PPE). - (BG) Köszönöm, elnök úr. Hölgyeim és uraim! Úgy gondolom, hogy a közép- és kelet-európai országokban a válság kezelésének a szociális piacgazdaság elvein kell alapulnia, nem pedig az előző felszólaló által hangoztatott elveken. Ezért csak egy olyan gazdaság garantálhatja a társadalom által

megérdemelt fenntartható szociálpolitika forrásait, amely tiszteletben tartja a magántulajdont, a jogállamiságot és a személyes felelősséget.

Szilárdan hiszek abban, hogy az erőfeszítéseinket és a felelősséget néhány alapvető pillérre kell koncentrálni. Először is stabil államháztartásra van szükség. Aggasztóan sok tagállamnak van magas államadóssága. Ébernek és fegyelmezettnek kell lennünk. Célként nem is csak a GDP 3%-a alatti költségvetési hiányt kell kitűzni: mindent meg kell tenni a teljes költségvetési egyensúly érdekében.

A Stabilitási és Növekedési Paktum részeként az Európai Bizottságnak és a Tanácsnak figyelemmel kell követnie a tagállamok makrogazdasági egyensúlyi helyzetét.

Másodszor támogatni kell a kis- és középvállalkozásokat. Nemcsak azért, mert ők adják Európában a foglalkoztatás több mint 65%-át, hanem azért is, mert ezek a vállalkozások a legrugalmasabbak és ezeknek legnagyobb a dinamikus növekedési potenciálja, különösen válság idején.

Harmadszor pedig fontos, hogy támogassuk a munkanélkülieket és a társadalom legkiszolgáltatottabb csoportjait, és az is, hogy megfelelő beruházások történjenek az oktatás, a képzések megszerzése és a kutatás területén. Végezetül a nemrég belépett tagállamok fő prioritását, az euróövezet bővítését említeném.

Támogatásukat kérem és köszönetet mondok képviselőtársaimnak, egyben pedig felszólítom az Európai Bizottságot és a tagállamokat, hogy vizsgálják felül az euróövezet bővítésével kapcsolatos álláspontjukat. A megértésükre és a szolidaritásukra van szükségünk, különösen olyan országokban, mint saját hazám, Bulgária, ahol hatalmas erőfeszítéseket tettünk a maastrichti kritériumok teljesítése érdekében, és ahol a költségvetési hiány az egyik legalacsonyabb az egész Európai Unióban és rendkívül fegyelmezett fiskális politika zajlik.

Kedves képviselőtársaim, fontosnak tartom, hogy folytassuk összehangolt közös munkánkat a gazdasági fellendülés érdekében, hogy a válság után erősebbek lehessünk, mint valaha.

Edit Herczog (S&D). - (HU) Elnök úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Hadd kezdjem azzal az egyperces hozzászólásommal, hogy megköszönjem az eurozónán belül élő képviselőtársaimnak, hogy fontosnak gondolták a vitán való megjelenésüket. A szolidaritás itt kezdődik, hogy ők is megjelentek ebben a vitában.

Hiszen nem meglepő, hogy a tagállamok saját felelősségéről, ahogy ezt kolléganőm mondta, vannak olyan általános nehézségek az új tagállamokban, amelyek mindenképpen objektív nehézségként állnak elénk. Ilyen a húszéves csatlakozási folyamat erőltetett menete, amely komoly gazdasági nehézséget okozott ezeknek az országoknak, és komoly társadalmi szolidaritást várt el a lakóiktól. Ilyen, hogy nem rendelkeztek az eurozóna védelmi mechanizmusával és sokkal védtelenebbül érte őket a válság. És ilyen a kkv-szektor aránya és az ott foglalkoztatottak aránya az Európai Unióhoz képest.

Összességében meggyőződéseim szerint az Európai Unió és a közép-kelet-európai országok gazdasági élénkítéséhez a foglalkoztatás, a pénzügyi egyensúly és a gazdasági növekedés hármas célját együttesen kell kezelnünk. Úgy gondolom, hogy a kis- és középvállalkozási csomag részben tartalmazta ezeket az elemeket. Mindenképpen szükség lenne arra, hogy a kis- és közepes vállalkozói szektor pénzügyi nehézségeit valahogy áthidaljuk. Az Európai Központi Bank segítő mechanizmusaira itt mindenképpen szükség lenne. Minél kisebb egy vállalkozás, annál nehezebben ér hozzá az Unió.

(Az elnök félbeszakítja a felszólalót)

Vilja Savisaar (ALDE). - (ET) Elnök úr, először is szeretném felhívni a figyelmet a három balti országra, amelyek helyzete a régió belül talán a legsúlyosabb. Mondok is néhány példát. Észtország gazdasági teljesítménye 15%-ot esett, miközben az Európai Unió átlaga -4,1%. A három balti országon kívül egyetlen európai országban sem volt 10% fölötti gazdasági visszaesés. A három balti országban a munkanélküliség mostanra 15% fölött áll.

Nagyon remélem, hogy a Liberálisok és Demokraták Szövetsége Európáért képviselőcsoportnak a gazdaság fellendítését és a pénzügyi helyzet javítását célzó javaslatai elnyerik majd a Bizottság teljes figyelmét, és a Bizottság reagál is majd azokra. Tavaly Észtországnak háromszor kellett csökkentenie a költségvetést és az állami kiadásokat, és a további csökkentések további szociális problémákat okoznának, pedig a helyzet már most is súlyos. Nagyon remélem, hogy Észtország 2011. január 1-jén csatlakozhat az euróövezethez, és így megalapozhatja gazdasági növekedését és a pénzügyi nehézségek megoldását.

Paul Rübig (PPE). - (DE) Elnök úr, biztos úr, hölgyeim és uraim! Tart a pénzügyi és gazdasági válság, márpedig egy válság alatt véleményem szerint a likviditás a legfontosabb tényező, nemcsak a bankok és a vállalkozások

számára: különösen fontos a munkavállalóknak is. A hitelképesség természetesen mindig a likviditás előfeltétele, ezért különösen fontos a vállalatok, bankok és munkavállalók hitelképességének kérdése.

Természetesen a hitelképesség a bevételeken alapul, mind a munkavállalók, mind a vállalatok és bankok esetében. Akinek nincs bevétele, az nem hitelképes és nincs likviditása; ezzel kezdődik a csapdahelyzet.

Ezért nagyon fontos, hogy ne rójunk ki további adókat az árukereskedelmi ügyletekre. Ehelyett azt kell meggondolnunk, hogy hogyan lehet kizárólag azokat a pénzügyi tranzakciókat megadóztatni, amelyek nem szolgáltatásnyújtáson vagy árukereskedelmen alapulnak. Az adó bevételeit a bankok és a nemzeti költségvetések refinanszírozására lehetne felhasználni, amivel új munkahelyek megteremtéséhez is hozzájárulhatnának.

A munkanélküliség teljesen elfogadhatatlan. Tulajdonképpen a munkanélküliség a pénzügyi és gazdasági válság alapvető kiváltó oka is.

Silvia-Adriana Țicău (S&D). - (RO) A Lisszaboni Szerződés szerint az Európai Unió gazdasága szociális piacgazdaság. Fő célként az új munkahelyek teremtését, a munkanélküliség csökkentését és a gazdasági válságból való kilábalást kell kitűzni. A délkelet-európai tagállamok hatalmas deficittel küzdenek. Elő kell segíteniük a munkahelyteremtést, mégpedig úgy, hogy közben hosszú távon fenntartható fiskális politikát gyakorolnak. Ezen országok fő prioritását továbbra is az oktatás, az egészségügy, a mezőgazdaság és a közlekedési és energiaipari infrastruktúra fejlesztése jelenti. Fontos, hogy ezen tagállamok azonos szintű agrártámogatásokat kapjanak, mint a régi tagállamok. Az EU által 5 évre nyújtott fizetésimérleg-támogatás akkor adható meg, ha az illető tagállam elkötelezi magát, hogy megreformálja adó- és illetérendszerét, vagy olyan intézkedéseket hoz, amelyek az európai források felhasználásának javítása érdekében megerősítik igazgatási képességeit. Ezen tagállamoknak erősen szennyező ipari szektoruk korszerűsítéséhez is támogatásra van szükségük az emisszió csökkentése érdekében, amelyhez a munkahelyek megőrzésének és a gazdasági fejlődés biztosításának kell társulnia. Végül hozzá szeretném még tenni, hogy véleményem szerint ezen tagállamok támogatásához az kell, hogy a 2014-2020 időszakra szóló kohéziós politika továbbra is segítse Európa gazdaságilag legkevésbé fejlett régióit.

Diogo Feio (PPE). - (PT) Elnök úr, először is szeretnék gratulálni a vita szervezőinek, mert valóban nagyon fontos, hogy megvitassuk a rosszabb gazdasági helyzetben lévő országok és az euróövezeten kívüli országok helyzetét. Ez különösen igaz akkor, amikor a válságból való kilábalás stratégiáiról van szó, ugyanis ekkor figyelembe kell venni az egyes országok eltérő helyzetét. A gazdasági helyzet sok közép- és kelet-európai országban igen nehéz, de mostanra ugyanez már jó néhány nyugat-európai, az euróövezeten belüli országra is igaz. Saját hazám, Portugália is ezt példázza. A stratégiának figyelembe kell vennie az országok közötti eltéréseket.

Több út kínálkozik. Rendkívül fontos, hogy megfelelő monetáris és költségvetési politikát alkalmazzunk, ha lehetséges, olyat, amit egyre inkább olyan politikai elvek határoznak meg, amelyek figyelembe veszik a társaságok, a kis- és középvállalkozások likviditási szükségletét, amelyek nem hoznak létre vagy tartanak fenn az euróövezeten kívüli országok számára nehezen áthágható akadályokat, és amelyek nyomást gyakorolnak a nemzeti kormányokra, hogy azok hajtsák végre a szükséges közép- és hosszú távú reformokat. Végezetül a szavak után eljött a tettek ideje. A kohézióknak a gyakorlatban is érvényesülnie kell.

Elena Băsescu (PPE). - (RO) Az európai gazdaságélénkítési terv sikeres végrehajtásának köszönhetően jövőre, 2010-ben már észrevehető lesz némi javulás az Európai Unió tagállamaiban.

A közép- és kelet-európai országokat a gazdasági válság különböző módon érintette. Lengyelország még némi gazdasági növekedést is mutatott, elkerülve a válságot, Románia és Magyarország viszont súlyosan megszenvedte azt.

Romániában idén minden korábbinál súlyosabb gazdasági válság volt, amit tovább súlyosbított a szocialisták által kiváltott mély politikai bizonytalanság – a szocialisták a közeledő elnökválasztás miatt szavazatszerzési céllal ki akartak lépni a kormánykoalícióból. Ez az elnökválasztás előtt két hónappal történt. A szocialisták lépése és a parlamenti bizalmatlansági indítvány miatt Románia két hónapra átmeneti, csökkentett hatáskörű kormány irányításával működött, amely nem tudta véglegesíteni és elfogadni a költségvetési tervezetet.

Ennek eredményeként a Nemzetközi Valutaalap elhalasztotta a hitel harmadik, 1,5 milliárd eurós részletének folyósítását. De a svájci kormány úgy döntött, hogy kb. 120 millió euró értékben vissza nem térítendő hitelt nyújt Romániának. Az országban 8%-os negatív gazdasági növekedés történt, és a munkanélküliség két százalékkal az Európai Unió átlaga alatt van. A jövőben az EU olyan stratégiát vezetne be, amely szerint az

országoknak fel kell hagyniuk saját gazdaságuk támogatásával. Ez azonban Romániában 2010-ig nem lesz lehetséges, mert az IMF-el aláírt szerződés nem engedi meg.

Petru Constantin Luhan (PPE). - (RO) Egyetértek a mondással, ami szerint hasznosabb valakit megtanítani halat fogni, mint halat adni neki. De az is fontos, hogy az ember tudja, hogy meg kell tanítani halat fogni. Ez alatt azt értem, hogy vannak olyan nemrég csatlakozó országok, amelyeknek még tanulnia kell. De ebben nem lehet magukra hagyni őket. Biztosítani kell számukra a pénzügyi erőforrásokat. Személy szerint én úgy gondolom, hogy az egészséges gazdaság alapját főleg a középvállalkozások jelentik. Ennek megfelelően a gazdasági, szociális és területi kohéziós politikákon keresztül folyósított forrásokat főleg erre a területre kell irányítani. Azt is megjegyezném, hogy az EU gazdasági, szociális és területi kohéziós politikáját a közelmúltban nem kezelték prioritásként.

(Az elnök félbeszakítja a felszólalót)

Victor Boștinăru (S&D). - (RO) Băsescu asszonyt hallgatva csak annyit tudok mondani: „O, les pauvres! Ilyesmit mondani az Európai Parlamentben!”

Komolyabb kérdésekre térve, a közép-európai országok gazdasági zsugorodása drámai méreteket öltött. Egyre nagyobbak a különbségek ezen országok és a nyugat-európai országok között. Ezen kívül ezen országok képessége a gazdasági és pénzügyi ösztönzők nyújtására olyan alacsony szintű, hogy szinte elhanyagolható. Fel szeretném hívni az Európai Bizottság figyelmét arra, hogy a társadalmi költségek, a komoly mértékben megemelkedett munkanélküliség és a drámai költségvetés-csökkentések miatt ezen országok jelenleg kevésbé képesek az uniós támogatással zajló projektek társfinanszírozására. Mindezen tényezők miatt lehetséges, hogy a közép-európai országok...

(Az elnök félbeszakítja a felszólalót)

Lajos Bokros (ECR). - (ES) Néhány nagyon egyszerű kérdésem lenne Almunia úrhoz, mellőzve minden tolmácsolási nehézséget. Mit gondol a Maastrichti Szerződésben előírt kritériumok módosításáról, és esetleg egy új, a fizetési mérleghez kötődő kritérium bevezetéséről, ami maximálná a folyó fizetési mérleg hiányát és a külföldi adósságot?

Mit gondol az árfolyam-politikáról? Recesszió idején a fix vagy a rugalmas árfolyam a kedvezőbb?

És mit gondol azon országokról, amelyek eurót használnak, de az Európai Uniónak nem tagjai? Ez előny vagy hátrány ez számukra az euróövezetben a jövőben vállalandó feladataikról való tárgyalások során?

Csaba Sógor (PPE). - (HU) Elnök úr! Az influenza azokat veri le, akiknek gyenge a szervezetük. Nem csak oltásra van szüksége tehát a közép- és kelet-európai országoknak, hanem szervezeterősítésre is. Mire gondolok? A rendszerváltást kellene támogatni, nem csak a gazdaságot, - természetesen azt is - hiszen a gazdaság, a média és a politikum közép és kelet-európai országok nagy részében ma is azok kezében van, akik negyven éven keresztül módszeresen tönkretették ezt a régiót.

Tehát azt kellene támogatni, amit európai értékeknek nevezünk, hogy egy országban ne azon vitatkozzanak – a soknyelvűség Európájában –, hogy nyelvtörvényre van szükség, hogy egy másik országban ne a kollektív bűnösséget akarják akár lábjegyzetként belopni a szerződésbe, hanem az európai értékeket. A közép- és kelet-európai országoknak szükségük van tehát...

(Az elnök félbeszakítja a felszólalót)

Zigmantas Balčytis (S&D). - (LT) Köszönöm, elnök úr. Biztos úr, 2006-ban volt idő, mikor mi, litvánok megpróbáltuk bevezetni az eurót, de sajnos egy századdal elmaradtunk a kritériumok teljesítésétől. Mindenesetre köszönetet szeretnék mondani önnek azért, amit eddig tett, és ahogyan együttműködött velünk.

A mai problémával kapcsolatban azt gondolom, hogy megváltoztak a körülmények, és jó javaslatokat hallottunk bizonyos dolgok felülvizsgálatára. Semmiképpen nem a maastrichti kritériumok felülvizsgálatára gondolok, hanem olyan alapvető dolgokra, amelyekkel minden ország számára meg lehetne adni az árszabályozás lehetőségét. Ilyenek a különböző valutaárfolyam-mechanizmusok és sok más lehetőség.

Arra kérem az Európai Bizottságot, hogy fontolja meg ezt a javaslatot, és köszönöm Verhofstadt úrnak azt a felvetését, hogy a jövőben leülhetnénk higgadtan megbeszélni, hogyan segíthetünk a kelet-európai és a balti országoknak, mert a munkanélküliség...

(Az elnök félbeszakítja a felszólalót)

Joaquín Almunia, a Bizottság tagja. – (ES) Elnök úr, köszönetet szeretnék mondani Verhofstadt úrnak a vita kezdeményezéséért, és mindenkinek, aki felszólalt. Nagyon örülök, hogy hallhattam a véleményüket és a javaslatukat.

Hadd kezdjem Verhofstadt úr egy mondatával. Azt mondta, hogy az a tény, hogy egyes közép- és kelet-európai országok nem tartoznak az euróövezethez, egyfajta vasfüggönyt teremt. Ezzel nem értek egyet, mert vannak olyan közép- és kelet-európai országok, amelyek nem az euróövezet részei, és rendkívül nehéz gazdasági helyzetben vannak, de vannak olyanok is, amelyeknek a gazdasági helyzete egyáltalán nem rosszabb, mint az érettebb, fejlettebb gazdaságoké. Ez utóbbiak sokkal régebben tagjai az Európai Uniónak, sokkal régebb óta kapnak forrásokat az Európai Beruházási Banktól és a strukturális alapokból, az euróövezet tagjai, és mégis ugyanolyan súlyos, esetenként még súlyosabb problémákkal küzdenek, mint sok közép- és kelet-európai ország.

Nem a vasfüggöny tehát a probléma oka, hiszen az már 20 éve nem létezik, és nem is az, hogy az Európai Unió rendelkezésére álló eszközöket nem használják ebben a régióban, mert igenis használják, mint ahogy nyitó beszédemben is elmondtam. Többen utaltak erre, mások pedig úgy tűnik, nem tudják, hogy az Unió sokkal nagyobb mértékben használja ezeket az eszközöket, mint azt a válság 2007-es kezdetekor el tudtuk volna képzelni.

Bocsánatot kérek, de a probléma nem az euró bevezetési feltételeinek értelmezésével van, hiszen azokat itt a Parlamentben is sokszor megvitattuk már. Nem ez a gond. Sok kritika érte a Parlamentben azokat, akik akkor úgy döntöttek, hogy annak dacára is engedélyezik az euróövezet egyes mostani tagjainak a belépést, hogy nem volt egyértelmű, hogy teljesítették a feltételeket. Most látható, hogy azok a gazdaságok szenvednek leginkább, amelyek nem voltak felkészülve egy ekkora válság kezelésére, az euróövezeten belül és azon kívül is. Ezzel a problémával kellene foglalkoznunk.

Nagyobb együttműködésre van szükség? Természetesen. Meg kell erősíteni az Európai Unió eszközeit? Természetesen. A Bizottság éppen erre kéri a Tanácsot és a Parlamentet. A Parlament is erre kéri a Bizottságot, én pedig azt kérem a Parlamentelettől, hogy kérje fel ugyanerre a Tanácsot, mert a Tanács nem fogadta el a Bizottságnak azt a javaslatát, hogy az Európai Szociális Alap 2009-es és 2010-es intézkedéseit 100%-ban uniós forrásokból finanszírozzák azon országokban, amelyek részesülnek az Európai Szociális Alap juttatásaiban. Nagyon hálás lennék, ha ezt elmondanák a Tanácsnak.

a Bizottság tagja. (FR) Ez az utolsó alkalom, hogy gazdasági és monetáris ügyekért felelős biztосként lehetek itt, és igyekszem majd az önök álláspontját – ami egyben a sajátom is – képviselni az ECOFIN-Tanács felé. Nagyon fontosnak tartom, hogy egy ilyen helyzetben a strukturális alapokat és a kohéziós alapot a normál körülményekre tervezettől eltérő módon használják fel. Most pedig anyanyelvemen folytatom.

a Bizottság tagja. (ES) Egyetértek. Egyetértek a Verhofstadt úr által említett, az Európai Bizottság elnökének és az Európai Beruházási Bank elnökének küldött levelében leírt hat pont közül jó néhányval. Sok mindenben egyetértünk. Sok szempontból már most is azt csináljuk, amit a hat pontjában kér. Ezeket az első felszólalásomban meg is említettem.

Azonban azt csak a recesszió – euróövezeten belüli és azon kívüli, kelet-, közép- és nyugat-európai – hatásainak súlyosságát nem ismerők gondolhatják, hogy az európai eszközökkel elkerülhetőek a fájdalmas lépések. A válság súlyossága miatt tett meg például Írország olyan rendkívül nehéz lépéseket, és nem azért, mert a Nemzetközi Valutalap azt mondta, és nem is azért, mert Brüsszel kikényszerítette; azért, mert az ír hatóságok úgy ítélték meg, hogy így lehetett a lehető leghamarabb módosítani a gazdaság pályáját és visszaszerezni a válság előtti lendületet.

Aggódunk ezen intézkedések szociális hatásaival kapcsolatban – jómagam személyesen is – éppen annyira vagy talán jobban is aggódunk, mint a Parlament. Annyit elmondhatok, hiszen ez eddig sem volt titok, hogy a fizetésimérleg-eszköz alkalmazásával a Bizottság elérte, hogy a támogatott országok kormányai az eredetileg tervezettnél kevésbé radikális eszközöket alkalmazzanak. Ezt továbbra is folytatjuk majd. Igyekeztünk lehetőség szerint az állami költségvetéseket szinten tartani, hogy képesek maradjanak a társfinanszírozásra, mert különben ezen országokban nagyon káros hatásokkal járt volna egyes társfinanszírozást igénylő beruházások elmaradása.

Mindazonáltal már láthatóak a pozitív jelek, amit szintén fontos elmondani egy ilyen vitában. Ugyanezt 2008 októberében nem mondhattuk volna el. 2009 decemberében el kell mondanom, hogy vannak pozitív

jelek, hogy látszik a fény az alagút végén, azokban az országokban is, amelyek leginkább megszenvedik a válságot, mint például Lettország, Litvánia, Észtország és Írország.

Még mindig nagy a bizonytalanság, és nagyon komoly akadályokat kell legyőznünk, de látszik a fény az alagút végén.

Amint a recessziónak vége, vajon minden visszaáll a régi kerékvágásba? Remélem, nem! Mivel most szólhatok utoljára a Parlamentben gazdasági és monetáris ügyekért felelős biztосként a gazdaságról, engedjék meg, hogy felsoroljak öt olyan gondolatot, amelyeket mindenképpen érdemes megvitatnunk, és nem szerepelnek Verhofstadt úr hat pontja között.

Először is a válság tapasztalatai alapján látható, hogy a közép- és kelet-európai országoknak kiegyensúlyozottabb növekedési modellre van szükségük. Nem építhetnek kizárólag a külföldi befektetésekből származó finanszírozásra. Sokan beszéltek ma a kis- és középvállalkozásokról, és egyetértek azzal, amit elmondtak. A kkv-k sem építhetnek kizárólag vagy majdnem kizárólag a külföldi bankokra, mert a pénzügyi rendszer működésének felügyeletében nagyon nehéz olyan felügyelő hatóságokat és pénzügyi politikát bevezetni, amely megfelel az ország érdekeinek, ha gyakorlatilag minden bank külföldi székhelyű és a stratégiai döntéseit a származási ország érdekei alapján hozza meg. De azt is el kell mondanom, hogy a külföldi bankok ezen országokban kiválóan viselkednek, ahogy azt korábban is elmondtam.

Emelni kell a strukturális alapok igénybevételének arányát. A jelenlegi pénzügyi tervben igen nagy összeget javasoltunk jóváhagyásra, és ezt az összeget a strukturális alapokon keresztül még a mostani pénzügyi terv időszakában fel lehetne használni. Sok esetben a tagállamok nem tudják felhasználni ezeket a forrásokat; ezen a téren van még mit javítani, hiszen van, ahol a kihasználatlan kapacitás évente a GDP 4%-ának felel meg. Évente tehát a GDP 4%-a és nem használják ki a forrásokat.

Sokkal több támogatást kell biztosítani az infrastruktúra integrációjára, és folytatni kell a vitát arról, hogy ezt hogyan tegyünk. Vannak olyan akadályok a régióban, amiket még nem sikerült megfelelően leküzdeni a gazdasági területet és a termelést egyesítő infrastruktúrákkal, amelyek szorosabban összekapcsolhatnák a régiót Nyugat-Európával.

Végül a válság hatásait szociális kérdésekben jobban megérzik azok az országok, amelyekben nincs megfelelő szociális védelmi rendszer vagy jóléti állam. Ennek részben az az oka, hogy nem megfelelő a növekedés, a jövedelmek és az anyagi jólét szintje, de részben viszont az, hogy a válság előtti években egyes országokban az adópolitika mottója „a kevesebb több” volt, és egyszerűen nincs pénz az állami fellépésre, mert nincs elég adóbevétel. A jövőben erről sem szabad majd megfeledkezni.

Elnök. - A vitát lezárom.

Írásbeli nyilatkozatok (az eljárási szabályzat 149. cikke)

Elena Oana Antonescu (PPE), írásban. – (RO) Európa továbbra is a globális gazdasági válság hatásaival küzd, és a régi és a nemrég csatlakozó tagállamok gazdasági fejlettségének különbségei miatt a válságot a közép- és kelet-európai országok szenvedik meg a leginkább. A gazdasági válság felnagyítja ezeket a különbségeket és további nyomást helyez ezen országok kormányaira, amelyeknek a nehéz makrogazdasági körülmények mellett a válság szociális hatásait is kezelniük kell, miközben még a pénzügyi rendszer sebezhetőségével és a közegészségügyi és társadalombiztosítási rendszerek fenntarthatóságával kapcsolatos problémákat is kezelniük kell. Figyelembe véve ezeket a gazdaság- és szociálpolitikai korlátokat, remélem, hogy a Bizottság integrált tervet állít majd össze a régió sajátos problémáinak kezelésére. A tervnek támogatnia kell az érintett országok által a gazdasági és szociális egyensúly megőrzésére tett intézkedéseit. A közép- és kelet-európai országok a hazai problémák kezelésére az IMF-től, a Világbanktól és az Európai Uniótól is vettek fel hitelt. De az állami intézkedésekhez szükséges pénzügyi erőforrások nem állnak rendelkezésre a kívánt ütemben. Ezért azt kérem, hogy gyorsabban tegyék elérhetővé ezeket a forrásokat, és fogadjanak el egy, a régió gazdaságait támogató tervet.

Sebastian Valentin Bodu (PPE), írásban. – (RO) Románia és Bulgária, az Európai Unió két legújabb tagállama a globális gazdasági recesszió minden káros hatásával szembeül részben a fejlett gazdaságú tagállamokhoz képest fennálló egyenlőtlenség miatt. A legutóbbi Eurobarometer-felmérés rámutat, hogy mindkét ország lakossága nagyon aggóódik a gazdasági fejlődési kilátások és a válságnak a személyes szinten érezhető hatásai miatt is. De hagyjuk is az Eurobarometer-felmérés eredményeit: jön a tél közepe, most a válság hatása még súlyosabb lesz. A nemzeti kormányoknak kötelessége meghozni a lehető legjobb intézkedéseket, amelyekkel drámai szociális következmények nélkül átvészeltethetik a telet. A Nemzetközi Valutaalap és az Európai

Bizottság is segítette Romániát és Bulgáriát, mind pénzügyileg, mint szakmailag, bizonyos makrogazdasági mutatók meghatározásával. Az Európai Bizottság határozottabb részvétele a román és bolgár gazdaság stabilizálásában jótékony hatással lesz az egész Európai Unióra, ahol most nem engedhetők meg a nagy egyenlőtlenségek. Az Európai Unió minden tagállamát érintik a válság különböző hatásai. Az viszont nyilvánvaló, hogy az új tagállamok nehezebb időket élnek át, mint a jobb állapotban lévő gazdasággal rendelkező régi tagállamok. A szolidaritás az Európai Unió alapértékei közé tartozik, és ezeket az erőnyeket gazdasági recesszió idején kell igazán megcsillogtatni.

András Gyürk (PPE), írásban. – (HU) Az év elején örömmel nyugtáztuk, hogy az akkor bemutatott uniós gazdaságélénkítési csomag keretében több mint 3 milliárd eurót különítettek el energetikai fejlesztésekre. Az Európai Bizottság helyesen ismerte fel, hogy mind az alternatív szállítási útvonalak megteremtését, mind az energiahálózatok összekötését támogatni kell. Örömrökönkbe azonban némi keserűség vegyült. A konkrét támogatási összegeket átnézve ugyanis azt látjuk, hogy a támogatási csomag épp azt a közép- és kelet-európai régiót hanyagolja el, amely energiaellátásában a leginkább kiszolgáltatott. A belga-francia gáz-összeköttetés több támogatásban részesül, mint a kelet-közép európai összeköttetések. Miközben a belga-francia összeköttetés már a hetedik lesz a meglévő hat mellé, úgy az új tagországokban nagyon sokszor hiányzik ez a fajta infrastruktúra. A fentiek mellett az is elégedetlenséggel tölt el bennünket, hogy az energiahatékonysági fejlesztések teljesen kimaradtak a támogatási csomagból. Pedig épp ezen a területen lehetett volna legkönnyebben elérni a csomag fő célját, a munkahelyteremtést. Az említett hiányosságok miatt két dolgot kulcsfontosságúnak tartunk. Egyrészt a jövőbeni támogatási tervekben azokra a régiókra kell összpontosítani, ahol az energetikai beruházásoknak a legnagyobb hozzáadott értékük van. Másrészt, az uniós körökben sokszor emlegetett energiahatékonyság nem merülhet feledésbe a jövőbeni költségvetési döntések során. Különösen akkor, ha tudjuk: az energia hatékonyabb felhasználása már rövidtávon rendkívül látványos eredményeket hozhat.

Tunne Kelam (PPE), írásban. – Gratulálok a Bizottságnak az európai gazdaságok megsegítésére tett erőfeszítéseivel. Az a tudat, hogy az EU segíti azokat az országokat, amelyeknek erre a legnagyobb szükségük van, biztosítja, hogy a válságból kilábalva erősebbek legyünk, mint azelőtt. Szeretném kiemelni a gazdasági, kereskedelmi és a munkaerő szabad mozgását korlátozó akadályok felszámolásának fontosságát. Az egységes európai piac integrációjának befejezését kell fő rövid távú céljá tennünk. Csak ez készíthet fel hatékonyan a jövőbeli válságok kezelésére. Az EU-ban az egyik legnagyobb motiváló tényező az euróövezethez való csatlakozás lehetősége. Az euró fontos ösztönzője a beruházásoknak és a gazdasági növekedésnek, és csökkenti az ország sebezhetőségét. Őszintén remélem, hogy hazám, Észtország sikeresen teljesíti majd az euróövezethez való csatlakozás feltételeit. Észtország külső adóssága a legalacsonyabbak közé tartozik Európában, és a gazdasági növekedés idején sikerült megfelelő tartalékokat képezni, amelyek segítségével most a válságot saját eszközeinkkel tudjuk kezelni. Emellett meg vagyok győződve arról is, hogy az európai alapok finanszírozásának és az euróövezethez való csatlakozás kilátásának hála a jövő év elejére számottevő mértékben sikerül majd csökkenteni a munkanélküliséget.

Wojciech Michał Olejniczak (S&D), írásban. – (PL) Hölgyeim és uraim, több mint egy évvel az amerikai társadalmat szeptember 11. óta ért legnagyobb sokk, a Lehman Brothers csődjének bejelentése után sok új tapasztalattal gazdagodtunk. Ami az elmúlt 12 hónapban történt, az egyértelműen mutatja, hogy milyen tévesek voltak a neoliberális politika tézisei, és, mint ahogy szeptember 11., ez az eset is megváltoztatta a világlátásunkat. A gazdasági válság gyakorlatilag a világ minden részére kihatott, de, ami számomra a legfontosabb, sok millió európaít érintett. A Világbank által néhány napja kiadott jelentés szerint nincs kétség afelől, hogy a kelet-európai EU-tagállamoknak segítségre van szüksége, és nem csak a belügyek területén. Ha a válság 11 millió, majd 2010 végéig további 23 millió kelet-európai és közép-ázsiai ember elszegényedésével járhat, akkor azt semmiképpen sem szabad közönyösen szemlélnünk. A pénzügyi támogatás a válság által leginkább sújtott országok számára létfontosságú, de a szellemi támogatás, a megfelelő szociális programok kidolgozása is az. A korábbi válságok alatt a családok megmenekülhettek azzal, hogy emigráltak vagy több állást vállaltak. A mostani válság globális, így ez a fajta megoldás lehetetlenné vált. Ahhoz, hogy az egy évvel ezelőtti eseményeknek ne legyenek további hatásai, lényegesen nagyobb európai forrásokat kell mozgósítani, célként kell kitűzni a foglalkoztatás elősegítését és meg kell erősíteni a nemzetközi együttműködést. Ezen intézkedések során mindig egyvalamire kell koncentrálni: a szociálpolitikára.

Czesław Adam Siekierski (PPE), írásban. – (PL) A közép- és kelet-európai országok rendkívüli módon megszenvedték a gazdasági válságot. Sok országban zuhantak tavaly a gazdasági mutatók, és nem csak ebben a régióban. De azt is hangsúlyozni kell, hogy a különböző országok változó sikerrel kezelték a válság hatásait. A régióban ez egyértelműen Lengyelországnak sikerült a legjobban. Ahogy a vita alatt Almunia úr is elismerte, Lengyelország az egyetlen ország, amely elkerülte a recessziót, és az egész válság alatt pozitív növekedést

mutatott. Annak dacára, hogy a régió gazdasági helyzete lassan stabilizálódik, érdemes belegondolni, hogy milyen intézkedésekkel lehetne visszaállítani a gazdasági növekedést és elkerülni a jövőben a hasonló viharokat. Rövid távon az érintett országok kormányainak határozottabb lépéseket kell tennie a válságból való kilábalás érdekében. A költségvetési kiadásokat egyensúlyba kell hozni, aktívan tenni kell a munkanélküliség és a társadalmi kirekesztés ellen és meg kell teremteni egyfelől az üzleti vállalkozások növekedésének feltételeit, másfelől pedig a keresletnövekedés feltételeit. A nemzeti szintű intézkedések mellett a külső segítség is ugyanilyen fontos. Az európai és nemzetközi pénzügyi intézményeknek különleges hitelforrásokat kellene nyújtaniuk a kis- és középvállalkozásoknak, illetve az infrastruktúra-projektek finanszírozására. Ezen intézkedések mindenképpen növelnék a foglalkoztatást és javítanák a szociális helyzetet. A legjobb hosszú távú megoldásnak az euró bevezetése és a kiegyensúlyozott, stabil növekedés feltételeinek megteremtése tűnik.

Csaba Sándor Tabajdi (S&D), írásban. – (HU) Az elmúlt évben a válság elleni küzdelem az Európai Unióban elsősorban tagállami szinten, tagállami eszközökkel történt. Az uniós országok elsősorban nemzeti és nem közösségi szinten gondolkodtak, amikor a gazdaság élénkítéséről a vállalatok megsegítéséről és a munkahelyek megőrzéséről volt szó. Az esetek egy részében a minimálisan elvárható koordináció, egyeztetés és együttműködés is hiányzott. A nagyobb költségvetési mozgástérrel, erősebb gazdasággal rendelkező régi tagállamok olyan csomagokat állítottak össze, amelyek elsősorban a belső piacokra koncentrálnak, sokszor protekcionista, versenytorzító eszközöket alkalmaztak. Kirívó példája volt ennek a Nicolas Sarkozy francia elnök által a Peugeot konszernnek ajánlott támogatás, amelynek feltétele a franciaországi munkahelyek megőrzése volt, miközben a cég hatékonyabban termelő szlovéniai üzemében leépítéseket kellett végrehajtani.

Hasonló diszkrimináció tapasztalható a közép-európai és balti térség pénzügyi szektorával kapcsolatban, hiszen a nyugati anyavállalatok a mai napig elvonják a térségben működő leányvállalataiknál képződő profitot. A hitelhiány különösen súlyosan érinti a kis- és középvállalkozói szektort, amely a legtöbb munkahelyet biztosítja, és amely az exportpiacok és fejlődési lehetőségek beszűkülésével tömegesen bocsátja el a munkaerőt. A gazdasági válság így elkerülhetetlenül foglalkoztatási és szociális válságba fordul át. Az EU15-ök kormányától ezért ismételtelen azt kérem, tegyenek meg mindent a protekcionista lépések megakadályozására, és lépjenek fel a hazai bankok belső piaci elveket sértő magatartása ellen!

Iuliu Winkler (PPE), írásban. – (HU) A globális gazdasági válság eltérő hatással járt az Európai Unió különböző tagállamaiban. A közép- és kelet-európai új tagállamok bizonyultak a leginkább sebezhetőeknek. A válság rámutatott arra, hogy az Európai Gazdasági Fellendítési Tervben foglalt eszközökhöz a tagállamok egyenlőtlenül jutottak hozzá. Azt is láthattuk, hogy az euróövezet tagállamai voltak a leginkább védettek a válsággal szemben. Nem véletlen, hogy a válság azokban a tagállamokban járt súlyosabb következményekkel, amelyek nem éltek a fellendítés eszközeivel, és amelyek nem tagjai az euróövezetnek. A Lisszaboni Szerződés hatálybalépésével az Európai Unió kilépett az intézményi reform korszakából.

Most közös erőfeszítésre van szükség az Európai Unió kohéziójának növeléséhez. Ez elengedhetetlen feltétele annak, hogy az Unió megerősödve, meghatározó globális szereplőként kerüljön ki a válságból. A szociális és foglalkoztatási válság 2010-ben fogja leginkább éreztetni hatását, áldozatai pedig minden bizonnyal elsősorban az új tagállamok lesznek. Egy olyan gazdasági fellendítési tervre van szükség, amely ténylegesen egyformán hozzáférhető valamennyi tagállam számára, az euróövezethez csatlakozás feltételeit pedig rugalmasabbá kell tenni. Ezek kézenfekvő intézkedések egy erős Európa építéséhez, annak a félmilliárd európai polgár közösségeként, akik ugyanazokat az értékeket vallják, és akiket ugyanazok az eszmék vezérlelnek.

18. Az Európai Parlament és a Tanács élelmiszer-higiénia területén hozott rendeleteinek alkalmazása során nyert tapasztalatok (vita)

Elnök. A következő napirendi pont az Európai Néppárt (Kereszténydemokraták) képviselőcsoport nevében Horst Schnellhardt által az élelmiszer-higiéniairól szóló 852/2004/EK, 853/2004/EK és 854/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletek alkalmazása során nyert tapasztalatokról a Bizottsághoz intézett szóbeli kérdésről szóló vita (O-0151/2009 – B7-0237/2009).

Horst Schnellhardt, szerző. – (DE) Elnök asszony, biztos úr, hölgyeim és uraim, szeretnék hálás köszönetet mondani a Bizottságnak az élelmiszer-higiéniairól szóló rendeletek alkalmazása során nyert tapasztalatokról szóló közleményéért. A közlemény nagyon fontos, tartalma pedig nagyon meggyőző. Támogatom a közleményt, amely az elmúlt 3 év gyakorlati történéseit írja le.

Fontos, hogy szem előtt tartsuk, hogy az élelmiszer-higiénia vonatkozó jogszabályok paradigmaváltáson mentek keresztül. Megerősítettük a belső piacot, javítottuk az élelmiszer-biztonságot és növeltük az élelmiszergyártók és -beszállítók felelősségét. Ez jelentős változás, és ezért – természetesen – néhány problémát fel is kell ismernünk, különösen a kis- és középvállalkozások engedélyezésével kapcsolatban. Néhány hentes már nem árusít. Még egyszer felül kell vizsgálnunk a helyzetet, mivel ez annak köszönhető, hogy a rendeletekbe épített rugalmasságot nagyon gyakran nem alkalmazzák, és nem volt információcsera a helyi felügyeleti hatóságok és az Európai Élelmiszerügyi és Állategészségügyi Hivatal között, ami szerintem nagyon rossz.

Ha a Bizottság most úgy dönt, hogy nem kíván változtatásokat eszközölni, akkor kénytelen leszek ellenvetést tenni. Úgy hiszem, fontos – még ha csak felületi változtatások történnek is –, hogy különösen a következő kérdéseket áttekintsük. Tudnunk kell, hogy az élelmiszer-ellátási láncra vonatkozó információszolgáltatást túl szigorúan értelmezik, és ezen változtatni kell. Meg kell vizsgálnunk, hogy a hús ellenőrzésére más módszerek is megfelelőek lennének-e. Különösen nem szabadna folytatnunk a trichinalaboratóriumok 882/2004/EK rendeletben említett akkreditálását. A rendeletek által érintett területeken megbízható tervezésre van szükség. Éppen ezért ellenzem a tervezett rendeletet. Rövid és tömör reformjavaslatot kell készítenünk, hogy ne engedélyezzünk 2013-ig átmeneti szabályokat.

ELNÖKÖL: DURANT ASSZONY

alelnök

Joaquín Almunia, a Bizottság tagja. – Elnök asszony, Vassiliou biztos asszony megkért, hogy kérjek elnézést a nevében, amiért nem tud jelen lenni az élelmiszer-higiéniai rendeletek alkalmazása során nyert tapasztalatokról szóló bizottsági jelentésről ma folytatandó szóbeli vitán.

A Bizottság nevében szeretném hangsúlyozni, hogy a jelentés úgy az állami, mint a magánszektor érintett feleitől kapott információkon alapul, és e konzultációk eredménye nagyon pozitív volt. Nagyobb nehézségekről nem számoltak be, de néhány területen van még mit fejleszteni.

A konkrét kérdésekre térve, először is szeretném elmondani, hogy tisztában vagyok a kis kapacitású létesítmények újrarendelkezésének problémájával. Az ilyen problémákra a nemzeti szinten elfogadandó rendeletek rugalmassági rendelkezésein keresztül lehet megoldást találni. Néhány tagállamban, ahol nem ezt a megközelítést követték, nehézségek merültek fel. Az Élelmiszerügyi és Állategészségügyi Hivatal jelenleg külön missziókban igyekszik azonosítani az effajta rugalmasság legjobb gyakorlatát a kisebb kapacitású vágóhidak esetében, hogy azt szélesebb körben el lehessen terjeszteni. Mivel a tagállamoknak ez év végéig kell eldönteniük, hogy támogatják vagy elvetik a jóváhagyásokat, ebben a stádiumban nem tudom megmondani, hogy hány kis- és középvállalkozás jóváhagyását utasították vissza.

Másrészt a rugalmassági rendelkezések általánosabban célozzák az élelmiszer-választék sokféleségének megőrzését, valamint a kis mennyiségeket előállítók segítségét. A rugalmasság alkalmazására vonatkozó nemzeti intézkedések elfogadása és a Bizottság értesítése jogbiztonságot nyújt a kis mennyiségeket előállítók számára, és elismeri a kisebb létesítmények sajátosságait. Az élelmiszer-választék sokfélesége ugyanakkor – így a kolbászok vagy sajtok hagyományos előállítási módszerei – az élelmiszer-biztonság veszélyeztetése nélkül biztosítva van.

A rugalmassági rendelkezések megfelelő használatára való ösztönzés érdekében a Bizottság számos útmutató dokumentumot tett közzé. Ez is hozzájárul az átláthatóság és a jogbiztonság biztosításához. Fontos emlékezni arra is, hogy a Bizottság a – különösen a nagyon kis vállalkozásoknál felmerülő – adminisztratív terhek csökkentésén fáradozva már javasolta a rendelet ennek megfelelő módosítását. Ugyanakkor ez a javaslat, ahogy Önök is tudják, még függőben van.

Harmadrészt pedig az élelmiszerláncra vonatkozó információszolgáltatáshoz tartozik a tenyésztő által a vágóhid és annak hatósági állatorvosa számára kiállított írásbeli nyilatkozat is. Ez az információszolgáltatás lényeges adatokat nyújt a kockázaton alapuló ellenőrzésekhez. Az illetékes hatóságok számára nem régen nyílt lehetőség arra, hogy eltérjenek attól a rendelkezéstől, hogy az információt legalább 24 órával előbb a vágóhid rendelkezésére kell bocsátani.

Ezenfelül örömmel jelentem be, hogy jövő áprilisban a következő Bizottság kerekasztal-beszélgetést fog szervezni valamennyi érintett fél között a hústermékek ellenőrzésének lehetséges felülvizsgálatáról annak érdekében, hogy – figyelembe véve a jelenlegi veszélyforrásokat – megvizsgálják hatékonyságát.

Végezetül szeretném hangsúlyozni, hogy a hatósági ellenőrzésekben részt vevő laboratóriumokat akkreditálni kell az elemzési eredmények magas színvonalának és egységességének biztosítása érdekében, hogy ezek ne

kockáztassák az élelmiszer-biztonságot. Ez fontos az EU-n belüli kereskedelem zökkenőmentes napi működéséhez és a harmadik országokkal való kereskedelem megkönnyítéséhez. A Bizottság ugyanakkor nemrég megállapodott a trichinella-teszt átmeneti időszakának 2013 végéig történő meghosszabbításáról, hogy ezáltal több időt biztosítson a laboratóriumok akkreditálásához.

Christa Klaß, a PPE képviselőcsoport nevében. – (DE) Elnök asszony, biztos úr, hölgyeim és uraim, szeretném megköszönni kollégámnak Schnellhardt úrnak a kérdését. Ez lehetőséget nyújt számunkra, hogy a rendeletek végrehajtása során szerzett kedvező és kevésbé kedvező tapasztalatokat azonosítsuk. Az élelmiszer-higiéniai jogszabályok a húselőállításra vonatkozó higiéniai szabályokat rögzítik.

A bizottsági konzultáció azt mutatja, hogy jókora előrelépés történt, és hogy a rendeletek alkalmazása összességében hatékonyan működik. A kis hentesüzemek a túlzottan szigorú rendeletek által okozott csődje feletti aggodalom a kisvállalkozások számára engedélyezett kivételeknek köszönhetően a legtöbb esetben nem bizonyult megalapozottnak. A konzultáció ugyanakkor azt is világosan mutatja, hogy sok esetben problematikus a szabályok alkalmazása. Ezt megerősíti az az információ is, amelyet az általam képviselt régió vállalataitól és felügyeleti hatóságaitól kaptam.

Miután a régió hatóságai jelentős mozgástérrel rendelkeznek a döntéshozatalban, az egyes esetekben meg tudnak felelni a kisebb hentesüzemek igényeinek. Ez határozottan jó, mivel csak így tudjuk biztosítani, hogy a széles körű termékinálattal nyújtó, friss árut és minőséget biztosító, kisebb hentes üzemek ne roppanjanak össze a túlzott papírmunka súlya alatt. Ugyanakkor e rugalmasságnak megvannak a határai, ha a felügyeleti hatóságok kényük-kedvük szerint kivételeket tesznek és különbözően értelmezik a rendeleteket.

Ez súlyosan torzíja a versenyt, nemcsak a tagállamok között, hanem azokon belül is. Ezért újításokat kell bevezetnünk az élelmiszer-higiéniai rendeletekbe, hogy az ellenőröknek nagyobb jogbiztonsága és nagyobb jogi hatásköre legyen. Az ellenőrök rendelkezésére megfelelő jogi eszközök kell, hogy álljanak – például bírságok formájában.

Almunia úr, nagyfokú jogbizonytalanság van e területen, amit meg kell szüntetni, és javaslatot várunk a Bizottságtól.

Karin Kadenbach, az S&D képviselőcsoport nevében. – (DE) Elnök asszony, biztos úr, hölgyeim és uraim, először is szeretnék gratulálni mindenkinek, aki az élelmiszer-higiéniai rendeletek életbe léptetésében szerepet játszott, mert ez a bizottsági közlemény igen kedvező képet nyújt a rendeletek alkalmazása során szerzett tapasztalatokról. Ezt nem szabad alábecsülni, hiszen ahogy már elhangzott, ezek az új rendeletek paradigmaváltást jelentenek az élelmiszer-higiéniai politikában.

A rendeletek innovatív jellege miatt irányoztak elő a tapasztalatokról szóló előzetes jelentést a hatálybalépés után csupán 3 évvel. A tagállamok, az élelmiszer–ipari vállalkozások általánosságban elégedettek voltak a rendeletekkel, és alkalmazásukban előrelépésről számoltak be. A tagállamok és a magánszektorbeli érdekcsoportok véleményében nem tüntettek fel komolyabb nehézséget sem a vállalatok, sem a hatóságok szempontjából. Egyhangúlag úgy látják, hogy e rendeletek ugyan igényelnek némi kiigazítást, de alapvető felülvizsgálatra nincs szükség. A meglévő jogszabályok megfelelnek annak a kihívásnak, hogy a fogyasztók számára a lehető legjobb minőséget és a termékhygiénia szempontjából a legmagasabb szintű biztonságot nyújtsák, valamint hogy rugalmas választ adjanak a vállalatok, és különösen a nagyon kis vállalkozások igényeire.

A mondásnak megfelelően, miszerint „aki nem fejleszt, nem is lehet jó”, a jelentés elkészítése során azonosított problémákat, ahogy Schnellhardt úr már említette, meg kell vizsgálni annak érdekében, hogy az okot meghatározzuk, és – szükség esetén – megoldást kell találnunk. Természetesen továbbra is szorosan figyelemmel kell követni a higiéniai jogszabálycsomag végrehajtását, mivel néhány tagállam számára még nem állt elegendő idő rendelkezésre ahhoz, hogy kiegyensúlyozott és részletes értékelést adjon. Majd csak ha átfogó értékelés lesz előttünk, akkor kell döntenünk arról, hogy kell-e valamit módosítanunk az élelmiszer-higiéniai rendeleteken, és ha igen, mit.

Joaquín Almunia, a Bizottság tagja. – Elnök asszony, először is szeretném megköszönni mindenkinek a vitában való részvételt. Úgy tartjuk, hogy a júliusi jelentés kiindulópontként szolgál a rendeletek lehetséges fejlesztéséről szóló vitához, és a Bizottság annak rendje és módja szerint meg fogja vizsgálni a jogszabályi módosítások szükségességét. Nagy örömmel vesszük a tagállami szerepvállalásokat; az Önök hozzájárulásai nagyon hasznosak számunkra az új kezdeményezések megfelelő előkészítéséhez.

Örömmel tekintünk a Parlamenttel, valamint a tagállamokkal és úgy az állami, mint a magánszektor érintett feleivel való további együttműködés elé, és biztos vagyok abban, hogy valamennyiünk közös célja az lehető legmagasabb szintű élelmiszer-biztonság elérése. Úgy gondolom, ez a legfontosabb következtetés, amelyet a ma esti vitából levonhatunk.

Elnök. - A vitát lezárom.

19. Európai fellépés a terrorizmus áldozataiért (vita)

Elnök. - A következő napirendi pont az „Európai fellépés a terrorizmus áldozataiért” című bizottsági nyilatkozat.

Jacques Barrot, a Bizottság alelnöke. – (FR) Elnök asszony, felidézem kollégám, Almunia úr szavait. A terrorizmus áldozatai társadalmaink demokratikus értékei ellen elkövetett támadások áldozatai. Ezen áldozatok mutatják meg nekünk természetesen, hogy milyen emberi tragédia a terrorizmus. Feladatunk támogatni, elismerni és segíteni őket.

A Bizottságnak e területen kettős feladata van. Először is meg kell mutatnia polgárainknak, hogy min is mennek keresztül a terrorizmus áldozatai, mennyire szenvednek, és európai szinten nagyobb képviseletet kell biztosítani az áldozatok érdekeinek. Másodsorban igyekeznie kell biztosítani, hogy nem lesz több áldozat, hogy a terrorizmus megszűnik. Ez a terrorizmusmegelőzési politika.

2004 óta a Bizottság pénzügyi támogatást nyújt számos projekthez, amelynek célja az áldozatok és családjaik számára az általuk igényelt segély, szociális vagy pszichológiai támogatás biztosítása. E projektek teljesítik a terrorizmus áldozatai felé az európai polgárok által mutatott szolidaritás növelésének célkitűzését. Egyedül 2008-ban 2 200 000 eurós költségvetést irányoztak elő e kezdeményezésre.

Ezen intézkedéseken felül a Bizottság 2008 óta üzemelteti a Terrorizmus Áldozatai Egyesületeinek Európai Hálózatát. E hálózat célja, hogy a terrorizmus áldozatait tömörítő egyesületek közötti transznacionális együttműködést serkentse és az áldozatok érdekeit jobban védje uniós szinten. Erre 200 000 eurós költségvetést szántunk.

E hálózat több területen működik: értékeli az ezeknek az áldozatoknak jelenleg nyújtott támogatást és védelmet, valamint előmozdítja a legjobb gyakorlatok terjesztését célzó tevékenységeket. A hálózat által azonosított tevékenységek nagyon hasznos alapot adnak a Bizottság munkájához.

Végezetül pedig, amikor a polgárok védelmét politikáink középpontjába kell helyeznünk, a Bizottság reméli, hogy fokozni tudja az áldozatok védelmét célzó fellépéseket. Célja, hogy támogassa azokat az intézkedéseket, amelyek a terrorizmus áldozatait tapasztalataik megosztására bátorítják. A cél az, hogy az európai polgárokkal jobban megismertessék a terrorizmus realitását, hogy megelőzzük a terrorizmust. Nem szabad megelégednünk arról, hogy a terrorizmus gyakran a tanulatlanság és a radikalizálódás jelenségének eredménye.

E fellépésekkel egyébként lehetővé kell válnia, hogy demokratikus értékeket előmozdító békeüzenetet tudjunk közvetíteni. A Bizottság ezért a terrorizmus áldozatainak jogairól szóló chartát kíván felvázolni. Személyesen csatlakozom mindazokhoz, akik kifejezték haragjukat a terrorista támadásokkal kapcsolatban, és támogatom a terrorizmus áldozataival való együttérzés kimutatására tett erőfeszítéseinket.

Elnök asszony, most meghallgatom a különböző képviselők beszédeit, és a lehető legteljesebb mértékben válaszolni fogok rájuk.

Teresa Jiménez-Becerril Barrio, a PPE képviselőcsoport nevében. – (ES) Elnök asszony, biztos úr, szeretném elmondani, hogy a kormányok és polgárok nagy többsége csak akkor emlékezik meg a terrorizmus áldozatairól, ha súlyos támadás történik, mint Madridban, New Yorkban vagy Londonban. Mihelyt az érzelmi felindulás elmúlik, hajlamosak elfeledkezni a terrorista fenyegetésről és az áldozatok jogairól.

Ma ugyanakkor nem fér kétség az Európai Uniónak a terrorizmus elleni küzdelem melletti elkötelezettségéhez. Ahogy Barrot biztos úr az előbb mondta, ez az elkötelezettség tükröződik a nemrégiben elfogadott Stockholmi Programban is, amely elismeri az áldozatok bátorságát és méltóságát, valamint jogaik védelmének szükségességét.

E fejlődés ellenére a terrorizmus elleni küzdelem mindig a tagállamok közötti bizalmon és kölcsönös együttműködésen alapult. Figyelembe véve a Lisszaboni Szerződés nyújtotta perspektívát, talán jó ötlet lenne az Európai Unió számára a terrorizmus áldozatainak jogaira vonatkozó tagállami jogszabályok összehangolását előmozdítani.

A terrorizmus áldozatainak jogairól szóló charta elfogadása jelentős előrelépés lenne a terrorizmus ellen küzdők megsegítésében, és csapás lenne azokra, akik védik. Az áldozatok bátorsága és méltósága a terrorizmus legnagyobb kudarca, és ezért a demokrácia legnagyobb diadala. Soha nem szabad megfélemlenünk arról, hogy az ártatlan áldozatok egyetlen fegyvere a terrorizmus elleni harcban a szavuk és a társadalom elismerése.

Ezért arról sem szabad megfélemlenünk, hölgyeim és uraim, hogy egyikőnk esetében sem biztos, hogy nem válik a terrorizmus áldozatává. A kérdésem tehát: a Bizottság egyetért-e a terrorizmus áldozatai jogainak védelmét elismerő európai charta elfogadásával és e jogok előmozdításával? Amennyiben igen, milyen intézkedéseket hozna a Bizottság új megbízatása során e charta létrehozására?

Juan Fernando López Aguilar, az S&D képviselőcsoport nevében. – (ES) Elnök asszony, biztos úr, köszönöm a Lisszaboni Szerződés hatálybalépése óta végül az európai politika részévé vált elkötelezettség szívből szóló hangjait. Az európai joghoz tartozik, amelyben a Parlament is döntő szerepet fog játszani, döntőbb szerepet, mint valaha.

Ezt a Stockholmi Program elfogadása megerősíti, amelynek 2009–2014 közötti időszakra vonatkozó többéves programja kifejezett és szükségszerű utalást tesz a terrorizmus áldozatainak méltóságára, e szörnyű bűncselekmény okozta szenvedésre, különös sebezhetőségükre, és ugyanakkor mindennekfelett a védelmükre irányuló küldetésre.

Ezért úgy gondolom, érdemes hangsúlyozni, hogy mivel az elkövetkező hat hónapos időszakban a spanyol elnökségé a szó, és mivel a spanyol kormánynak és a spanyol társadalomnak a terrorizmus valamennyi formája elleni küzdelem iránti elkötelezettsége következetes és állhatatos, bizonyára lehetőség nyílik majd arra, hogy ez a harmonizáció, a terrorizmus áldozatainak jogait védő keretprogram bekerüljön a cselekvési tervbe. Mivel ez többéves szabályozásra vonatkozó terv, a spanyol kormány feladata lesz kidolgozni, ezt követően pedig a belga és a magyar elnökségnek támogatnia kell a jogszabályok elkészítése és Stockholmi Program célkitűzéseinek végrehajtása során.

Ezért úgy gondolom, hogy a Parlament számára eljött az idő, hogy megerősítse a terrorizmus áldozatainak védelme melletti elkötelezettségét, hogy átfogja a terrorizmus elleni küzdelem minden formáját és méltósággal ruhazza fel a terrorizmus áldozatait. Itt az idő, hogy kötelezettséget vállaljunk arra, hogy a Stockholmi Program jogszabályi ütemtervében és a spanyol elnökség által meghatározandó cselekvési tervben a terrorizmus áldozatainak védelme megkapja azt a törődést, amelyet érdemel.

Izaskun Bilbao Barandica, az ALDE képviselőcsoport nevében. – (ES) Elnök asszony, szeretném elmondani, hogy ez a kezdeményezés összhangban van a Női és Esélyegyenlőségi Bizottság és jómagam által a Stockholmi Programhoz benyújtott módosítással, mivel az ezt nem tartalmazta. Mindenfajta terrorizmus áldozatainak szüksége van erre, sőt ezt kéri is tőlünk. Sokat tanultam méltóságból, határozottságból és szenvedésből azokról az áldozatoktól, akikkel az elmúlt években együtt dolgoztam. Vallomásaik vezettek arra, hogy szót emeljek a terrorizmus áldozatairól anyagi, érzelmi és jogi szempontból gondoskodó európai látásmód mellett.

Négy pilléren alapuló, közös eszmecserét építettünk fel.

Először is el kell ismerni szenvedésüket, meg kell védeni őket és el kell fogadni, hogy nemcsak azok az áldozatok, akiket megöltek, hanem családjaik is, a fenyegetettek is, valamint szabadságuk, azaz mindannyiunk szabadsága.

Másodsorban az okozott anyagi kárt helyre kell hozni, emléküket ápolni kell és dolgozni kell az igazságszolgáltatás biztosításán.

Harmadrészt az áldozatokról folytatott vitákat humánus megközelítésbe kell helyezni, hiszen ők is emberek, akik szenvednek, védelemre, elismerésre, segítségre és támogatásra szorulnak. Politikáink kialakítása során a helyükbe kell képelnünk magunkat.

Végezetül pedig politikamentessé kell tenni a vitát. Nagylelkűnek kell lennünk, hogy a terrorizmusból ne legyen választási kérdés.

Európában a vallás, a marxizmus, a magántulajdon, a környezetvédelem, valamint egy állam részét alkotó régió vagy egység függetlensége nevében gyilkosságokat követtek el. Még kormányok is érintettek voltak terrorista akciókban. Ez ugyanakkor nem elvi kérdés. A totalitáriusok és a fanatikusok gyilkolnak, az emberi alapértékek lezüllése gyilkol. Ezek vezetnek erőszakhoz, a demokratikus gondolatokról folytatott szabad vita azonban nem. Beszédemet a terrorizmus valamennyi áldozatának ajánlom.

Agustín Díaz de Mera García Consuegra (PPE). - (ES) Elnök asszony, a Stockholmi Program többek között a következő utalást teszi a terrorizmus áldozatainak támogatására vonatkozóan: a terrorizmus áldozatai is megkülönböztetett figyelmet, támogatást és társadalmi elismerést igényelnek.

Nézetem szerint az Uniónak biztosítania kell, hogy e támogatást megkapják, és elő kell mozdítania teljes társadalmi elismerésüket. Azokat az embereket, akik szenvedtek a terrorizmus kegyetlenségétől, társadalmaink etikai viszonyítási pontjává kell tennünk. Az áldozatok és jogaik védelmének ezért az Európai Unió egyik kiemelt politikáját kell képeznie.

Megfelelő finanszírozás mellett fenn kell tartanunk és erősíteniünk kell a terrorizmus áldozatainak szánt alapokat, ahogy azt az Európai Néppárt (Kereszténydemokraták) képviselőcsoport az Európai Unió 2010-es költségvetés-tervezetéhez benyújtott módosításaiban javasolta.

Emiatt a támogatás 1 millió euróval nőtt, amelyet a terrorizmus áldozatainak és családjaiknak szervezetek és hálózataik által felajánlott szociális vagy pszichológiai támogatás révén történő felépülését célzó projektek finanszírozására fogják felhasználni. A közvéleménynek a terrorizmus valamennyi formájával szemben történő mozgósítását célzó projektek finanszírozására is fel fogják használni.

A pénz egy részét különösen az áldozatok és családjaik részére nyújtandó jogi segítségnyújtás és tanácsadás fejlesztésére kell felhasználni.

Íme, néhány vonatkozó szemléltető információ: terrorizmus egyenlő áldozatok. A terrorista támadásokra való felkészülésre és a megelőzésükre előirányzott teljes pénzüsszeg jövőre 21 420 000 euró lesz.

A Jiménez-Becerril Barrio asszony által javasolt gondolatot, miszerint az áldozatokat láthatóbbá kell tenni az Unióban, e Parlamentnek feltétel nélkül támogatnia kell. Először is fel kell vértéznünk magunkat a szükséges jogi eszközökkel, kezdve egy írásbeli nyilatkozattal, majd állásfoglalásra jutni, hogy végül az európai intézmények támogatásáról szóló politikai nyilatkozatot adjunk ki a terror áldozatairól. Ez fel fogja hívni az európai polgárok figyelmét is az ilyen áldozatok értékére.

Az áldozatok szolidaritást, együttérzést, elismerést, méltóságot, fenntartható támogatást és emlékezetet ébresztenek bennünk, valamint megvetést keltenek és az annyi szenvedést és halált okozó terroristák igazságszolgáltatás elé állításának vágyát.

Ramón Jáuregui Atondo (S&D). - (ES) Elnök asszony, Barrot úr, nem véletlen, hogy egész sor spanyol parlamenti képviselő beszédét hallottuk. Baszkföldön a terroristák által okozott szenvedésen felül az áldozatok gyakran szenvednek az eset utáni megvetéstől vagy hallgatástól. Ezért formálódik mozgalom az áldozatok elismerésének kivívására, amelyhez véleményem szerint a terrorizmus áldozataira vonatkozó politikára van szükség. Mindahhoz, amit az ezzel a politikával kapcsolatos közös megközelítésről szóló charta érdekében valamennyi képviselőtársam elmondott, hadd tegyem hozzá az általam e tekintetben kulcsfontosságúnak ítélt tíz szempont nagyon rövid összefoglalását.

Az áldozatokkal kapcsolatos politika keretében először is az áldozatok iránt tanúsított közmegértésre, elismerésre és társadalmi támogatásra van szükség.

Másodszor gyors és hatékony kártérítésre van szükség az okozott károk helyreállításához.

Harmadszor minden áldozat felé egyenlő bánásmódra van szükség.

Negyedszer a terrorizmus áldozataival kapcsolatos intézkedések tekintetében politikai és társadalmi konszenzusra van szükség.

Ötödször olyan politikára van szükség, amely megfosztja hitelétől az erőszakos személyek szociális és politikai beszédét.

Hatodszor a terrorista cselekmények bűnöseinek példaértékű megbüntetésére és az áldozatok gyors és hatékony jogorvoslathoz való juttatására van szükség.

Hetedszer erőszakot elutasító oktatásra és nevelésre van szükség a lakosság körében.

Nyolcadszor garanciára van szükség az áldozatok számára arról, hogy az elszennvedett támadások nem ismétlődnek meg, mert ez ugyancsak megtörténhet.

Kilencedszer megemlékezési politikára van szükség, hogy az áldozatokról ne feledkezzünk meg.

Végezetül társadalmi megbékélési politikára van szükség a terrorizmus által okozott sebek begyógyítására.

E tízparancsolatot javaslom a terrorizmus áldozataira vonatkozó közös politikához.

Georgios Papanikolaou (PPE). - (EL) Elnök asszony, a madridi és londoni támadások, valamint országomban, Görögországban nemrégiben történt támadások megmutatják a terrorizmus problémájának nagyságát. A terrorizmus életünket és szabadságunkat veszélyezteti. Nem csupán a közvetlen áldozatokat és ugyancsak közvetlenül megsebesült családjukat célozza, hanem a társadalom egészét is.

A terrorista támadások áldozataira vonatkozó, már említett európai kísérleti programok a sebek begyógyításának pozitív mintái, de sok mindent kell még tenni. Az áldozatok és családjaik segítése nem csupán erkölcsi kötelesség. Azért is kötelességünk, hogy a terroristáknak világos üzenetet küldjünk: nem felejtünk.

Nem felejtjük azokat a förtelmes tetteket, amelyek foltot ejtenek demokráciánkon és összetartásunkon. Nem feledjük, hogy a terrorizmus áldozatainak gyakran gyanútlan polgárok, akiket hétköznapi ügyeik intézése közben sebesítenek vagy ölnek meg. Nem feledjük, hogy a toleranciát és demokráciát tanító Európában az erőszakos cselekmények soha nem lesznek elfogadhatók.

Magdi Cristiano Allam (PPE). - (IT) Elnök asszony, hölgyeim és uraim, szeretném elmondani, hogy támogatom Jiménez-Becerril Barrio asszonynak a terrorizmus áldozatául esett családok jogairól szóló európai chartára vonatkozó javaslatát, és hangsúlyozom, hogy ez különleges lehetőség Európa számára arra, hogy egyértelmű üzenetet küldjön a terrorizmussal kapcsolatban, szem előtt tartva azt, hogy ennek az üzenetnek a hiánya vezetett a barcelonai folyamat 2005-ös leállításához, amikor az euromediterrán országok állam- vagy kormányfői nem tudtak megállapodásra jutni. Hangsúlyozni szeretném azt is, hogy ez ma rendkívüli lehetőséget nyújt arra, hogy új alapokon megújítsuk a mediterrán térség másik oldalával folytatott párbeszédet, kezdve az emberségünk és civilizációnk sarokkövét jelentő fogalomról, nevezetesen az élet szentségéről tett egyértelmű nyilatkozattal.

Diane Dodds (NI). - Elnök asszony, hálás vagyok, hogy támogatják a terrorizmus áldozatait. Ez helyes és megfelelő is, és természetesen elismerem, hogy az Európai Unió Észak-Írországból az ott finanszírozott PEACE programok révén támogatta az áldozatokat.

A Bizottságnak tudnia kellene, hogy Észak-Írország újra növekvő terrorista fenyegetéssel néz szembe a szakadár köztársasági szervezetek részéről. E fenyegetést az Észak-Írországi Rendőrszolgálat „kritikusnak” nevezte, a Nemzetközi Ellenőrző Bizottság pedig „nagyon súlyosnak”. A legutóbbi brutális támadásokban két épp Afganisztánba készülő katonát és egy rendőrtisztet gyilkoltak meg.

A terrorizmus áldozatainak nyújtott kezdeti finanszírozásban a Bizottság azonosította a közvéleménynek a terrorizmus minden formájával szemben történő mozgósításra irányuló kulcsfontosságú célkitűzést. Ugyanakkor úgy érzem, hogy a szélesebb körű CIPS-programokra való áttéréssel ez a célkitűzés elveszett. Hálás vagyok az áldozatok chartájával kapcsolatos javasolt bizottsági munkájáért, és azt javasolnám, hogy ez a terrorizmus áldozatainak és elkövetőik közötti nagyon világos megkülönböztetés felállításával kezdődjön el.

Karin Kadenbach (S&D). - (DE) Elnök asszony, Ausztriában, hála Istennek, sok éve nem vagyunk kitéve terrorista támadásoknak. Bécs azonban nem úszta meg mindig ép bőrrel.

Szeretném kiegészíteni Jáuregui Atondo úr megjegyzéseit. Egyfelől mindenképpen szükségünk van az áldozatok chartájára és a terrorizmus áldozatainak támogatására. Ugyanakkor kísérő intézkedésként el kell sorvasztanunk azt a környezetet, amelyben a terrorizmushoz vezető erőszak megjelenik. Véleményem szerint az oktatással és a felvilágosítással kell kezdeni. Ezenfelül e Parlamentnek világosan el kell utasítania a beszéd eldurvulását. Mi itt számos területen folyamatosan toleranciára szólítunk fel. Ugyanakkor egy területen nem mutathatunk semmilyen toleranciát, és ez az erőszak területe.

Elnök. - E beszédek méltósággal és érzelmmel teljesek, mert úgy gondolom, azok nevében szóltak, akik ma már nem szólhatnak, és köszönöm az elnökség nevében.

Jacques Barrot, a Bizottság alelnöke. – (FR) Elnök asszony, igaza van, hogy hangsúlyozta, milyen érzelmdús ez a mai vita, és ebben a pillanatban valamennyien az áldozatokra gondolunk. Mindannyiukra a terrorizmus sújtott le – teljesen vakon és igazságtalanul.

Ahogy López Aguilar úr mondta: a terrorizmus borzalmas bűncselekmény. Először azt szeretném elmondani Önöknek, hogy a Stockholmi Program valóban figyelembe vette az áldozatok sorsát. Olyan európai politikát kell indítanunk, amely sokkal jobban tekintetbe veszi a szervezett bűnözés és a terrorizmus áldozatait.

Szeretném elmondani Jiméñez-Becerril Barrio asszonynak, hogy lépéseket fogunk tenni annak érdekében, hogy bevezessük a terrorizmus áldozatainak jogairól szóló chartát. Világosan megmutatta e charta iránti vágyát, és hiszem, hogy azért, Jiméñez-Becerril Barrio asszony, mert az Ön által első kézből megélt tapasztalatokból merített.

Elemeztük és 2010-ben továbbra is elemezni fogjuk a különböző tagállamokban a terrorizmus áldozatainak védelme területén tatóngó úröket. Valóban igaza van: így vagy úgy, de össze kell hangolnunk a terrorizmusra, a terrorizmus áldozataira vonatkozó törvényeinket. Európának valóban egyesülnie kell a terrorizmus elleni küzdelemben.

E vizsgálat alapján látni fogjuk, hogyan tudjuk összehangolni és összefogni az összes intézkedést a terrorizmus áldozatai európai helyzetének javítása érdekében. Ez lesz a cselekvési terv célja, az áldozatvédelem problémáját pedig kétségtelenül a vita során elhangzottak figyelembevételével fogjuk kezelni, nevezetesen annak szem előtt tartásával, hogy elsősorban arra van szükség, hogy az emberekben megpróbáljuk tudatosítani a gyakran hallgatástól, ha nem is megvetéstől sújtott áldozatok tragédiáját és szenvedését.

Ezt követően biztosítanunk kell, hogy hamar kárpótlásban részesülnek. Helyesen követelik meg e teljesen érdemtelen és igazságtalan szenvedés miatti gyors kártérítést. Említették a gyűlöletbeszéd törvényen kívül helyezését is, hiszen nem tolerálhatunk olyan beszédet, amely így vagy úgy azt a benyomást keltheti, hogy ártatlan emberek meggyilkolása, megsebesítése az emberiséget szolgálhatja.

Különösen kemény kézzel kell bánnunk az ilyen beszéddel, hiszen ez az Európai Unió minden egyes alapértékét megtagadja. Ezenfelül mindenképp gratulálnom kell az Európai Parlamentnek, Elnök asszony, hogy 1 millió eurót bocsátott az áldozattámogatási programjainkhoz.

Még egyszer nagyon örülök, hogy Almunia úr itt volt velem ma este, hiszen mi mindketten őszintén bátorítottuk a Bizottságot arra, hogy e tekintetben hozzon intézkedéseket. Az Európai Uniónak a terrorizmus áldozatainak védelme és támogatásával kapcsolatban valóban példaértékű jogszabályokkal kell felruháznia magát e többéves Stockholmi Program részeként.

Ezt szerettem volna elmondani a különböző felszólalásokra válaszul. Higgyék el, sem Almunia úr számára, sem számomra nem volt éreketlen.

Elnök. - Hogy ne térjünk át rögtön a következő vitára, azt javaslom, adózzunk egy perc néma csennnel az áldozatok emléke előtt.

(A Ház feláll és egy perces csennnel emlékezik az elhunytakra)

A vitát lezárom.

20. A szubszidiaritás elvének védelme - Vallási és kultúrális jelképek használata nyilvános helyeken (vita)

Elnök. - A következő napirendi pont a következők tárgyalása:

- Mario Borghesio szóbeli választ igénylő kérdése a Bizottsághoz (B7-0238/2009) a Szabadság és Demokrácia Európa Képviselőcsoport nevében a szubszidiaritás elvének védelméről (O-0152/2009);

- Antonio Cancian, Mario Mauro, Fiorello Provera, Elisabetta Gardini, Salvatore Iacolino, Crescenzo Rivellini, Sergio Paolo Frances Silvestris, Aldo Patriciello, Paolo Bartolozzi, Cristiana Muscardini, Mara Bizzotto, Barbara Matera, Lara Comi, Antonello Antinoro, Lorenzo Fontana, Roberta Angelilli, Amalia Sartori, Iva Zanocchi, Licia Ronzulli, Giovanni Collino, Marco Scurria, Giancarlo Scotta, Potito Salatto, Pablo Arias Echeverría, Raffaele Baldassarre, Pilar Ayuso, Luis de Grandes Pascual, Pilar del Castillo Vera, Santiago Fisas Ayxela, Carmen Fraga Estévez, Salvador Garriga Polledo, Cristina Gutiérrez-Cortines, Esther Herranz García, Carlos José Iturgaiz Angulo, Veronica Lope Fontagné, Antonio López-Istúriz White, Gabriel Mato Adrover,

Jaime Mayor Oreja, Pablo Zalba Bidegain, Salvatore Tatarella, Magdi Cristiano Allam, Mirosław Piotrowski és Konrad Szymański szóbeli választ igénylő kérdései a Bizottsághoz (B7-0239/2009) a vallási és kulturális jelképek nyilvános helyeken történő használatáról (O-0158/2009).

Mario Borghesio, szerző. – (IT) Elnök asszony, hölgyeim és uraim, az általam képviselt csoportnak, a Szabadság és Demokrácia Európája képviselőcsoportnak az álláspontja kristálytiszt: ezzel a szóbeli választ igénylő kérdéssel arra kérjük a Bizottságot, hogy tiltakozzon az iskolai tantermekben kifüggesztett feszületek ellen a strasbourgi Emberi Jogok Európai Bírósága által hozott döntés végrehajtása ellen, amely bírósággal kapcsolatban egyébként szeretném hangsúlyozni, hogy nem is uniós intézmény.

Véleményünk szerint ez a döntés – és most teljesen világosan kívánok fogalmazni – a szubszidiaritás elvének elfogadhatatlan megsértése. Ez az elv az Európai Unió egyik talpköve, és egyben a népek és a tagállamok által birtokolt jogok garanciája. Az általunk elképzelt és támogatott Európai Unió elképzelhetetlen a szubszidiaritás elve által biztosított támogatás és alapok nélkül.

Egy általános észrevétellel fogom kezdeni: nyilvánvalóan – nézzük először a döntés lényegét – senki nem gondolhatja, hogy egy már ott lévő valakinek és valaminek az eltávolítását a demokrácia és a szabadság ihlette, ahogyan azt valaki állította, hanem inkább a gondolatrendőrség intézkedésének, vagyis antidemokratikus lépésnek tekinthető. Ha feszület lóg egy iskola falán, és azt leszakítják, akkor az a fal nem világi fal lesz, hanem üres fal, és az így támadt üresség is egyfajta jelkép, a negatív nevelés megnyilvánulása – annak is a legrosszabb fajtája –, amelyre úgy is tekinthetünk, mint a Nyugat spirituális öngyilkosságának egyik jelére.

A strasbourgi bíróság döntése a vallásszabadság fogalmának olyan értelmezését feltételezi, amelyet ha logikusan végigvizsgálunk, oda vezethet, hogy valósággal uralkodik a polgárokon, akiknek olyan környezetben kell élniük, ami megfelel a Bíróság nézeteinek. Nem hiszem, hogy ez lenne a vallásszabadság: ezzel éppen hogy eltorzítjuk a vallásszabadság igazi értelmét; itt ugyanis negatív jogról van szó, tehát arról, hogy jogunkban áll mentesülni a vallásgyakorlás kötelezettsége alól. Amikor a vallásszabadságról beszélünk, nincs helye félreértésnek: végül is nem valami homályos dologról beszélünk.

Itt valami egészen másról van szó: a mi kultúránkban a feszület használata nem csak a hit kifejezése, hanem ennél sokkal fontosabb, olyan jelkép, amelynek egyetemes értéke van. A kereszt szimbóluma, a kereszt szimbolizmusa egyetemes üzenetet közvetít; mi több, a béke és a testvériség üzenetét, ahogyan René Guénon, a nagy metafizikus is tanította nekünk, hogy csak egy nevet említsek. A tradicionális kultúrához tartozó nagy tudósok hagyományos nézőpontjából ez az érték teljesen világos, ugyanakkor az is világos, hogy a most hozott döntéssel a hagyományellenes nézetek jutottak kifejeződésre, amelyek azt szeretnék, hogy mindenki egyformán gondolkodjon. Ez olyan törekvés, ami teljesen ellentétes az Európai Unió valódi szellemével, éppen ezért megdöbbentő.

Az embernek már-már az az érzése, hogy a cél az, hogy minden olyan dologtól elfordítsuk az embereket, ami a vertikális és a spiritualitást kifejező értékekre és jelképekre emlékezteti őket. Ha félretesszük a történelmi tényeket és a konkrét valláshoz való kapcsolódást, akkor ez, ismétlem, egyetemes jelkép. Másrészt pedig az Európai Uniónak védenie kell a népek azon jogát, hogy jelképeket használjanak, kezdve a kereszt jelképével.

Európának elég bátornak kell lennie ahhoz, hogy metahisztórikus perspektívából vizsgálja ezeket az alapvető kérdéseket, és továbbra is betöltse a bölcső és a központ szerepét, többek között spirituális értelemben is. Vissza kell adnia az európai népeknek azt a szabadságot, hogy megtartsák és tiszteljék identitásuk jelképeit az Európai Unió egyik kardinális jogi és politikai alapelveként, a szubszidiaritás elvének megfelelően. Az egész kérdés ezen múlik, a szubszidiaritás elvének alapvető jellegén.

Végezetül azt mondhatom, hogy ez a probléma alkalmat teremt arra, hogy reagáljunk egy fontos kérdésre, illetve megvitassuk azt, ez pedig így szól: mit jelent a vallásszabadság Európa számára? Nos, azt kell mondanom, hogy pontosan a strasbourgi bíróság döntése az, ami lábbal tiporja a vallásszabadsághoz való alapvető jogot, és amely meg akarja akadályozni, hogy egy olyan nép, mint az olasz, kifüggesztesse a kereszt jelképét a tantermekben, mint a keresztény gyökerekre történő emlékeztetés nélkülözhetetlen kellékét.

Antonio Cancian, szerző. – (IT) Elnök asszony, biztos úr, hölgyeim és uraim, 2009. november 3-án az Emberi Jogok Európai Bírósága jóváhagyta egy olasz- finn állampolgár kérelmét, amely arra irányult, hogy távolítsák el a feszületeket a tantermekből. Hasonló epizódokra korábban sor került már Spanyolországban, Németországban, Franciaországban és Olaszországban is, ahol 1988-ban az államtanács kimondta, hogy a feszület nemcsak keresztény jelkép, hanem a konkrét vallástól független értékkel is bír. Az olasz államtanács,

amely 2006-ban ismét véleményt nyilvánított ebben a kérdésben, kimondta, hogy a világi állam elve nem hagyhatja figyelmen kívül az adott nép kulturális identitását és civilizációját.

A kérdésünkkel a téma erősen világi vonatkozására kívántunk rávilágítani, nem utolsósorban rámutatva arra, hogy a következő lépés akár az is lehet, hogy olyan katolikus jelképeket visznek a strasbourgi bíróság elé, amelyek a tagállamok közös hagyományainak részét képezik, valamint a városainkban mindenhol megtalálható művészeti és kulturális ábrázolások részét is. Még az Európai Unió zászlaját is, amelyet az Európa Tanács megrendelésére készítettek, a tervezője szerint a Máriával kapcsolatos ikonográfia ihlette.

Az Emberi Jogok Európai Bíróságának a döntése egy olyan szekuláris modellt akar felülről ránk erőltetni – ennyit a szubszidiaritásról –, amellyel sok tagállam nem tud azonosulni, vagy ami még ennél is rosszabb, a nihilizmus felé akar minket vezetni: ott valóban csak a Borghezio úr által említett üres fal lesz. A döntés az identitásunkat kérdőjelezi meg, a béke, a szeretet, és a polgári harmónia európai értékeit, az egyenlőséget és a szabadságot, ezáltal aláássa a szabadságot és az egyenlő jogokat.

Az EU intézményei a szabadság előjogainak bajnokai. Az olyan vallási és kulturális jelképek használata, amelyekkel a népek azonosulnak, a gondolat szabadságának kifejezését jelentik – és a Szaharov-díjat holnap ebben a teremben fogjuk odaítélni –, ezért az EU intézményeinek és a demokratikus alapelvekre épülő nemzetközi szervezeteknek is védeniük kellene őket.

Jacques Barrot, a Bizottság alelnöke. – (FR) Elnök asszony, nagyon szívesen meghallgattam volna Mauro urat, de sajnos csak utánam szólalhat fel.

Kénytelen vagyok bizonyos jogi rendelkezéseket betartani. A Bizottság elkötelezett híve a gondolat, a lelkiismeret és a vallás szabadságának, ahogyan azt az emberi jogokról szóló európai egyezmény 9. cikke és az Európai Unió Alapjogi Chartájának 10. cikke kimondja. Az is igaz azonban, hogy a Bizottság csak az EU jogszabályainak alkalmazásával összefüggésben tehet lépéseket. Márpedig tény, hogy az EU-n belül a középületekre kitett vallási jelképekre vonatkozó nemzeti törvények a tagállamok belső jogrendszerére tartoznak.

A szubszidiaritás elvét az Unió kontextusában kell alkalmazni. A szubszidiaritás elve valóban nem vonatkozik az Emberi Jogok Európai Bírósága – az emberi jogokról szóló európai egyezmény végrehajtásáért felelős nemzetközi bíróság – által hozott ítéletek végrehajtására. Igaz, hogy az Emberi Jogok Európai Bírósága által hozott ítéletek végrehajtása az Európa Tanács feladata. Az is igaz, hogy az Emberi Jogok Európai Bírósága által hozott ítéletek végrehajtása minden olyan állam számára kötelező, amely aláírta az emberi jogokról szóló európai egyezményt, és Olaszországnak, mint minden más érintett félnek, az egyezmény 43. cikke szerint jogában áll, hogy az ítélettől számított három hónapon belül kérelmezze az eljárás átadását a nagytanácsnak. A rendelkezésünkre álló információk szerint – amit a sajtóból szereztünk – az olasz állam él azzal a joggal, hogy a nagytanácshoz fellebbezzon.

Ezeket a pontokat akartam tisztázni. Ami pedig még egyszer az európai uniós jogot illeti, ebben az esetben a tagállamok belső jogi rendszerével állunk szemben. Ennek alapján nem adhatok választ az Európa Tanács vagy az Emberi Jogok Európai Bírósága nevében, ezek ugyanis olyan döntést hoztak, amely tudomásom szerint felvet néhány kérdést a Parlament számára.

Ezeket tudom őszintén elmondani, de figyelmesen meg fogom hallgatni a következő felszólalásokat is.

Mario Mauro a PPE képviselőcsoport nevében. – (IT) Elnök asszony, hölgyeim és uraim, én is szeretném megköszönni a biztos úrnak a világos helyzetértékelést, amellyel a kérdés szabályozását lényegében visszaadta a tagállamok kezébe.

Meg kell mondanom, hogy teljes mértékben meg vagyok arról győződve, hogy az intézményeinknek az egyháztól függetlenül kell működniük, és abban ugyanilyen biztos vagyok, hogy a vallás semmilyen politikai problémára nem nyújt megoldást. Ugyanakkor azzal sem oldjuk meg a politikai problémákat, ha háborút indítunk a vallások ellen.

Éppen ezért egy paradoxonnal fogom illusztrálni az álláspontomat: mi történne, ha végrehajtanánk az Emberi Jogok Európai Bíróságának döntését, mégpedig olyan módon, hogy a feszületek eltávolítására vonatkozó előírást az olasz tantermeiktől kezdve minden olyan helyen betartanánk, ahol keresztet láthatók, kizárólag a közérdekre hivatkozva? Mi történne akkor ezzel a zászlóval, Svédország zászlajával, és mi történne ezzel a másik zászlóval, Finnország zászlajával, vagy a Szlovák Köztársaság zászlajával, vagy Málta, Dánia, Görögország, vagy éppen az Egyesült Királyság zászlajával, amelyben történetesen nem kevesebb, mint három kereszt látható?

Hiszen, hölgyeim és uraim, ezeken a zászlókon ugyanazon okból van kereszt, mint amiért az olasz tantermekben, ez az ok pedig nem vallási ok, hanem inkább kulturális és hagyományokhoz kötődő ok. Bízunk tehát a tagállamokra annak eldöntését, hogy a konkrét esetekben mi a megfelelő megoldás, ami összhangban áll a népeik érzékenységgel, a vallásszabadsággal és az intézmények világi jellegével.

Mindössze ennyit kérünk, mégpedig azért, mert nem az a legfontosabb, hogy mindenáron betartsuk a törvény absztrakt koncepcióját, hanem az, hogy teljesüljön az egyének személyes igazsága és a végtelen iránti vágya.

Juan Fernando López Aguilar, az S&D képviselőcsoport nevében. – (ES) Elnök asszony, mint jogász és mint az Európai Parlament tagja, biztos vagyok abban, hogy a vitánkat figyelemmel kísérő polgárok közül sokan osztják azt a nézetemet, hogy nem arra összpontosítunk, amire kellene. Ezért néhány dolgot tisztáznunk kell.

Először is, az Emberi Jogok Európai Bíróságának ítéletéről beszélünk, és ez nem uniós intézmény, hanem bíróság – része ugyan az Európai Unió koncentrikus köreinek, de mégis különálló intézmény –, ami a jogrend, a népképviselési demokrácia és az emberi jogok mellett kötelezte el magát.

Másodszor bírósági döntésről beszélünk, és a Parlament határozatai nem vonhatják vissza vagy módosíthatják semmilyen bíróság döntését.

Harmadszor pedig az Emberi Jogok Európai Bíróságának ítélete nagymértékben tiszteletben tartja a vallásszabadságot és annak velejáróit, ami lényegében a vallási pluralizmus. A vallásszabadság részét képezi a közös alkotmányos hagyományainknak és a tagállamok alkotmányjogának, és egyben olyan alapvető jog is, amelyet védelmez az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezmény.

Az ítélet szilárd jogi alapon meg is indokolja a vallásszabadság védelmét. Egyáltalán nem tagadja azt. Sőt, egyhangúlag teszi ezt egy olyan nagy presztízzsel rendelkező bíróság, amely majdnem hatvan éve befolyásolja az emberi jogi kultúra alakítását.

Végül pedig, és ez is fontos, nem szabad elfelejtenünk, hogy az Emberi Jogok Európai Bíróságának semmilyen ítélete nem jelenti azt, hogy az emberi jogokról szóló európai egyezményt aláíró bármely tagállam törvényeit módosítani kellene csak azért, mert az ítélet válaszul egy törvénytértésre elismer egy jogot egy konkrét esetben.

Csakis ezen az alapon kell a tagállamoknak meghozniuk a megfelelő döntéseket arról, hogy módosítják-e törvényeiket vagy irányelveiket, amelyekre hatással lehet ugyan az Emberi Jogok Európai Bíróságának doktrínája, de semmilyen körülmények között nem kötelesek vagy kötelezhetők a változtatásra az Emberi Jogok Európai Bíróságának döntései miatt.

Ennél fogva tehát egyik tagállamnak sincs oka aggodalomra. Egyikük sem köteles arra, hogy módosítsa a törvényeit vagy a politikáját az Emberi Jogok Európai Bíróságának egy konkrét döntése miatt. Ez azt jelenti, hogy sem Olaszországnak, sem más országnak nem kell általános szabályokat bevezetnie a kérdéses ítélet miatt.

Végül pedig felmerült a szubszidiaritás elve. Azt kell mondanunk, hogy a szubszidiaritás olyan európai jogszabály, amelyet ebben az esetben nem kell alkalmazni, mert a koncepciójának és az alkalmazásának semmi köze ehhez az esethez.

Mi több, úgy gondolom, hogy olyan európai jogszabályt kellene felidézni, ami lehetővé teszi a szavazás elhalasztását olyan esetben, amikor kételyek merülnek fel a szavazás szükségességével kapcsolatban, melynek semmi köze az Európai Parlamentet érintő ügyekhez, és szerintem most is ez az eset.

Úgy gondolom tehát, hogy bár indokolt ez a vita, nem a lényegre összpontosít, és nem igényel sürgős állásfoglalást, még kevésbé tiltakozást vagy az ítélet visszavonását, amelyet egy nem is európai uniós intézmény hozott.

Sophia in 't Veld, az ALDE képviselőcsoport nevében. – Elnök asszony, a mai vita némileg félrevezető címe tartalmazza a „szubszidiaritás” szót is. Tudomásom szerint a szubszidiaritás azt jelenti, hogy a polgárokhoz legközelebb álló szinten hozzuk a döntéseket, ez a szint pedig maga a polgár – az egyes polgár. Önök azt mondják a határozataikban, hogy a nemzetállamok jogai az egyes polgárok jogai felett állnak. Ebben a Házban nekünk az a feladatunk, hogy az egyes polgárok jogait védjük, nem pedig az államok jogait.

Másodszor, ha figyelembe vesszük azt, amit Önök mondanak, hogy ez nem európai uniós ügy, akkor szeretném tudni, hogy miért szerepel ez a kérdés a koppenhágai kritériumok között, és miért követeljük a

tagjelölt országoktól azt, hogy tartsák tiszteletben az egyház és az állam különválasztását, mikor ezt a már meglévő tagállamainktól sem tudjuk megkövetelni.

Harmadszor, tisztelt kollégák, ha azt mondják, hogy az Európai Unió nem illetékes abban, hogy ezeket a kérdéseket megtárgyalja, akkor vajon miért vagyunk illetékesek olyan kérdések megvitatásában, mint például az uborkák alakja, miközben a polgárok alapvető jogairól nem beszélhetünk.

Ami pedig az emberi jogokról szóló európai egyezményt és a Bíróság döntését illeti, a Lisszaboni Szerződés már két hete életbe lépett, és ez megköveteli, hogy az EU tartsa be az emberi jogokról szóló egyezményt. Nem lenne-e érthetetlen, ha ezzel egy időben mi nem lennénk hajlandók elfogadni a strasbourgi bíróság hatáskörét? Ezt nem tudnánk megmagyarázni a polgárainknak.

Másodszor úgy gondolom – és ezt López úr már elmondta előttem –, hogy a politikusoknak nem kell beleszólniuk a bírósági döntésekbe. Hagyjuk a bírakat nyugodtan dolgozni. Lehet, hogy van véleményünk – a döntés tetszhet vagy nem tetszhet –, de nem szabad beavatkoznunk a munkájukba. Az én képviselőcsoportom, a Liberálisok és Demokraták Szövetsége Európáért képviselőcsoport olyan Európáért száll síkra, amely minden polgár Európája. Mi a sokféle Európában hiszünk, amelyben mindenkinek joga van a saját lelkiismeretéhez, saját vallásához és még ahhoz is, hogy ne legyen vallásos.

Ezzel zárom is a felszólalásomat. Az államoknak – tehát nem a bíróságoknak, hanem az államoknak – olyan környezetet kell biztosítaniuk, amelyben minden polgár szabadon élhet, a saját lelkiismerete szerint. Az államnak meg kell őket védenie, és szerintem nagyon súlyos a helyzet, ha úgy érzik, hogy bírósághoz kell fordulniuk azért, hogy védelmet találjanak az államok ellen. Tisztelt kollégák, utasítsuk el az EPP és az ECR állásfoglalásait!

Mirosław Piotrowski, az ECR képviselőcsoport nevében. – (PL) Elnök asszony, annak a történelmi ténynek a fényében, hogy az Európai Unió alapítói – Konrad Adenauer, Alcide De Gasperi, Robert Schuman és Jean Monnet – mind kereszténydemokraták voltak, és a művüket a keresztény értékekre és szimbólumokra építették, emlékeztetném Önöket arra, hogy az Európai Unió zászlaja, amely kék alapon 12 sárga csillagot ábrázol, és amely ott lóg Ön mögött, elnök asszony, a Szent Szűz fején lévő 12 csillagra utal – Szent János látomása, 12. fejezet.

Több mint fél évszázaddal később érdemes feltenni azt a kérdést, hogy az alapítók filozófiája még mindig érvényes-e. Az Emberi Jogok Európai Bíróságának botrányos döntése kapcsán, amely elrendelte a keresztiek eltávolítását egy olasz iskolából, határozottan ki kellene mondani, hogy semmilyen politikusok által kinevezett bírói testület, még maga az Európa Tanács sem rendelheti el egy kereszt eltávolítását, amely egyetemes és vallási jelentést hordoz. Ez az ítélet sárba tiporja a vallásszabadságot és Európát kulturális örökségét.

Ezzel kapcsolatban azt szeretném kérdezni a biztos úrtól: nem gondolja-e, hogy a keresztény jelképek elleni támadás egyben az Európai Unió alapjainak lerombolását is jelenti? A Bizottság nevében nem kezdeményezhetne-e vitát a keresztény jelképeknek az Európai Unióban betöltött szerepéről és jelentőségéről?

Manfred Weber (PPE). – (DE) Elnök asszony, örülök, hogy lehetőségünk nyílt erre a vitára. López Aguilar úr az imént jelezte, hogy jogásként az a véleménye, hogy nem a mi feladatunk lenne erről a kérdéstről vitatkozni. Én nem jogásként, hanem politikusként beszélek. A strasbourgi bírák által hozott ítélet több millió embert érint Európában. Pontosan ezért nagyon jó, hogy beszélünk róla.

Európában az egyház és az állam közötti kapcsolat mindig is vitatott kérdés volt, és sok véres konfliktushoz vezetett. Mindenképpen helyénvaló, hogy az Európai Uniónak sikerült különválasztania az államot a vallástól. Ez jó dolog. Az is igaz viszont, hogy számos különböző modellt láthatunk Európában. Franciaország egyértelműen világi állam, miközben Nagy-Britanniában az államfő, vagyis a Királynő egyben az egyház feje is. Különböző modelleket láthatunk arra, hogy az egyház és az állam közötti kapcsolat hogyan fejlődött. Ezek alapján jónak tartom, hogy szubszidiaritást követelünk ezen a területen, és minden ország a maga útját járhatja.

Én azonban még egy lépéssel tovább mennék. Nem a szubszidiaritástól akarok beszélni, hanem arról az alapvető kérdéstről, hogy megítélésem szerint a szolidaritás, a szubszidiaritás és a szabadság európai értékei elképzelhetetlenek a keresztény alapok és a vallás zsidó-keresztény értelmezése nélkül. Miért nem találjuk meg ilyen formában ezeket az értékeket Kínában vagy a Közel-Keleten? Azért, mert ezek az értékek a mi kultúránkra és a mi vallásainkra épülnek. Ezt nyugodtan kijelenthetjük anélkül, hogy bárkit is kényszerítenénk ennek a hitnek az elfogadására. Végtére is büszkéek vagyunk a vallásszabadságunkra.

A vallásszabadság azt is jelenti, hogy dönthetnek úgy is, hogy ateista leszek. Ez is elfogadható és törvényes, és mi harcoltuk ki magunknak. Megvan azonban a hithez való jog is. Az én körzetemben, ahol több mint egymillió ember él, a lakosság több mint 80%-a katolikus. Ahogyan az ateisták azt kérik, hogy mások legyenek velük szemben toleránsak, a népesség több mint 80%-át alkotó katolikusok is azt kérik a nem hívóktól, hogy legyenek toleránsak a hitükkel szemben. A hívők nyilvánosan is ki akarják mutatni és ki akarják fejezni a hitüket, és azt szeretnék, hogy a keresztény jelképeiket fogadja el a többségi társadalomban élő kisebbség. Ez is belefér a vallásszabadság fogalmába.

Aki toleranciát kér, az maga is mutasson toleranciát a keresztény hitüket gyakorlókkal szemben.

Joanna Senyszyn (S&D). - (PL) Elnök asszony, az Emberi Jogok Európai Bírósága helyes döntést hozott, amikor kimondta, hogy a keresztnek a tanterekben történő kifüggesztése sérti a tanulók vallásszabadságát és a szülők azon jogait, hogy a saját meggyőződésük szerint neveljék fel a gyermekeiket. A bírák egyhangúlag úgy döntöttek, hogy az iskolában kifüggesztett kereszt sérti az emberi jogokról szóló európai egyezményt.

A döntés egyszerű, világos és mindenki számára érthető. Ezért is váltott ki olyan heves dühöt és agressziót a papság és a jobboldali politikusok körében. Úgy tesznek, mintha nem értenék, magyarázatokat követelnek a Bizottságtól, és azt kérik, hogy a Parlament foglaljon hivatalosan állást. Ez jogellenes. Az EU intézményei nem jogosultak arra, hogy értékeljék ezt az ítéletet, sem pedig más ítéleteket. Ne felejtjük el, hogy a hatalom hármasságos megosztása van érvényben, és a Bíróság az Európa Tanács szerve, nem pedig az Európai Unióé.

A szubszidiaritás elve miatt aggódó kollégáknak a következőt tudom mondani: a keresztrel kapcsolatos döntés nem sérti a szubszidiaritás elvét. Éppen ellenkezőleg, segíti a törvény betartását azoknak az európai államoknak, amelyek már elfelejtették, hogy az alkotmányuk tartalmaz egy rendelkezést, ha nem is az egyház és az állam különválasztásáról, de legalábbis a világnézeti semlegességről. A Bíróság ítélete segít az egyháznak alárendelt nemzeti hatóságoknak és bíróságoknak abban, hogy elismerjék a polgároknak a társadalmi élet klerikalizálása következtében megsérülő alapvető jogait. Az egyházi államok polgárai nem védhetik meg a jogaikat a saját országaik bíróságai előtt. Jó dolog, hogy ilyenkor az Emberi Jogok Bíróságához fordulhatnak, és igazságot követelhetnek.

Az ítélet összhangban áll a tagállamok nemzeti identitásának tiszteletben tartásával, és végre kell hajtani. Nem tiltja be a vallási jelképek nyilvános helyeken történő alkalmazását, illetve csak a nyilvános helyek nagyon kis töredékében, az állami iskolákban. Senki nem kéri azt, hogy vegyünk le a keresztet a templomokról, a terekről vagy a zászlókról, ahogyan azt az egyik képviselőtársunk mondta.

Nem az egyház és az állam kapcsolatába való beavatkozásról van szó, hanem azoknak a polgároknak a védelméről, akiknek a jogait megsértették. Az én hazámban is látható, hogy az előretörő klerikalizmus korlátozza a lengyel emberek alapvető jogait. Nem tudom elképzelni, hogy az Európai Parlament és a Bizottság megakadályozná lengyel honfitársaimat abban, hogy törvényes jogaiknak érvényt szerezzenek a strasbourgi bíróság előtt. Ha a Bizottság és a Parlament bírálná a döntést, az jogtalan beavatkozás lenne, ráadásul nevetség tárgyává is tenne minket. Erre mindenképpen figyelmeztetném Önöket.

Carlo Casini (PPE). - (IT) Elnök asszony, hölgyeim és uraim, az Emberi Jogok Európai Bíróságának döntése nem csak a hívő embereket háborította fel, hanem mindannyiunkat, akik évszázadok óta úgy tekintünk a feszületre, mint a remény és a szolidaritás jelképe, ami vigaszt és enyhülést nyújt a félelem és a fájdalom óráiban.

Reméljük, hogy a nagytanács módosítani fogja a döntést, mert az egyértelműen irracionális. Töröljük el talán a Vörös Kereszt elnevezést is? Bontsuk le a hegytetőkön álló hatalmas feszületeket, amelyek a városok és a völgyek fölé magasodnak? Tiltsuk meg az angol királynőnek, hogy – ahogyan az előbb elhangzott – az anglikán egyház feje legyen?

Az eset mindazonáltal felvet egy nagyon fontos kérdést polgári és politikai szempontból: vajon az emberi jogok csak egyének, vagyis a társadalmi környezettől elszigetelt felek jogai, vagy a népeknek is jogukban áll a vallásosság egy konkrét formáját kifejezésre juttatni? Hát fabatkát sem ér a hagyomány, a történelem, az intelligencia és a művészet, amikor évezredek át ezek jellemezték egy nép identitását?

Ezen kívül a kérdés érthető módon érinti a szubszidiaritás és az emberi jogok közötti kapcsolatot is, és szeretném megjegyezni, hogy az utóbbit – néhány egyetemesnek és megcáfolhatatlannak tartott alapvető elv kivételével – sokféle módon lehet értelmezni, sőt a különböző emberi jogok akár ellentmondásba is kerülhetnek egymással. Miért tagadnánk meg egy államtól azt a lehetőséget a saját törvényein keresztül,

hogyan megoldja ezeket a konfliktusokat, és a saját népe etikai nézetei szerint értelmezze és valósítsa meg az emberi jogokat? A kérdés tehát jóval messzebb vezet a feszületek ügyénél.

Más alkalmakkor az élethez való jog kapcsán az Európai Bíróság elismerte, hogy a legellentmondásosabb kérdések eldöntése, például az abortusz és az eutanázia szabályozása, az egyes államok kizárólagos joga. A Lisszaboni Szerződés most azt kéri tőlünk, hogy tartsuk be az emberi jogokról szóló európai egyezményt, és ebből következően mint Európai Unió tartsuk tiszteletben az Emberi Jogok Európai Bíróságának döntéseit.

Át kellene tehát gondolnunk a Bíróság által jelenleg követett új és eddigiektől eltérő irányt. Nagyon súlyos helyzet állna elő ugyanis, ha egy nemzetek feletti hatalom - különösen olyan, amelyet korlátozott számú ember gyakorol, és nem a népakarat demokratikus kifejeződése - elnyomóvá és hatalmaskodóvá válna, és érzéketlen lenne az emberek érzéseiről, végül teljesen szembefordulna a szabadsággal. Ezért is remélem, hogy az Európai Néppárt (Kereszténydemokraták) által előterjesztett javaslatot sok képviselő szavazatával fogjuk elfogadni.

Miroslav Mikolášik (PPE). - (SK) Akár tetszik, akár nem, Európa, az egyes államok és így az EU történelme is szorosan kapcsolódik a keresztény örökséghez. Ebből következik, hogy sok államban még az alkotmány is hivatkozik a keresztény tradíciókra. Még az Európai Unióról szóló szerződés preambuluma is többek között Európa vallási örökségből merít ihletet, mivel ebből fejlődtek ki az egyetemes értékek.

Ma az EU-ban az Európai Unió Alapjogi Chartája és az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezmény garantálja az alapvető jogokat, de azok mindenekfelett a tagállamok közös alkotmányos hagyományaiból erednek, amelyek évszázadok alatt fejlődtek ki. Ezért én úgy gondolom, hogy az EU-nak teljes mértékben tiszteletben kell tartania a nemzetek történelmét, kultúráját és hagyományait, és határozottan el kell utasítania azt, hogy megbüntesse azokat a tagállamokat, amelyek védik a saját jellemvonásokhoz és karakterhez való jogukat, beleértve a keresztény örökséget és jelképeket is. Végezetül azt szeretném csak hozzátenni, hogy sem a Charta, sem az emberi jogokról szóló európai egyezmény nem bővíti az Unió hatásköreit.

Agustín Díaz de Mera García Consuegra (PPE). - (ES) Elnök asszony, azzal kezdeném, hogy valaki másnak a szavait idézem. A feszület nem a kényszerítés jelképe. Olyan jelkép, amely pozitív értékeket közvetít, amelyek részét képezik a történelmünknek, a kultúránknak, és annak a társadalomnak, amely több mint 2000 évre nyúlik vissza. Nem védhetjük az alapvető jogokat úgy, hogy pontosan azokat az értékeket tagadjuk meg, amelyek létrehozták őket.

A demokráciát a szabadság és a tisztelet működteti, amelyek lehetővé teszik a jogok gyakorlását, és ebben a rendszerben nincs helye kényszernek vagy korlátozásnak. Az természetes, hogy a szubszidiaritás elvét minden európai intézménynek, szervnek és bíróságnak tiszteletben kell tartania és el kell ismernie, ezen belül is különösen a szabadságot, legyen az akár a véleménynyilvánítás, akár a hit szabadsága.

A tagállamok azon jogkörét, hogy népeik hagyományait és identitását képviselő vallási jelképeket használjanak nyilvános helyeken, nem szabad és nem is lehet csorbítani. A szabadság nélkülözhetetlen eleme a társadalmunknak, olyan alappillére, amelyre a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló egységes térség épül. Ha ezt korlátoznánk vagy cenzúráznánk, az Európai Uniónak az alapjai omlának össze.

Georgios Papanikolaou (PPE). - (EL) Elnök asszony, én is úgy gondolom, hogy a Bíróság tévesen ítélte úgy, hogy a feszület jelenléte az osztálytermekben egyenlő azzal, hogy nem tartjuk tiszteletben más emberek vallásos hitét. Amiről ma beszélünk, az inkább társadalmi probléma, nem pedig jogi kérdés. Természetesen tartanunk kell magunkat a szubszidiaritás elvéhez. A vallási jelképek jelenléte azonban nem a vallási diszkrimináció vagy kényszer jele. Az egyes országok hagyományaira és történelmére, és gyakran az alkotmányára vezethető vissza, mint az én hazámban, Görögországban is.

Görögországban vannak vallásos ikonok az osztálytermekben, és nem azért, hogy egy konkrét vallást ráerőltessünk a diákokra, hanem azért, mert ez is részét képezi a hagyományainknak, és közvetlenül kapcsolódik a társadalmunk értékeihez és struktúrájához, valamint az Oszmán Birodalom alatt négy évszázadon át elszenvedett üldözéshez és vallási elnyomáshoz.

Anna Záborská (PPE). - (SK) Három gondolatra szeretnék röviden reagálni. Ma este, az év vége felé és karácsony előtt, kedden éjjel előtt, majdnem hatvan évvel az Európai Unió megalakulása után még mindig az európai integráció egyik alappilléreiről vitatkozunk. A szubszidiaritás elvéről vitatkozunk.

Másodszor, Borghezio úr kérdése a strasbourgi Európai Bíróság azon döntésére vonatkozik, hogy a keresztiek jelenléte az olasz iskolákban sérti az emberi jogok védelméről szóló európai egyezményt. Ez a döntés sok államban félelmet váltott ki. A múlt héten a szlovák parlament olyan határozatot hozott, amelyben kimondja, hogy ez a döntés ellentétes Európa keresztény örökségével és keresztény történelmével.

Végül pedig nem voltam teljes mértékben elégedett a közös határozattervezet vitája során, amelyet csütörtökön fogunk megszavazni. Csalódást okozott számomra, hogy nincs kellő bátorságunk ahhoz, hogy egy szubszidiaritásról szóló határozatba beépítsük a Lisszaboni Szerződés azon pontjait, amelyek közvetlenül kapcsolódnak az elfogadott programhoz.

Magdi Cristiano Allam (PPE). - (IT) Elnök asszony, hölgyeim és uraim, ha számításba vesszük, hogy alig van itt ma valaki, aki beszélne a fészületek kérdéséről, mert a fészületek tárgyalásához a szubszidiaritás kérdését is fel kell vetnünk, az egyetlen logikus következtetés, amire juthatunk, az, hogy olyan Európában élünk, amely szégyelli azt a történelmi igazságot, hogy zsidó-keresztény gyökerei vannak, és azt a történelmi igazságot, hogy – ahogyan Goethe mondta – a kereszténység Európa közös nyelve.

Az Európai Parlamenten belül 23 hivatalos nyelvet használunk, ami azt mutatja, hogy ha a kereszténység nem egyesíti Európát, akkor semmi nem fogja. Szeretnék feltenni Barrot úrnak egy kérdést: miután Svájcban egy népszavazás nemet mondott a minaretek építésére, az Európai Bizottság, az Európai Unió, az ENSZ, az Arab Liga, és az Iszlám Konferencia miért ítélték el ennek a népszavazásnak az eredményét, holott Svájc nem is tagja az Európai Uniónak, ma pedig mégis semleges álláspontot foglalnak el abban a kérdésben, amely a gyökereinket, az identitásunkat és a lelkiünket érinti?

Csaba Sógor (PPE). - (HU) Protestáns lelkészként, akik nem a keresztet, hanem a nyolcágú csillagot tartják a legfontosabb szimbólumuknak, engedjék meg, hogy hozzáfűzzek röviden ehhez a vitához valamit. Én egy olyan választókerületből jövök, ahol 99%-a a választópolgároknak katolikus. Mind a négy gyermekem katolikus gyerekekkel jár iskolába. Bennünket nem zavar a kereszt. És itt szeretnék különbséget tenni – engedjék meg, ez egy szakmai kérdés – különbséget kell tenni a fészület és a kereszt között. Tudomásul kell venni, engem nem zavar, de van akit zavar a kereszt vagy a fészület, mert az inkvizíció keresztjét vagy fészületét látják.

Én helyénvalónak látom azokban az országokban, ahol a katolikus hagyomány miatt így alakult ki, hogy ott legyen az iskolában a kereszt, főleg ha az egy egyházi iskola, de nem ezekről kellene vitatkoznia a Parlamentnek, hanem a szegénységről, hanem a gazdasági válságról, kelet-európai felzárkózásról. Ez egy meddő vita, amit folytatunk. Meg kell nézni, hogy abban az olasz iskolában, aki tiltakozott, miért tiltakozott és ezt az egyedi esetet kellett volna kivizsgálni, nem pedig itt olyasmiről vitatkozni, ami már idejélmúlt dolog.

És természetesen még egyszer hangsúlyozom, nincs semmi kifogásom a kereszt ellen, én is minden nap úgy élek, hogy előttem van a kereszt, engem nem zavar. Olyan életkörülményeket kell teremtenünk Olaszországban, vagy Romániában, hogy ez ne legyen vita tárgya.

Diane Dodds (NI). - Elnök asszony, az utóbbi években tanúi lehettünk a vallási megnyilvánulások szabadságának korlátozása céljából indított, és még ma is tartó hadjáratnak. Keresztény ápolónőket azért marasztaltak el, mert felajánlották, hogy imádkoznak a betegekkel, és éppen ma történt, hogy Lillian Ladele keresztény anyakönyvvezető, akit arra utasítottak, hogy anyakönyvezzé az azonos nemű párok élettársi viszonyát, mert ha ezt nem teszi meg, számítsan az elbocsátásra, elvesztette a vallási diszkrimináció miatt indított pert az Egyesült Királyság fellebbviteli bíróságán.

Az esélyegyenlőségre vonatkozó törvények nem tudták megvédeni a keresztényeket – éppen ellenkezőleg. Két héttel ezelőtt a brit alsóház leszavazta az egyházak vallási szabadságát védő Esélyegyenlőségi Törvény módosítását, és sokak szerint az EU Bizottság is beleavatkozott a döntésbe. A Bizottság azzal indokolta a véleményét, hogy Nagy-Britanniának szűkítenie kell a vallásszabadság védelmét a foglalkoztatási törvényeiben. Erre csak azt tudom mondani, hogy szégyellje magát a Bizottság! Be kellene látni, hogy az embereknek van hitük, és joguk van kifejezni azt. A törvénynek védenie kellene a keresztényeket, nem pedig büntetni.

Jacques Barrot, a Bizottság alelnöke. – (FR) Elnök asszony, az általam legjobban ismert ország látott már néhány heves összecsapást ilyen kérdések miatt, és szeretném nagyon egyszerűen kifejezésre juttatni azt a személyes kívánságomat, hogy szeretném, ha az Európai Parlament politikáját továbbra is a kölcsönös tolerancia és tisztelet jellemezné.

Vannak olyan családok, amelyek követni kívánják a keresztény hagyományt. Vannak olyan családok is, amelyek nem feltétlenül értenek egyet ezzel a hagyománnyal. Pontosan ez a vallási és kulturális sokféleség az, amitől azok vagyunk, akik vagyunk, és Európa is az, ami. Úgy gondolom, hogy nagyon óvatosnak kell lennünk, amikor ilyen kérdésekkel foglalkozunk. Azon egyszerű oknál fogva bátorodom ezt mondani, hogy jómagam szenvedtem már mindkét oldal szélsőségeitől az általam legjobban ismert országban.

Ezek alapján, és mivel magam is jogász vagyok, őszintén szólva nem is értem, hogy ez a vita hogyan folyhat itt, amikor először az Európa Tanács közgyűlésén és a nemzeti parlamentekben kellett volna lefolytatni. Szerintem ott lenne a helye ennek a vitának. Ráadásul azt kell mondanunk – vagy mondanom a Bizottság nevében – hogy a Bizottság egészen biztosan elkötelezett híve a vallásszabadság tiszteletben tartásának, és nyilvánvaló, hogy kötelessége reagálni a diszkrimináció minden formájára egy adott vallás hívei ellen.

Azt is tudni kell, hogy a Bizottság nem tehet semmilyen intézkedést a szerződésben rögzített jogi kereteken kívül. Azt sem teheti meg, hogy a szerződések védelmezőjeként lép fel a tagállamokat érintő kérdésekben, ha azok a kérdések nem az Európai Unió jogszabályaira vonatkoznak. Ezt egyszerűen meg kell mondanom. A Bizottság csak tudomásul veheti az ebben a Házban kifejezett különböző álláspontokat, de nem nyilváníthat véleményt olyan kérdésekről, amelyek nem az európai jogra vonatkoznak. Még egyszer mondom, hogy ezek a kérdések a tagállamok belső jogrendszerére tartoznak. A magam részéről, mint jogász, ennyit tudok mondani.

Mindazonáltal természetesen úgy gondolom, hogy hasznos és érdekes volt ez a vita, noha mindenkit, aki részt vett benne, arra biztatnék, hogy őrizze meg az arányérzékét, és hagyja az Európa Tanácsra és az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlésére annak megvitatását, hogy hogyan értelmezhető az Emberi Jogok Európai Nyilatkozata. Őszintén szólva, mint a szerződések védelmezői, nem is avatkozhatunk be olyan vitába, amely lényegében az Európa Tanácsot és az Emberi Jogok Európai Bíróságát érinti.

Elnézésüket kérem, hogy nem tudtam jobb válasszal szolgálni Önöknek ma este, de a becsület és a jog azt követelik, hogy így válaszoljak. Őszintén hiszem, hogy olyan problémákról beszélünk, amelyekkel az egyes tagállamok belső jogrendszere foglalkozik az Unióban.

Elnök. - Az eljárási szabályzat 115. cikkének (5) bekezdése alapján hat állásfoglalási indítványt⁽³⁾ nyújtottak be.

A vitát lezárom.

A szavazásra 2009. december 17-én, csütörtökön kerül sor.

Írásbeli nyilatkozatok (az eljárási szabályzat 149. cikke)

Herbert Dorfmann (PPE), írásban. – (DE) Az Emberi Jogok Európai Bíróságának döntése nem más, mint az agresszív szekularizmus kifejeződése, és olyanok malmára hajtja a vizet, akik vallásmentessé szeretnék tenni a közéletet. Eközben elsiklanak azon tény felett, hogy a kontinensünk nem is létezne a kereszténység nélkül. Mindig is a kereszténység határozta meg Európát, a népeit, a kultúráját és a művészetét, valamint a gondolkodásmódját, méghozzá olyan mértékben, hogy a kontinens lényegében elveszítené az identitását, ha a kereszténység minden nyomát eltüntetnénk. Ez alatt semmiképpen nem a vallásszabadság megkérdőjelezését értem. Az egyház és az állam különválasztása a demokráciánk egyik legnagyobb vívmánya, és gondoskodnunk kell arról, hogy mindkettő a másik tiszteletben tartásával tegye a dolgát. Pontosan erről a tiszteletről van most szó. A keresztény egyházak nem követelhetik, hogy mindenki fogadja el a hitüket, de azt követelhetik, hogy mindenki tartsa tiszteletben őket.

Martin Kastler (PPE), írásban. – (DE) Elnök asszony, hölgyeim és uraim, mit is jelent valójában a vallásszabadság? A válasz nagyon egyszerű. A vallás gyakorlásának a szabadságát. A vallásszabadság nem vallás nélküli életet jelent, hanem azt, hogy szabad vallásosan élni. A vallásszabadság nem eredményez vallásmentes társadalmat, inkább biztosítja az embereknek azt a jogot, hogy a vallásukat nyíltan gyakorolják a társadalomban. A tanteremben kifüggesztett feszület senkit nem kényszerít arra, hogy higgyen, és arra sem, hogy ne higgyen. Ennél fogva nem is sérti a vallásszabadságot. Olyan jogról sem hallottam még soha, amely szerint valakinek joga lenne ahhoz, hogy ne találkozzon vallási jelképekkel. Ebben az esetben ugyanis azonnal be kellene tiltanunk minden sírkövön és templomtornyban látható keresztet. Az Emberi Jogok Európai Bíróságának feszülettel kapcsolatos döntése tehát nemcsak a szubszidiaritás elve ellen intézett támadás, hanem sérti a szabad vallásgyakorláshoz való jogot is. Mi, mint Európai Parlament nem fogadhatjuk

⁽³⁾ Lásd a jegyzőkönyvet.

el, és nem is szabad elfogadnunk ezt a döntést. Az Emberi Jogok Európai Bíróságának igazságot kell szolgáltatnia, és nem válhat az ideológiai és keresztényellenes érdekek bábójává. Máskülönben komolyan el kell gondolkodnunk azon, hogy szükségünk van-e egyáltalán erre a bíróságra.

Joanna Katarzyna Skrzydlewska (PPE), írásban. – (PL) Véleményem szerint a Bíróság döntésének semmi köze nincs a vallásszabadság védelméhez. Egy tanteremben kifüggesztett kereszt önmagában semmilyen nyomást nem gyakorol senkinek a világnézetére, és nem sérti a szülők azon jogait, hogy a saját meggyőződésük szerint neveljék fel a gyermekeiket, mint ahogyan akkor sem sérül ez a jog, ha valaki olyan ruhát visel, ami egy konkrét vallás követését tanúsítja. A közös és egyesült Európa a kölcsönös megértésre és a mások iránt tanúsított nyíltságra, valamint az országok közötti kulturális különbségek és a nemzetek gyökereinek és hagyományainak tiszteletben tartására épül, mert ezek alkotják együttesen az Európai Uniót. Nem titok, hogy európai identitásunk forrásai közvetlenül a keresztény hagyományból erednek. Ezért az európaiak döntő többsége számára a kereszt valóban vallási jelkép, és egyben olyan jelkép is, amely az értékeiket képviseli. Nem hiszem, hogy az egymással naponta folytatott kölcsönös párbeszédünkből számítani kellene az értékeinket. Azt sem gondolom, hogy a vallásszabadság nevében arra kellene kényszeríteni minket, hogy tagadjunk meg valamit, ami számunkra fontos és szent jelkép, legyen az kereszt, Dávid-csillag vagy akár félhold. Mint ahogyan senkinek nincs joga arra, hogy bárkit is egy konkrét vallás vagy értékrend követésére kényszerítsen, arra sincs joga, hogy a szabadság nevében az egész emberiség számára fontos jelképek eltávolítását követelje. Ezzel a döntéssel az Emberi Jogok Bírósága nem védte meg a vallásszabadságot, hanem diszkriminációt alkalmazott azok ellen, akiknek az életében a hit jelképei fontos jelentéssel bírnak.

21. A következő ülésnap napirendje: lásd a jegyzőkönyvet

22. Az ülés berekesztése

(Az ülést 23.45-kor berekesztik)